

शिक्षा परिभाषा (झंराज1- ଓଡ଼ିଆ)

Glossary of Education (English-Oriya)

मार्गीय मालाओं में ज्ञान-विज्ञान

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(माध्यमिक शिक्षा और उच्चतर शिक्षा विभाग)
भारत सरकार

Commission for Scientific and Technical Terminology
Ministry of Human Resource Development
(Department of Secondary Education and Higher Education)
Government of India

ଶିକ୍ଷା ପରିଭାଷା

(ଛେରାଜୀ- ଓଡ଼ିଆ)

ପ୍ରକାଶକ

ବୈଜ୍ଞାନିକ ତଥା ବୈଷୟିକ ଶାଖାବଳୀ ଆୟୋଗ
ମାନବ ସମ୍ବଲ ବିକାଶ (ଶିକ୍ଷା) ମନ୍ତ୍ରାଳୟ,
ଭାରତ ସରକାର, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

୩

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ପୁସ୍ତକଭବନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

EDUCATION GLOSSARY

(English– Oriya)

Published under the scheme of production of books & literature in Regional languages at the university level sponsored by the Commission for Scientific And Technical Terminology, Department of secondary and Higher Education, Ministry of Human Resource Development, Government of India, New Delhi.

First Edition : 2002 A.D.

First e-Edition : 2019

*Published by : C.S.T.T., Govt. of India,
New Delhi & Orissa State Bureau of Testbook
Preperation and Production,
Pustak Bhavan, Bhubaneswar.*

C Copyright Reserved by the publisher

Publication No. :

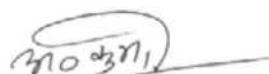
ISBN :

Price :

अध्यक्ष की कलम से

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग, उच्चतर शिक्षा विभाग, मानव संसाधन विकास मंत्रालय, भारत सरकार, 1961 में अपनी स्थापना समय से ही, उसे सौंपे गए कार्य-भार अनुसार भारतीय भाषाओं में शिक्षा माध्यम परिवर्तन हेतु विभिन्न विषयों में भारतीय भाषाओं की मानक शब्दावली तथा विश्वविद्यालय स्तरीय विभिन्न विषयक पुस्तकों का निर्माण एवं प्रकाशन करता आ रहा है। इस दीर्घ अवधि में आयोग ने विभिन्न आवश्यक विषयों से संबंधित अंग्रेजी-हिंदी तथा अन्य भारतीय भाषा शब्दावलियों का निर्माण एवं प्रकाशन किया है। इक्कीसवीं सदी के सूचना प्रौद्योगिकी के इस दौर में शिक्षा एवं ज्ञानार्जन के साधन को सदृः उपलब्धता में क्रांतिकारी परिवर्तन आया है। ई-गवर्नेंस, ई-व्यवसाय एवं डिजिटल इंडिया जैसे क्रिया-कलाप दैनंदिन जीवन के अंग हो गए हैं। ऐसे में आयोग ने भी इन अधुनातन साधनों का उपयोग करने का निश्चय किया। इस क्रम में आयोग द्वारा निर्मित सभी शब्दावलियों, परिभाषा-कोशों का ई-संस्करण आपको सहज रूप से उपलब्ध कराने के उद्देश्य से ई-बुक निर्माण योजना पर कार्य प्रारंभ किया गया है। इसी उद्देश्य की पूर्ति हेतु 'शिक्षा शब्द-संग्रह' (अंग्रेजी-ओडिया) का ई-बुक का संस्करण प्रकाशित किया जा रहा है।

मुझे इस शब्द-संग्रह का ई-संस्करण आप सबको सुलभ कराते हुए अत्यंत हर्ष हो रहा है। इसी भाँति आयोग द्वारा अन्य विषयों के भी हिंदी तथा अन्य भारतीय भाषाओं की शब्दावली, परिभाषा-कोशों का ई-संस्करण प्रकाशित करने के कार्य भी प्रगति पर है। आयोग को सौंपे गए महत्वपूर्ण दायित्व में से एक दायित्व, निर्मित शब्दवलियाँ प्रयोक्ताओं तक पहुँचाने का रहा है। इलेक्ट्रॉनिक माध्यम से आयोग अपने प्रकाशनों के प्रचार-प्रसार में अधिक प्रभावशाली होगा। मुझे आशा है आयोग द्वारा किए जा रहे इस प्रयास से निर्मित शब्दावलियाँ जन-जन तक पहुँचेगी साथ ही सभी जिजासु इस ई-संस्करण का अधिक से अधिक लाभ उठा सकेंगे।

प्रो. अवनीश कुमार
अध्यक्ष

शिक्षा शब्द-संग्रह (अंग्रेजी-ओडिया) ई-शब्द संग्रह निर्माण से संबद्ध आयोग के अधिकारी

प्रधान संपादक

प्रो. अवनीश कुमार

अध्यक्ष

संपादक

डॉ. अशोक एन. सेलवटकर

(सहायक निदेशक)

श्री शिव कुमार चौधरी

(सहायक निदेशक)

श्री जय सिंह रावत

(सहायक वैज्ञानिक अधिकारी)

श्रीमती चक्रप्रभ बिनोदिनी देवी

(सहायक वैज्ञानिक अधिकारी)

सुश्री मर्सी ललरोहलू हमार

(सहायक वैज्ञानिक अधिकारी)

विषय सूची

विषय	पृष्ठ
प्राक्कथन	v
Introduction	vii
शब्दावली निर्माण के सिद्धांत	x
आयोग के अध्यक्ष	xiv
संपादन एवं समन्वय	xv
शिक्षा शब्दावली	1 - 151

प्राक्कथन

उड़िया भाषा में "शिक्षा" शब्दावली का यह अद्यतनीकृत संस्करण वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग एवं उड़ीसा राज्य पाठ्य-पुस्तक प्रणयन एवं प्रकाशन ब्यूरो के सक्रिय सहयोग से तैयार किया गया है। इस शब्द-संग्रह में स्नातक एवं स्नातकोत्तर स्तर तक के शब्दों के पर्याय दिए गए हैं। देश में हिंदी तथा अन्य प्रादेशिक भाषाओं में पाठ्य-पुस्तकों तथा वैज्ञानिक साहित्य के समुचित विकास और समुन्नति के लिए मानक शब्दावली अत्यावश्यक है। यह शब्दावली इसी उद्देश्य से तैयार की गई है।

प्रस्तुत शब्द-संग्रह वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग द्वारा प्रस्तावित हिंदी तथा अन्य भारतीय भाषाओं में अब तक प्रकाशित शब्दावली के अद्यतनीकरण की योजना का एक अंग है। प्रारंभिक वर्षों में "शिक्षा" शब्दावली पर कार्य हुआ था, उस समय शब्दावली की उपयोगिता को ध्यान में रखते हुए कुछ मूलभूत तकनीकी शब्दों के पर्यायों को ही निर्धारित किया गया था परन्तु एक अंतराल में सभी विषयों के साहित्य में अनेक नए शब्द, नई संकल्पनाएं और नई परियोजनाएं सामने आईं जिनके कारण वर्तमान शब्द-संग्रह का अद्यतन करना नितांत आवश्यक हो गया है।

शब्दावली निर्माण का कार्य भाषा आधुनिकीकरण कार्यक्रम का अंग है। शब्दावली का विकास एक अविल प्रक्रिया है क्योंकि ज्ञान और तकनीकी शब्द दोनों का विकास साथ-साथ होता है। ज्ञान की कोई भी नई खोज स्वभावतः भाषा से नई शब्दावली, अभिव्यक्ति या शैली की अपेक्षा करती है। जो व्यक्ति किसी भी नए विचार या वस्तु की खोज करता है, वही अपनी भाषा में उसे शब्द भी देता है। शब्दावली के विकास की सहज प्रक्रिया तो यह है कि कोई भी नया शब्द मानकता प्राप्त करने से पहले कुछ समय प्रयोग की प्रक्रिया से गुजरे और प्रयोग सिद्ध होने पर सामाजिक स्वीकृति प्राप्त करे। लेकिन जब कोई भाषा-समाज स्वयं ज्ञान विकसित करने के बजाय दूसरे भाषा-समाज से तकनीकी ज्ञान ग्रहण करता है तो उसे भाषा-समाज की शब्दावली भी ग्रहण करनी पड़ती है। इस शब्दावली के आधार पर फिर वह अपनी भाषा में पर्यायों का निर्माण करता है।

प्रस्तुत शब्द-संग्रह में लगभग 8000 से अधिक प्रविष्टियां हैं। यह सभी प्रविष्टियां "शिक्षा" की समस्त शाखाओं से संबंधित हैं। इस योजना के अन्तर्गत प्रारम्भ में 14 विषय लिए गए हैं। यह उन्हीं में से एक है। वस्तुतः शब्द निर्माता का काम कभी समाप्त नहीं होता। प्रत्येक विषय में साहित्य सृजन का क्रम बराबर चलता रहता है। नए अनुसंधान सामने आ रहे हैं परिणामस्वरूप प्रचलित शब्दों के अर्थ संशोधित होते रहते हैं और नए शब्दों का प्रादुर्भाव होता रहता है। इस प्रकार पुस्तक-निर्माण का कार्य करने वाली संस्थाएं, ज्ञान के विकास के साथ-साथ कदम मिलाते हुए अपना काम बराबर आगे बढ़ाती जाती हैं।

एक ही छत के नीचे हिंदी सहित समस्त भारतीय भाषाओं से संबंधित ज्ञान-विज्ञान की पाठ्य-सामग्री एवं शब्दावली उपलब्ध कराने के उद्देश्य से आयोग द्वारा शब्दावली क्लबों की स्थापना की एक योजना का सूत्रपात किया गया है। योजना का प्रारंभ दिनांक 21 फरवरी 2002 को भुवनेश्वर में स्थित उड़ीसा राज्य पुस्तक ब्यूरो से हुआ। आयोग अध्यक्ष ने विधिवत् इस क्लब का उद्घाटन किया। इस क्लब में समस्त हिंदी ग्रंथ अकादमियों, पुस्तक मंडलों एवं विश्वविद्यालयों में स्थित सेलों के सहयोग से भारतीय भाषाओं की पाठ्य-सामग्री उपलब्ध कराई गई। शब्दावली क्लब की स्थापना ने आयोग के इतिहास में एक नया पृष्ठ जोड़ दिया है।

इस अवसर पर मैं उड़ीसा राज्य, जो भगवान जगन्नाथ की भूमि कहलाता है, में स्थित समस्त विश्वविद्यालयों, महाविद्यालयों, वैज्ञानिक अनुसंधान संस्थाओं में कार्यरत विषय विशेषज्ञों, विशेषकर भाषाविदों के प्रति अपना हार्दिक आभार व्यक्त करता हूं, जिन्होंने प्रस्तुत शब्द-संग्रह को पूरा करने में हमें अर्थात् वैज्ञानिक तथा

तकनीकी शब्दावली आयोग एवं उड़ीसा राज्य पुस्तक ब्यूरो को अपना बहुमूल्य समय और विशेषज्ञता प्रदान की । प्रस्तुत शब्द-संग्रह के निर्माण एवं प्रकाशन में आयोग में कार्यरत डॉ. बी.एस.बेहोरा, सहायक वैज्ञानिक अधिकारी की प्रशंसा करता हूं जिनके अथक परिश्रम एवं प्रयासों के फलस्वरूप यह प्रकाशन निकल रहा है । साथ ही उड़ीसा राज्य पुस्तक ब्यूरो के निदेशक, सचिव तथा अन्य अधिकारियों और कर्मचारियों के सहयोग के लिए मैं आभारी हूं । निदेशक एवं सचिव की समर्पित सेवा के बिना इस शब्द संग्रह की सफलता संभव न थी ।

नई दिल्ली
मई 2002

१९८८
(डॉ. हरीश कुमार)
अध्यक्ष

INTRODUCTION

The present volume "Education Glossary" in Oriya language is the revised and enlarged edition of the glossary of Education which was published by CSTT with the active collaboration and help of Orissa State Bureau of Text Book Preparation and Production. Almost all the branches of Education have been covered in the present volume. Since the publication came out last legion of new terms - concepts and interpretation have emerged in the literature of all disciplines which underscored an immediate need for upgradation of the existing glossary. The present volume is an integral part of the scheme of upgradation of Hindi and other modern Indian languages.

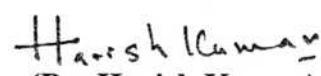
Terminological activities are a part of the language modernisation programme undertaken by Commission for Scientific and Technical Terminology. It is a continuous process in which knowledge and terminology grow together. Any new development in knowledge makes new demands on the language in terms of terminology expression and style. One who invents an idea also invents a term for it in one's own language. In a natural linguistic process, the term grows into a standard after it undergoes a spell of usage and attains social acceptability. But, if the technical knowledge is borrowed by a speech community from another speech community, it has also to borrow its terminology which serves as a filter or base for coinage of equivalents in the borrowing language.

The present volume contains over 8000 entries. All the entries belong to important branches of Education. In fact, the process of evolution of scientific and technical terms by its very nature is a continuous process. It is an admitted fact that such process will never come to close, as every day new concepts and new terms are developing and their uniform equivalents are the dire need of the hour.

For the propagation of terminology in Hindi and other modern Indian languages it was thought to establish a terminology club in each and every State so that under one roof a scholar can get the desired literature. With this objective in view first terminology club was established in Bhubaneswar within the premises of Orissa State Text Book preparation and Production Bureau. The Club was inaugurated on 21st February, 2002, and it was a historical day in the history of CSTT.

The Commission for Scientific and Technical Terminology takes this opportunity to express deep gratitude to all the eminent scholars, subject experts and linguists from land of Lord "Jagannath" who enthusiastically lend their time and expertise to complete the enlarged and updated edition of the glossary. Words of commendation are also due to the Director, Secretary, faculty members and staff of the Orissa State Bureau of Text Book Preparation and Production as without their dedicated efforts this stupendous task could not be achieved. I appreciate the contribution made by Dr. B.S. Behera, Asstt. Scientific Officer of this Commission who has taken keen interest and much pain to complete the project nicely and timely.

New Delhi
May, 2002

(Dr. Harish Kumar)
Chairman

ପ୍ରସ୍ତାବନା

ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ଉପଲବ୍ଧି ପାଇଁ ମାତୃଭାଷାରେ ପାରିଭାଷିକ ଶବ୍ଦାବଳୀର ଆବଶ୍ୟକତା ଏକାତ୍ମ ଅପରିହାର୍ୟ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣରେ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଖଣ୍ଡିଏ ପାରିଭାଷିକ ଶବ୍ଦାବଳୀ ପୁସ୍ତକ ଓ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଆମ ସଂସ୍କୃତ ପକ୍ଷରେ ଆବଶ୍ୟକତା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଆମର ନିତିବିନିଆ ଜୀବନରେ ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନ ଓ ଅନୁଭୂତିର ପରିସରର ଦିନକୁଦିନ ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ପୁସ୍ତି ସେହି ପରିମାଣରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରିଭାଷିକ ଶବ୍ଦ ଉପାରର ପରିସର ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଏହି ସବୁ କଥାକୁ ଆଖୁ ଆଗରେ ରଖୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଶ୍ନାନ୍ତର ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷା ଶବ୍ଦାବଳୀ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ଆମ ସଂସ୍କୃତାବାଦୀ ଅନୁମୋଦିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନାନ୍ତର ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀଟିକୁ ସୁଚିତ୍ତ ଭାବେ ସଂପାଦନ କରିଛନ୍ତି ।

୧. ପ୍ରଫେସର ସର୍ବେଶୂର ସାମଳ
୨. ପ୍ରଫେସର ପ୍ରେମଳତା ମହାପାତ୍ର
୩. ଡଃ ଗୌରାଜ ଚରଣ ନନ୍ଦ
୪. ଡଃ ଧୀରନ୍ କୁମାର ମହାପାତ୍ର
୫. ଡଃ ବିଜୟ କୁମାର ନାୟକ
୬. ଡଃ ସଞ୍ଜୟ କେତନ ସ୍କାର୍
୭. ଡଃ ନଗେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ
- ୮.
- ୯.
- ୧୦.

ବିଶେଷଜ୍ଞ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଶବ୍ଦାବଳୀଟି ସଂକଳିତ ହୋଇଥିବାରୁ ମୁଁ ସଂସ୍କୃତ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି । ସମୀକ୍ଷକ ତଥା ଭାଷା ବିଶେଷଜ୍ଞ ଡଃ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ତ୍ରୀପାଠୀ ବହୁ ଶମ୍ଭୁ ସ୍ଵୀକାର କରି ତାହିଁକି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହାକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛି ।

ପୁସ୍ତକର ପ୍ରକାଶନ ବ୍ୟୟ ବହନ କରି ବୈଜ୍ଞାନିକ ତଥା ବୈଷୟିକ ଶବ୍ଦାବଳୀ ଆୟୋଗ, ମାନବ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଭାଗ (ଶିକ୍ଷା) ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର ନୃଆ ବିଲ୍ୟୁ ଯଥା ସମୟରେ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ଯୋଗାର ଦେଇଥିବାରୁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତିଜ୍ଞ । ପରିଶେଷର ଶିକ୍ଷା ଶବ୍ଦାବଳୀଟି ଓଡ଼ିଶାର ଜ୍ଞାନଲିପ୍ସ୍ତ୍ର ପାଠକ ପାଠିକା, ଶିକ୍ଷାନବିସ, ଅଧ୍ୟାପକ ଥା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦେଇନିହିନ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଆମର ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଚା.....

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
ପ୍ରଶ୍ନାନ୍ତର ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍କୃତ

शब्दावली निर्माण के सिद्धांत

1. अंतर्राष्ट्रीय शब्दों को यथासंभव उनके प्रचलित अंग्रेजी रूपों में ही अपनाना चाहिए और हिंदी व अन्य भारतीय भाषाओं की प्रकृति के अनुसार ही उनका लिप्यंतरण करना चाहिए ।
2. प्रतीक, रोमन लिपि में अंतर्राष्ट्रीय रूप में ही रखे जाएंगे परन्तु संक्षिप्त रूप नागरी और मानक रूपों में भी, विशेषतः साधारण तौल और माप में लिखे जा सकते हैं, सेन्टीमीटर का प्रतीक जैसे cm. हिंदी में भी ऐसे ही प्रयुक्त होगा परन्तु नागरी संक्षिप्त रूप से.मी. हो सकता है । यह सिद्धांत बाल-साहित्य और लोकप्रिय पुस्तकों में अपनाया जाएगा, परन्तु विज्ञान और प्रौद्योगिकी की मानक पुस्तकों में केवल अन्तर्राष्ट्रीय प्रतीक cm. ही प्रयुक्त करना चाहिए ।
3. ज्यामितीय आकृतियों में भारतीय लिपियों के अक्षर प्रयुक्त किए जा सकते हैं; जैसे : क, ख, ग या अ, ब, स परन्तु त्रिकोणमितीय संबंधों में केवल रोमन अथवा ग्रीक अक्षर ही प्रयुक्त करने चाहिए, जैसे साइन A, कॉस B आदि ।
4. संकल्पनाओं को व्यक्त करने वाले शब्दों का सामान्यतः अनुवाद किया जाना चाहिए ।
5. हिंदी पर्यायों का चुनाव करते समय सरलता, अर्थ की परिशुद्धता और सुवोधता का विशेष ध्यान रखना चाहिए । सुधार-विरोधी प्रवृत्तियों से बचना चाहिए ।
6. सभी भारतीय भाषाओं के शब्दों में यथासंभव अधिकाधिक एकरूपता लाना ही इसका उद्देश्य होना चाहिए और इसके लिए ऐसे शब्द अपनाने चाहिए जो अधिक से अधिक प्रादेशिक भाषाओं में प्रयुक्त होते हों और संस्कृत धातुओं पर आधारित हों ।
7. ऐसे देशी शब्द जो सामान्य प्रयोग के पारिभाषिक शब्दों के स्थान पर हमारी भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं जैसे, **telegraph/telegram** के लिए तार, **continent** के लिए महाद्वीप आदि इसी रूप में व्यवहार में लाए जाने चाहिए ।
8. अंग्रेजी, पुर्तगाली, फ्रांसीसी आदि भाषाओं के ऐसे विदेशी शब्द जो भारतीय भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं, जैसे टिकट, सिगनल, पेंशन, ब्यूरो, रेस्टरां, आदि इसी रूप में अपनाए जाने चाहिए ।
9. अंतर्राष्ट्रीय शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण - अंग्रेजी शब्दों का लिप्यंतरण इतना कठिन नहीं होना चाहिए कि उसके कारण वर्तमान देवनागरी वर्णों में नए चिह्न व प्रतीक शामिल करने की आवश्यकता पड़े । शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण अंग्रेजी उच्चारण के अधिकाधिक अनुरूप होना चाहिए और उनमें ऐसे परिवर्तन किए जाएं जो भारत के शिक्षित वर्ग में प्रचलित हों ।
10. लिंग - हिंदी में अपनाए गए अंतर्राष्ट्रीय शब्दों को अन्यथा कारण न होने पर, पुलिंग रूप में ही प्रयुक्त करना चाहिए ।
11. संकर शब्द - पारिभाषिक शब्दावली में संकर शब्द, जैसे **guaranteed** के लिए 'गारंटिट', **classical** के लिए 'क्लासिकी' आदि, के रूप सामान्य और प्राकृतिक भाषाशास्त्रीय प्रक्रिया के अनुसार बनाए गए हैं और ऐसे शब्द रूपों को पारिभाषिक शब्दावली की आवश्यकताओं; यथा-सुवोधता, उपयोगिता और संक्षिप्तता का ध्यान रखते हुए व्यवहार में लाना चाहिए ।
12. पारिभाषिक शब्दों में संधि और समास - कठिन संधियों का यथासंभव कम से कम प्रयोग करना चाहिए और संयुक्त शब्दों के लिए दो शब्दों के बीच हाइफन लगा देना चाहिए । इससे नई शब्द-रचनाओं को

सरलता और शीघ्रता से समझने में सहायता मिलेगी। जहां तक संस्कृत पर आधारित ‘आदिवृद्धि’ का संबंध है, ‘व्यावहारिक’, ‘लाक्षणिक’ आदि प्रचलित संस्कृत तत्सम शब्दों में आदिवृद्धि का प्रयोग ही अपेक्षित है परन्तु नवनिर्मित शब्दों में इससे बचा जा सकता है।

13. **हलंत** - नए अपनाए हुए शब्दों में आवश्यकतानुसार हलंत का प्रयोग करके उन्हें सही रूप में लिखना चाहिए।
14. **पंचम वर्ण का प्रयोग** - पंचम वर्ण के स्थान पर अनुस्वार का प्रयोग करना चाहिए; परंतु lens, patent आदि शब्दों का लिप्यंतरण लेंस, पेटेन्ट या पेटेन्ट न करके लेन्स, पेटेन्ट ही करना चाहिए।

**PRINCIPLES FOR EVOLUTION OF TERMINOLOGY APPROVED
BY THE STANDING COMMISSION FOR SCIENTIFIC AND
TECHNICAL TERMINOLOGY**

1. 'International terms' should be adopted in their current English forms, as far as possible, and transliterated in Hindi and other Indian languages according to their genius. The following should be taken as examples of international terms:-

- a) Names of elements and compounds, e.g. Hydrogen, Carbon dioxide, etc.;
- b) Units of weights, measures and physical quantities, e.g. dyne, calorie, ampere, etc.,
- c) Terms based on proper names e.g. Marxism (Karl Marx), Braille (Braille), boycott (Capt. Boycott), guillotine (D. Guillotin), gerrymander (Mr. Gerry), ampere (Mr. Ampere), fahrenheit scale (Mr. Fahrenheit), etc.;
- d) Binomial nomenclature in such sciences as Botany, Zoology, Geology, etc.;
- e) Constants e.g., π , g, etc.;
- f) Words like Radio, Petrol, Radar, Electro, Proton, Neutron, etc., which have gained practically world-wide usage;
- g) Numerals, symbols, signs and formulae used in mathematics and other sciences, e.g., sin, cos, tan, log etc. (Letters used in mathematical operation should be in Roman or Greek alphabets).

2. The symbols will remain in international form written in Roman script, but abbreviations may be written in Nagari and standardized form, specially for common weights and measures, e.g. the symbol 'cm' for centimeter will be used as such in Hindi, but the abbreviation in Nagari may be से. मी. This will apply to books for children and other popular works only, but in standard works of science and technology, the international symbols only, like cm, should be used.

3. Letters of Indian scripts; may be used in geometrical figures e.g., क, ख, ग or अ, ब, स, but only letters of Roman and Greek alphabets should be used in trigonometrical relations e.g., sin A, cos B etc.

- 4. Conceptual terms should generally be translated.
- 5. In the selection of Hindi equivalents simplicity, precision of meaning and easy intelligibility should be borne in mind. Obscurantism and purism may be avoided.
- 6. The aim should be to achieve maximum possible identity in all Indian languages by selecting terms:-

- a) common to as many of the regional language as possible, and
- b) based on Sanskrit roots.

7. Indigenous terms, which have come into vogue in our languages for certain technical words of common use, as तार for telegraph/telegram, महाद्वीप for continent, डाक for post etc., should be retained.

8. Such loan words from English, Portuguese, French etc., as have gained wide currency in Indian languages should be retained. e.g., ticket, signal, pension, police, bureau, restaurant, deluxe etc.

9. **Transliteration of International terms into Devanagari Script**--The transliteration of English terms should not be made so complex as to necessitate the introduction of new signs and symbols in the present Devanagari characters. The Devanagari rendering of English terms should aim at maximum approximation to the standard English pronunciation with such modifications as prevalent amongst the educated circle in India.

10. **Gender**-- The international terms adopted in Hindi should be used in the masculine gender, unless there are compelling reasons to the contrary.

11. **Hybrid formation**-- Hybrid forms in technical terminologies e.g., गारंटि for 'guaranteed', क्लासिकी for 'classical' कोडकार for 'codifier' etc., are normal and natural linguistic phenomena and such forms may be adopted in practice keeping in view the requirements for technical terminology viz., simplicity, utility and precision.

12. **Sandhi and Samasa in technical terms**-- Complex forms of Sandhi may be avoided and in cases of compound words, hyphen may be placed in between the two terms, because this would enable the users to have an easier and quicker grasp of the word structure of the new terms. As regards आदिवृद्धि in Sanskrit-based words, it would be desirable to use आदिवृद्धि in prevalent Sanskrit tatsama words e.g., व्यावहारिक, लाक्षणिक etc. but may be avoided in newly coined words.

13. **Halanta**-- Newly adopted terms should be correctly rendered with the use of 'hal' wherever necessary.

14. **Use of Pancham Varna**-- The use of अनुसार may be preferred in place of but in words like 'lens', 'patent' etc. the transliteration should be लेन्स, पेटेन्ट and not लैंस, पैटेन्ट or पेटेण्ट.

आयोग के अध्यक्ष

CHAIRMEN OF THE COMMISSION

अध्यक्ष	CHAIRMEN
डॉ० दौलत सिंह कोठारी, (1961-1965)	Dr. Daulat Singh Kothari, (1961-1965)
डॉ० निहालकरण सेठी, (1965-1966)	Dr.Nihal Karan Sethi, (1965-1966)
डॉ० विश्वनाथ प्रसाद, (1966-67)	Dr. Bishwa Nath Prasad, (1966-1967)
डॉ० एस. बालसुब्रह्मण्यम्, (1967-68)	Dr. S. Balasubramanyam, (1967-1968)
डॉ. बाबूराम सक्सेना, (1968-70)	Dr. Babu Ram Saksena, (1968-1970)
श्री कृष्ण दयाल भार्गव, (1970)	Sh. Krishna Dayal Bhargava, (1970)
श्री गंटि जोगि सोमयाजी, (1970-1971)	Sh. G.J. Somayaji, (1970-1971)
डॉ० पी. गोपाल शर्मा, (1971-75)	Dr. P. Gopal Sharma, (1971-1975)
प्रो० हरबंशलाल शर्मा, (1975-80)	Prof. Harbanshlal Sharma, (1975-80)
संयुक्त शिक्षा सलाहकार, (1981-83)	Joint Educational Adviser, (1981-1983)
प्रो० मलिक मोहम्मद, (1983-1987)	Prof. Malik Mohamad, (1983-1987)
प्रो० सूरजभान सिंह, (1988-1994)	Prof. Suraj Bhan Singh, (1988-1994)
प्रो० प्रेम स्वरूप सकलानी, (1994-1998)	Prof. Prem Swarup Saklani (1994-1998)
डॉ० हरीश कुमार (1998)	Dr. Harish Kumar (1998)
डॉ० राय अवधेश कुमार श्रीवास्तव (1998-2001)	Dr. Rai Audhesh Kumar Srivastav(1998-2001)
डॉ० हरीश कुमार (2001-	Dr. Harish Kumar (2001-

संपादन एवं समन्वय

डॉ. हरीश कुमार

अध्यक्ष

डॉ. भीमसेन बेहेरा

सहायक वैज्ञानिक अधिकारी

प्रकाशन

श्री धीरेन्द्र राय

सहायक निदेशक

डॉ. प्रेमनारायण शुक्ल

वैज्ञानिक अधिकारी

Abacus	_ ଗଣନ ପଳକ, ଗଣନ ପଟା	Absentee	_ ଅନୁପସ୍ଥିତ (ବ୍ୟକ୍ତି)
A, B, C (abc)	_ ମୌଳିକ ଜ୍ଞାନ	Absenteeism	_ ଅନୁପସ୍ଥିତତା
A, B., C, book	_ ପ୍ରବେଶିକା ପୁସ୍ତକ, ପ୍ରାଚୟନ୍ଦିତ ପୁସ୍ତକ	Absentee statement	_ ଅନୁପସ୍ଥାନ ବିବରଣ
ABC Method	_ ଅକ୍ଷର ପ୍ରଶାଳୀ	Absent mark	_ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଚିହ୍ନ
Abecedarian	_ ବଶାର୍ଯ୍ୟାସୀ, ବର୍ଷ ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷାତ୍ମ୍କ ବିରୋଧୀ	— mindedness	_ ଅନ୍ୟମନଷ୍ଟତା
Abacedarium	_ ବର୍ଷ ପ୍ରବେଶିକା	— minded	_ ଅନ୍ୟମନ୍ୟ
Abandoned Child	_ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଶିଶୁ	Abstract	_ ସାରାଂଶ, ସାର, ସଂକ୍ଷିପ୍ତ, ନିଷର୍ତ୍ତ
Ability	_ ସାମର୍ଥ୍ୟ	— concept	_ ଅମୂର୍ତ୍ତ, ପ୍ରତ୍ୟେ
— distribution	_ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବିତରଣ (ବ୍ୟକ୍ତି ଭେଦରେ)	— imagination	_ ଅମୂର୍ତ୍ତ, କହନା
— grouping	_ ସାମର୍ଥ୍ୟାନୁଯାୟୀ (ଗୋଷ୍ଠୀ)	— intelligence	_ ଅମୂର୍ତ୍ତ ବୁଦ୍ଧି
— profile	_ ସାମର୍ଥ୍ୟ ରୂପରେଖ, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଚିତ୍ର	Abstract learning	_ ଅମୂର୍ତ୍ତ ଶିକ୍ଷଣ
— test	_ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷଣ	Abstract symbol	_ ଅମୂର୍ତ୍ତ ପ୍ରତୀକ
Abnormal	_ ଅସ୍ଵାଭାବିକ	— thinking	_ ଅମୂର୍ତ୍ତ ଚିନ୍ତନ
— child	_ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଶିଶୁ	— term	_ ଅମୂର୍ତ୍ତ ପଦ
— behaviour	_ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଆଚରଣ	— idea	_ ଅମୂର୍ତ୍ତ ଧାରଣା
— psychology	_ ଅସ୍ଵାଭାବିକତା (ଆଚରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ) ମନୋବିଜ୍ଞାନ ବ୍ୟକ୍ତିକ୍ରାନ୍ତ ମନୋବିଜ୍ଞାନ	Abstraction	_ ସଂକ୍ଷେପ କରଣ, ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କରଣ
— growth	_ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ବୃଦ୍ଧି	Absolute reality	_ ପରମ ବାସ୍ତବତା
Abnormality	_ ଅସ୍ଵାଭାବିକତା	Absolutism	_ ପରମବାଦ
Abortive guidance	_ ନିଷ୍ଟଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା	Academic	_ ଶୈକ୍ଷିକ, ଏକାଡେମିକ
Absence	_ ଅନୁପସ୍ଥିତ	— ability	_ ଶୈକ୍ଷିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ
Able	_ ସମର୍ଥ, ଯୋଗ୍ୟ	— achievement	_ ଶୈକ୍ଷିକ ଉପଲବ୍ଧି
		— aptitude	_ ଶୈକ୍ଷିକ ଅଭିକ୍ଷମତା/କ୍ଷମତା
		— test	_ ଶୈକ୍ଷିକ ଅଭିକ୍ଷମତା ପରୀକ୍ଷଣ
		— convention	_ ଶୈକ୍ଷିକ ସମ୍ମେଲନ

		ବାସମ୍ବାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା
— guidance	_ ଶୈକ୍ଷିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା	
— council	_ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ୍, ବିଦ୍ୱତ୍ ପରିଷଦ୍	accountability _ ଉଚରଣ ଦାୟିତ୍ବ
— course	_ ଶୈକ୍ଷିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	accreditation _ ସୀକୃତି ପ୍ରଦାନ
— Dean	_ ଡିନ୍ / ଶୈକ୍ଷିକ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ	accredited school _ ସୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ
— degree	_ ଶୈକ୍ଷିକ ଉପାଧ୍/ଡିଗ୍ରୀ	acculturation _ ପରସଂସ୍କରଣ ଗ୍ରହଣ
— section	_ ଶୈକ୍ଷିକ ଉପବିଭାଗ	accumulative error _ ସଞ୍ଚାତ ହେଉଥିବା ତୁଟି, ସଞ୍ଚୟଣୀଳ ତୁଟି
— session/ year	_ ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷ	accuracy _ ଯଥାର୍ଥତା, ସଠିକତା, ପରିଶୁଦ୍ଧତା
— discussion	_ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଲୋଚନା	accurate _ ସଠିକ, ଯଥାର୍ଥ
— freedom	_ ଶୈକ୍ଷିକ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟ	accuracy test _ ପରିଶୁଦ୍ଧତା ପରୀକ୍ଷଣ
— goal	_ ଶୈକ୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ	achievement _ ନିଷ୍ଠାଦନ, ଉପଲବ୍ଧି, କୃତି
— progress	_ ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଗତି	— test _ ଉପଲବ୍ଧି ପରୀକ୍ଷଣ,
— qualification	_ ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା	— quotient _ ନିଷ୍ଠାଦନ ଗୁଣାଳ୍ୟ
— record	_ ଶୈକ୍ଷିକ ଅଭିଲେଖ	— motivation _ ନିଷ୍ଠାଦନ ଅଭିପ୍ରେରଣ
— robe	_ ଶୈକ୍ଷିକ ପରିଜ୍ଞେଦ	— score _ ନିଷ୍ଠାଦନ / ଉପଲବ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତାଙ୍କ
Academy	_ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ବିଦ୍ୟାଳୟ	— record _ ନିଷ୍ଠାଦନ / ଉପଲବ୍ଧି ଅଭିଲେଖ/ ରେକର୍ଡ
Accelerated-		— oriented _ ନିଷ୍ଠାଦନ / ଉପଲବ୍ଧି ପ୍ରବଣ
academic progress	_ ଉଚିତ ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଗତି	acoustic _ ଧୂନି ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ, ଧୂନି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
— access	_ ପ୍ରବେଶ	acoustic method _ ଧୂନି-ପ୍ରଶାଳୀ
access to schooling	_ ଶିକ୍ଷା ସୁଯୋଗ	— tendency _ ଅର୍ଜିତ ପ୍ରବଣତା
accidental education	_ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଶିକ୍ଷା	— ability _ ଅର୍ଜିତ ସାମାର୍ଥ୍ୟ
— sampling	_ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ନମ୍ବନା ଚନ୍ଦନ	— behaviour _ ଅର୍ଜିତ ପ୍ରବଣତା
accommodation	_ ମେଲନ, ଉପଯୋଜନ	— interest _ ଅର୍ଜିତ ଆଗ୍ରହ/ଅଭିରୁଚି
accommodate	_ ମେଲ କରାଇବା, ଉପଯୋଗୀ କରାଇବା, ଉପଯୋଜନ କରାଇବା,	

— characteristics _ অর্জন লক্ষণ	— school — কৃত্য প্রধান বিদ্যালয়
acquisition of vocabulary _ শব্দজ্ঞান অর্জন	acuity — তীব্রতা
acquittance register _ অর্থ প্রাপ্তি রেজিস্টার	— of vision — দৃষ্টিতীব্রতা
acroamatic teaching _ গুহ্য উপদেশ	acute — তীব্র
action — কার্য্য, কৃত্য, কর্য্যানুষ্ঠান	adapatability — গ্রহণশীলতা
— research — কৃত্যানুষ্ঠান, অনুসন্ধান, কর্মকেন্দ্রিক গবেষণা	adaptation — আনুকূল্য
— song — কর্ম ধারাত, কার্য্যধারাত	adaptable — আনুকূল্যক্ষম
— play — ক্রীড়ামূলক ক্রীড়া	adaptive behaviour - অনুকূল আচরণ
— programme — কৃত্যামূলক কার্য্যক্রম	— procedure — অনুকূল প্রক্রিয়া
— vabs — কার্য্যবূচক কৃত্যাপদ	Additional response— অতিরিক্ত প্রতিক্রিয়া
activate — কার্য্যক্ষম করাইবা, এক্ষম করাইবা	— score — অতিরিক্ত প্রাপ্তাঙ্ক
active — এক্তিয়, কৃত্যাশীল	adequacy — কার্য্যাপ্তি যথেষ্টতা
— learner — এক্তিয়, শিক্ষার্থী	Adequate — যথেষ্ট, পর্যাপ্ত
— vocabulary — এক্তিয় শব্দ ভাষার	— sample — পর্যাপ্ত প্রতিবর্ত্ত/নমুনা
— teaching —	— stimulus — পর্যাপ্ত উভাপক
activity — কৃত্যাশীল, কর্ম, কার্য্য	— hypothesis — পর্যাপ্ত প্রাক্ কলনা/ প্রাক্ কলন পর্যাপ্ত অনুকূল/ পর্যাপ্ত অনুমান
— ceufred teaching— কৃত্যাকলাপ, কর্মকেন্দ্রিক শিক্ষাদান	adjunct cocurricular— অনুবন্ধিত প্রযোজন কার্য্যক্রম
— ceufred — কর্মকেন্দ্রিক	programme
— centred curriculum— কর্মকেন্দ্রিক পাঠ্যক্রম	adjustment — এময়োজন
— curriculum— কর্মভিত্তিক পাঠ্যক্রম	— mechanism — এময়োজন প্রক্রিয়া
— centred principle— কৃত্যাকলাপ পাঠ্যক্রম	adjust — এময়োজন করিবা
— Questionnaire — কৃত্যাভিক্ষিক প্রশ্নপত্র	adjustable personality — এময়োজ্য ব্যক্তিত্ব
	adjusted behaviour— এময়োজিত আচরণ

adjustive reaction – এময়োজ্য প্রতিক্রিয়া	adopt word – গৃহীত শব্দ
adjustment class – এময়োজন শ্রেণী নিমির শিক্ষাত্মক	adult – বয়স্ক, প্রৌढ — education – প্রৌढ শিক্ষা/ দিন শিক্ষা
adjustment of personality – ব্যক্তি এময়োজন	— guidance – প্রৌढমার্গদর্শন — reader – প্রৌढ পাঠক
administer – প্রশাসন করিবা	— reading – প্রৌढ পাঠন
administering test – পরীক্ষণ	— education centre – প্রৌढ শিক্ষাকেন্দ্র/ দিন শিক্ষাকেন্দ্র
administrative class – প্রশাসনিক শ্রেণী/ বর্গ	Advance Organiser – প্রাক ধারণক/ প্রাক- ধারণক
administrative process – প্রশাসনিক প্রশালন	Advanced – উন্নতি
admission – প্রবেশ, নামলেখা	— community – উন্নত গোষ্ঠী
— test – প্রবেশিকা পরীক্ষা	— area – উন্নত অঞ্চল/ ক্ষেত্র
— age – নামলেখা বয়স, প্রবেশিকা বয়স	— Institute – অগ্রগামী প্রতিষ্ঠান/ অনুষ্ঠান
— card – প্রবেশপত্র	— course – উন্নত পাঠ্যকুর্স
— register – প্রবেশিকা রেজিস্ট্র	— grade – উচ্চ শ্রেণী
— record – প্রবেশিকা অভিলেখ	advisor – উপদেষ্টা
admit – প্রবেশ করাইবা, নাম লেখাইবা, স্থাকার করিবা	Advisory board – উপদেষ্টা পরিষদ
— card – প্রবেশপত্র	Aesthetic education – শৌন্দর্যবোধ শিক্ষা
admittance – প্রবেশ	— ability – শৌন্দর্যবোধ স্থানৰ্থ্য
adolescence – কৈশোর	— expression – শব্দী হাস্য বোধ অভিযন্তা/ শৌন্দর্যবোধ পরিপ্রকাশ
adolescent – কৈশোর	— sense – শৌন্দর্যবোধ জ্ঞান
— education – কৈশোর শিক্ষা	Affect – ভাব, ধৰণেগ
— behaviour – কৈশোর আচরণ	Affective – আবেগামূলক, ঘৰেগামূলক, ভাবামূলক
— egocontrism – কৈশোর- অসু, নিজস্ব করিবা	
adopt – গ্রহণ করিবা	

Affective drive —	ଭାବମୂଳ ପ୍ରେରଣା	aggressiveness —	ଆକ୍ରମଣମୂଳତା , ଆକ୍ରମଣମୂଳତା
— domain —	ଭାବମୂଳ ପରିସର	aggressive tendency—	ଆକ୍ରମକ / ଆକ୍ରମଣମୂଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି
— association —	ଭାବମୂଳ ସାହାଚର୍ଯ୍ୟ	agricultural education—	କୃଷିଶିକ୍ଷା
— experience —	ଭାବମୂଳ ଅନୁଭୂତି / ଅନୁଭବ	— college —	କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
— state —	ଭାବବସ୍ଥା	— school —	କୃଷି ବିଦ୍ୟାଳୟ
affiliation —	ସହବନ୍ଧ, ଅଙ୍ଗୀକୃତ କରିବା	— university —	କୃଷି ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ
affiliated college —	ସହବନ୍ଧିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ	— technology —	କୃଷି ପ୍ରୟୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା / ପ୍ରାଦେୟୀଗିକୀ
— school —	ସହବନ୍ଧିତ ବିଦ୍ୟାଳୟ	aid —	ଅନୁଦାନ, ଉପକରଣ
attiliating university —	ସହବନ୍ଧକ / ସହବନ୍ଧକାରୀ	aided college —	ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
age certificate —	ବୟସ ପ୍ରମାଣପତ୍ର	— school —	ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ
— group —	ସମବ୍ୟସ୍ତ (ଦଳ)	alien education —	ପ୍ରବାସୀ ଶିକ୍ଷା
— distribution —	ବୟସକୁଳ ବିତରଣ	alienation —	ବିଦ୍ୟୁତି
— mate —	ସମବ୍ୟସ୍ତ ସାଥୀ	alphabet —	ବର୍ଣ୍ଣମାଳା
— equals —	ସମବ୍ୟସ୍ତ	alphabetic method —	ବର୍ଣ୍ଣପଢ଼ନ୍ତି , ଅକ୍ଷର ପଢ଼ନ୍ତି
— factor —	ବୟସ-କାରକ	alphabetic writing —	ବର୍ଣ୍ଣଲିଖନ
— Limit —	ବୟସ	alpha test —	ଆଲଗା ପରୀକ୍ଷଣ
— norm —	ବୟମାନ	alteration —	କ୍ରମାନ୍ତରଣ
ageing —	ବୟସ ବୃଦ୍ଧି	alternate response-item —	ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତର - ଏକାଂଶ
agency —	ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ସଂସ୍ଥା	alternative —	ବିକଳ୍ପ, ଦୈକ୍ଷିକ
— of education —	ଶିକ୍ଷାସଂସ୍ଥା/ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	Schooling —	ବିଦ୍ୟାଳୟୀ କରଣର ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥା
aggregate —	ସମର୍ପି, ସର୍ବମୋଟ	education —	ବିକଳ୍ପ ଶିକ୍ଷା
— mark —	ମୋଟ ନମ୍ବର		
aggressive behaviour —	ଆକ୍ରମଣମୂଳ ଆଚରଣ, ଆକ୍ରମକ ଆଚରଣ		

— and innovative —বিকল্প ও অভিনব শিক্ষা	analytic interview — বৰ্ণ শৰ্ষণ। মূলক ঘাস্তকার
Scheme — পরিযোজনা	andragogy — বয়স্ক শিক্ষাত্ত্ব
alterceism — পরার্থবাদ	anarchical theory of intelligence— ব্রেচাচার।/ কুর্দিতত্ত্ব
altercistic personality—পরহিতকারী ব্যক্তি	anarchic leadership—অরাজক নেতৃত্ব
alumna — প্রাক্তন শিক্ষার্থী	ancient education —প্রাচীন শিক্ষা
alumni association —প্রাক্তন ছাত্র সংগঠন	anecdote — আশ্চর্য। -বৃত্তান্ত
alumnus — স্নাতক, বিদ্যার্থী	anecdotal method — আশ্চর্য। - বৃত্তান্ত প্রশালী
amtsiguity — অস্বীকৃতা, সম্ভিলিতা	anecdotal record — আশ্চর্য। বৃত্তারিলেখ
ambivalent — দ্বুল বিশ্বাস মত পোষণ উক দ্বিধামূলক অবস্থা, দ্বিদ্বিধামূলক অবস্থা	anger — ক্রোধ। রাগ
— attitude — দ্বিধামূলক মনোভুক্তি, দ্বিদ্বিধামূলক মনোভুক্তি	anguish — প্রত্যাপ
ament — ক্ষেত্র মনস্ত	anglicist — আংগুলি (রংলক্ষণ অধ্যবাস। সমষ্টিয়, রংলিশ ভাষা। সংস্কৃতি সমষ্টিয়)
analogy — আংশিক সাদৃশ্য, অনুরূপতা	anglicist, orientalist— পাণ্ডুত্ব প্রাচ্য বিবাদ
analogy test — অনুরূপণ। পরীক্ষণ	controversy
analphabet — নিরক্ষর	anonymity — নাম বিহীনতা
analysis — বিশ্লেষণ	anonymous — অজ্ঞাত নামধেয়ীকা,
analysis of variance— প্রস্তরণ বিশ্লেষণ	annotation — টিকা, টিপুশন।
analytical approach—বিশ্লেষণামূলক উপাগম পর্যবেক্ষণ। প্রশালী	annotate — টিকা বা টিপুশন। লেখ্যবা
analysis of method	anniance — ঘোষণা। করিব।
analysis of co-variance—সহস্র প্রস্তরণ। বিশ্লেষণ	announcement — ঘোষণা।/ আংকেপন
analytical reading test— বিশ্লেষণামূলক প্রৰ্ণ, পরীক্ষণ	announcer — উদ্ঘোষক, ঘোষক
analytical study — বিশ্লেষণামূলক অধ্যয়ন	annoyance — টিক্কিটিক্কা। ভাব, বিরক্তি
	annoyer — বিরক্তি। ক্লোশকারক

annual ceremony – ବାର୍ଷିକ ଉସବ	anti-intellectualism – ପ୍ରତି-ପ୍ରଞ୍ଚାବାଦ,
— examination – ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷା	ପ୍ରତିବୁଦ୍ଧିବାଦ
— sports competition – ବାର୍ଷିକ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତା	anti-lication – ପ୍ରତିବାର୍ଣ୍ଣିତା
— scheme – ବାର୍ଷିକ ଅନୁଯୋଜନା	anti-materialism – ପ୍ରତି-ବସ୍ତୁବାଦ
answer – ଉତ୍ତର	anti-moralism – ପ୍ରତି-ନୀତିବାଦ
answer key – ଉତ୍ତର ସୂଚନା, ଉତ୍ତରମାଳା	anti-system – ପ୍ରତଳିତ ପ୍ରଥା ବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୋଧୀ
— sheet – ଉତ୍ତର ପତ୍ର	anti-thesis – ପ୍ରତିପାଦ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧ, ବିସ୍ମାଦ
— book – ଉତ୍ତର ଖାତା	anti-utilitarianism – ପ୍ରତି ଉପଯୋଗବାଦ ପ୍ରତିଉପଯୋଗିତାବାଦ
antagonistic mentality – ବିରୋଧାମ୍ଲକ ମାନସିକତା	autsym – ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ
antecedent – ପୂର୍ବପତ୍ରଣା	antonyor test – ବିପରୀତାର୍ଥକ ପରୀକ୍ଷଣ
anti-attitude – ପ୍ରତିକୁଳ ମନୋବ୍ୟବିଧି	anxiety – ଉତ୍ସାହ, ଦୁଃଖିତା, ଉଦ୍‌ବେଗ
anticipated response – ପ୍ରେତ୍ୟେତ ଅନୁକ୍ରିୟା	— test – ଉଦ୍‌ବେଗ ପରୀକ୍ଷଣ
anticipatory behaviour – ପୂର୍ବାନୁମିତ ଆଚରଣ	— scale – ଉଦ୍‌ବେଗ ମାପନୀ
anticipated reaction – ପ୍ରେତ୍ୟେତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	apathy – ଉଦ୍‌ବେଗନାତା
anti social – ଅସାମାଜିକ	apathetic behaviour – ଉଦ୍‌ବେଗନାତ ଆଚରଣ
anti national – ରାଷ୍ଟ୍ରବିରୋଧୀ	apex organisation – ସର୍ବୋତ୍ତମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
anti quity – ପୂର୍ବାଳ୍କନତା	apex body – ଶାର୍କ ବା ଶିଖର ଜଳ (ବୈଠକ)
anti social behaviour – ଅସାମାଜିକ ଆଚରଣ	— committee – ଶିଖର ବୈଠକ
— action – ସମାଜବରୋଧୀକାର୍ଯ୍ୟ	appeal – ଆବେଦନ କରିବା, ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ପୂନଃ ଆବେଦନ, ଅପିଲ
— child – ଅସାମାଜିକ ଶିଶୁ	apparatus – ଉପକରଣ
anti-colonialism – ଉପନିବେଶ ବାଦ – ବିରୋଧ	apparont – ପ୍ରତୀମମାନ
anti-individualism – ପ୍ରତି-ବ୍ୟକ୍ତିବାଦ, ବ୍ୟକ୍ତିବାଦ	appealing authority – ଅପିରଳ କରାଯାଉଥିବା

କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ	— sample — ଷେଡ୍ରୁୟେ ନମ୍ବୁନା
appallate committee— ଅପିଲ କରାଯାଉଥିବା ସମିତି	— sampling method— ଷେଡ୍ରୁୟେ ନମ୍ବୁନା ଚିତ୍ରନ ପଢ଼ନ୍ତି
apperception – ସଂପ୍ରତ୍ୟେଷ	— research – ଷେଡ୍ରୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ
apperceptive mass – ସଂପ୍ରତ୍ୟେଷଣ- ଉଚ୍ଚ	— studies – ଷେଡ୍ରୁ ଗବେଷଣା/ ଷେଡ୍ରୁ ଅଧ୍ୟୟନ
application – ପ୍ରୟୋଗ	arrested development— ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ବା ପ୍ରତିରୋଧୀ
— questions – ପ୍ରୟୋଗମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	army intelligence test— ବିଜାଣ ସାମରିକ ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷଣ
applied science – ପ୍ରୟୋଗମୂଳକ ବିଜ୍ଞାନ	art – କଳା
— psychology – ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବିତର ମନୋବିଜ୍ଞାନ	art education – କଳାଶିକ୍ଷା
applicable – ପ୍ରୟୋଗ୍ୟ, ପ୍ରମୁଖ	art and aesthelic education – କଳା ଓ ସୌନ୍ଦର୍ୟବୋଧ/ ତତ୍ତ୍ଵ
applicability – ପ୍ରମୁଖୀତା	arts college – ଶିକ୍ଷା
applied research – ପ୍ରୟୋଗମୂଳକ ଗବେଷଣା	articulate – ପ୍ରାଞ୍ଚଳ ପ୍ରକାଶ
apprentice training – ନବୀନା-ତାଳିମ, ନବୀନ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	articulated curriculum— ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
approach – ଉପାଗମ, ପ୍ରଣାଳୀ, ଉପାୟ	— sound – ସମ୍ୟକ ଉଚ୍ଚାରିତ ଧ୍ୱନି/ ଶବ୍ଦ
apriori – ପ୍ରାକ୍-ସିଦ୍ଧ	articulatory signal – ସମୁଚ୍ଚାରିତ ସଙ୍କେତ
a postenon – ଅନୁଭୂତି ପ୍ରମୁଖ, ଅପରସିଦ୍ଧ	artificial intelligence— କୃତିମ ବୁଦ୍ଧି
aptitude – ଅଭିକ୍ଷମତା, ଅଧିକ୍ଷମତା	artificiality – କୃତିମତ୍ୟ
— test – ଅଭିକ୍ଷମତା ପରୀକ୍ଷଣ ଅଧିକ୍ଷମତା ପରୀକ୍ଷଣ	artificial Language – କୃତିମ ଭାଷା
arbitrary – ମନମୁଖୀ	artistic ability – କଳାମୂଳକ ସାମର୍ଥ୍ୟ/ କଳାମୂଳକ ଯୋଗ୍ୟତା
— decision – ମନମୁଖୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି	— creation – କଳାମୂଳକ ସର୍ଜନା ସୁଷ୍ଟି
archery – ଧନୁର୍ବଦ୍ଧି	art school – ଲଳିତ କଳା ବିଦ୍ୟାଲୟ
area – ଷେଡ୍ରୁ	

— test	— কলা পরীক্ষণ	associate	— সহযোগ বা অনুসংগী
aspiration	— আকাঙ্ক্ষা, অভিলাষ	associate learning	— অনুসংগীক শিক্ষণ
— level	— আকাঙ্ক্ষা বা পরীক্ষণ প্রতি	association	— সংগম বা সংঘ
— test	— আকাঙ্ক্ষা পরীক্ষণ	associational learning	— সহচার্য্যামূলক শিক্ষণ
assembly programme	— সামুহিক কার্য্যক্রম	associational reading	— সহচার্য্যামূলক পরীক্ষণ
assembling test items	— পরীক্ষণ একাংশগুଡ়িকর একত্ত্বাকরণ	association of concepts	— প্রশংসন, সংহতি
assertiveness	— দৃঢ়তা বা দ্রুতিমা	— of ideas	— ধারণা, সংহতি
assert	— দৃঢ়তা বেং ঘোষণা করিবা, দৃঢ় ভাবে কহিবা, যোর দেশ কহিবা	— test	— সহচার্য্য পরীক্ষণ
assess	— মান নির্ণয় করিবা, নির্ণয় করিবা	associative memory	— ধৃতি
asseessment	— নির্ণয় করণ, মূল্যাঙ্কন	associative spread	— সহচার্য্যমূলক বিস্তার
— programme	— মূল্যনির্ণয় কার্য্যক্রম	assumption	— প্রাক্থারণা, অভিজ্ঞা
assign	— নথ্য করিবা, দায়িত্ব দেবা	assume	— পরিকল্পনা করিবা, অভিগ্রহণ করিবা
assignment	— দায়িত্ব, নিযুক্তি	assumed mean	— পরিকল্পিত মাধ্য, অভিগ্রহণমাধ্য
assignment of home work	— শিক্ষণ অভ্যাস পাইঁ গৃহকার্য্য	asthenic emotion	— দুর্বল আবেগ
assignment lesson	— নির্ণয়িত বা নির্ণক্ষ পরীক্ষণ	— reaction	— দুর্বল প্রতিক্রিয়া
assimilation	— আমৃত করণ বা নিজস্ব করণ	astigmatism	— দৃষ্টি বিষমতা
assimilative study	— শিক্ষণ বিশ্লেষণ আমৃত দেখিবা বা নিজস্ব করিবা ভলি অধ্যয়ন	asymmetrical	— অসমিতি
assistance	— সহায়্য, সহায়তা	symmetrical curve	— অসমিতি বক্র
assistant	— সহায়ক	atheist	— নাস্তিক

athletic associate	-	ଖେଳକୁଡ଼ ସଂଘ, ବ୍ୟାୟାମ ସଂଘ	attitudinal	- ମନୋବ୍ୟକ୍ତିଗତ
atlas	-	ଆଟଲାସ୍, ମାନଚିତ୍ରାବଳୀ	— bias	- ମନୋବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଝୁଲ୍
atmosphere	-	ବାୟୁମଞ୍ଜଳ	attraction	- ଆକର୍ଷଣ
atmosphere of the school	-	ବିଦ୍ୟାଳୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ପରିବେଶ	attractiveness	- ଆକର୍ଷଣତା
attainment	-	ହାସଳ, ପ୍ରାପ୍ତି, ଉପଲବ୍ଧି	audibility	- ଶ୍ରୁଦ୍ଧତା, ଶ୍ରୁଦ୍ଧତା
attempt	-	ଚେଷ୍ଟା କରିବା ପ୍ରୟାୟ	— limit	- ଶ୍ରୁଦ୍ଧତା ସୀମା
attend	-	ଉପସ୍ଥିତ ହେବା	— thresh hold	- ଶ୍ରୁଦ୍ଧତା ସୀମା
attendance	-	ଉପସ୍ଥାନ	audible	- ଶ୍ରୁଦ୍ଧ, ଶ୍ରୁଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ
— register	-	ଉପସ୍ଥାନ ବହି, ଉପସ୍ଥାନ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ	— range	- ଶ୍ରୁଦ୍ଧ ପରିସର
report	-	ଉପସ୍ଥାନ ବିବରଣୀ	audience	- ଶ୍ରୋତା, ଶ୍ରୋତାବୃତ୍ୟ
attendant	-	ପରିକର	— research	- ଶୋତ୍/ଅନୁସନ୍ଧାନ
attention	-	ମନୋଯୋଗ, ଧାନ, ଅବଧାନ	audio aid	- ଶ୍ରୁଦ୍ଧ ଉପକରଣ
— span	-	ମନୋଯୋଗ, ବିଶ୍ଵତ୍ତି	assthetic	- ସଠିକ, ପ୍ରାମାଣିକ
— test	-	ମନୋଯୋଗ, ବିଶ୍ଵତ୍ତି ପରୀକ୍ଷଣ	authenticity	- ପ୍ରାମାଣିକତା, ସଠିକତା
attestaion	-	ଅନୁପ୍ରମାଣ	authentic translation	- ପ୍ରାମାଣିକ ଅନୁବାଦ, ସଠିକ ଅନୁବାଦ
attest	-	ଅନୁପ୍ରମାଣିତ କରିବା	author	- ଲେଖକ, ରଚ୍ୟିତା, ପ୍ରଣେତା
attitude	-	ମନୋବ୍ୟକ୍ତି, ମନୋଭାବ	— bibliography	- ଲେଖକ-ଶ୍ରୁଦ୍ଧସୂଚୀ
— scale	-	ମନୋବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଶାଳୀ	— index	- ଲେଖକ-ଅନୁସୂଚୀ
— test	-	ମନୋବ୍ୟକ୍ତି ପରୀକ୍ଷଣ	authoress	- ଲେଖକୀ, ରଚ୍ୟିତା
— change	-	ମନୋବ୍ୟକ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତନ	authorisation	- ପ୍ରାଧିକରଣ
— questionnaire	-	ମନୋବ୍ୟକ୍ତି ସୂଚକ ପ୍ରାଶ୍ନାବଳୀ	authorise	- ପ୍ରାଧିକାର ଦେବା
			authorised agent	- ପ୍ରାଧିକାରୀ ଅଭିକର୍ତ୍ତା
			authority	- ପ୍ରାଧିକାରୀ
			authority card	- ପ୍ରାଧିକାର କାର୍ଡ

authoritative knowledge – ପ୍ରାଧିକୃତ ଜ୍ଞାନ	— deviation – ହାରାହାରି ବିଳେନ ମାଧ୍ୟ ବିଳେନ
autoanalysis – ଆଦ୍ୱିତୀବନୀ, ଆଦ୍ୱିକଥା	aversion – ବିରୁଚି, ବିମୁଖତା, ଅନାଗ୍ରହ
autobised idea – ସ୍ଵପନୀୟ ଧାରଣା	avocation – ଉପବୃତ୍ତି
autobiography – ଆଦ୍ୱିତୀବନୀ, ଆଦ୍ୱିକଥା	avoidance – ପରିହାର
auto competition – ଆଦ୍ୱି ପ୍ରତିଯୋଗିତା	— conditioning – ପରିହାର ଅନୁକୂଳନ (?)
autocracy – ସ୍ଵେଚ୍ଛାଚାରିତା, ଏକାଧିମତ୍ୟ	— learning – ପରିହାର ଶିକ୍ଷଣ
autocratic leadership – ସ୍ଵେଚ୍ଛାଚାରୀ ନେତୃତ୍ବ, ଏକତ୍ତବାଦୀ ନେତୃତ୍ବ	award – ପ୍ରଦାନ, ପୁରସ୍କାର
auto education – ସ୍ଵଶିକ୍ଷା, ସ୍ଵଶିକ୍ଷଣ	awareness – ସଚେତନତା, ଜାଗରଣ
auto-eroticism – ଆଦ୍ୱିରତି	-- test – ସଚେତନତା ପରୀକ୍ଷଣ
autograph – ସ୍ଵଲ୍ପିତ	axiom – ସ୍ଵତଃସ୍ଥିତ
auto instructional device – ସ୍ଵଶିକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା	axiomatic – ସ୍ଵଯଂ ସିଦ୍ଧି
automatic – ସ୍ଵଚଳ, ସ୍ଵତଃ ଚାଲିତ ହେବା	— theory – ସ୍ଵଯଂ ପ୍ରତିପାଦିତ ତତ୍ତ୍ଵ
— action – ସ୍ଵଯଂ ଚାଲିତ କ୍ରିୟା	B
— behaviour – ସ୍ଵବ୍ୟକ୍ତ ଆଚରଣ	backward – ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତୀଆ, ଅନଗ୍ରସର
— writing – ସ୍ଵତଃ ଲିଖନ	— learner – ମନୋବ୍ୟକ୍ତିଗତ
automatism – ସ୍ଵଚଳତା, ଅତଃ ପ୍ରେରଣା ଚାଲିତ,	— Community – ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତୀଆ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଅନଗ୍ରସର ଗୋଷ୍ଠୀ
autonomy – ସ୍ଵାୟତ୍ତତା	— class – ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତୀଆ ଦଳ, ଅନଗ୍ରସର ଦଳ, ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତୀଆ ବର୍ଗ
autonomous – ସ୍ଵଯଂ ଚାଲିତ	backwardness – ଅନଗ୍ରସରତା
— college – ସ୍ଵଚଳିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ	backbencher – ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତୀଆ ବସୁଥବା, ପଶ୍ଚାତ୍ଗାମୀ
auto suggestion – ଆଦ୍ୱିସୁଚନା, ସ୍ଵସୁଚନା	base – ଭିତ୍ତି, ଭିତ୍ତିଭୂମି, ଭୂମି
auxiliary class – ସହାୟକ ଶ୍ରେଣୀ	basal – ମୂଳ
average – ହାରାହାରି	— age – ମୂଳ ବୟସ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବୟସ, ବୁଦ୍ଧିଶବ୍ଦ ପରିମାଣ
— child – ସାଧାରଣ ମାନ (ଦକ୍ଷତା) ସମ୍ମନ ଶିଶୁ	

basic	- মৌলিক	biography	- জীবনী
— education	- মৌলিক শিক্ষা	—data/biodata	- ব্যক্তিগত পরিচয় তথ্য
— need	- মৌলিক আবশ্যিকতা	—method	- জীবন চরিত্র পদ্ধতি
— skill		Bi	- দী, দুর
battery of tests	- পরীক্ষণাবলী	—bi-modal	- দী, দুর
behaviour	- আচরণ, ব্যবহার	—curve	- দী গরিষ্ঠক বক্র
behavioural	- ব্যবহারিক/ব্যাবহারিক, ব্যবহারগত, আচরণ গত	bilingual	- দ্঵িভাষিক/দ্বীভাষিক
— disorder	- অসুস্থ আচরণ, বিকৃত আচরণ	—method	- দ্বি�াষিক পদ্ধতি
— pattern	- আচরণ শৈলী	bi-variate	- দী চল বিশিষ্ট
— psychology	- আচরণ বাদী মনোবিজ্ঞান	—analysis	- দীচল বিশ্লেষণ
—problem	- আচরণগত সমস্যা	bi-serial correlation	- বাইল্যুরিএল সহসম্মতি, দ্বিক্রমীক সহসম্মতি
behaviourism	- আচরণবাদ	biannual	- অর্দ্ধবার্ষিক, ষাণ্মাসিক
behaviouristic	- আচরণবাদী মনোবিজ্ঞানী গোষ্ঠী	bibliography	- উদ্বৃত গ্রন্থসূচী
school of psychology		bibliograph	- গ্রন্থসূচীকার
bachelor	- স্নাতক, অধিবাহিত	binomial	- দী রাশিক
— of education	- শিক্ষা স্নাতক	—distribution	- দী রাশিক বিতরণ
belongingness	- অধিকার বোধ, একত্ববোধ	bit	- অংশ, ক্ষুত্রাংশ
bias	- পক্ষপাদিতা, ঝুঁক, প্রবণতা, আপত্তি	biology	- জীব বিজ্ঞান
—biased sampling	- পক্ষপাদিতা নমুনা চয়ন	biological	- জৈবিক
—binet -simon scale	- বিনে-সাইমন মাপনা	biosocial	- জৈব সামাজিক
		blackboard	- কলাপটা
		—cloth	- কপড়া প্রস্তুত কলাপটা, কনা কলাপটা
		board	- পরিষেব মণ্ডল, বোর্ড
		—of education	- শিক্ষা পরিষেব

—of studis	— পাঠ্যকুম- প্রশ়াসন পরিষদ	প্রকাশন সংস্থা
—of secondary	— মাধ্যমিক শিক্ষা পরিষদ education	preparation and production
—of mangement	— পরিচালনা - পরিষদ	— of statistics — পরিষাখ্যান সংস্থা
—of examination	— পরীক্ষা মণ্ডল	blindness — অঙ্গুষ্ঠা
bond	— সংযোগ, অনুবন্ধ	— colour — বর্ণাঙ্গুষ্ঠা
—s-r	— উচ্চপাক-প্রতিক্রিয়া সংযোগ/ অনুবন্ধ	blind — অঙ্গুষ্ঠা
bond man/bondsman	— গোত্তি শুমিক	— alley — অঙ্গুষ্ঠালি
bonded	— বন্ধকথুবা, বৃক্ষিবন্ধ	basic course — মূলদুআ পাঠ্যকুম / ধারা
—labour	— বৃক্ষিবন্ধ শুমিক, গোত্তি শুমিক	basic vocabulary — মৌলিক শব্দ ভাষার
book	— বই, পুস্তক, খাতা, রেজিষ্ট্র	— science — মৌলিক বিজ্ঞান
book bank	— পুস্তক-ব্যাক	boredom — বিচক্ষি, বিচক্ষি বোধ, বিচক্ষি জনিত মুটি, বিচয়তা
bookish	— পুস্তকগত	bourgeois class — সামাজ শ্রেণী
book worm	— শ্রবকীট	— moral — সামাজিক নীতি
book review	— পুস্তক সমালোচনা	braindrain — মেধা দেশান্তর, দেশান্তরিত মেধা
boarder line	— সামাবর্জী/ সামারেশ্বরী	brain - child — মানব সত্ত্বান
— case	— সামাবর্জী অবস্থা, সামাত্তক	brain power — মানবিক শক্তি, বুদ্ধিমত্তা
Balance	— ভারসাম্য, সমতুল্য, তরাকু, নিকিতি	brainware — মানব চরক
Balanced	— সমতুল থুবা	brainy — বুদ্ধিআ
— Personality	— সমতুল ব্যক্তি, সমদর্শী	brainwash — বুদ্ধি ভ্রাংশন
Bureau	— পরিষদ, কুখ্যরো, সংস্থা	bright — উজ্জল, তীক্ষ্ণ, মেধাবী
— of text book	— পাঠ্যপুস্তক প্রশ়াসন ও	— child — মেধাবী শিশু
		broadcast — বেতার প্রযাপণ, রেডিও প্রযাপণ
		bursar — লেখা রক্ষক, বর্ষার

bursary	- ବିଶେଷ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥା	campus	- ହତା, ଷେଡ୍, ଶିକ୍ଷାୟତନ
bureaucracy	- ଅମଳାତ୍ମକ	-- activity	- ପରିସର-କ୍ରିୟାକଳାପ
business education	- ବ୍ୟବସାୟିକ ଶିକ୍ଷା, ବ୍ୟବସାୟିକ ଶିକ୍ଷା	camp	- ଶିବିର
brain storming	- ମାନସିକ ଆଲୋଡ଼ନ	— school	- ଶିବିର ବିଦ୍ୟାଳୟ
branding programme	- ଶାଖାୟିତ୍ତ କ୍ରମ-ଶିକ୍ଷଣ	candidate	- ପ୍ରାର୍ଥୀ, ପ୍ରତ୍ୟାଶୀ
behaviour modification	- ଆଚରଣ-ରୂପାନ୍ତରୀକରଣ	capability	- ସାମର୍ଥ୍ୟ
being needs	- ସରା-ସଂରକ୍ଷଣ (ପ୍ରୟୋଜନ)	capacity	- ଧାରକତ୍, ଧାରଣ ଶକ୍ତି, ମାନସିକ ଶକ୍ତି, ଅନୁଭବ ଯ୍ୟାମନା
basic research	- ମୌଳିକ ଗବେଷଣା	capitalism	- ପୂଞ୍ଜିବାଦ
basic needs	- ମୌଳିକ ପ୍ରୟୋଜନ	capitalistic	- ପୂଞ୍ଜିବାଦୀ
basic training	- ମୌଳିକ ତାଲିମ	— system	- ପୂଞ୍ଜିବାଦୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା
behavioured objects	- ଆଚରଣଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	capitation	- ମୁଶ୍କେତିହା, ପ୍ରତିବ୍ୟକ୍ତି, ଜଣକିଆ
beta weight	- ବିଚାର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ଭାର	capitation fee	- ମୁଶ୍କେତିହା ଦେଯ
— coefficient	- ବିଚାର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ	— grant	- ମୁଶ୍କେତିହା ଅନୁଦାନ
basa like survey	- ଭିରି - ସର୍ବେକ୍ଷଣ	captain	- କାପ୍ଟେନ୍, କପ୍ତାନ, ଅଗ୍ରଣୀ, ଅଧୂନାୟକ
base assessment	- ଭିରି ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ	card	- କାର୍ଡ୍, ପତ୍ର
block resource centre	- ମଧ୍ୟଲୀ ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର, ଭୁଲ୍କ ସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର	— system	- କାର୍ଡ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା
biased estimate	- ପକ୍ଷପାତୀ ଆକଳନ	care	- ତଢ଼ି
cadet	- କାଢେଟ୍, ସମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ, ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ	caretaker	- ତଢ଼ାବଧାରକ, ଜଗୁଆଳି, ରକ୍ଷକ
— training	- କାଢେଟ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	career	- ବୃତ୍ତ, ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଧାରା
calculation	- ହିସାବ, ଗଣନା	— book	- ଶିକ୍ଷା ତଥା ବୃତ୍ତିଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ସୂଚକ
— of probability	- ସମାବ୍ୟତା ଗଣନା		

ପୁସ୍ତକ	ଉଚ୍ଚ
cardinal principle – ମୂଳସିଦ୍ଧାତ	cathartic theory – ଭାବ ବିରେଚନ ତତ୍ତ୍ଵ
career conference – ବୃତ୍ତ ସମ୍ବର୍ତ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ, ବୃତ୍ତ ସମ୍ମିଳନୀ	cathedral school – ଗୀର୍ଜାଘର ବିଦ୍ୟାଲୟ
career days – ବୃତ୍ତ ସୂଚନା ଦିବସ	catchword – ସୂଚକ ଶବ୍ଦ
— master – ବୃତ୍ତ ପରାମର୍ଶ ଦାତା, ବୃତ୍ତ ଶିକ୍ଷକ	catachism – ପ୍ରଶ୍ନୋଭରଣୀ
— talk – ବୃତ୍ତଦେଶନା	catechetical method – ପ୍ରଶ୍ନୋଭର ପ୍ରଶାଳୀ
cartography – ମାନଚିତ୍ର- ଅଙ୍କନ ନକ୍ଷାକଳନ	cause and effect foot – କାର୍ଯ୍ୟ-କାରଣ ପରୀକ୍ଷଣ
cartographer – ମାନଚିତ୍ରକାର	causal comparative method – ନୈମିରିକ ହୁଲନା
cartoon – ବ୍ୟଙ୍ଗଚିତ୍ର	cell – ପ୍ରକୋଷ, କୋଠା, କୋଠାରୀ
— film – ବ୍ୟଙ୍ଗ ଚଳଚିତ୍ର	census – ଜନଗଣନା
case history – ବ୍ୟକ୍ତିବୁଦ୍ଧ, ବ୍ୟକ୍ତି ଇତିବୁଦ୍ଧ,	— data – ଜନଗଣନା ତଥ୍ୟ
— study – ଏକକ ଅନୁସନ୍ଧାନ, ଏକକ ଅଧ୍ୟନ/ଅନୁଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ	— report – ଜନଗଣନା ରିପୋର୍ଟ/ବିବରଣ
— recording – ଏକକ-ବୃତ୍ତାବଳୀଙ୍କଣ	centise – ଶତାଂଶ
casual – ସାମାନ୍ୟକ / ଅନିୟତ	— score – ଶତାଂଶ ପ୍ରାସ୍ତାକ
— factor – ଅନିୟତ କାରକ	Central Advisory – କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା ପରାମର୍ଶ ପରିଷଦ
— leave – ସାମାନ୍ୟକ	Board of Education
— service – ନୈମିରିକ ସେବା	central tendency – କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବଣତା
catalogue – ପୁସ୍ତକାବଳୀ ସୂଚକ / ପୁସ୍ତକ ସୂଚୀ	centroid – ଉଚ୍ଚର୍ଷ-ବିନ୍ଦୁ
— card – ପୁସ୍ତକ ସୂଚକ କାର୍ଡ	— method – ଉଚ୍ଚର୍ଷ ବିନ୍ଦୁ, ନିର୍ଦ୍ଧାରକ ପରିପାଳନ
— of periodicals – ପତ୍ରିକା ସୂଚକ	— of factor analysis – ଉଚ୍ଚର୍ଷ ବିନ୍ଦୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରକ କାରକ ବିଶ୍ଲେଷଣ, ପରିପାଳନ
cataloguing – ପୁସ୍ତକାବଳୀ ସୂଚିକରଣ	century – ଶତାବ୍ଦୀ
catharsi's – ଭାବବିରେଚନ, ନିରାବେଗ	cephalo - caudal – ଶ୍ରୀ ର - ପ ଦ

ceremony	— ଉସବ, ସମାରୋହ	— roll — ଚରିତ୍ର ପଞ୍ଜିକା
certificate	— ପ୍ରମାଣପତ୍ର	Characteristic— ଗୁଣ, ଲକ୍ଷଣ, ଅଭିଲକ୍ଷଣ, ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ବିଶେଷତା, ବିଶେଷତ୍ବ
Certified Teacher	— ପ୍ରମାଣସିଦ୍ଧ ଶିକ୍ଷକ, ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷକ	Characterisation — ଚାରିତ୍ରିକ ବର୍ଣ୍ଣନା
Certificate in Teaching	— ଶିକ୍ଷାଦାନ ବା ଆପନା ଯୋଗ୍ୟତା (C.T.) ସୂଚକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର	Charity — ଦାନ
certification	— ପ୍ରମାଣନ	— school — ଦାବ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ
chain reaction	— କ୍ରମାନୁସାରୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା/ ଶୁଙ୍ଗଳ-ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	— education — ଧର୍ମାର୍ଥ ଶିକ୍ଷା
reflex	— ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତ ଶୁଙ୍ଗଳ	Charitable grant— ପୁଣ୍ୟାର୍ଥ ଅନୁଦାନ
— learning	— ଶିକ୍ଷଣ ଶୁଙ୍ଗଳ	Charity show — ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥେ ପ୍ରଦର୍ଶନ / ଅଭିନୟ, ସାହାଯ୍ୟ-ପ୍ରଦର୍ଶନ
Chair	— ଆଚାର୍ୟ ପଦ / ପାଠ	Cheap edition — ଶାଷ୍ଟା ସଂସୂରଣ
Chalk	— ଖଡ଼ି	Chronography — କାଳାନୁକ୍ରମ / ସମୟାନୁକ୍ରମ
— board	— ଚକ୍ରବୋର୍ଡ	Chronographical — କାଳାନୁକ୍ରମ / ସମୟାନୁକ୍ରମ
Chancellor	— କୁଳାଧିପତି	— approach — କାଳାନୁକ୍ରମିକ ପ୍ରଣାଳୀ
Channels of Communication	— ସଂଚାର ମାଧ୍ୟମ	— age — ବୟଃ କ୍ରମିକ ଆୟ୍ୟ
Character	— ଚରିତ୍ର	Chart — ଚାର୍ଟ, ଚିତ୍ରପତ
—analysis	— ଚରିତ୍ର ବିଶେଷଣ	Check — ଚେକ, କରିବା, ମିଳାଇବା, ଠିକ୍ କରିବା
— sketch	— ଚରିତ୍ରାଙ୍କନ / ଚରିତ୍ର ଚିତ୍ରଣ	— list — ଚେକଲିଷ୍ଟ, ଚିହ୍ନାଙ୍କନ ସୂଚୀ, ବିବରଣ ଚିହ୍ନଟ ପତ୍ର
— development	— ଚରିତ୍ର ବିକାଶ	Child — ଶିଶୁ
— education	— ଚରିତ୍ର ଗଠନ ଶିକ୍ଷା, ଚାରିତ୍ରିକ ଶିକ୍ଷା	— cenared education — ଶିଶୁ କେନ୍ତ୍ରିକ ଶିକ୍ଷା
		— development — ଶିଶୁ ବିକାଶ

— rearing	Classless society — ଶ୍ରେଣୀହୀନ ସମ୍ବାଦ
— care	Classic — ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
Circular — ପରିପଡ଼ୁ, ଘୋଷଣା ପଡ଼ୁ, ବୃତ୍ତାଳାର	Classical — ପ୍ରାଚୀନ ଭାଷା, ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଭାଷା
— order — ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ	— language — ପ୍ରାଚୀନ ଭାଷା
Circulate — ପ୍ରଚାର କରାଇବା, ପ୍ରସାର କରାଇବା	— music — ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଂଗୀତ
Circulating library — ଭ୍ରୂ ମ୍ୟ ମା ଶା ପୁସ୍ତକାଳୟ / ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର	Classify — ବର୍ଗ କରିବା, ଶ୍ରେଣୀ ବିଭକ୍ତ କରିବା
Citation — ଉଦ୍‌ଧତି, ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁଛେଦ ବା ଆଶ	Classification — ବର୍ଗୀ କରଣ
Chivatric education — ଶୌର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା	Class interval — ସଂଭାଗ ବିଭାଗ
civic education — ନାଗରିକ ଶିକ୍ଷା	Class Journal — ଶ୍ରେଣୀ ପତ୍ରିକା
— morality — ନାଗରିକ ନୈତିକତା	Class management — ଶ୍ରେଣୀ ପରିଚାଳନା
Class — ଶ୍ରେଣୀ, ବର୍ଗ, ଗୋଷ୍ଠୀ, ଦଳ, କଷ	Classroom environment — ଶେଣୀ କଷ ପର୍ଯ୍ୟବରଣ / ପରିବେଶ
— average — ହାରାହାରି ଶ୍ରେଣୀମାନ	Class size — ଶ୍ରେଣୀ ଆକାର, ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସଂଖ୍ୟା
—teacher — ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷକ / ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ	Classroom test — ଶ୍ରେଣୀ କଷ ପରୀକ୍ଷଣ
— counsellor — ଶ୍ରେଣୀ ପରାମର୍ଶଦାତା	Clay modelling — ମୁରିକା ପ୍ରତିରୂପ ଗଠନ
Class conflict — ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱୟ	Clinical — ନୈଦାନିକ, ନିଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
— consciousness — ଗୋଷ୍ଠୀ-ସତେତନତା	Club — କ୍ଲବ, ସଂଘ
— feeling — ଶ୍ରେଣୀ ବୋଧ	Clerical work — କିରାଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ, ଅମଲା କାର୍ଯ୍ୟ
— mate — ସହପାଠୀ, ସତୀର୍ଥ	— aptitude — ଅମଲା ଅଭିକ୍ଷଣ ବିବସ୍ତ
— struggle — ବର୍ଗ ସଂଘର୍ଷ / ଶ୍ରେଣୀ ସଂଘର୍ଷ	Close observation — ନିବିଡ଼ ଭାବେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ
—test — ଶ୍ରେଣୀ ପରୀକ୍ଷଣ	Clossing day — ଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ
— concept — ଗୋଷ୍ଠୀ ଧାରଣା	Cluster — ବନ୍ଦ, ସମୂହ
— library — ଶ୍ରେଣୀ ପାଠଗାର	— sampling — ସମୂହ, ନମୂନା ବା ପ୍ରତିଦଶୀ ଚମ୍ପନ

Coach	— ଅନୁଶିଷ୍ଟକ, କ୍ରିଡ଼ାଶିଷ୍ଟକ	Cognivism	— ଜ୍ଞାନୀୟ, ସଂଜ୍ଞାନାୟକ
Coaching	— ଅନୁଶିଷ୍ଟଣ, କ୍ରିଡ଼ା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ	— ability	— ଜ୍ଞାନାୟକ, ସମାର୍ଥ୍ୟ
Co-curricular	— ସହ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	— process	— ଜ୍ଞାନାୟକ ପ୍ରକ୍ରିୟା
Co-adaptation	— ସହ ଅନୁକୂଳନ	— meaning	— ସଂଜ୍ଞାନାର୍ଥ
Co-athletics	— ସମବେତ ଖେଳକୁଦ	— question	— ସଂଜ୍ଞାନାଥକ ପ୍ରଶ୍ନ
Code	— ନିୟମ ପୁସ୍ତକା, ଲୋଡ଼ ବହି	Cognitivist theory	— ସଂଜ୍ଞାନବାଦୀ ଚକ୍ର
Code	— ସଂକେତ	Cognizable offence	— ଧତବ୍ୟ ଅପରାଧ
— learning	— ସଂକେତ ଶିକ୍ଷଣ	Cognigance	— ସଂଜ୍ଞାନ
— language	— ସଂକେତିକ ଭାଷା	Coherence	— ସଂଗତି, ସମନ୍ବନ୍ଧତା
Coding	— ସଂକେତିକ ପ୍ରକାଶ, ସଂକୋଡ଼ୀକରଣ	— theory	— ସଂକ୍ଷତା ଚକ୍ର
Co-education	— ସହ ଶିକ୍ଷା	Coherent group	— ସମନ୍ବୁଗତ ଦଳ, ସଂହତ ଦଳ
Co-efficient	— ସହଗ, ଗୁଣାଙ୍କ	Cohort	— ସହଦଳ, ସହଗଣ
Co-efficient of Correlation	— ସହସମନ୍ବନ୍ଧ ଗୁଣାଙ୍କ	Cohort analysis	— ସମଦଳ ବିଶ୍ଲେଷଣ
— Concordance	— ସଂଗତି ଗୁଣାଙ୍କ	Collaboration	— ସହଯୋଗ
— Contingency	— ଅସଂଗତ ଗୁଣାଙ୍କ	Collaborator	— ସହଯୋଗୀ
— determination	— ନିର୍ଦ୍ଦୀରଣ ଗୁଣାଙ୍କ	Collaborative	— ସହଯୋଗମୂଳକ
— equivalence	— ବୁଲ୍ୟତା ଗୁଣାଙ୍କ	Collage	— କୋଲାଜ, ସଂପର୍କତ ଚିତ୍ରାବଳୀସଂହିକରଣ
— validity	— କ୍ରୋଧତା ଗୁଣାଙ୍କ	Collateral	— ସଂପାର୍କକ
— reliability	— ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଗୁଣାଙ୍କ	— reading	— ସହ ସଂପର୍କତ ଗଠନ
Co-examiner	— ସହ-ପରୀକ୍ଷକ	Collective behaviour	— ସାମୁହିକ ଆଚରଣ
Co-teacher	— ସହ ଶିକ୍ଷକ	— responsibility	— ସାମୁହିକ ଦାୟିତ୍ୱ
Corrigion	— ଜ୍ଞାନ	College	— ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
Cognetive	— ଜ୍ଞାନତତ୍ତ୍ଵ		

— of education — ଶିକ୍ଷା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ	Communicative — ସଂଚାର ଗତି , ସଂଚାରସମ୍ପର୍କୀୟ
College preparatory —	
Curriculum — ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	Comparison — ତୁଳନା
collegiate — କଲେଜିଏଟ	Comparative — ତୁଳନାମୂଳକ
Coloured chalk — ରଙ୍ଗୀନ, ଚେଳ୍କ	— education — ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା
— paper — ରଙ୍ଗୀନ କାଗଜ	Communication media — ସଂଚାର ମାଧ୍ୟମ
— map — ରଙ୍ଗୀନ ମାନଚିତ୍ର	— skill — ସଂଚାର ଦିକ୍ଷତା, ସଂଚାରକୌଣସି
Colour blinduous — ବର୍ଣ୍ଣନ୍ତ୍ରିତ, ବର୍ଣ୍ଣନ୍ତ୍ରତା, ବର୍ଣ୍ଣଦୋଷ	Community interest — ଗୋଷ୍ଠୀ ସମୁଦାୟ ଆଶ୍ରୁତ, ଗୋଷ୍ଠୀ ସମୁଦାୟ ଅଭିଭୂତ, ସାମୁଦାୟିକ ଆଶ୍ରୁତ
Colour printing — ରଙ୍ଗୀନ ମୁଦ୍ରଣ	Community project — ଗୋଷ୍ଠୀ ସମୁଦାୟ ପରିଯୋଜନା
Colour scheme — ବର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା, ରଙ୍ଗଯୋଜନା	— resources — ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ପଦ, ଗୋଷ୍ଠୀସମାଧାନ
Colour Vision — ବର୍ଣ୍ଣଦୃଷ୍ଟି	Comparable — ତୁଳନୀୟ
Combat instinct — ସଂଘର୍ଷ ପ୍ରବୃତ୍ତିସଂଘର୍ଷ	— groups — ତୁଳନୀୟ ଦଳ
Column diagram / graph — ସ୍ତର ଲେଖଚିତ୍ର	Competance — କ୍ଷମତା
Commerce faculty — ବାଣିଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ବାଣିଜ୍ୟ ସଂକାୟ	Competency — ସକ୍ଷମତା,
— education — ବାଣିଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା	Competent — ସକ୍ଷମ
Commercialised education — ଶିକ୍ଷା- ବ୍ୟବସାୟୀଭବଣ	Competency pattern — ଦିକ୍ଷତା ଡାଓସ, ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିରୂପ
Common school — ସର୍ବସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ	Competition
Community factory school — ସାଧାରଣ କାରକ, ସାଧାରଣ ଉପାଦାନ	Competitive — ପ୍ରତିଯୋଗ୍ୟତା
— relation — ଗୋଷ୍ଠୀବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କ	— examination — ପରୀକ୍ଷା
Communication — ସଂଚାର	Competitor — ପ୍ରତିଯୋଗୀ

Complementary – ପରିପୂରକ	Concentration – ଏକାଗ୍ରତା
Complementary Course – ପରିପୂରକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	Concept – ପ୍ରତ୍ୟେକ, ଧାରଣା — formation – ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଠନ
Complex – ଭାବରାଜି	— mastery test – ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଠନ, ପାରଜମତା ପରୀକ୍ଷଣ
Composite – ସମ୍ମିଶ୍ରିତ	Conceptual development – ସଂପ୍ରତ୍ୟୋଯାମୂଳକ ବିକାଶ
— skill – ସମ୍ମିଶ୍ରିତ ଦକ୍ଷତା	— level – ସଂପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
— score – ସମ୍ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରାସ୍ତାକ ରଚନା	Concession – ରିହାତି
Composer – ଗଠନ	Concession ticket – ରିହାତି ମୂଲ୍ୟର ଟିକଟ
Comprehension – ବୋଧ	Concise – ସଂକଷିପ୍ତ
— test – ବୋଧ ପରୀକ୍ଷା	Concomitant – ସହବର୍ତ୍ତୀ, ସହଗାମୀ
— question – ବୋଧପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ	Concomitant learning – ସହବର୍ତ୍ତୀ ଶିକ୍ଷଣ, ସହଗାମୀ ଶିକ୍ଷଣ
Comprehensive – ସଂବ୍ୟାପକ	— relation – ସହବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ବନ୍ଧ, ସହଗାମୀ ସମ୍ବନ୍ଧ,
Comprehension Access – ଅନିବାର୍ୟ, ବାଧତାମୂଳକ	— variation – ସହ ପରିବର୍ତ୍ତନ
to Primary Education – ବାଧତାମୂଳକ ଉପସ୍ଥାନ	Concrete – ମୂର୍ଚ୍ଛା, ବାସ୍ତବ
Compulsory – ବାଧତାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା, ଅନିବାର୍ୟ ଶିକ୍ଷା	— concept – ମୂର୍ଚ୍ଛା ଧାରଣା
— attendance – ବାଧତାମୂଳକ ଉପସ୍ଥାନ	— example – ବାସ୍ତବ ଉଦାହରଣ
— education – ବାଧତାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା, ଅନିବାର୍ୟ ଶିକ୍ଷା	— entity – ମୂର୍ଚ୍ଛା ପଦାର୍ଥ
— school age – ବାଧତାମୂଳକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବୟସ	— image – ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତବ୍ୟ
— subject – ବାଧତାମୂଳକ ବିଷୟ	— intelligence – ମୂର୍ଚ୍ଛା, ବୁଝି
Concentric method – ସଂକେତ୍ୟପ୍ରାଣୀ, କେନ୍ତ୍ୟ ପଢ଼ନ୍ତି	— meaning – ମୂର୍ଚ୍ଛା ଅର୍ଥ
	— term – ମୂର୍ଚ୍ଛା ପଦ
	— principle – ମୂର୍ଚ୍ଛା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

Concurrence – ସହମତି	Conformity – ଅନୁଭୂପତା
Concurrent – ସହବର୍ଜ, ସହଗାମୀ	Congenital – ଜନ୍ମୟାତ, ସହସାତ
— validity – ସହଗାମୀ, ବୈଧତା ସହବର୍ଜୀ ବୈଧତା	Congenital Character – ଜନ୍ମୟାତ ଲକ୍ଷଣ
— list – ସହଗାମୀ ତାଲିକା, ସହବର୍ଜୀ ତାଲିକା	— difference – ଜନ୍ମୟାତ ପାର୍ଥକ୍ୟ
Conditioning – ଅନୁବନ୍ଧନ	Connection – ଲକ୍ଷଣାର୍ଥଗୁଣର ଆଭାସ ସୂଚକ ଅର୍ଥ
Conditioned – ଅନୁବନ୍ଧିତ	Connotative – ଗୁଣାର୍ଥକ
— emotion – ଅନୁବନ୍ଧିତ ଆବେଗ, ସଂଦେଶ	Consciousness – ଚେତନା
— reflex – ଅନୁବନ୍ଧିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	Conservation of vision – ଦୃଷ୍ଟି ସଂରକ୍ଷଣ
— response – ଅନୁବନ୍ଧିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	Conservatism – ଅନୁପାରବାଦ, ରୁଦ୍ଧିବାଦ, ରକ୍ଷଣାଳତା
— stimulus – ଅନୁବନ୍ଧିତ ଉଦ୍ଦୀପକ	Consolidation – ଏକତ୍ରୀଳଗଣ
Conditioning process – ଅନୁବନ୍ଧନ ପ୍ରକ୍ରିୟା	Consolidated report – ସାମଗ୍ରୀକ ରିପୋର୍ଟ
Confidence – ବିଶ୍ୱାସ, ଆସ୍ତା, ଭରସା	Constancy – ସ୍ଥିରତା
— limit – ଆସ୍ତାସୂଚକ ସୀମା	— of intelligence – ବୁଦ୍ଧି, ସ୍ଥିରତା
Configuration – ସଂବିନ୍ୟାସ, ସମସ୍ତକୁଠି	Constant – ସ୍ଥିର, ଅଚଳ, ନିୟତ
Configurational analysis – ସଂବିନ୍ୟାସ ବିଶ୍ୱେଷଣ	— adjustment – ସରତ ସମ୍ଯୋଜନା
Confirm – ପୃଷ୍ଠି କରିବା, ସାମର୍ଥ୍ୟ କରିବା, ନିର୍ଣ୍ଣିତ କରିବା	— score – ସ୍ଥିରାଳ
Confirmation – ପୃଷ୍ଠି କରଣ	— curriculum – ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ, ନିୟତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Confirmatory order – ପୃଷ୍ଠି କର ଆଦର୍ଶ	— error – ସରତ, ଅପରିବର୍ତ୍ତି ତୁଳି
— test – ପୃଷ୍ଠି ପରୀକ୍ଷଣ	— fault – ସରତ ଦୋଷ
Conflict – ସଂଘର୍ଷ, ଦ୍ୱାସ	— stimulus method – ସରତ ଉଦ୍ଦୀପକ, ଉଦ୍ଦୀପନ ପ୍ରଣାଳୀ
— situation – ସଂଘର୍ଷ, ଦ୍ୱାସ କାରକ ପରିସ୍ଥିତି	Constitutional type – କାନ୍ତ ରୂପ

— defect — কান্দিক দোষ	Contiguity — ঘনাপতা, সান্ধি, সংলগ্নতা
Constructive — রচনামূলক	Contiguous — ঘনাপযু সংলগ্ন থবা বা লাগিকরি থবা
— ability — রচনামূলক দক্ষতা	Continental classroom — টেলিভিজন শ্রেণী
— discipline — রচনামূলক অনুশাসন	Contingency — সাম্বয পরিস্থিতি, আকস্মীক ঘটণা, অবস্থা, অনুসংগীক খর্চ
— supervision — রচনামূলক নিরীক্ষণ	— table — আপাত সারণী
— thinking — রচনামূলক চিন্তন	Contiguity theory of learning — সংলগ্ন শিক্ষণ তত্ত্ব, সান্ধি শিক্ষকতত্ত্ব
— work — রচনামূলক কার্য্য	Continxuation — ধারাবাহিকতা
Construct validity — শুণ রচনামূলক	Continuing education — অনুবর্তী শিক্ষা, লগাতর শিক্ষা, পূরক শিক্ষা, নিরবর শিক্ষা
Consultant — দেখিতা	Continuity — নিরুত্তরতা
Consultation — পরামর্শদাতা	Continuous data — নিরবন্ধিত উপায়/ তথ্য
Consultative Committee — পরামর্শ	Continuous progress — অবিরত, নিরবন্ধিত প্রগতি
Consumer — উপভোক্তা	Continuum — নিরবন্ধিত, ছুমাগত অবিরত
Contactual behaviour — সাংসর্গিক ব্যবহার	Contract comparison — পরোবামূলক তুলনা
Contemporary — ঘনকালীন ঘনসাময়িক	Control — নিয়ন্ত্রণ
Contemporary principle — তক্ষালীক, ঘনসাময়িক, তক্ষাল-নাটি	Controlled group — নিয়ন্ত্রণ দল
Contemplation — চিন্তন, মনন, ধান	Observation — নিয়ন্ত্রিত পর্যবেক্ষণ
Contemplative — মননামূলক	Vocabulary — নিয়ন্ত্রিত শব্দ জ্ঞান
Context — বিষয়বস্তু	— Variable — নিয়ন্ত্রিত
— analysis — বিষয়বস্তু বিশ্লেষণ	
— examination — বিষয়গত পরীক্ষা	
— book — বিষয়গত পুস্তক	
— matrix — বিষয়গত বিশ্লেষণ, সারণী	
Contextual meaning — প্রাপ্তি অর্থ	
— method — প্রস্তর উপযোগী পদ্ধতি	

Controller – ନିୟନ୍ତ୍ରକ	Co-ordinated programme – ସମନ୍ଧିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
— of Examinations – ପରୀକ୍ଷା ନିୟନ୍ତ୍ରକ	
Convergent – ଏକ ଦ୍ୱାରା ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	
— thinking – କେନ୍ଦ୍ରାଞ୍ଜିଲୁଖୀ ଚିନ୍ତନ, ଅଭିଭାବୀ ଚିନ୍ତନ	
Conversation – କଥୋପକଥନ, ବାର୍ତ୍ତାଳାପ	
Conversational method – କଥୋପକଥନ ପରିଚି, ଆଳାପ ପରିଚି	
— period – କଥୋପକଥନ ପାଠ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	
— game – କଥୋପକଥନ ଖେଳ, ଆଳାପିକ କ୍ରିଡ଼ା	
Co-operation – ସହଯୋଗ, ସହଯୋଗିତା	
Co-operative book buying – ସହବାୟିକ ପୁସ୍ତକ କ୍ରୂସ	
— learning – ସହଯୋଗୀ ଶିକ୍ଷଣ	
— class – ସହଯୋଗୀ ଶ୍ରେଣୀ	
— course – ସହଯୋଗୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	
— part-time class – ସହଯୋଗୀ ସାମୁହିକ ଶ୍ରେଣୀ	
— project – ସହଯୋଗୀ ପରିଯୋଜନା, ପ୍ରକଳ୍ପ	
— teaching – ସହଯୋଗୀ ଅଧ୍ୟାପକ, ଶିକ୍ଷାଦାନ	
— supervision – ସହଯୋଗୀ ନିରୀକ୍ଷଣ	
— training – ସହଯୋଗୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	
Co-ordination – ସମନ୍ଧ୍ୟ	
	— writing – ସମନ୍ଧିତ ଲେଖା, ଲିଖନ
	Co-ordinating agency – ସମନ୍ଧ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା
	— centre – ସମନ୍ଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର
	— council – ସମନ୍ଧ୍ୟକାରୀ ପରିଷଦ
	Co-partner – ସହଭାଗୀଦାର
	Co-ordinator – ସମନ୍ଧ୍ୟକାରୀ, ସଂଯୋଜକ
	— counsellor – ସମନ୍ଧ୍ୟକାରୀ ଉପଦେଶକ
	Co-another – ସହଯୋଗୀ ଲେଖକ, ସହଲେଖକ
	Coping behaviour – ସହଯୋଗୀ ଆଚରଣ
	— reacation – ସହଯୋଗୀ ଅନ୍ତର୍କ୍ରିୟା
	Copy – ନକଳ, ପ୍ରତିଲିପି
	Copying – ନକଳ କରିବା
	Copyright – ଶତାଧୂକାର
	Core – ଅନ୍ତଃ, ମୂଳ, ମୌଳିକ
	— elements – ମୌଳିକ ଉପାଦାନ,
	— of curriculum – ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତରୂପାଦାନ, ମୌଳିକ ଉପାଦାନ
	— area – ଅର୍ଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ର
	— class – ମୂଳଶ୍ରେଣୀ, ମୌଳିକ ବର୍ଗ
	— programme – ମୂଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଅନିବାର୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
	Corporate – ଶାରୀରିକ, ଦେଇଛିକ

— punishment —	শার্ট রীক , দেহিক দষ	Correspondence —	পত্র বিনিময়, পত্রালাপ
Corporation —	নিগম	— theory —	অনুরূপ তত্ত্ব
— Libreary —	নিগমপাঠাগার	— course —	পত্রবিনিময় পাঠ্যকুম , পত্রাচার পাঠ্যকুম
— correction —	ষাণোধন, শেধন	— student —	পত্রাচারী শিক্ষার্থী
— correctional —	শোধক	— study —	পত্রাচার অধ্যয়ন
— measure —	শুভারক, শুভক ব্যবস্থা	— guide —	পত্রাচার সংদর্শক পুস্তিকা
— school —	শুভারক, শোভক বিদ্যালয়	Council —	পরিষদ
corrective measure—	শুভারক, ষাণোধন উপায়	— of Higher Secondary —	জচমাধ্যমিক শিক্ষা পরিষদ
corrective	excerise— শুভারক, ষাণোধনামূক ব্যায়াম , অনুশীলন	education	Higher Education — উচ্চ শিক্ষা পরিষদ
correctness —	শুভতা, পরিকল্পনা	Counsel —	পরামর্শ উপদেশ
corrected —	সহ-সমন্বিত	Counsellor —	পরামর্শদাতা উপদেশ্বা
— variable —	সহ-সমন্বিত চল, পরিবর্ত্তী	Councelling —	পরামর্শদেবা, উপদেশ দেবা
— curriculum—	সহ-সমন্বিত পাঠ্যকুম	Counselee —	পরামর্শ, উপদেশ গ্রহণকা, পরাপৃষ্ঠি
— teaching —	সহ-সংপর্কীত অধাপনা	Councillor centred —	উপদেশ্বা কেন্দ্রীক
— subject —	সহ-সমন্বিত বিষয় এবং পর্যবেক্ষণ	Counselee —	পরাপৃষ্ঠি কেন্দ্রীক
Correlation —	সহ-সমন্বিত	Counter question —	প্রতি প্রশ্ন , জবাব্দি প্রশ্ন
— coefficient—	সহ-সমন্বিত গুণাঙ্ক	Counter conditioning —	প্রতিনিবন্ধন
— table —	সহ-সমন্বিত সারণী	— motivation —	প্রত্যাভি প্রেরণা
Correlational approach —	সহসমন্বিত প্রশালন, শৈলী	Country School —	কাউন্টি বিদ্যালয় ,
— method —	সহ সমন্বিত পদ্ধতি		
— matrix —	সহ সমন্বিত ম্যাট্রিক্স		
Correlative —	সহ সমন্বিত		

Course	— পাঠ্যক্রম	— writing — সূজনামূলক লেখা
Course of studies	— বিলাবস্থা	— activity — সূজনামূলক কার্য্য
Course description	— পাঠ্যক্রম বিবরণ।	— education — সূজনামূলক, সূজনামূলক শিক্ষা
Covariance	— এহ চল প্রয়োগ	— behaviour — সূজনামূলক আচরণ
— analysis	— এহচল প্রয়োগ, বিশ্লেষণ	— ability — সূজনামূলক দক্ষতা
— — technique	— এ হ চ ল প্রয়োগ, বিশ্লেষণ কৌশল	— intelligence — সূজনামূলক বুদ্ধি
Covariation	— এহপরিবর্তন	— imagination — সূজনামূলক ক্রিয়া
Covariant group	— এহপ্রতিবল	— thinking — সূজনামূলক চিন্তন
Covariate	— প্রক্রিয়া,	Creativity / Creativeness — সূজনশীলতা
Covert	— লুকায়িত	Credit — প্রয়োগশা, মান্যতা
— action	— অপ্রকট ক্রিয়া	Credible — প্রয়োগশনীয়
— behaviour	— প্রক্রিয়া আচরণ	Credibility — আবু
Co-worker	— এহকর্মী	Crippled — বিকৃতাগ্র, অপাগ
Cramming	— ঘোষিবা, মুক্ষয়ু করিবা	— child — বিকৃতাগ্র শিশু
Craft	— হাত কাম, কারিগরী, হস্তকৌশল	Criterion — গুণ, নিয়ন্ত্রণ, ক্ষণতি
Cradle school	— শিশু বিদ্যালয়	— variable — নিয়ন্ত্রণচল
Craft teacher	— কারিগরি শিক্ষক	— behaviour — নিয়ন্ত্রণ-আচরণ
Creation	— সৃষ্টি, উর্জনা, রচনা	— related — নিয়ন্ত্রণ-সম্বর্ত
Creative	— উর্জনামূলক, রচনামূলক, সূজনামূলকসূজনশীল	— tolerance — নিয়ন্ত্রণ-সহিষ্ণুতা
— child	— সূজনশীল শিশু	— test — নিয়ন্ত্রণ-পরীক্ষণ
— art	— সূজনামূলক কলা	Critical analysis — এমান্যামূলক বিশ্লেষণ, ওমালোচনামূলক বিশ্লেষণ
		— comments — এমান্যামূলক চিপুশণ।
		— comparison — এমান্যামূলক তুলনা
		— assessment — এমান্যামূলক মূল্যায়ন

— appraisal —	— frequency — ସଂଚୟୀ, ପୌନଃପୂନ୍ୟ
— population growth — କ୍ରାତିକ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି	— — graph — ସଂଚୟୀ ପୌନଃପୂନ୍ୟ ଲେଖଚିତ୍ର
— reading — ସ ମ । ଷ । ମ । କ , ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ପଠନ	Curiosity — କୌତୁଳ ଜିଜ୍ଞାସା
— realisation — ସମୀକ୍ଷାମୂଳକ ବାସ୍ତବ ବାଦ	Curriculum — ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଠ୍ୟବିର୍ଯ୍ୟା
— thinking — ସମୀକ୍ଷାମୂଳକ ଚିନ୍ତନ	— department — ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିଭାଗ
— writing — ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ଲେଖନ	— design — ପାଠ୍ୟକ୍ରମ, ଡାଙ୍ଗୁ ଶୈଳୀ
Cross cultural testing — ଅଭିଭାବିତ ସଂସ୍କରଣ ପରୀକ୍ଷା	Curve — ବକ୍ର
Cross question — ପ୍ରତିପ୍ରଶ୍ନ	Curvilinear — ବକ୍ରରେଖିଯ
— validation — ଅଭିବେଧତା	Cut-off score — ଛିନ୍ନ ପ୍ରାପାକ
Crude data — ଅଭଶୋଧୁତ ଉପାୟ, ଅବର୍ଗୀ ବୃତ୍ତରୂପାୟ / ତଥ୍ୟ	Cybernetics — ସାଇବରନେଟ୍ରିକ୍ସ
Crude mode — ଅସଂମୋଧକ, ଗରିଷ୍ଠକ, ଅନୁମାନିକ ପରିଷକ	Cyclopaedia — ବିଶ୍ୱକୋଷ
Cue — ସଂକେତ, ସୂଚନା	Daily attendance — ଦେନିକ ଉପସ୍ଥାନ
— control — ସଂକେତ ବା ସୂଚନା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	— diary — ଦିନଲିପି, ଦିନାନ୍ତିରିତି
— learning — ସଂକେତ, ଶିକ୍ଷଣ, ଶକ୍ତିନିୟମକ, ସୂଚକ ଶିକ୍ଷଣ	— lesson diary — ଦେନିକ ପାଠବାନ ଲିପି
Cultural activities — ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ	Dalton plan — ଡାଲଟନ ଯୋଜନା
— development — ସାଂସ୍କୃତିକ ବିକାଶ	Draw A Person (DAP) — ବ୍ୟକ୍ତି ଅକଳ ପରୀକ୍ଷା
— association — ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗ୍ରହ	— test
— heritage — ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟ	Data — ତଥ୍ୟାବଳୀ ଉପାୟ
— integration — ସାଂସ୍କୃତିକ ସମନ୍ଵୟ	Day dream — ଦିବାସ୍ଵପ୍ନୀ
Culture-free test — ସାଂସ୍କୃତିକ, ନିରପେକ୍ଷ ପରୀକ୍ଷା	Day school — ଦିବା ବିଦ୍ୟାଲୟ
Cumulative — ସଂଚୟୀ	Day scholar — ଦିବାଧ୍ୟାୟୀ

Dearranged Sentence Test—ଅସଜିତ ବାକ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା	— examination — ସ୍ଥାନକ ପରୀକ୍ଷା, ଉପାଧ ପରୀକ୍ଷା
Decile rank — ଦଶାଂଶ ପ୍ରରକ୍ଷଣ	delayed couditioning — ବିଳମ୍ବିତ ଅନୁବନ୍ଧନ/ ଅନୁକୂଳନ
Decline — ପତନ, ହ୍ରାସ	deliberation — ବିଚାର, ବିମର୍ଶ
Decode — ବିସଙ୍ଗେତ	delinquency — ଅପରାଧଶୀଳତା, ଅପରାଧ ପ୍ରବଣତା
Decoding — ବିସଙ୍ଗେତୀକରଣ	— Iuvexile — କୌଣସି, ଅପରାଧ
Decontrol — ବିନିୟମଣିତ	delinquent child — ଦୂଷି, ଅସଦାଚାରୀ ବାଲକ, ଅପଚାରୀ ଶିଶୁ
Deconditioning — ଅନୁବନ୍ଧନ/ ଅନୁକୂଳନ	dementia — ସୃତିଭ୍ରଂଶ
Deduction — ହ୍ରାସ କରିବା, ଅବରୋହଣ	— paralytica — ଅଗ୍ରପାତ, ସୃତିଭ୍ରଂଶ
Deductive — ନିଗମନାମୂଳକ, ଅବରୋହଣାମୂଳକ	— praecox — ସମୟପୂର୍ବ ମନୋଭ୍ରଂଶ
— method — ଅବରୋହୀ ପଦ୍ଧତି	demographic data—ଜନମୂହ୍ୟ ପରିଷଂଖ୍ୟାନ
— thinking — ନିଗମନାୟକ ଚିତ୍ତନ	demonstration — ନିର୍ଦର୍ଶନ
Deemed University—ସମବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	— centres — ନିର୍ଦର୍ଶନ-କ୍ଲା
defact — ବସ୍ତୁତଃ	— class — ନିର୍ଦର୍ଶନ-ଶ୍ରେଣୀ
— recognition — ବସ୍ତୁତଃ ମାନ୍ୟତା	— lesson — ନିର୍ଦର୍ଶନ-ପାଠ୍ୟ
defaulter — ଅତିକ୍ରମକାରୀ	— school — ନିର୍ଦର୍ଶନ-ବିଦ୍ୟାଳୟ
Defaulting student — ଦୋଷଦୂଷ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ	demonstrator — ପ୍ରଦର୍ଶନ, ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ, ନିର୍ଦର୍ଶକ
— word — ଭୂଲଶବ୍ଦ	denomination— ଧର୍ମୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ପରିମାପ ଏକକ
— spelling — ଭୂଲ ବନାନ	Denominational school— ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ (ଧର୍ମୀୟ) ବିଦ୍ୟାଳୟ
— Pronounciation — ଛୁଟିଯୁକ୍ତ ଉଚ୍ଚାରଣ	— institution — ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ
deferred activity — ସୁରିତ କାର୍ଯ୍ୟ	— instruction — ସମ୍ପ୍ରଦାୟାନୁଦେଶନ
definition — ସଂଜ୍ଞା, ପରିଭାଷା	
deformity — ନିରୂପଣ	
defunct School — ନିଷ୍ଟିଯ ବିଦ୍ୟାଳୟ	
degree college — ସ୍ଥାନକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ	

Department – ବିଭାଗ	detachment – ଅନାଶକ୍ତି, ବିଭାଗ
—, education – ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ	determinant – ନିର୍ଦ୍ଦିତ, କାରକ
Departmental budget – ବିଭାଗୀୟ ଅଚକଳ	— score – ନିର୍ଦ୍ଦିତ ପ୍ରାସ୍ତାଳ
— head – ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ	determined curriculum – ନିର୍ଦ୍ଦିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
— library – ବିଭାଗୀୟ ପାଠୀଗାର	development – ବିକାଶ, ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଅଭିବୃଦ୍ଧି
— inspection – ବିଭାଗୀୟ ନିରୀକ୍ଷଣ	developmental reading – ବିକାଶାମ୍ଲକ ପଠନ
Departmentalization – ବିଭାଗୀକରଣ	— record – ବିକାଶ ଅଭିଲେଖ
dependency – ପରାଶ୍ରିତତା	— scale – ବିକାଶ ମାପନୀ
dependent – ଆଶ୍ରିତ, ନିର୍ଭରଶୀଳ	— task – ବିକାଶାନୁସାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ
— attitude – ପରାଶ୍ରୟୀ ମନୋଭାବ	deviation – ବିଚଳନ, ବିର୍ଭୂତି
— child – ପରାଶ୍ରୟୀ ଶିଶୁ	dexterity – ନିୟୁଣତା
— variable – ଅନ୍ୟାଶ୍ରୟୀ ଚଳ	diagnosis – ନିଦାନ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ
deprived child – ଭ୍ରଷ୍ଟ ଶିଶୁ	diagnostic – ନୈଦାନିକ
depressant – ଅବସାଦ	— interview – ନୈଦାନିକ ସାକ୍ଷାତ୍କାର
depression – ଅବସାଦ, ଅବସନ୍ନତା	— inventory – ନୈଦାନିକ ସୂଚୀ
depressive psychosis – ଅବସାଦୀ ମନସ୍ଥାପ	— test – ନୈଦାନିକ ପରୀକ୍ଷଣ
deprivation – ବଞ୍ଚିତ	— scale – ନୈଦାନିକ ମାପନୀ
derecognition – ମାନ୍ୟତା/ସ୍ଵୀକୃତି ପ୍ରତ୍ୟାହାର	dialectic – ବିରୋଧାମ୍ଲକ ଦ୍ୱାରା
depth perception – ବୋଧ ପ୍ରତ୍ୟେକ	dialectical materialism – ଦ୍ୱାରାମୂଳକ ବସ୍ତୁବାଦ
derived lesson – ବ୍ୟୁପନ୍ନ ପାଠ	dialectic method – ଦ୍ୱାରାମୂଳକ ପଢ଼ନ୍ତି
— score – ବ୍ୟୁପନ୍ନ ପ୍ରାସ୍ତାଳ/ଲଜ୍ଜାଳ, ବ୍ୟୁପର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରାସ୍ତାଳ	dialogue – ସଂବେଦନ, କଥୋପକଥନ, ସଂଲାପ
descriptive rating – ବର୍ଣ୍ଣନାମୂଳକ କ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଦିତ	dialogical approach – ସଂବେଦୀ ପଢ଼ନ୍ତି
descriptive survey – ବର୍ଣ୍ଣନାମୂଳକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ	dichotomy – ଦିଶ୍ରେଣୀୟ ବ୍ୟବଛ୍ଳେଦ

didactic apparatus –	ବୋଧ ସହାୟକ ସଂବେଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	directive –	ନିର୍ଦ୍ଦେଶମୂଳକ ପରାମର୍ଶ
— analysis –	ବୋଧ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ	direct learner –	ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ
dictation –	ବୋଧ ସହାୟକ ବିଶ୍ଲେଷଣ	— method –	ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
— exercise –	ଶୁଣିଲେଖ ଅଭ୍ୟାସ	— observation –	ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ
differential approach –	ବିଭିନ୍ନତା ଉପାଗମ	— question –	ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ
— psychology –	ବିଭିନ୍ନ ମନୋବିଜ୍ଞାନ	— response –	ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁକ୍ରିୟା
differential aptitude test –	ବିଭିନ୍ନତା ଅଭିକ୍ଷମତା ପରୀକ୍ଷଣ	disability –	ଅକ୍ଷମତା
differential mobility –	ବିଭିନ୍ନତା ଗତିଶୀଳତା	diciplinarian –	ଅନୁଶାସକ
differentiation of content –	ପାଠ୍ୟବସ୍ତୁ ବିଭିନ୍ନତା	diciplinarian action –	ଅନୁଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ
difficulty value –	କଟିନତାମାତ୍ରା	disciplinary tendency –	ଅନୁଶାସିତ ଭାବଧାରା ବା ଶିକ୍ଷାଚାର
dimension –	ମାତ୍ରା, ପରିବୃତ୍ତ	discussion method –	ଆଲୋଚନା ମୂଳକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
— of personality –	ବ୍ୟକ୍ତିଭରମାତ୍ରା, ଦିଗ	discontinuation –	ବିଛେଦନ
diploma –	ଉପାଧ୍ୟାସତ୍ରୁ	discourse –	ପ୍ରବଚନ
— examination –	ଉପାଧ୍ୟାସ ପରୀକ୍ଷା	discrepancy –	ଅସଂଗତି
directed discussion –	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପରିଚର୍ଯ୍ୟା	discrete number –	ଅସଂଲୟ ସଂଖ୍ୟା
— interview –	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ସାକ୍ଷାତକାର	— number series –	ଅସଂଲୟ ସଂଖ୍ୟାଶ୍ରେଣୀ
— study –	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଅଧ୍ୟୟନ	discrimination –	ବିଭେଦ
— thinking –	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଚିନ୍ତନ	discriminatory learing –	ବିଭେଦମୂଳକ ଶିକ୍ଷଣ
direction –	ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା	discriminatory index –	ବିଭେଦମୂଳକ ସୂଚନାକ
director –	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ	disguised testing procedure –	ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରୀକ୍ଷଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
— of education –	ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ	display –	ପ୍ରଦର୍ଶନ
direct grant school –	ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷାନୁଦାନ ବିଦ୍ୟାଲୟ	disqualification –	ଅଯୋଗ୍ୟତା

dissemination of information—ସ୍ଵଚନା ବିତରଣ, ପ୍ରଶାରଣ	dotting test – ବିଦୁକରଣ ପରୀକ୍ଷଣ
dissertation – ନିବନ୍ଧ	double testing technique – ଦ୍ୱୟାପରୀକ୍ଷଣ ପରୀକ୍ଷଣ
dissociated personality – ବିଲ୍ଲିନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି	dramatic method – ନାଟକୀୟ ପ୍ରଶାଳୀ
distributed learning – ବିତରିତ ଶିକ୍ଷଣ	dramatisation – ଅଭିନ୍ୟାସ
— repetition – ବିତରିତ ଆବୃତ୍ତି	drive – ଉଦ୍‌ୟମ, ପ୍ରଚେଷ୍ଟା, ଉଦ୍‌ବେଳୀ
distribution of ability – ଯୋଗ୍ୟତା ବିତରଣ	dream analysis – ସ୍ଵପ୍ନ, ବିଶେଷଣ, ତର୍ଜମା
district board of education – ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷାବୋର୍ଡ	drill – ଅଭ୍ୟାସ
District Inspector of Schools – ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷକ	— master – ବ୍ରିଲ୍ ଶିକ୍ଷକ
district school – ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ	drive reduction theory – ଉଦ୍‌ୟମନ୍ୟୁନିକରଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
divergent approach – ଅପସାରୀ ଉପାଗମ	dropout – ପାଠ୍ୟାଗୀ
— phenomenon – ଅପସାରୀୟଗଣା	dull – ମୂଢ଼
— thinking – ଅପସାରୀ ଚିନ୍ତନ	— child – ମୂଢ଼ ଶିଶୁ
diversification – ବିବିଧ କରଣ	dullness – ମୂଢ଼ତା
— of courses – ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ବିବିଧ କରଣ	deuplicating technique – ଦ୍ୱିପ୍ରରିକ ଅବର୍ତ୍ତଣା
diversified occupation – ବହୁଶାଖୀ ବ୍ୟବସାୟ	duster – ଖାଡ଼ଣ, ପୋଛଣି, ପୋଞ୍ଜନା
diversity – ବିଭିନ୍ନତା	dynamic – ଗତିଶୀଳ, କ୍ରିୟାଶୀଳ
Doctor of Education – ଶିକ୍ଷାବାଚକ୍ଷୁତି	— method – କ୍ରିୟାଶୀଳ ପରୀକ୍ଷଣ
doctrine – ମତ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	— theory – ଗତିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
Domain – ପରିସର	dynamism – କ୍ରିୟାଶୀଳତା ଗତିବାଦ
domestic art – ଗୃହଶିଳ୍ପୀତା	dynamics – ଗତିବିଦ୍ୟା
— education – ଗୃହଶିକ୍ଷା	dyslexia – ଉଚ୍ଚାରଣଗତ ବ୍ୟାୟାମ
don – ଶିକ୍ଷକ	

Early childhood – আদ্য বাল্যাবস্থা/ স্থান বাল্যাবস্থা	Ectomorphic – লয়াকুটির Edition – সংস্করণ
Early childhood care – আদ্য বাল্যকালীন যন্ত্র ও শিক্ষা and Education(ECE)	Editing – সংস্পাদনা Education – শিক্ষা/শিক্ষাগুরু Educationist – শিক্ষাবিদ
Ear mask – নির্দিষ্ট সংকেত	Educable – শিক্ষণক্ষম
Ear marked – নির্দিষ্ট ভাবে চিহ্নিত- সুপরিমতা	Educability – শিক্ষণক্ষমতা, শিক্ষণ সামর্থ্য
Ease of administration – সুবিধা	Educative – শিক্ষাপ্রবৃত্তি
Ease of scoring – মূল্যাঙ্কন সুগমতা	Educator – শিক্ষাদাতা
Eccentric – উচ্ছেদ্যক, একজিদিআ	Educand – শিক্ষার্থী
Eclectic method – সংকলন প্রশালন	Education committee – শিক্ষাপরিষিদ্ধি/ শিক্ষাবক্ষিণী
Eclitic theory – সংকলন তত্ত্ব	Education department – শিক্ষা বিভাগ
Eclitic tendency – সংকলন প্রবৃত্তি	Educational department – শৈক্ষিক
Ecliticism – সংকলনবাদ	Educational ability test – শৈক্ষিক সামর্থ্য পরীক্ষণ
Economics of education – শিক্ষা- অর্থনীতি	Educational administration – শৈক্ষিক প্রশাসন
Economical – মিতব্যয়ী	Educational aid – শিক্ষা সহায়ক সামগ্রী/ শৈক্ষিক অনুদান
Economic theory – আর্থিক সূত্র / তত্ত্ব	Educational assessment – শৈক্ষিক মূল্যাঙ্কন/মূল অংককল
Economic determinants – আর্থিক নির্ভরাতৰ	Educational attainment – শৈক্ষিক উপলব্ধি
Economic security – আর্থিক সুরক্ষা	Educational achievement – শৈক্ষিক নিষ্ঠাদন, কৃতিত্ব
Economic self sufficiency – আর্থিক স্বাক্ষরতা	Educational career – শৈক্ষিক-জীবন
Economic resources – আর্থিক সম্পদ	Educational base – শৈক্ষিক ভিত্তি
Economic theory – আর্থিক তত্ত্ব/ সূত্র	
Economic welfare – আর্থিক কল্যাণ	

Educational basis – ଶୈକ୍ଷିକ ଭିତ୍ତି	Educational projects – ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକଳ୍ପ
Educational credibility – ଶୈକ୍ଷିକ ବିଶ୍ୱାସସମ୍ଭାବନା	Educational profiles – ଶୈକ୍ଷିକ ପରିଚୟକାରୀ ଚିତ୍ରଲିପି
Educational criticism – ଶୈକ୍ଷିକ ସମାଲୋଚନା	Educational philosophy – ଶିକ୍ଷାଦର୍ଶନ
Educational determinant – ଶୈକ୍ଷିକ ନିର୍ଣ୍ଣାରକ	Educational psychology – ଶିକ୍ଷା-ମନୋବିଜ୍ଞାନ
Educational diagnosis – ଶୈକ୍ଷିକ ନିବାନ	Educational quotient – ଶୈକ୍ଷିକ ଗଣାନୁପାତ
Educational goal – ଶୈକ୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ	Educational ratio – ଶୈକ୍ଷିକ ଅନୁପାତ
Educational development tests – ଶୈକ୍ଷିକ ବିକାଶ ପରୀକ୍ଷା	Educational reform – ଶିକ୍ଷାବଂସାର
Educational investigation – ଶୈକ୍ଷିକ ଅନୁସ୍ଥାନ	Educational research – ଶିକ୍ଷା/ଶୈକ୍ଷିକ ଗବେଷଣା
Educational hierarchy – ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରତିବିନ୍ୟାସ	Educational resources – ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପଦ
Educational framework – ଶୈକ୍ଷିକ ଗଠନ ଭାବୀକ୍ଷା	Educational resource information centre – ଶୈକ୍ଷିକ ସମ୍ପଦ ନବୀକରଣ ସୂଚନା କେନ୍ଦ୍ର
Educational ladder – ଶିକ୍ଷାଯୋପାନ	Educational research innovation committee – ଶୈକ୍ଷିକ ଗବେଷଣା ନବୀକରଣ ଅନୁଧାନ କମିଟି
Educational instability – ଶୈକ୍ଷିକ-ଅନୁରତା	Educational statistics – ପରିସଂଖ୍ୟାନ
Educational material – ଶୈକ୍ଷିକ ସାମଗ୍ରୀ	Educational stagnation – ଶିକ୍ଷାଗତ ଆବରତ୍ତା
Educational measurement – ଶୈକ୍ଷିକ ପରିମାପ	Educational strategies – ଶୈକ୍ଷିକ କୌଶଳ ପଦ୍ଧତି
Educational plan – ଶୈକ୍ଷିକ ଯୋଜନା	Educational standards – ଶୈକ୍ଷିକମାନ
Educational praxis – ଶୈକ୍ଷିକ କ୍ରିୟାକଳାପ	
Educational prognosis – ଶୈକ୍ଷିକ ଫଳାନୁମାନ	
Educational policy – ଶିକ୍ଷାନୀୟିତା	
Educational programme – ଶୈକ୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ	

Educational sociology – ଶିକ୍ଷା ସମଜତତ୍ତ୍ଵ	Effective thinking – ଫଳପ୍ରଦ ଚିନ୍ତନ
Educational service – ଶିକ୍ଷା ସେବା	Effector – ପ୍ରଭାବକ, ଫଳପ୍ରଦାୟକ
Educational talk – ଶିକ୍ଷା ବିଷୟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା	Efferent – ବହିବର୍ତ୍ତା
Educational technology – ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରୟୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରାଦେୟାଗିକୀ	Effeminacy – ସ୍ତ୍ରୀଶତା
Educational television programme – ଶୈକ୍ଷିକ ଦୂରଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	Efficiency – ପାରଙ୍ଗମତା, ପ୍ରବୀଣତା
Educational testship service – ଶୈକ୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷଣ ସେବା	— in teaching – ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ପାରଙ୍ଗମତା
Educational utility – ଶୈକ୍ଷିକ ଉପଯୋଗିତା, ଉପାଦେୟତା	— expert – ଦକ୍ଷତା-ବିଶେଷଜ୍ଞ
Educational values – ଶୈକ୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ	— index – ଦକ୍ଷତା-ସୂଚକାଳ
Educational wastage – ଶିକ୍ଷା ଅପଚୟ	— measure – ଦକ୍ଷତା ମାପ
Educational vocational guidance – ଶୈକ୍ଷିକମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ	— rating – ଦକ୍ଷତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
Educational guidance – ଶୈକ୍ଷିକମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ	— record – ଦକ୍ଷତା ଅଭିଭେଳ, ନଥ୍ୟପତ୍ର
Educationally advantaged – ଶିକ୍ଷା ସୁବିଧାପ୍ରାୟ	Egalitarianism – ସମାଧ୍ୟକାର ସମାଜ, ସମତାବାଦ
Educationally backward – ଶିକ୍ଷାରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତା	Egalitarian relationship – ସମାଧ୍ୟକାର ସମାଜ
Educationally deprived – ଶିକ୍ଷାରୁ ବାଚିତ	Egoism – ଅହୁବାଦ/ଅହମିକା
Educated lass – ଶିକ୍ଷିତବର୍ଗ	Ego-attitude – ଅହମିକା ମନୋବ୍ୟୁକ୍ତି
Educated mass – ଶିକ୍ଷିତ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ	— alter theory – ଅହୁ-ପରିବର୍ତ୍ତନ-ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
Educated society – ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜ	Egocentric – ଅହୁ କୈନ୍ତ୍ରିକ
Effect society – ଫଳାଫଳ, ପ୍ରଭାବ	Egocentricity – ଅହୁ କୈନ୍ତ୍ରିକତା
Effective learning – ଫଳପ୍ରଦ ଶିକ୍ଷଣ	Egocentrism – ଅହୁ କୈନ୍ତ୍ରିକତାବାଦ

—strength	— অঙ্গবল	Emergent	— উদ্বৃত্তি
Egotism	— অঙ্গকার	Emeritus	— পদ্ধানন্দীয়, উচ্চস্থানীয়
Egoist	— অঙ্গবাদী, স্বার্থবাদী	Emancipation	— মোক্ষ/মুক্তি
Egoistic hedonism	— আমু-সুখবাদ, স্ব-সুখবাদ	Emotion	— আবেগ
Elasticity	— নমনীয়তা/বৃত্তিসূপকতা	Emotional	— আবেগিক, সংবেগামূলক
Elation	— উল্লাস	—adequacy	— সংবেগামূলক পর্যাপ্তি
Elective	— একীক নির্বাচন সাপেক্ষ	— adjustment	— সংবেগামূলক সময়োজনা
—curriculum	— একীক নির্বাচন সাপেক্ষ পাঠ্যকুম	— apathy	— সংবেগামূলক উদাসীনতা
—group	— নির্বাচন সাপেক্ষ দল	— behaviour	— সংবেগামূলক ব্যবহার/আচরণ
—subject	— একীক বিষয়	—conflict	— সংবেগামূলক দ্রুতি
Electra complex	— ইলেক্ট্রা মনোগ্রন্থি	— control	— সংবেগামূলক নিয়ন্ত্রণ
Electro-diagnosis	— বৈদ্যুতিক নির্দা, বৈদ্যুতিক রোগ নিরূপণ	—development	— সংবেগামূলক বিকাশ
Element	— উপাদন / অংশ / উচ্চ / মূলতা	—deprivation	— সংবেগ বক্ষিত / সংবেগ রহিত
Elementary	— প্রারম্ভিক, প্রাথমিক, মৌলিক	—instability	— সংবেগামূলক অব্যুরোচন
— education	— প্রারম্ভিক শিক্ষা	—integration	— সংবেগামূলক সংযোগ
— course	— প্রারম্ভিক পাঠ্যকুম	—maladjustment	— সংবেগামূলক অসময়োজন
— grade	— প্রারম্ভিক বর্গ/প্রারম্ভিক শ্রেণি	—reaction	— সংবেগামূলক প্রতিক্রিয়া
Elitism	— উন্নতি, কুলীনবাদ	—regression	— সংবেগামূলক প্রতিশমন
Embryo	— হৃৎ	—reinforcement	— সংবেগামূলক পুর্ণবন্ধন
Embryonic stage	— জীবনাবস্থা	—response	— সংবেগামূলক অনুকূলিয়া
Emerging	— উদ্বৃত্তি	—stability	— সংবেগামূলক স্থিরতা
Emergence	— উদ্বৃত্তি	—stress	— সংবেগামূলক চাপ
		—suppression	— সংবেগামূলক অবদমন, আচেষ অবচেষন

—temperament – সংবেগামূলক স্বভাব	Encyclopaedia – বিশ্বকোষ
—trauma – সংবেগামূলক আঘাত	Encyclopaedism – একৰ্জানার্জনবাদ
Emotive – সংবেগামূলক	End – উদ্দেশ্য/সাধ/লক্ষ্য, অচিম
—language – সংবেগামূলক ভাষা	Endocrine balance – অতঃপ্রাবী সমুলন
—theory – সংবেগামূলক চিন্তা	Endocrine gland – অতঃপ্রাবী গ্রহণ
Emotivism – সংবেগবাদ	Endogenous factors – অভর্জন কারক
Emotivity – সংবেগামূলকতা	Endomorphic – মূলকায়
Empathy – তদনুভূতি/সমানুভূতি	Endowed institution – ধর্মজিয়া দান উপরে প্রতিষ্ঠিত সংস্থা
Empirical – ইত্রিয়ানভূতিক	Endowment – অক্ষয়নির্ধ, ধীশক্তি, দেবোৱৰ
—data – ইত্রিয়ানভূতিক তথ্য	Endurance – সহশ্রূতা, সহনশক্তি, চিত্তিক্ষা, দীর্ঘকালীন, পরিশ্রম সামর্থ্য
—method – ইত্রিয়ানভূতিক প্রশালন	Energetic – শক্তি সংপন্ন, উচ্চাহা
—test – আনুভূতিক পরীক্ষণ	Energised behaviour – শক্তিসংপন্ন ব্যবহার
—validity – আনুভূতিক বেধতা	Enriched curriculum – সংমৃদ্ধি পাঠ্যক্রম
—utilitarianism আনুভূতিক উপযোগিতাবাদ	Enrichment programme – সমৃদ্ধি কার্যক্রম
Empiricism – ইত্রিয়ানভূতিক উপযোগিতাবাদ	Enlightenment – অবলোকনপ্তি, প্রতিষ্ঠান, জ্ঞানালোক, জ্ঞানাদ্য, প্রবৃত্তি
Employability – নিয়োজনযোগ্যতা/ নিযুক্তি সামর্থ্য	Enlightenment model – প্রবৃত্তি নমুনা
Employee counselling – কর্মচারী পরামর্শ যেবা	Enterprise – সাহসিক উদ্যোগ
Employment bureau – নিয়োজন কেন্দ্র/ কর্মযোগাণ প্রতিষ্ঠান	Entrance examination – প্রবেশিকা পরীক্ষা
Employment exchange – কর্মযোগাণ সংস্থা	Entrance age – প্রবেশ আয়ু
Empowerment – এশক্তি করণ	Enrolment – শ্রেণীভূক্তি করণ
Emulation – আদর্শানুকরণ	—trend – শ্রেণীভূক্তি ধারা
Encode – সংকেতীকরণ	

—projection — ଶ୍ରେଣୀଭୁବି -ପ୍ରକ୍ଷେପଣ	କାଞ୍ଚା-ପରିତି
Epic — ପୁରାତନ ଧର୍ମଗ୍ରହ,	Error — ଦୋଷ/ ତୁଟି
Equality — ସମତା	Error bands — ତୁଟି-ଫଳକ
Equal unit scale — ସମ-ଏକକ ବିଶିଷ୍ଟ ମାପନୀ	Erratic — ଖାମଖାଲୀ
Equalisation — ସମାନିକରଣ	Erratic valuation— ଖାମଖାଲୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ
Equality of opportunity — ସୁଯୋଗର ସମାନତା	Eradication — ନିର୍ମଳ କରିବା
Equality of sex — ଲିଙ୍ଗୀୟ ସମାନତା	Erosion — ଅବକ୍ଷୟ
Equality of traits — ଗୁଣ ଧର୍ମ ସମାନତା	Evotic — କାମୁକ/କାମୋଦୀପକ
Equalitarianism— ସାମ୍ୟବାଦ/ସମତାବାଦ	Error analysis— ତୁଟି ବିଶ୍ଲେଷଣ
Equated scores — ସମୀକୃତିତ୍ଵାକ୍ତା	Error of Technique — ତୁଟି ଚଯନ ପ୍ରବିଧି
Equilibrium — ଭାରସାମ୍ୟ	Error of Estimate — ଆକଳନ ତୁଟି
Equilibration — ସମତୁଲ୍ୟତା	Error of Measurement—ମାପଜନିତ ତୁଟି
Equational approach — ସମୀକରଣ ପରିତି	Error variance — ତୁଟି ପ୍ରସରଣ
Equated score — ସମୀକୃତ ପ୍ରାସ୍ତାକ	Epidiascope — ଆଲୋକଚିତ୍ର
Equation — ସମୀକରଣ	Epistemic — ଜ୍ଞାନଗତ, ଜ୍ଞାନାମୁକ
Equipment — ଉପକରଣ	Epistemology— ଜ୍ଞାତତତ୍ତ୍ଵ
Equipotent — ସମଶତିଷ୍ଠପନ୍ତି	Epoch — ଐତିହାସିକ ଯୁଗର ବିଶିଷ୍ଟତଣା
Equity — ସମତାନୀତି, ମୌଳିକ ନ୍ୟାୟ, ସୁବିଚାର, ଅଂଶଧନମୂଲ୍ୟ	— making — ସୁଗାଡ଼କାରୀ, ବହୁଳ କାଳ ।
Equivocal — ଅନେକାର୍ଥକ	Essay type — ପ୍ରବନ୍ଧାମୁକ, ଦୀର୍ଘରଚନାମୂଲକ
Equivalence — ସମତୁଲ୍ୟତା	Essat Exanubatuib —ପ୍ରବନ୍ଧ ପରୀକ୍ଷା
Equivalent forms — ସମତୁଲ୍ୟ କାଞ୍ଚା	Escape — ପଳାୟନ, ରକ୍ଷା ପାଇଁବିବା
Equivalent group — ସମତୁଲ୍ୟ ଦଳ	Escape mechanism — ପଳାୟନ, ଛିଯାବିଧି, ସଂରଚନା
Equivalent forms method —ସମତୁଲ୍ୟ-	Escapism — ପଳାୟନବାଦ
	Escapist — ପଳାୟନପକ୍ଷୀ

Escort	- ଅନୁରକ୍ଷକ	Ethical view point - ନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ
Essence	- ତତ୍ତ୍ଵ/ସାରମର୍ମ	Ethics - ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର
Essentialism	- ପ୍ରୟୋଜନବାଦ	Ethnic - ଜାତି/ ଜାତି ବିଷୟକ
Essential attribute	- ସାରଭୂତଗୁଣ/ତାତ୍ତ୍ଵିକ ଗୁଣ	Ethnic discrimination - ସମଜାଡୀୟ ଭେଦଭାବ
Essential meaning	- ମୁଖ୍ୟାର୍ଥ/ସାରଭୂତ ଅର୍ଥ, ତାତ୍ତ୍ଵିକ ଅର୍ଥ	Ethnic factor - ସଂଜାଡୀୟ କାରକ
Essential note	- ଅନିବାର୍ୟ ସର, ଅନିବାର୍ୟ ମତ	Ethnic group - ସମଜାଡୀୟ ଦଳ ବା ଗୋଷ୍ଠୀ
Estimation	- ଆକଳନ/ ଅଚଳ	Ethnic hetroganity - ମୂଳଜାତିକ ବିଭିନ୍ନତା
Espirit-de-corts	- ସମୂହ ଭାବନା/ ଦଳଗତ ଭାବନା	Ethnic politics - ମୂଳଜାତିକ ରାଜନୀତି
Estrangement	- ସ୍ଵେଚ୍ଛାୟତି, ବିଛେଦ	Ethnocentric - ମୂଳ ଜାତିକେନ୍ତ୍ରିକ/ ନୂଜାତିକେନ୍ତ୍ରିକ
Eternity	- ଶାଶ୍ଵତତା/ନିତ୍ୟତା	Ethnography - ମୂଳଜାତିକ
Eternal values	- ଶାଶ୍ଵତ ମୂଲ୍ୟବୋଧ	Ethos - ଲୋକାଚାରଗତ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ
Ethical	- ନୀତିଶାସ୍ତ୍ରୀୟ/ନୈତିକ	Ethos of culture - ସଂସ୍କୃତ ଆଧାରଭବ୍ୟ
Ethical absolution	- ନୈତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣତାବାଦ	Etiology - ହେତୁବିଜ୍ଞାନ
Ethical behaviour	- ନୈତିକ ଆଚରଣ, ନୈତିକ ବ୍ୟବହାର	Etiquette - ଶିଷ୍ଟାଚାର
Ethical code	- ନୀତି ସଂହିତା, ନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ	Etymology - ବ୍ୟୁକ୍ତି ତତ୍ତ୍ଵ, ଶବ୍ଦ ଉତ୍ସବ୍ୟ
Ethical consideration	- ନୈତିକ ବିଚାର	Etymological - ବ୍ୟୁକ୍ତି ଗତ
Ethical egoism	- ନୈତିକ ସ୍ଵାର୍ଥବାଦ/ ଅହାବାଦ	Eugenic - ସୁଜାତ, ସୁଜନନିକ ସହଜାଡ଼ଗୁଣାବଳୀ ବିଷୟକ
Ethical idealism	- ନୈତିକ ଆଦର୍ଶବାଦ	Euphoria - ଉଲ୍ଲୋଦ୍ଧୋନ୍ଦ୍ରାଦ
Ethical justice	- ନୈତିକ ନ୍ୟାୟ	Evade - ଚାଲିଦେବା
Ethical rights	- ନୈତିକ ଅଧିକାର	Evaluation - ମୂଲ୍ୟାୟନ
		Evaluation method - ମୂଲ୍ୟାୟନ ପରିପାଳନ
		Evaluation derigns -
		Evaluation number - ପରିଗଣନ ସଂଖ୍ୟା

Evaluation studies – ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଠ	Evolution – ବିବର୍ତ୍ତନ/କ୍ରମବିଜ୍ଞାନ
Evaluation scale – ମୂଲ୍ୟାୟନ ମାପନୀ	Evolutionary – କ୍ରମ ବିବର୍ତ୍ତନବାଦୀ/ବିଜ୍ଞାନବାଦୀ
Evaluation principles – ମୂଲ୍ୟାୟନ ନାତି	Evolutionism – କ୍ରମ ବିଜ୍ଞାନବାଦ
Evaluation procedure – ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା	Evolutionist – ପ୍ରାଣୀଦୃଷ୍ଟିର ବିବର୍ତ୍ତନବାଦୀ
– types – ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରକାରଭେଦ	Evolutionary ethics – କ୍ରମବିଜ୍ଞାନବାଦୀ ନାତିଶାସ୍ତ୍ର
Evaluator – ମୂଲ୍ୟାୟନକାରୀ	Evolutionary order – କ୍ରମବିଜ୍ଞାନ ବିନ୍ୟାସ
– mode – ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରଣାଳୀ	Evolutionary theory – କ୍ରମବିଜ୍ଞାନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵ
– needs – ମୂଲ୍ୟାୟନର ଚାହିଁବା/ଆବଶ୍ୟକତା	Exact – ଅବିକଳ, ସଠିକ୍
– processes – ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରଣାଳୀ, ଧାରା	Exaggerated – ଅତିରଙ୍ଗିତ
– programmes – ମୂଲ୍ୟାୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	Exaltation – ଉତ୍ସର୍ଗ/ ଅତ୍ୟନ୍ତୀୟ
Evaluative criterion – ମୂଲ୍ୟାୟନ ନିକଷ୍ଟ/ଗୁଣ	Exaltation of personality – ବ୍ୟକ୍ତି ତୁର ଉତ୍ସର୍ଗସାଧନ
Evaluative criticism – ମୂଲ୍ୟାୟନାମୂଳକ ସମାଲୋଚନା	Examinee – ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ
Evaluative labelling – ଗୁଣଦୋଷ ବିବରଣ	Examiner – ପରୀକ୍ଷକ
Evaluative method – ଗୁଣଦୋଷ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ପ୍ରଣାଳୀ	Example – ଉଦାହରଣ/ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ
Evaluative style – ମୂଲ୍ୟାୟନ ଶୈଳୀ	Excellence – ପରାକାଷ୍ଟା, ଉତ୍ସର୍ଗ, ପ୍ରକୃଷ୍ଟତା
Evening class – ସାଂଧ ଶ୍ରେଣୀ/ସାଂଧକ୍ଷେତ୍ର	Exception – ବ୍ୟକ୍ତିକ୍ରମ
Evening college – ସାଂଧ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ	Exceptional – ଅସାଧାରଣ
Evening show – ସାଂଧ ପ୍ରଦର୍ଶନ	– behaviour – ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର
Event tempered – ସମମିଜାଇ	– child – ଅସାଧାରଣ ଶିଶୁ
Event – ଘଟଣା	– circumstances – ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତି
Evidence – ପ୍ରମାଣ /ସାକ୍ଷ୍ୟ	Excitement – ଉରେଜନା
Evil – ଅଶୁଭ, ଅନିଷ୍ଟ, ଅମଙ୍ଗଳ	Excitability – ଉରେଜନାକ୍ଷମ
	Excitation – ଉରେଜନ

Excess	- ଆଧୁନିକ, ପ୍ରାଚୀର୍ଯ୍ୟ	- factor	- ପରୀକ୍ଷଣ କାରକ
Exercise	- ଅଭ୍ୟାସ/ ଅନୁଶୀଳନ, ବ୍ୟାୟାମ	- group	- ପରୀକ୍ଷଣ ଦଳ
Exhibition	- ପ୍ରଦର୍ଶନୀ	- method	- ପରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରଣାଳୀ
Existence	- ଅତ୍ମତ୍ତ୍ଵ	- observation	- ପରୀକ୍ଷଣ ଗତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ
Existentialism	- ସ୍ଥିତିବାଦ, ଅତ୍ମତ୍ତ୍ଵବାଦ	- psychology	- ପରୀକ୍ଷଣମୂଳକ ମନୋବିଜ୍ଞାନ
Existentialist	- ସ୍ଥିତିବାଦୀ, ଅତ୍ମତ୍ତ୍ଵବାଦୀ	- school	- ପରୀକ୍ଷଣମୂଳକ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Expectation	- ପ୍ରତ୍ୟାଶା	- studies	- ପରୀକ୍ଷଣ ଅଧ୍ୟୟନ
Expectancy table	- ପ୍ରତ୍ୟାଶା ସାରଣୀ	- technique	- ପରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରବିଧି
Expected values	- ଅକାଂକ୍ଷିତ ମୂଲ୍ୟ/ ଉପସିଦିତ ମୂଲ୍ୟ	- variable	- ପରୀକ୍ଷଣଚଳ
Expediency	- କାର୍ଯ୍ୟସାଧକତା	Experimentor	- ସଂପରୀକ୍ଷକ
Expedite	- ହରାନ୍ତି କରିବା	Experimentor's effects	- ସଂପରୀକ୍ଷକ ପ୍ରଭାବ
Expenditure	- ଅଭିଯାନ, ଜଳଯାତ୍ରା, ନୌ- ଅଭିଯାନ	Expert	- ବିଶେଷଜ୍ଞ, ତତ୍ତ୍ଵବିତ୍ତ
Experience	- ଅନୁଭୂତି/ ଅଭିଜ୍ଞତା	Expert opinion	- ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଅଭିମତ
Experimental	- ସଂପରୀକ୍ଷଣକରିତ ପକ୍ଷପାଦିତା	Explanation	- ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ
- bias	- ସଂପରୀକ୍ଷଣବାଦ	Explicit	- ସ୍ଵର୍ଗ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି
Experimentalism	- ସଂପରୀକ୍ଷଣବାଦ	Exploitation	- ଶୋଷଣ
Experimental data	- ସଂପରୀକ୍ଷଣ ଉତ୍ସାହିତୀ	Exploration	- ଅନ୍ତେଷ୍ଟଣ / ଅନୁସନ୍ଧାନ
Experimental control	- ସଂପରୀକ୍ଷଣ ଉପଯୋଗୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	Exploratory	- ଅନ୍ତେଷ୍ଟୀ/ ଅନୁସନ୍ଧାନୀୟ
- design	- ସଂପରୀକ୍ଷଣ ଅଭିକ୍ଷତା/ ଡାର୍ଶା	Explorer	- ଅନ୍ତେଷ୍ଟକ
- education	- ସରୀକ୍ଷଣମୂଳକ ଶିକ୍ଷା	Exposition	- ପ୍ରତିପାଦନ, ଉଦ୍‌ଘାଟନ, ପ୍ରଦର୍ଶନ, ଅବତାରଣ
- error	- ପରୀକ୍ଷଣକରିତ ତୁଳି	Exponent	- ପ୍ରତିପାଦକ
- evidence	- ପରୀକ୍ଷଣଗତ ପ୍ରମାଣ	Ex-post-facto	- କାର୍ଯ୍ୟୋରର, ଭୁଲନାମୂଳକ କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ,
		- research	- ଗବେଷଣା
		Expression	- ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି

Expulsion – ବହିଷ୍ରଣ	Extrapolation – ବହିର୍ବେଶନ
Ex-student – ପୂର୍ବଜୀବୀ	Extrinsic motivation – ବାହ୍ୟ ଅଭିପ୍ରେରଣା
Extended family – ବିଷ୍ଟାରିତ ପରିବାର	Extroversion – ବହିମୁଖ୍ୟତା
Extension class – ବିଷ୍ଟାରିତ ଶ୍ରେଣୀ	Extrovert – ବହିମୁଖୀ
Extension education – ପାଠ୍ୟ ବିଷ୍ଟାରକ ଶିକ୍ଷାଦାନ	Extremism – ଚରମବାଦ
Extension lecture – ପାଠ୍ୟ ବିଷ୍ଟାରକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ	External testing programmes – ବାହ୍ୟ ପରୀକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
Extension service – ପାଠ୍ୟ ବିଷ୍ଟ ବିଷ୍ଟାରକ ସେବାକାର୍ଯ୍ୟ	Eye sight – ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି
Extensive method – ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରଶାଳନ	Eye witness – ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାକ୍ଷୀ / ପ୍ରତ୍ୟେକଦର୍ଶୀ
Extensive quality – ବ୍ୟାପକ / ବିସ୍ତୃତ ଗଣାବଳୀ	Eye witness account – ପ୍ରତ୍ୟେକଦର୍ଶୀ ବିବରଣ
Extensive reading – ବିସ୍ତୃତ ପଠନ	Enumeration – ଗଣତି
Extensive sampling – ବ୍ୟାପକ ପ୍ରତିଚିନ୍ତନ	Enunciatiin – ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବରଣ / ସ୍ଵର୍ଗ ବ୍ୟାନ
External criticism – ବହି ସମାଲୋଚନା	Envy – ହିସା, ଅସ୍ମୀ
– Examiner – ବାହ୍ୟ ପରୀକ୍ଷକ	Environment – ପରିବେଶ / ପରିବେଷନ / ପରିପାର୍ଶ୍ଵ
External Environment – ବାହ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ / ପରିବେଶ	Environment – ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ / ପରିବେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
External stimulus – ବାହ୍ୟ ଉଦ୍ଦୟୋଗ	– hazard – ପରିବେଶ ସଙ୍କଟ, ପରିବେଶଗତ ଆକ୍ର୍ମିକ ଦୂର୍ଘଟଣା
– validity – ବାହ୍ୟକ ବୈଧତା	– study – ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟୟନ
Extinction – ବିଲୋପ, ନିର୍ବାପନ	– Eduation – ପରିବେଶ ଶିକ୍ଷଣ
Extinction of a language – ଭାଷାର ବିଲୋପ	Environmentalist – ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନୀ / ପରିବେଶ ବିଶେଷଜ୍ଞ
Extra grant – ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁଦାନ	– F –
Extra mural – ଉପାଧିଶିକ୍ଷାର ଅତିରିକ୍ତ ବିଷ୍ଟ	Fable – ନୀତିକଥା
Extraneous motivation – ବହିରାଗତ ଅଭିପ୍ରେରଣା	Fables test – ଆଖ୍ୟାୟିକା ପରୀକ୍ଷଣ

Face validity –	ଆଭାସୀ ବୈଧତା	– of arts	– କଳା ସଂକୀୟ, କଳା ବିଭାଗ
Face sheet –	ଅଭିଜ୍ଞାନ ପୁଷ୍ଟା, ମୁଖ୍ୟବନ୍ଦ ପୁଷ୍ଟା	– of commerce	– ବାଣିଜ୍ୟ ସଂକୀୟ ବା ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗ
Facet –	ପକ୍ଷ	– of law	– ବିଧି/ଆଇନ ସଂକୀୟ ବା ବିଭାଗ
Facet analysis –	ପାର୍ଶ୍ଵ-ବିଶ୍ୱେଷଣ, ପକ୍ଷ ବିଶ୍ୱେଷଣ	– of engineering	– ରଂକିନିୟରିଂ ସଂକୀୟ ବା ବିଭାଗ
Face value –	ଅନ୍ତିତ ମୂଲ୍ୟ	– of science	– ବିଜ୍ଞାନ ସଂକୀୟ ବା ବିଭାଗ
Facilitation –	ସୁଗମୀକରଣ	Factorial matrix –	କାରକ-ଆଧାରୀ
Fact –	ତଥ୍ୟ	– design	– କାରକ ଅଭିକ୍ଷ୍ଵ-ପ୍ରବଧ
Fact comparison –	ତଥ୍ୟ ତୁଳନା	– validity	– କାରକ ବୈଧତା
Fact finding –	ତଥ୍ୟ ଅନ୍ତେଷଣ	Faculty report –	ବିଭାଗୀୟ ବିବରଣୀ
Fact gathering –	ତଥ୍ୟ ଏକତ୍ରୀକରଣ, ତଥ୍ୟ ସଂଘରଣ	– theory	– ସଂକୀୟ-ତତ୍ତ୍ଵ, ବିଭାଗ-ତତ୍ତ୍ଵ
Factor –	ହେତୁବା କାରକ, ଉପାଦାନ	Fallacy –	– ଅପସିଦ୍ଧାନ୍ତ
Factor analysis –	ହେତୁ ବା କାରକ ବିଶ୍ୱେଷଣ	Fallacious –	– ଭ୍ରାମକ
– Comparison –	ହେତୁ ବା ଉପାଦାନ ତୁଳନା	Fallacy inductive –	– ଆଗମନ-ଅପସିଦ୍ଧାନ୍ତ
– Configuration –	ହେତୁ ବା କାରକ ବିନ୍ୟାସ	– inferential –	– ଅନୁମାନିକ ହେତୁଭାସ
– Fixation –	ହେତୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବା କାରକ ସ୍ଥିରୀକରଣ	False analogy –	– ମିଥ୍ୟା ସାଦୃଶ୍ୟ
– loading –	ହେତୁ ବା କାରକ ଭାର	– Statement –	– ମିଥ୍ୟା ବ୍ୟାଜନ
Factural report –	ତଥ୍ୟାଦ୍ଵାରକ ବିବରଣୀ	– testimony –	– ମିଥ୍ୟା ସାକ୍ଷ୍ୟ
Faculty –	ଶିକ୍ଷଣ ଗତ ବିଭାଗ	Familial –	– ପାରିବାରିକ
Faculty theory –	ସଂକୀୟ ତଥ୍ୟ	– relationship –	– ପାରିବାରିକ ସମ୍ବନ୍ଧ
Faculty of mind –	ମନନଶକ୍ତି / ମନ୍ୟଶକ୍ତି - ବିଭାଗ	Family –	– ପରିବାର
Faculty	– ସଂକୀୟ / ବିଭାଗ	– antagonism	– ପାରିବାରିକ ବିରୋଧାଭାବ
		– counselling –	– ପରିବାର-ପରାମର୍ଶ ସେବା
		– dependency –	– ପରିବାର-ପରାଶ୍ରିତତା

- disorganisation -	ପରିବାର-ବିଘଟନ	Feed back -	ପ୍ରତିପୁଷ୍ଟି
- environment -	ପରିବାର-ବାତାବରଣ	Feeding -	ଅନୁଭବ
- group therapy -	ପରିବାର-ସମୂହ ଚିକିତ୍ସା	Feeling of efficacy -	ପ୍ରଭାବଶାଳିତା-ଅନୁଭବ
- planning -	ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ (ସଂକଳନା)	- helplessness -	ଅସହାୟତାଭାବନା, ଅୟୁଷ୍ମତା ଭାବନା
- service -	ପରିବାର ସେବା	- inadequancy -	ସଥେଷ୍ଟ ନହେବାର ଭାବନା
- solidarity -	ପାରିବାରିକ ସଂହତି	Fellowship -	ଅଧେୟତା ବୃଦ୍ଧି
- system -	ପରିବାର ପ୍ରଥା	Felous crime -	ଆଲନତଃ ଗୁରୁତର ଅପରାଧ
- ties -	ପରିବାର ବନ୍ଧନ, ପରିବାର- ଶୁଣ୍ଡଳ	Female infanticide -	ବାଲିକା ହତ୍ୟା
- welfare -	ପରିବାର-କଲ୍ୟାଣ	Female morality -	ସୀମ୍ବୁଧାର
Fatigue -	କୁପାତ୍ତି/ଶ୍ଵାସି	Fendalism -	ସାମଜବାଦ
Fatalism -	ଦୈବବାଦ/ନିୟତିବାଦ/ ଭାଗ୍ୟବାଦ	Fiction -	କହିତ କାହାଣୀ, କଥା ସାହିତ୍ୟ ମନଗଢ଼ା କଥା
Favourite -	କୃପାପାତ୍ର	Fickle -	ଚପଳା ଅସ୍ଥିର
Fear -	ଉୟ	Fictional table -	କହିତ କଥା
Fear complex -	ଉୀତ୍ତୁଷ୍ଟ	Fidelity -	ୱେକନ୍ତି ଷ୍ଟଟା / ରିଫ୍ଲେକ୍ସନ୍଱୍ସଟା / ଆନ୍ତରାତ୍ମିକ୍ସଟା
Fear propensity -	ଉୟ ପ୍ରବଣତା	Field work -	ଷେତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ
Fear lessness -	ନିର୍ଭୀକତା	Field study -	ଷେତ୍ରୀୟ ଅଧ୍ୟନ
Feasibility -	ସାଧତା, ସମ୍ଭାବ୍ୟତା	Field data -	ଷେତ୍ରର ସଂଗ୍ରହ, ଲକ୍ଷତଥ୍ୟ
Feature film -	କଥାଚିତ୍ର	Field notes -	ଷେତ୍ରନଥ୍
Feacund -	ପ୍ରଜନନକ୍ଷମ	Field Organisation -	ଷେତ୍ରସଂଗଠନ
Fecundity -	ପ୍ରଜନନ କ୍ଷମତା	Field of interest -	ବିଶେଷ ଅଭିରୂଚିର ବିଷୟ
Federal school -	ସଂଘୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ	Figure drawing test -	ଚିତ୍ର ରେଖାକିତ ପରୀକ୍ଷଣ
- state -	ସଂଘୀୟ ରାଜ୍ୟ		
Feeble minded -	ଦୁର୍ବଳମନା		

Final status	- ଅତିମ ସ୍ଥିତି	- song	- ଲୋକ ଗୀତ
Financial stability	- ବିରୀଯ ସ୍ଥିରତା, ଆର୍ଥିକ ଦୃଢ଼ତା	-ways	- ଲୋକ ରୀତି
First aid	- ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା/ପ୍ରାଥମିକ ଉପଚାର	Follow-up	- ଅନୁଶାସନ
Fission	- ବିଖ୍ୟନ	- action	- ଅନୁବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ
Fisher's Test	- ଫିସରଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା	- study	- ଅନୁବର୍ତ୍ତୀ ପାଠ/ ଅନୁବର୍ତ୍ତୀ ଅଧ୍ୟୟନ
Five point scale	- ପଞ୍ଚ ବିଭିନ୍ନ ମାପନୀ	Foot note	- ପାଦ ଟିପ୍ପଣୀ, ପାଦଟୀକା
Fixation	- ନିର୍ଣ୍ଣାରଣୀ/ସ୍ଥିରୀକରଣ	Forced choice	- ଜବରଦସ୍ତ ବାହିବା, ବାଧ୍ୟତ ପସନ୍ଦ
Fixation pause	- ସ୍ଥିରତା-ଅବଧ୍ୟ-ବିରାମ	- check list	- ବାଧତାମୂଳକ ଚିହ୍ନାଳନ ସୂଚୀ
Flash card	- ଉନ୍ନେଷ୍ଟ କାର୍ଡପତ୍ର	Foecast	- ପୂର୍ବନୂମାନ
Flexibility	- ନମନୀୟତା	Forest school	- ବନ ବିଦ୍ୟାଳୟ
Flexible	- ନମନୀୟ	Foresight	- ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟି
Flexible grading	- ନମନୀୟକ୍ରମିକତା	Foreign language	- ବିଦେଶୀ ଭାଷା
Flow chart	- ଅନୁକ୍ରମ ଟାଲିକା	Forgetting	- ବିସ୍ମରଣ
Fluctuation	- ବିଚଳନ, ବାରମ୍ବାର ପରିବର୍ତ୍ତନ	Formal approach	- ଔପଚାରିକ ପଢ଼ିବି
Fluency	- ପଠନ ପଲ୍ଲତା/ ଅନଗଳତା/ ସୁମୁଖତା	- course	- ଔପଚାରିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Focus	- ଅଲୋକକେନ୍ଦ୍ରୀ, ଆଲୋକିତ ବିଦ୍ୟୁ	- discipline	- ଔପଚାରିକ ଅନୁଶୀଳନ
Folk attitude	- ଲୋକ ଅଭିଭୂତି, ଲୋକ ମନୋଭାବ	- education	- ଔପଚାରିକ ଶିକ୍ଷା
- culture	- ଲୋକ ସଂସ୍କୃତି	Format	- ଆରୂପ, କାଞ୍ଚା
- education	- ଲୋକ ଶିକ୍ଷା	Formative evaluation	- ଗଠନମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଯନ
Folk love	- ଲୋକ ରୀତି	Formatting period	- କ୍ରମ ଗଠନ କାଳ
Folk music	- ଲୋକ ସଂଗୀତ	Formatting tests	- ଗଠନମୂଳକ ପରୀକ୍ଷଣ
- psychology	- ଲୋକ ମନୋବିଜ୍ଞାନ	Formation	- ଲୌକିକତା/ ଔପଚାରିକତା/ ରାଜନୀତି ପ୍ରତି ଅତିମାତ୍ରାରେ

ବିଶ୍ୱାସତା	
Formating –	ଆନୁଷ୍ଠାନିକତା / ଓପଚାରିକତା / ନିୟମନିଷ୍ଠା
Form–board test –	ଆକୃତି–ଫଳକ ପରୀକ୍ଷଣ
Forum –	ବିଚାର ବିମର୍ଶ ସୂଲ
Foster Child –	ପୌଷ୍ଟ୍ୟ ଶିଶ୍ୱ
– day care –	ପ୍ରତିପାଳକ ଦିବସ
– father –	ପାଳକ ପିତା
– home –	ପାଳକ ଘର
– parents –	ପାଳକ ପିତାମାତା
Foundation –	ଆଧାର, ମୂଳଭିତ୍ତି, ମୂଳଦୁଆ
Foundation grant –	ସଂସ୍ଥାପନ ଅନୁଦାନ
Fraternity –	ଭ୍ରାତୃତବ / ପ୍ରାତୃତବ / ସହୋଦରଭାବ
Fraternal wing –	ସମଜଭ୍ରାତା
Fraud –	କପଟ, ଛଳ, ପ୍ରତାରଣା
Fray –	କଳହ
Freedom of thought –	ବିଚାର କରିବାର ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟ
Free association –	ମୁଢ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ
– composition –	ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ରଚନା
– education –	ନିଃଶଳ୍କ ଶିକ୍ଷା
– period –	ମୁଢ କାଳାଂଶ, ସମୟ, ଅବସର ନିର୍ଭର୍ତ୍ତା
– syllable –	ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅକ୍ଷର
– recall –	ନିର୍ବାଧସଂସ୍କରଣ
Freeship –	ଦରମାଛାଡ଼ି
Frequency –	ପୌନିକତା
Frequency curve –	ବାରମାରତା ବକ୍ତ୍ର, ପୌନଃ ପୌନିକତା ସୂଚକ ବକ୍ତ୍ର
Frequency distribution –	ବାରମାରତା
Frequency table –	ବାରମାରତା ସାରଣୀ
Frequent –	ବାରମାର
Freshers –	ନବୀନତା, ଆଗବୁଦ୍ଧ
Fresheness –	ନୃତନ୍ତି, ନବୀନତା, ସଦ୍ୟତା, ସତେଜତା
Frightened –	ଉଚ୍ଚତ୍ରସ୍ତ
Frivolity –	ଚାଞ୍ଚଳ୍ୟ
Fruition –	ଫଳପ୍ରାପ୍ତି, ସିଦ୍ଧି, ଆକାଙ୍କ୍ଷା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ
Frustration –	ହତାଶା/ବ୍ୟଥ ମନୋରଥ, ନୈରାଶ ବ୍ୟଥା
Fugue –	ଆମ୍ବ ବିସ୍ମତି
Functional –	ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟାମୂଳକ, କାର୍ଯ୍ୟାମୂଳକ, କ୍ରିୟା କ୍ରମାନ୍ତରକ
– administration –	ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟାମୂଳକ ପ୍ରଶାସନ
– approach –	ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟାମୂଳକ ପଢ଼ନ୍ତି
– autonomy –	ବ୍ୟାବହାରିକ ସ୍ଵାୟତ୍ତତା / ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା
– centre –	କ୍ରିୟାନ୍ୟନ କେନ୍ଦ୍ର, କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥୁବା କେନ୍ଦ୍ର, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କେନ୍ଦ୍ର
– chart –	ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟାମୂଳକ ଚାର୍ଟ
– classification –	ବ୍ୟବହାରିକ ବର୍ଗୀକରଣ

- correlation – ବ୍ୟବହାରିକ ସହସମ୍ବନ୍ଧ	Fused curriculum – ସଂଯୋଜିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
- curriculum – ବ୍ୟବହାରିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	Fusion of Culture – ସଂସ୍କୃତିର ସମିଶ୍ରଣ
-disorder – କାର୍ଯ୍ୟଗତ ବିକୃତି	Fusion – ସଂଲୟନ/ସଂକଳନ
- education – ବ୍ୟବହାରିକ ଶିକ୍ଷା	Further Education – ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷଣୋଭର ଶିକ୍ଷା, ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷାର ବୟସ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଉଡ଼ିଛା ଶିକ୍ଷା
-grammar – ପ୍ରୟୋଗାମ୍ବକ ବ୍ୟାକରଣ	
- information – କାର୍ଯ୍ୟାମ୍ବକ ସୂଚନା	
Functional Method– କାର୍ଯ୍ୟାମ୍ବକ ପ୍ରଶାଳୀ/ ବ୍ୟବହାରିକ ପ୍ରଶାଳୀ	
Functional word – ବ୍ୟବହାରିକ ଶବ୍ଦ, ପ୍ରଚଳିତ ଶବ୍ଦକ୍ରିୟାବାଦ, ପ୍ରୟୋଗିକ ସିଦ୍ଧାତ ଉପରେ ଆସ୍ତା	
Functionalism – ମୌଳିକ, ମୂଳତତ୍ତ୍ଵ	
Fundamentalist – ମୌଳିକବାଦ/ ଧର୍ମୀୟ ରକ୍ଷଣାଳତା ବାଦ	
Fundemental education – ମୂଳଶିକ୍ଷା	
Fundamental human rights – ମୌଳିକ ମାନବାଧିକାର	
Fundamental need – ମୂଳ ଆବଶ୍ୟକତା	
Fundamental research – ମୌଳିକ ଗବେଷଣା/ ମୌଳିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ	
Fundamental rythm – ମୂଳ ଉତ୍ସ	
Fundamental rights – ମୌଳିକ ଅଧିକାର	
Fundamental skill – ଆଧାର କୌଶଳ	
Fund raisup – ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ	
Funding system – ଅର୍ଥଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା	
	- G -
	Gang – ଦଳ
	Gang-age – ଗୋଷ୍ଠୀଗଠନ ବୟସ
	Gang leader – ଦଳପତି/ଦଳନେତା
	Gangster – ଅପରାଧୀ ଦଳର ସଦସ୍ୟ
	Gap – ଅତରାଳ, ବ୍ୟବଧାନ
	Garden maze – ଉଦ୍ୟାନ ବ୍ୟୁହ
	Gene – ଗୁଣସୂତ୍ର
	Genealogy – ଅନୁତତ୍ତ୍ଵ
	General ability – ସାଧାରଣ ଦକ୍ଷତା
	- classification – ସାଧାରଣ ବର୍ଗୀକରଣ
	- consciousness – ସାଧାରଣ ଚେତନା
	- course – ସାଧାରଣ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
	-education – ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା
	- extension – ସାଧାରଣ ବିପ୍ରାର
	- guide – ସାଧାରଣ ସନ୍ଦର୍ଭକା

- information – সাধারণ সূচনা	Genuine Statement – যথার্থ কথন
- intelligence – সাধারণ বৃক্ষি	Geographical determinism – ভৌগোলিক নিয়ন্ত্রণ
-objective – সাধারণ উদ্দেশ্য	
General Aptitude Test – সাধারণ অভিষ্ঠমতা পরীক্ষণ এমুন	
- certificate of education – শিক্ষা প্রমাণপত্র	- device – ভৌগোলিক পদ্ধি
- systems theory – স। ধ। র। শ। বিন্যাস তত্ত্ব	- environment – ভৌগোলিক পরিবেশ
Generalised – সাধারণীকৃত	- limitation – ভৌগোলিক পরিসীমা
Generic – জাতি বা শ্রেণীগত	- location – ভৌগোলিক অবস্থান
Genetic – আনুবংশিক/ প্রজনন বিজ্ঞান এমুনীয়	- mobility – ভৌগোলিক গতিশীলতা
Genetilist – আনুবংশিক বিদ্।	Geometric – জ্যামিতিক
Genetic linguistics – আনুবংশিক ভাষা বিজ্ঞান	Geometrical illusion – জ্যামিতিয় ভুম
Genetic study – বিকাশামূল অধ্যয়ন	- progression – সুশোভর বৃক্ষি/ জ্যামিতিক গশোভর বৃক্ষি
Genetic determinants – বংশানুগতি নির্ভরক	Germ cell – জনন কোষ
Genius – প্রতিভাবান, প্রতিভাশালী	Gestalt – ঘনপ্রাকৃতি
Genic determinants – গুণসূত্র-পর্যবেক্ষণ নির্ভরক/ জন্মত নির্ভরক	- psychology – গেষ্টাল্ট, মনোবিজ্ঞান, ঘনপ্রাকৃতিক, মনোবিজ্ঞান
Genogenic factor – আনুবংশি কারক বা হেরি	- theory – গেষ্টাল্ট বিজ্ঞান
Genocide – জাতিসংহার/ জনসংহার/ জনহত্যা	Gesture – ভঙ্গিমা/ মুহূৰ/ হাবভাব
Gentlemanly Education – সংজ্ঞাতীয় শিক্ষা	'G' factor – “জি” কারক (সাধারণ বৃক্ষিকারক)
Genuine – প্রামাণীক / যথার্থ/ বাস্তবিক/ বিশুদ্ধ	Ghost story – প্রেতকথা
	Gibberish – শব্দ জাল/ জলনা
	Gift – উপহার
	Gift book – উপহার গ্রন্থ
	Gifted – প্রতিভা সংপন্ন
	- child – প্রতিভাশালী শিশু
	Gigantic – ভীমকায়, অতিকায়

Gigantism	- ଭୀମକାୟତା, ଅତିକାୟତା	Glossary	- ଶୌରବମୟ
Gild	- ଶ୍ରେଣୀ	Glossocogy	- ଶବ୍ଦ କୋଷ
Glacier	- ହିମନଦୀ	Glossophobia	- ଭାଷଣ ରାତି
Gland	- ଗ୍ରହି	Grosis	- ପ୍ରଜ୍ଞାନ
Glandular response	- ଗ୍ରହି ଅନୁକ୍ରିୟା	Grosiology	- ଆନ ମୀମାଂସା
- theory	- ଗ୍ରହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	Grosticcentre	- ପ୍ରଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର
Glaning	- ସୁମୁଖ/ଜାଜଲ୍ୟମାନ	Goal	- ଲକ୍ଷ୍ୟ/ ଧେଯ
Glaning disparity	- ଘୋର/ ଚରମ ଅସମାନତା, ଜାଜଲ୍ୟମାନ, ଅସମତା	Goal activity	- ଲକ୍ଷ୍ୟମୁଖୀ କ୍ରିୟା
Glazed paper	- ଚମକଦାର ଛପା	- attainment	- ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି
Globalisation	- ଜଗତୀକରଣ	- card	- ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଗତି ପତ୍ର
Global	- ଭୂମଣ୍ଡଳୀୟ	- gratification	- ଲକ୍ଷ୍ୟ ପରିଚୋଷକ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ପରିଦୃଷ୍ଟି
- civilisation	- ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାପୀ ସଭ୍ୟତା	- keeper	- ଗୋଲରକ୍ଷକ
- community	- ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ସମୁଦାୟ/ ସମାଜ	- oriented	- ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରବଣ
- constitutional convention	- ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ସାମାଜିକ ସମ୍ମେଲନ	- set	- ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିନ୍ୟାସ
- estimate	- ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ଆକଳନ	- setting	- ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
- national income	- ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାପୀ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଆୟ	Golden Jubilee	- ସ୍ଵର୍ଗ ଜୟତୀ
- politics	- ବିଶ୍ୱ ରାଜନୀତି	- age	- ସ୍ଵର୍ଗୀୟ
- policy	- ବିଶ୍ୱ ଜାଗତିକ ନୀତି	- rule	- ଜୀବନର ମୌଳିକ ନୀତି
- polity	- ବିଶ୍ୱ ଜାଗତିକ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା	Good	- ଶ୍ରେୟ, ଉଭମ
- rules	- ବିଶ୍ୱ ଜାଗତିକ ନିୟମ	- analogy	- ସୁସାଦୃଶ୍ୟ
Glory	- ଶୌରବ, ମହିମା, ଯଶ	- blood	- କୁଳୀନତା
Glorious	- ଶବ୍ଦବଳୀ, ପାରିଭାଷିକ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କର ଅଭିଧାନ	- character	- ସତରିତ୍ର
		- conduct	- ସଦାଚାର
		- faith	- ସଦ୍ଭାବ, ସଦ୍ବିଶ୍ୱାସ

Goodness of fit –	ଆସଂଜନ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା/ ସୁମାନକତା	Graph –	ଗ୍ରାଫ୍/ଲେଖଚିତ୍ର/ଆଲେଖ
Goods –	ମଣ୍ୟ/ପଦାର୍ଥ/ବସ୍ତୁ	Graphic rating scale –	ଚିତ୍ରାଳନ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ ସେଲ
Good will –	ସହିତ୍ତା	Grassroot level –	ମୂଳସ୍ତର/ ଆଧାରସ୍ତର
Goodwishes –	ଶୁଭକାମନା	Gregariousness –	ଦଳପ୍ରିୟ/ ସଂଘପ୍ରିୟ/ ଗୋଷ୍ଠୀବନ୍ଦ ଜୀବନ ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ
Gorgeous –	ଦୀପ୍ତିମତ୍ତ	– instinct –	ଯୌଧ ମନୋଭାବ ପ୍ରକରି
Gospel –	ଶୁଭ ସନ୍ଦେଶ	Group –	ଦଳ/ ସମୂହ
Gospel of nationalism –	ରାଷ୍ଟ୍ରବାଦୀ ସନ୍ଦେଶ	– activities –	ସମୂହ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ
Govern –	ଶାସନ କରିବା	– behaviour –	ଦଳଗତ ବ୍ୟବହାର/ ସମୂହ ବ୍ୟବହାର
Governance –	ଅଭିଶାସନ	– course –	ସାମୂହିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Governing board –	ସଂଚାଳନ ମଣ୍ଡଳ	– discussions –	ଦଳଗତ ଆଲୋଚନା
– body –	ପ୍ରବନ୍ଧ ସମିତି	– data –	ସାମୂହିକ ତଥ୍ୟାବଳୀ
Government aid –	ରାଜକୀୟ ସହାୟତା	– intelligence –	ସାମୂହିକ ବୁଝି
Government agency –	ସରକାରୀ ଏଜେନ୍ସି, ସରକାରୀ ପ୍ରତିନିଧିତା	– intelligence test –	ସାମୂହିକ ବୁଝି ପରୀକ୍ଷଣ
Gown –	ଗାଉନ୍	– intelligence scale –	ସାମୂହିକ ବୁଝିମାପନୀ
Grade –	ଶ୍ରେଣୀ, କ୍ଲାସ, ଦକ୍ଷତା ସୂଚକ	– interaction –	ସାମୂହିକ ପରସ୍ପର ବାର୍ତ୍ତାଳାପ
– equivalent –	ଶ୍ରେଣୀ ସମାବୁଲ୍ୟ	– mentality –	ସାମୂହିକ ମନୋଭାବ
– norms –	ଶ୍ରେଣୀ ମାନଦଣ୍ଡ	– selection –	ସମୂହ ଚିନ୍ତନ
– score –	ଶ୍ରେଣୀ ସୂଚ୍ୟାଳ/ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରାସାଳ	– test –	ସମୂହ ପରୀକ୍ଷା
Grading –	ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ କରିବା	– testing –	ସାମୂହିକ ପରୀକ୍ଷା
– guidelines –	ଶ୍ରେଣୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ନିୟମାବଳୀ	Growth –	ବୃଦ୍ଧି
Gradation –	ଶ୍ରେଣୀକରଣ	Growth pattern –	ବୃଦ୍ଧି ଭାଷ୍ଟା
Graduated –	କ୍ଲାସରେଖାଙ୍କିତ/ଚିହ୍ନିତ	Growth rate –	ବୃଦ୍ଧି ହାର
Grant –	ଅନୁଦାନ		
Grant-in-aid –	ସହାୟକ ଅନୁଦାନ		

Growth and development – বৃদ্ধি ও বিকাশ	কিএ-কৌশল বা প্রবিধি
Growing period – বৃদ্ধিবা সময়	
Guidance – নির্দেশনা, মার্গদর্শন	Gymnasium – ব্যায়ামশালা
– clinic – নির্দেশনা পাই উদ্বিষ্ট চিকিৎসা পরীক্ষাগার	Gymnastic – ব্যায়াম বিদ্যা
– centre – নির্দেশনা কেন্দ্র	Gymnast – ব্যায়াম বিশারদ
– personnel – নির্দেশনা দেউথবা ব্যক্তি সমূহ	Gypsy – যায়াবর
– service – নির্দেশনা সেবা	Guessing – অনুমান করিবা
– technique – নির্দেশনা কৌশল/প্রবিধি	Guttman Scales – গট্মানক মাপন।
Guide – গাইড/সদর্শকা	
Guide book – সদর্শকা পুষ্টিকা/সাধন পুষ্টিকা	'H'
Guided study – নির্দেশিত অধ্যয়ন	Babit
– tour – নির্দেশিত পর্যটন	– formation – অভ্যাস গঠন
Guidelines – নির্দেশিত নিয়মাবলী	– hierarchy – অভ্যাস অধিকৃত
Gusto – প্রবল আগ্রহ, কার্য্য সংপাদনা লাগি আনন্দ	– strength – অভ্যাস বল
Guild – পরস্পর সাহায্যকারী সংস্থা	Half-yearly examination – শাশ্বাত্তিক পরীক্ষা।
Guilt – অপরাধ, মানবিক অপরাধাবোধ	Hallucination – বিভ্রম
Guess work – আনুমান করি করায়াଉথবা কার্য্য	Halo effect – পরিবেশ প্রভাব
Gustation – আস্থাদন, স্বাদ সংক্ষেপ	Handbook – পুষ্টিকা
Gustatory – স্বাদ ক্রিয়া সংপাদন কর্তৃথবা ব্যক্তি	Handicap – বাধাগ্রস্ত
Guess – who–Technique – আনমানকর-	Handbook of records – রেকর্ডগুଡ়িকর সহজ পুষ্টিকা।
	Handicapped child – বিকলাঙ্গ শিশু
	Handicraft – হস্তকলা
	Handwriting scale – হস্তাক্ষর মাপন।
	Happiness – আনন্দ/সুখ/প্রসন্নতা
	Hazard – ঘংকচ

Harmonic analysis – ସୁଲଳିତ ବିଶ୍ଲେଷଣ, ସମତାଳ ବିଶିଷ୍ଟ ବିଶ୍ଲେଷଣ	High cohesive group – ଉଚ୍ଚ ସଂଶୋଭତା ସମୂହ
Hawthorne effect – ହାର୍ଥର୍ନ୍ ପ୍ରଭାବ	High handedness – ଯଥେହାତାର, ଉଗ୍ରତା
Harmonic mean – ସମତାଳ ବିଶିଷ୍ଟ ମଧ୍ୟମାନ	Higher education – ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା
Headmaster – ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ	High school – ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ
Headmistress – ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ	High school certificate – ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସୀକ୍ରିଟି ପ୍ରମାଣ ପରୀକ୍ଷା
Head Teacher – ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ	– examination –
Health certificate – ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରମାଣପତ୍ର	Hindi teacher – ହିନ୍ଦୀ ଶିକ୍ଷକ
Health education – ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିକ୍ଷା	Hindright – ପଣ୍ଡାତ୍ ଦୃଷ୍ଟି
Health insurance – ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୀମା	Histogram – ଆୟତାକାରକ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ଲିତ ପରିଷଂଖ୍ୟାନ ନକ୍ଷା
Health service – ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା	History – ଇତିହାସ
Hearing aid – ଶ୍ରୁତି ସହାୟକ ଯୁଦ୍ଧ	Historical determinism – ଐତିହାସିକ ନିୟତବାଦ
Hedonism – ଆମ୍ଲସୁଖବାଦ	– relativism – ଐତିହାସିକ ସାପେକ୍ଷବାଦ
Herbartian Method – ହାର୍ବାଟ୍ରେଙ୍କ ପଦ୍ଧତି	Hobby – ରୁଚି
Heredity – ବଂଶାନୁକ୍ରମ	Holiday – ଛୁଟି / ଅବକାଶ
Hereditarians – ବଂଶାନୁକ୍ରମିକବାଦୀ	Holistic – ସାମଗ୍ରୀକ
Hereditary – ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ	Home science – ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ
Heritage – ଐତିହ୍ୟ	Home work – ଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟ
Heterogeneity – ବିଶିଷ୍ଟମଜାତୀୟତା / ବିଭିନ୍ନ ଜାତୀୟତା	Home / environment – ଗୃହ ପରିବେଶ
Heuristic learning – ଅନ୍ତେଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷଣ	Homogeneity – ସମଜାତୀୟତା
Heuristic method – ଅନ୍ତେଷ୍ଟ ପ୍ରଣାଳୀ	Homogenous – ସମଜାତୀୟ / ଏକପ୍ରକାର
Hierarchical – ପଦାନୁକ୍ରମିକ / ଅଧିକ୍ରମ / ସ୍ତରବିନ୍ୟାସ କ୍ରମିକ	Homogenous grouping – ସମଜାତୀୟ ଦଳକ୍ରତ କରଣ
Hierarchical learning – ପଦାନୁକ୍ରମିକ ଶିକ୍ଷଣ / କ୍ରମିକସ୍ତରବିନ୍ୟାସ	– character – ସଂଜାତୀୟ ବର୍ଣ୍ଣ
– models – କ୍ରମିକ ସ୍ତରବିନ୍ୟାସ ଛାତ୍ର	

- community – সংজ্ঞাতীয় এন্ডুবায়	Humanistic studies – মানবিকতা এন্ডুবায় অধ্যয়ন
- culture – সংজ্ঞাতীয় এণ্ডুটি	Humour rating quiz – পিরহায় নির্ভারণ প্রশ্ন
- society – সংজ্ঞাতীয় এমাজ	Humanistic – মানবিকতা এন্ডুবায়
- matrix – সংজ্ঞাতীয় বিন্যাস	Humanistic education – মানবিক কৃতি এন্ডুবায় শিক্ষা
- distribution – সংজ্ঞাতীয় বিশ্বন	Humanistic effect in education – শিক্ষারে মানবিকতা
Homogenitalism – এমলিঙ্গী রাতি	Human species – মানব জাতি নমুনা এন্ডুবায় ফ্লাইল
Homo-sapiens – আদি মশিষ জাতি	Human vace – মানব জাতি
Homosexuality – এমলিঙ্গী ঘোনভাব	Human nature – মানব স্বত্বাব
Homoplasy – এম্বাগতা	Human relating – মানবীয় এন্ডুব
Honourary degree – এম্বান উপাধি	Human rights – মানবিক অধিকার
Honours Course – কর্ম প্রেরণা	Humiliation – অপমান
Horme – প্রয়োজনমূলক মনোবিজ্ঞান	Humourus – হাস্য সৃষ্টিকারী
Hormic psychology – প্রয়োজনমূলক তত্ত্ব	Humourous feature – হাস্যমূলক রূপলেখ, রূপক
Hormic Theory – অক্ষয়াব	Human rating quiz – পরিহায় নির্ভারণ প্রশ্নাবলী
Harmone –	Harvor – এন্ডোস, ভয়
Horizontal – এমাত্রালীয়	Hostile – বিরোধী ও শত্রু পরায়ণ
- mobility – এমাত্রালীয় গতিশীলতা	Hostile act – শত্রুতাপূর্ণ কার্য্য
Humanism – মানববাদ	Hostility – শত্রুতা
Human resource – মানব এন্ডুল	Hot discussion – উচ্চে জন। প্ৰস্তাৱ আলোচনা, পৱনাগৱন আলোচনা
- development – মানব এন্ডুল বিকাশ	
Humanities – কলা বিদ্যা বিভাগ	
Humanitarian ethics – লোকোপকারী নীতিশাস্ত্র	
Humanitarian ground – মানবীয় দৃষ্টিকোণ	
Humanitariasm moves – লোকপকারী নীতিশাস্ত্র	

- news	- ଖବର, ଉଚେଜନାପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଲୋଚନା	Hypermnesia - ଅତି ସୃଦ୍ଧି
House allowance	- ଗୃହ ଭରା	Hypo analysis - ସମାବ୍ୟ ବିଶ୍ୱେଷଣ, ସମ୍ମୋହନ-ବିଶ୍ୱେଷଣ
Humanit	- ସହଦୟ, ଦୟାକୁ	Hypo analytic theory - ସାମାନ୍ୟ ବିଶ୍ୱେଷଣାମୂଳକ ତତ୍ତ୍ଵ
Human capital	- ମାନବପୂର୍ଣ୍ଣ	Hypocritical - ଅତି ସମାଲୋଚ୍ୟ
Human gregariousness	- ମାନବ ଯୌଥଚାରିତା	Hyphosis - ସମ୍ମୋହନ
Human interest	- ମାନବୀୟ ବୁଦ୍ଧି	Hypnotism - ସମ୍ମୋହନବାଦ
Humanist	- ମାନବତାବାଦୀ	Hypnotherapy - ସମ୍ମୋହ-ଚିକିତ୍ସା
Hybrid	- ସଙ୍କର	Hypocrite - ପାଖଣ୍ଡୀ, ମିଥ୍ୟାଚାରୀ
- art	- ସଙ୍କର କଳା	Hypothesis - ପ୍ରାକ୍କର୍ତ୍ତନା, ଉପକର୍ତ୍ତନା, ଅନୁମାନ
- language	- ସଙ୍କର ଭାଷା	- testing - ଉପକର୍ତ୍ତନା ପରୀକ୍ଷଣ
- race	- ସଙ୍କର ଜାତି	Hypothetical language - ପ୍ରାକ୍କର୍ତ୍ତନା ଭାଷା
Hydraulic theory	- ଉଦ୍ୟାନିୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	Hypothetical construct - ପ୍ରାକ୍କର୍ତ୍ତନାମୂଳକ ରଚନା
Hydrophobia	- ଜଳରୀତି	- proposition - ପ୍ରାକ୍କର୍ତ୍ତନାମୂଳକ ପ୍ରତିଜ୍ଞାପି
Hydrotherapy	- ଜଳ ଚିକିତ୍ସା	- variation - ପ୍ରାକ୍କର୍ତ୍ତନାମୂଳକ ଭିନ୍ନତା
Hygiene	- ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ରକ୍ଷଣା	- variable - ପ୍ରାକ୍କର୍ତ୍ତନାମୂଳକ ଚଳ
Hymn	- ସ୍ନେହ	- I -
Hymn Book	- ସ୍ନେହଶ୍ରୀ	Iconic - ଚିତ୍ରାମୂଳକ, ପ୍ରତୀକାମୂଳକ
Hypocusia	- ମୃଦୁବଧରତା	- memory - ଚିତ୍ରାମୂଳକ ସୃଦ୍ଧି, ପ୍ରତୀକାମୂଳକ ସୃଦ୍ଧି
Hyper activity	- ଅତିକ୍ରିୟା	- modi - ପ୍ରତୀକାମୂଳକ ପ୍ରଶାଳୀ
Hyper acuity	- ଅତି ଉଦ୍ୟାପତା	Id - ଇଦ, ମୌଳିକ ଓ ଆଦିମ ପ୍ରବୃତ୍ତି
Hyper aesthesia	- ଅତି ସଂବେଦିତା	Idea - ଧାରଣା, ତତ୍ତ୍ଵ
Hyperasthenia	- ଅତି ଦୁର୍ବଲତା	
Hyperkiness	- ଅତି ଗତିଶୀଳତା	
Hyper metropia	- ଦୂରଦୃଷ୍ଟିତା	

Ideal	- ଆଦର୍ଶ	- practice	- ଅବୈଧ, କାର୍ଯ୍ୟଧାରା,
Idealism	- ଆଦର୍ଶବାଦ, ତତ୍ତ୍ଵବାଦ		ଅଭ୍ୟାସ
Idealisation	- ଆଦର୍ଶକରଣ	Illegitimate	- ଅବୈଧ
Idealist	- ଆଦର୍ଶବାଦୀ	- child	- ଅବୈଧ
Idealistic theory	- ଆଦର୍ଶବାଦୀ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	- action	- ଅବୈଧ କାର୍ଯ୍ୟ
Ideal morality	- ଆଦର୍ଶ ନାତି	Illiteracy	- ନିରକ୍ଷରତା
- society	- ଆଦର୍ଶ ସମାଜ	Illiterate	- ନିରକ୍ଷର
Ideation	- ବିଚାର	III-mannered	- ଶିଷ୍ଟାଚାରହୀନ/ଅଶିଷ୍ଟ
Ideational learning	- ପ୍ରତୀୟା ମୂଳକ ଶିକ୍ଷଣ, ବିଚାରମାର୍ଗ	Illogical	- ଯୁକ୍ତିହୀନ, ବିଚାରହୀନ
Ideational activity	- ବିଚାର ମୂଳକ କ୍ରିୟାକଳାପ	Illuminous	- ପ୍ରଭୃତି/ପ୍ରୋକ୍ଲକ
Identitical	- ସମାନ, ଅନୁରୂପ, ଅଭିନ୍ନ	Illuminated book-	- ଅଳଙ୍କୃତ ପୁସ୍ତକ/ବହି
- formula	- ଅନୁରୂପ ସୂତ୍ର	Illusion	- ଭ୍ରମ, ଭ୍ରାତି
- element theory	- ଅନୁରୂପ ଉପାଦାନ ତତ୍ତ୍ଵ/ ଅଭିନ୍ନ ଉପାଦାନତତ୍ତ୍ଵ	Illusory	- ଭ୍ରମାମ୍ବକ
- turn	- ଅଭିନ୍ନ, ଯମଜ, ଏକ ତିଯକ୍ତ ସତାନ ଅନୁରୂପ ଯମଜ	Illustration	- ସଚିତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା, ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ
Identification	- ଚିହ୍ନକରଣ, ଏକାମ୍ବୀକରଣ	Illustrated article	- ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମୂଳକ ଲେଖା
- test	- ଚିହ୍ନଟ, ପରୀକ୍ଷଣ	- edition	- ସଚିତ୍ର ସଂକଳନ
Idiol	- ଅତିକ୍ଷେଣ ବୁଦ୍ଧି	- manuscript	- ସଚିତ୍ର ପାଣ୍ଡିଲିପି
Identity	- ପରିଚୟ	- lesson	- ସଚିତ୍ର ପାଠ
- card	- ପରିଚୟପତ୍ର	- material	- ସଚିତ୍ର ସାମଗ୍ରୀ
- certificate	- ପରିଚୟ, ପ୍ରମାଣପତ୍ର	Illuminative evolution	- ଅନ୍ତଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ବନ୍ଧ ମୂଳ୍ୟାଯନ
Ignorance	- ଅଜ୍ଞାନ	Illumination	- ଅନ୍ତଦୃଷ୍ଟି
Ignorant	- ଅଜ୍ଞ	Image	- ପ୍ରତିବିମ୍ବ
Illegal	- ଅନ୍ୟାୟ, ଅବୈଧ	Imagery	- ରୂପ କହ
		Imaginary	- କାହନିକ
		Imagination	- କହନା

Imaginative	- କହନାମୂଳିକ	Impulse	- ଉଦ୍‌ବିପନ୍ନା
- child	- କହନାଶୀଳ ଶିଶୁ, ସକଷ ଶିଶୁ	Impulsive	- ଉଦ୍‌ବିପନ୍ନାମୂଳିକ
- experience	- କହନାମୂଳିକ ଅନୁଭୂତି	Immigration	- ଦେଶାତ୍ମକ ଗମନ
- thinking	- କହନାମୂଳିକ ଚିନ୍ତନା, ବିଚାର ଭାବନା	Immeasurable	- ଅପରିମେୟ, ଅମାପ ସାମର୍ଥ୍ୟ
Imbalance	- ଅସମ୍ଭଲନ	- ability	- ଅସୀମ ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଅମାପ ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟ
Imbecile	- କ୍ଷୀଣବୁଦ୍ଧି	Impersonation	- ଛଳିତ ପରିଚୟ
Imitation	- ଅନୁକରଣ	Implication	- ନିହିତାର୍ଥ, ତାପ୍ୟ
- behaviour	- ଅନୁକୃତ ବ୍ୟବହାର	Imperfect imitation	- ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁକରଣ
Imitate	- ଅନୁକରଣ କରିବ	Imperialism	- ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ
Imitative	- ଅନୁକରଣାମୂଳିକ	Imperishable	- ଅବିନାଶି
- learning	- ଅନୁକରଣାମୂଳିକ ଶିକ୍ଷଣ	Impersonalism	- ବ୍ୟକ୍ତି ନିରପେକ୍ଷତା
- play	- ଅନୁକରଣାମୂଳିକ କ୍ରୀଡ଼ା	Impersonal relation	- ବ୍ୟକ୍ତି ନିରପେକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧ
Immaterialism	- ଅଭୌତିକବାଦ	Implicit behaviour	- ଅବ୍ୟକ୍ତି ଆଚରଣ
Imature	- ଅପରିପଦ୍ଧ	Implicit faith	- ଅର୍ଥନିହିତ ବିଶ୍ୱାସ, ଅଭିଵିଶ୍ୱାସ
- child	- ଅପରିପଦ୍ଧ ଶିଶୁ	- response	- ନିହିତ ଅନୁକ୍ରିଯା
Immediate action	- ତହାଳ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	Imprint	- ଛାପ
- inference	- ତହାଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	Imputation	- ଦେବ ଷ୍ଟ୍ର ରେ ପ , ଉଦେଶ୍ୟାବୋପ
- knowledge	- ତହାଳ ଜ୍ଞାନ	Importance	- ନୟୁଂସକତ୍ତ୍ୱ
- memory	- ତହାଳ ସ୍ମୃତି	Impredicative definition	- ଅବିଧେୟକ ପରିଭାଷା
- objective	- ତହାଳ ଉଦେଶ୍ୟ	Inability	- ଅସାମର୍ଥ୍ୟ
Immoral work	- ଅନେଅତିକ କାର୍ଯ୍ୟ	Inactive	- ନିଷ୍ଟିଯ, ନିଷ୍ଟେଜ, ଅକର୍ମା
- child	- ଅନେତିକ ଶିଶୁ	Inaccuracy	- ଅସାର୍ଥତା
- propensity	- ଅନେତିକ ପ୍ରଭୁରି		
Immortal	- ଅମର		
Immortality	- ଅମରତ୍ତ୍ଵ		

Inadequate stimulus – ସ୍ଵର୍ଗ-ଉଦୟୀପକ	Incoherent – ଅସଂଲଗ୍ନ
Inborn – ସହଜାତ, ଜନ୍ମଗତ	Incommunicative – ଅବଦ୍ୟ, ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ
– ability – ସହଜାତ/ ସହଜ ସାମର୍ଥ୍ୟ	Incompetence – ଅଯୋଗ୍ୟତା
– tendency – ସହଜ/ ଜନ୍ମଗତ ପ୍ରବୃତ୍ତି	Incompetent – ଅଯୋଗ୍ୟ
– difference – ଜନ୍ମଗତ ବିଭେଦ	– teacher – ଅଯୋଗ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ
Inarticulate sentences – ଅସମୃଦ୍ଧ ବାକ୍ୟ	Incorrigible – ଅସଂଶୋଧନୀୟ
– speech – ଅନୁଭାବିତ ଅସମୃଦ୍ଧ ଭାଷଣ	Incorrigible child – ଅସଂଶୋଧନୀୟ ଶିଶୁ
Inaudible – ଅସୁନ୍ଦର	Incremental learning – ବର୍ଦ୍ଧକ୍ ଅଧିଗମ
Inaugural ceremony – ଉଦ୍‌ଘାଟନ ସମାରୋହ ଉସ୍ତ୍ରବ	Incubation – ଉଷ୍ଟୀକରଣ
Inattentive children – ଅମନୋଯାଗୀ ପିଲା	In cubation – ଉଷ୍ଟୁକ
Incentive – ପ୍ରୋସାହନ	Inculcate – ଅଧ୍ୟାନ କରିବା, ସଂଚାର କରିବା
– drive – ପ୍ରୋସାହ-ପ୍ରେରଣା	Incredible – ଅବିଶ୍ୱରୀୟ, ଅବିଶ୍ୱାସ
Incident – ଘଟଣା	Incursion – ଆକ୍ରମିକ ଆକ୍ରମଣ, ଅଭିମାନ
Incidental learning – ଆନୁଷ୍ଠାନିକ / ପ୍ରାସଂଗିକ ଶିକ୍ଷଣ	Indebted – ରଣୀ, ଉପକୃତ
– expenditure – ସାମାନ୍ୟିକ, ଆକ୍ରମିକ ଖର୍ଚ୍	Indecent behaviour – ଆଶାଳୀନ/ ଅସଙ୍ଗତ ଆଚରଣ
– sampling – ଘଟଣାକ୍ରମିକ/ ପ୍ରାସଂଗିକ ନମ୍ବନାଚୟନ	Indecisive – ଅନିଶ୍ଚିତ
– teaching – ଘଟଣା କ୍ରମିକ, ପ୍ରାସଂଗିକ ଅଧ୍ୟାପନା	Indefatigable – ଅବିଶ୍ୱରୀତ, ଅକ୍ଷିଷ୍ଣକର୍ମୀ
– observation – ପ୍ରାସଂଗିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ	Indifferent – ଉଦ୍ଦାସୀନ, ଅନାସତ
– memory – ପ୍ରାସଂଗିକ ସୂଚି	– attitude – ଅନାସତ ମାନ୍ୟାବୃତ୍ତି
excitement – ଉରେଜନା	Index – ସୂଚନାଳ୍
Inclination – ଉନ୍ନୁଷ୍ଟତା	Independent variable – ଅନପେକ୍ଷ ଚଳନ
Inclusion – ଅର୍ତ୍ତଭୂତି	Identification – ଚିହ୍ନଟ
	Indigenous – ସ୍ଥାନୀୟ, ଦେଶକ
	– education – ଦେଶକ ଶିକ୍ଷା
	– language – ଦେଶୀୟ ଭାଷା

– population – ମୂଳ ବାସୀଦା/ ମୂଳ ଅଧିବାସୀ	ଅନୁଦେଶନା
Indirect – ପରୋଷ	– teaching – ବ୍ୟକ୍ତିସାପେକ୍ଷ ଶିକ୍ଷାଦାନ
Indirect question – ପରୋଷ ପ୍ରଶ୍ନ	Individualist – ବ୍ୟକ୍ତିବାଦୀ, ବ୍ୟକ୍ତିବାଦୀ
– grant – ପରୋଷ ଅନୁଦାନ	Individualist behaviour – ବ୍ୟକ୍ତି ବାଦୀ ବ୍ୟବହାର
– method – ପରୋଷ ପ୍ରଣାଳୀ	Individual psychographs – ବ୍ୟକ୍ତି ମନୋଲେଖ
– response – ପରୋଷ ଅନୁକ୍ରିୟା	– psychology – ବ୍ୟକ୍ତି ମନୋବିଜ୍ଞାନ
– teaching – ପରୋଷ ଅଧ୍ୟାପନା	– variable – ବ୍ୟକ୍ତିଚଳ
– value – ପରୋଷ ମୂଲ୍ୟବୋଧ	– liberty – ବ୍ୟକ୍ତି/ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ୟ
Individualism – ବ୍ୟକ୍ତିବାଦ, ବ୍ୟକ୍ତିବାଦ	Indolence – ଆଳସ୍ୟ
Individual – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ	Indology – ଭାରତୀୟ ବିଦ୍ୟା
– class – ବ୍ୟକ୍ତି-ଶ୍ରେଣୀ	Induction – ଆରୋହ, ପ୍ରରୋଚନା
– progress – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରଗତି	Indoctrination – ଆରୋହ ମତାରୋପଣ
– counselling – ବ୍ୟକ୍ତି-ଉପଦେଶନ/ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଦେଶନ	Inductive method – ଆରୋହ ମତାରୋପଣ
– curriculum – ବ୍ୟକ୍ତି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	– reasoning – ଆରୋହୀ ତର୍କଣା/ ଚିନ୍ତନ
– diagnostic chart – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ନୈଦାନିକ ଚାର୍ଟ	Inductive ability – ଆଗମ ସାମର୍ଥ୍ୟ
– difference – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରଭେଦ/ ଭାରତମ୍ୟ	– fallacy – ଆଗମ ଦୋଷ
– instruction – ବ୍ୟକ୍ତି-ଅନୁଦେଶନା	– Inference – ଆଗମାମୂଳକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ/ ଅନୁମାନ
– interior – ବୟକ୍ତିକ ସାକ୍ଷତ୍କାର	– lesson – ଆଗମାମୂଳକ ପାଠ
– attention – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅନୁଧାନ	Inductiveness – ଆଗମାମୂଳକତା
– inventory – ବୟକ୍ତିକ ତାଲିକା	Indus culture – ସିନ୍ଧୁ-ସଂସ୍କୃତି
– education – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶିକ୍ଷା	– civilization – ସିନ୍ଧୁ-ସଭ୍ୟତା
– assessment – ବ୍ୟକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ମୂଲ୍ୟାଯନ	Indulgent parent – ପ୍ରଶ୍ନ୍ୟଧର୍ମୀ ପିତାମାତା
– profile – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଲେଖ୍ୟ	Industrial education – ଉଦ୍‌ଦେୟାଗ-ଶିକ୍ଷା ଔଦ୍ୟୋଗିକ ଶିକ୍ଷା
Individualised instruction – ବ୍ୟକ୍ତିକେନ୍ତ୍ରିକ	

- employment	- ଅଦେୟାଗିକ ନିୟୁକ୍ତି	Infant	- ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ
- psychology	- ଅଦେୟାଗିକ ମନୋବିଜ୍ଞାନ	- speech	- ଶିଶୁ ଭାଷା, ଶିଶୁ କଥା
- labour	- ଅଦେୟାଗିକ ଶ୍ରମିକ	Infatuation	- ଆସନ୍ତି
- organisation	- ଅଦେୟାଗିକ ସଂଗଠନ	Infection	- ସଂକ୍ରମଣ
- philosophy	- ଅଦେୟାଗିକ ଦର୍ଶନ	Inference	- ଅନୁମାନସିଦ୍ଧ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
- school	- ଅଦେୟାଗିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ	Inferential statistics	- ପେରେ ଭାବିତ କାର୍ଯ୍ୟ, ପରିସଂଖ୍ୟାନ
Industrious	- ପରିଶ୍ରମୀ	Inferior	- ନ୍ୟୂନ, ଉଣା
Ineligible	- ଅଯୋଗ୍ୟ	Inferiority	- ନ୍ୟୂନତା, ହୀନମନ୍ୟତା
Ineligibility	- ଅଯୋଗ୍ୟତା	- complex	- ହୀନ ମନ୍ୟ ତାତ୍ତ୍ଵ, ହୀନମନ୍ୟଭାବରାଜି
Inequality	- ଅସମତା	Informal education	- ଅନୌପଚାରିକ ଶିକ୍ଷା
- symbol	- ଅସମତା-ସଙ୍କେତ	- test	- ଅନୌପଚାରିକ ପରୀକ୍ଷଣ
Inertia	- ଜଡ଼ତା, ନିସ୍ତର୍ଯ୍ୟତା	Information test	- ସୂଚନା ପରୀକ୍ଷଣ
Inexpressible	- ଅ ନିର୍ଦ୍ଦିତ କରନ୍ତି ଯେ, ଅକଥ୍ୟ, ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ	- system	- ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ
Infamous	- କୁଖ୍ୟାତ	- department	- ସୂଚନା ବିଭାଗ
Infancy	- ଶୈଶବ	In-processing model	- ସଂକଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପ୍ରଣାଳୀ/ ଭାଙ୍ଗା
Infant	- ଶିଶୁ	- service	- ସୂଚନା ସେବା
Infanticide	- ଶିଶୁ ହତ୍ୟା	- lectnology	- ସୂଚନା, ପ୍ରମୁକ ବିଦ୍ୟା
Infantile	- ଶୈଶବ	Informed reader	- ସୂଚିଜ୍ ପାଠକ
Infulmortality	- ଶିଶୁ-ମୃଦୁଯାତ୍ର	Inference technique	- ଅନୁମାନସିଦ୍ଧ ପ୍ରବିଧି/ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପ୍ରବିଧି
- psychosis	- ଶିଶୁ-ମନସ୍ତାପ	Inferential analysis	- ସେବାତ୍ତିକ ବିଶ୍ୱାସଣ
- sexuality	- ଶିଶୁ-କାମୁକତା	Informatics	- ସୂଚନା ବିଜ୍ଞାନ
- sexual object	- ଶୈଶବ-କାମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ	Ingenuity	- ପରୁତା
Infantalism	- ଶୈଶବ ବାଦ	Ingenious	- ପରୁ
Infantism	- ଶିଶୁବରା (ଶିଶୁବଢ଼ାବ)		

Inherent	- ଅନ୍ତନୀହିତ	ଯୋଗ୍ୟତା
- ability	- ଅନ୍ତନୀହିତ ଦସ୍ତା	Inner control - ଆନ୍ତରୀତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- defect	- ଜନ୍ମଗତ ତୁଳି	- interior - ଆନ୍ତରୀଣ ଅଭିପ୍ରାୟ
- powers	- ଜନ୍ମଗତ ଶକ୍ତି	Inner form - ଅନ୍ତରୂପ
- value	- ଅନ୍ତନୀହିତ ମୂଲ୍ୟବୋଧ	Innovation - ନବପ୍ରକର୍ତ୍ତନ, ନବୀନପ୍ରକିମ୍ବା
Inhibition	- କୁଣ୍ଡାବୋଧ	Innoculation certificate - ଟେକା ପ୍ରମାଣପତ୍ର
Inheritance	- ଉତ୍ତରାଧ୍ୟକାର, ବଂଶବାଧ୍ୟକାର	Inordinate delay - ଅତ୍ୟଧିକ/ଅହେତୁକ ବିଳମ୍ବ
Inherited	- ଉତ୍ତରାଧ୍ୟକାର ସୂଚ୍ନାପ୍ରାୟ	Input - ନିବେଶ
Initial ability	- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ	- area - ନିବେଶ କ୍ଷେତ୍ର
- interview	- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସାକ୍ଷତ୍କାର	Inorganic evolution - ଅ ଏ କେ ବ କ୍ରମବିକାଶ
- instruction	- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅନୁଦେଶ	Input-output analysis - ନିବେଶ ନିର୍ଗତ ବିଶ୍ୱେଷଣ
- stage	- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥା, ପ୍ରାକ୍ ଅବସ୍ଥା	Irrational - ଅସଙ୍ଗତ
- contact	- ପ୍ରଥମ ସମ୍ପର୍କ	- behaviour - ଅସଙ୍ଗତ, ଅଯୋଗ୍ୟ ଆଚରଣ
- classification	- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବର୍ଗୀକରଣ	Inquiry - ଅନୁସନ୍ଧାନ
- reflex	- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରତିବିମ୍ବ	- model - ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରଣାଳୀ
Initials	- ସ୍ଵାକ୍ଷର ସଂକେତ	Insecurity - ଅସୁରକ୍ଷା
Initiative	- ଉଦ୍ୟମ	Inscription - ଶିଳାଲେଖ
Initiation ceremony	- ପ୍ରବେଶ ଉତ୍ସବ	Inscriptional source - ଶିଳାଲେଖ ଉତ୍ସବ
Inmates	- ଅନ୍ତେବାସୀ	Insensibility - ଅସମ୍ମେଦନଶୀଳତା
Innate capacity	- ଅନ୍ତନୀହିତ କ୍ଷମତା, ସହଜାତ କ୍ଷମତା	Inseparable - ଅବିଛେଦ୍ୟ
- idea	- ଅନ୍ତନୀହିତ ଧାରଣା	Inservice education - ସେବାକାଳୀନ ଶିକ୍ଷା
- development	- ସହଜାତ ବୃଦ୍ଧି	- training - ସେବାକାଳୀନ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ/ ତାଲିମ
- intelligence	- ସହଜ (ସହଜାତ) ବୃଦ୍ଧି	- scheme - ସେବାକାଳୀନ ଯୋଜନା
- mental ability	- ଅନ୍ତନୀହିତ ମାନସିକ	

Insight	— ଅଭିଜ୍ଞତା	Instance	— ଦୃଷ୍ଟି
Insightful learning theory	— ଅଭିଜ୍ଞତା ଶିକ୍ଷଣ ତଥା	Instinct	— ପ୍ରବୃତ୍ତି
Introspection	— ଅଭିଜ୍ଞତା	In fact	— ଅବିକଳ, ଅବିକୃତି
Insomnia	— ଅନିଦ୍ରାରୋଗ, ନିଦ୍ରାହୀନତା	Intimation letter	— ଆପନ, ସୂଚନାପତ୍ର
Instinctive behaviour	— ପ୍ରବୃତ୍ତିଗତ ଆଚରଣ	Interpretation	— ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ, ବ୍ୟାଖ୍ୟା
Institute	— ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସଂସ୍ଥାନ, ପାଠୀ	Interference	— ବାଧାଦାନ
Instruction	— ଅନୁଦେଶନା, ଶିକ୍ଷାଦା	Intellect	— ପ୍ରଜ୍ଞା
Instructional objective	— ଶିକ୍ଷଣ, ଉଦେଶ୍ୟ, ଅନୁଦେଶିକ ଉଦେଶ୍ୟ	Inter alia	— ଅନ୍ୟବିଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଷ୍ୟ, ସଂଖ୍ୟା, ଏକାଂଶ
— analysis	— ଅନୁଦେଶିକ ବିଶ୍ୱେଷଣ	Item	— ବିଷ୍ୟ
Instructional material	— ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ	Items analysis	— ଏକାଂଶ ବିଶ୍ୱେଷଣ
— strategy	— ଅନୁଦେଶିକ କୌଣସି	Italics	— ଛପାରେ ବକ୍ରାକୃତି ଅକ୍ଷର
— technology	— ଅନୁଦେଶି ପ୍ରଯୁକ୍ତି	Isolate	— ପୃଥକ୍/ଉପାର୍ଶ୍ଵ କରିବା
— test	— ଅନୁଦେଶିକ ପରୀକ୍ଷଣ	Isolation	— ପୃଥକୀକରଣ
— technique	— ଶିକ୍ଷଣ/ଅନୁଦେଶାମୂଳ ପ୍ରବିଧି	Ism	— ବାଦ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
Inspectorate	— ପରିଦର୍ଶକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ	Irreducible	— ଅସଂକ୍ଷପ୍ୟ, ଅବିଭାଜ୍ୟ
Inspector of schools	— ଶିକ୍ଷା/ପରିଦର୍ଶକ, ମନ୍ତ୍ରାଧୀନୀ	Irrespective	— ନିର୍ବିଶେଷ
Inspection	— ନିରୀକ୍ଷଣ/ପରିଦର୍ଶନ	Irritation	— ବିରତ୍ତି
— note	— ପରିଦର୍ଶନ ଟିପ୍ପଣୀ	Irritable	— ବିରତ୍ତିକର
— report	— ପରିଦର୍ଶନ ରିପୋର୍ଟ, ବିବରଣୀ	Intellect	— ଦୁଇ, ପ୍ରଜ୍ଞା
— certificate	— ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର	Intellectualism	— ପ୍ରଜ୍ଞାବାଦ/ବୌଦ୍ଧିକବାଦ
Instability	— ଅସ୍ଥିରତା	Intellectual society	— ବୌଦ୍ଧିକ ସମାଜ
Instalation	— ସଂସ୍ଥାପନ	— inter course	— ବୌଦ୍ଧିକ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ
Instalment	— କିମ୍ବି	—J—	
		Jaywalker	— ନିଯମହୀନ ପଦାତିକ

Jealousy	- ଲର୍ଦ୍ଦ	- rating	- କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଳ୍ୟାଙ୍କନ
Job	- କାର୍ଯ୍ୟ, କାମ	- satisfaction	- କାର୍ଯ୍ୟ ତୃପ୍ତି, ବୁଦ୍ଧିଗତ ସତୋଷ
Job analysis	- କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ଲେଷଣ	Jobless	- ବେଳାର
- approach	- କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ଲେଷଣ ପଦ୍ଧତି	Job chart	- କାର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ
Job analyst	- କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ଲେଷକ	Joint family	- ମୌଖ ପରିବାର
Job card	- କାର୍ଯ୍ୟ ପିରଚୟ ପତ୍ର	- system	- ଯୌଥ ପରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
Job classification	- କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଗୀକରଣ	- author	- ସହଲେଖକ
- consciousness-	- କାର୍ଯ୍ୟ ସଚେତନତା	- secretary	- ସୁର୍ବୁ ସଚିବ
- description	- କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣ	- director	- ସୁର୍ବୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
- flow chart	- କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଚାର୍ଟ	- action	- ମିଳିତ କାର୍ଯ୍ୟ
- factor	- କାର୍ଯ୍ୟ ଉପାଦାନ/ କାର୍ଯ୍ୟକାରକ	- application	- ସୟୁନ୍ତ ଆବେଦନ
- grades	- କାର୍ଯ୍ୟଶ୍ରେଣୀ	Journal	- ପତ୍ରିକା, ବର୍ଷାଳ
- grading	- କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତିର୍ଦ୍ଦିଶ-ବିଭାଗୀକରଣ	Journalism	- ସାମାଜିକତା
- training	- କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ/ଚାଲିମ	Journalist	- ସାମାଜିକ
- load	- କାର୍ଯ୍ୟଭାର	Journalistic career	- ସାମାଜିକ ବୃତ୍ତି/ପ୍ରତକାର ବୃତ୍ତି
- opportunity	- କର୍ମ ସୁଯୋଗ	- media	- ପତ୍ରମାଧ୍ୟମ
- oriented	- କର୍ମୋନ୍ତୁଷ୍ଟ	- writing	- ପତ୍ରକାର ଲିଖନ
- questionnaire	- କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର	Jubilee	- ଜୟତ୍ତା
- profile	- କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଦିକ ରୂପରେଖ	Judicial	- ନ୍ୟାୟିକ
- psychograph	- କାର୍ଯ୍ୟ ମନୋଲେଖ	Judicious	- ବିବେକ ସମ୍ବନ୍ଧ, ବିଚାରବସ୍ତ
- ranking	- କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀକରଣ	Junior book	- ବାଳପୁଷ୍ଟକ
- requirement-	- କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା	- library	- ବାଳ-ଲାଭବ୍ରେତ୍ରୀ/ ଗ୍ରହାଳୟ
- sample test	- କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିଦର୍ଶ ପରୀକ୍ଷଣ	Jurisdiction	- କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର
- rotation	- କାର୍ଯ୍ୟ ଆବର୍ଗନ	Jurisprudence	- ନ୍ୟାୟ ଶାସ୍ତ୍ର
		Juvenile	- କିଶୋର ସୁଲକ୍ଷଣ
		- addicts	- ବାଳ ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ

- book	- বাল পুস্তক	Key strip	- উচ্চরণটী
- code	- কিশোর ন্যায়ালয়	Kindergarten	- বাল বিহার, বাল উদ্যান, শিশুশালা, কিশোরগার্ডন
- delinquency	- কিশোর অপরাধ প্রবণতা	Kinaesthetic	- গাঁথি স্মৃতিয শাস্তি,
Juveniles	- বালগুরু	Key job	- মুখ্য/ প্রধান কার্য্য
Juvenilia	- প্রারম্ভিক রচনাবলী তারুণ্যাবস্থা	Kinship	- জ্ঞাতি বর্গ, বন্ধুত্ব
Juvenescence	- ক	Kniting	- কুণ্ডালী কাম, বিলেক
Juxtaposition	- সংযুক্তি	Know-how	- কৌশলজ্ঞান
Juxtapositional	- সন্ধিহিত	Known to unknown	- জ্ঞাতব্য অজ্ঞাত
Juvenile library	- বাল গ্রন্থালয়	Known	- জ্ঞানশুণ্য
- offender	- বাল অপরাধু	Knowledgeable	- জ্ঞানবান্ধ, প্রকৃতি
- offence	- বাল অপরাধ	Knotty problem	- বিষম সমস্যা
Justification	- উচিত্য, যৌক্তিকতা	Knowledge explosion	- জ্ঞান বিস্ফোরণ
- K -		Key personnel	- প্রমুখ কর্মকর্তা
Kainophobia	- নব্যতাভীভুতি	Kinphantom	- মতিভূম
Kaintophobia	- পরিবর্তন ভাবি	Kinesthetic hallucination	- গ ত এ ম ক 'বিভ্রান্তি'
Kantianism	- কান্ট-মতবাদ	- image	- গতি স্মৃক্তি প্রতিবিম্ব
Katabolism	- অপচয়	- perception	- গতি প্রতীক্ষা
Katasexual	- অপকামূক	Kinetic energy	- গতিক শক্তি
Kenophobia	- একাত্তরণি	Knox cube test	- নিকুঁক ঘন পরীক্ষণ
Kernel	- মঙ্গি, বাইজ, আধার	Knowledge by acquaintance	- সংবর্গ-জ্ঞান
- title	- মূল আশয়	- by description	- অনুমানযোগ-জ্ঞান
- sentence	- মূল বাক্য, আধার বাক্য	- by inference	- অনুমানযোগ-জ্ঞান
Keynote address	- মুখ্য সমাপ্তি, নাট্যসূচক ভাষণ	- by intuition	- আমুঠেক জ্ঞান
- speech	- মুখ্য ভাষণ		

- by perception -	ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜ୍ଞାନ	Lacunae (Plural)	-ଡୁଚି ସମୂହ
Knowledge test -	ଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷଣ	Laggard	- ପଲ୍ଲାଆ, ବିଳମ୍ବୀ, ଦୀର୍ଘଯୁତୀ
Kuder's preference Record -	କୁଡ଼ର ପରୀକ୍ଷଣ ଅଭିଲେଖ	Lamascry	- ବୌଦ୍ଧମଠ
Kuder Richardson Formula -	କୁଡ଼ର ରିଚାର୍ଡନ ସୂଚ୍ନା	LLaissez faire	- ମୁତ୍ତ, ଅବାଧ
Kymographs -	ତରଙ୍ଗ ଲେଖଚିତ୍ର, କାଇମୋଗ୍ରାଫ୍	Lallation	- ଉଚାରଣ-ଦୋଷ, ଡୁଚି
Kurtosis	- ବକ୍ରତା ମାତ୍ରା, କକ୍ଷତା	Lalophobia	- ଭାଷଣ-ଭୟ
- L-		Land grant college	-ଉୁମି-ଅନୁଦାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
Laboratory	- ପ୍ରୟୋଗଶାଳା, ପରୀକ୍ଷାଗାର	Language ability	-ଭାଷା, ସାମର୍ଥ୍ୟ
- method	- ପ୍ରଣାଳୀ	- laboratory	- ଭାଷା-ପ୍ରୟୋଗଶାଳା
- demonstration	- ପ୍ରୟୋଗିତ ନିର୍ଦଶନ	- skin	- ଭାଷା ଦକ୍ଷତା
- equipment	- ପ୍ରୟୋଗଶାଳା/ ଯନ୍ତ୍ରପାତି, ଉପକରଣ	Language acquisition	- ଭାଷା ଆହରଣ ଅର୍ଜନ/ଭାଷା ଆହରଣ
- learning	- ପ୍ରୟୋଗଶାଳା-ଅଧ୍ୟଗମ, ଶିକ୍ଷା	- device	- ଭାଷା ଅର୍ଜନ ପଦ୍ଧତି
- observation	- ପ୍ରୟୋଗଶାଳା, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ	- aptitude	- ଭାଷା ଅଭିକ୍ଷମତା
- school	- ପ୍ରୟୋଗ-ବିଦ୍ୟାଳୟ	- arts	- ଭାଷାଗତ କୁଶଳତା
- setting	- ପ୍ରୟୋଗ ପରିବେଶ	_ change	- ଭାଷା ପରିବର୍ତ୍ତନ
Labour education	- ଶ୍ରମ ଶିକ୍ଷା	- communication	-ଭାଷା ବ୍ୟବହାର
- organisation	- ଶ୍ରମ ସଂଗଠନ	- development	- ଭାଷା ବିକାଶ
- school	- ଶ୍ରମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ	- expert	- ଭାଷା ବିଶେଷ୍ଜନ/ବିଶାରଦ
- training	- ଶ୍ରମିକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ, ତାଲିମ	_ group	- ଭାଷା-ସମୂହ
Laconics	- ସଂକଷିପ୍ତ, ଅଛଭାଷୀ	- habbit	- ଭାଷା ଅଭ୍ୟାସ
Lacuna (singular)	- ଡୁଚି	- illiteracy	- ଭାଷା ନିରକ୍ଷରତା
		- handicap	- ଭାଷାଗତ ଅକ୍ଷମତା
		- learning	- ଭାଷା ଶିକ୍ଷଣ
		_ skill	- ଭାଷା କୌଶଳ

Lenter slide projector – ଚିତ୍ରଦର୍ଶୀ ଲଣ୍ଠନ ପ୍ରସେପକାରୀ	Latitude - ଅଷ୍ଟାଂଶ
Laryngo graph - ସ୍ଵରଲେଖଚିତ୍ର	Laxity - ଶିଥୁଳତା
Late - ସ୍ଵର୍ଗତ – adosescence - ବିଳମ୍ବିତ କୈଶୋରାବସ୍ଥା	Landmark event - ବିଖ୍ୟାତ ଘଟଣା
Latent continuum - ଅବ୍ୟକ୍ତ କ୍ରମିକଧାରା	Lecture - ଭାଷାଣ, ଅଧ୍ୟାପନ/ ଅଧ୍ୟାପନା
Latest distance scale - ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅତର ମାପନୀ	Lecturer - ଅଧ୍ୟାପକ
– dream content - ଅବ୍ୟକ୍ତ ସ୍ଵପ୍ନ ବିଷୟ	Legend - କିମ୍ବଦତ୍ତ
– learning - ଅବ୍ୟକ୍ତ ଶିକ୍ଷଣ	Legendary - ପୌରାଣିକ, କିମ୍ବଦତ୍ତମୂଳକ
Latency Period - ପ୍ରତିକର୍ଷା କାଳ, ଶୁଷ୍ଟ କାଳ	Law of nature - ପ୍ରକୃତି ନିୟମ
Lateral thinking - ସାଂପର୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା, ସମଚିତ୍ତାଧାରା	– of Priority - ପ୍ରାଥମିକତା ନିୟମ
Law of Association - ସଂଜ୍ଞତି	– of Privacy - ଏକାତ୍ମତା ନିୟମ
– of contiguity - ସମୀପ୍ୟ ନିୟମ	– relationship - ସମ୍ବନ୍ଧ ନିୟମ
Law of effect - ପରିଣାମ ନିୟମ	Laterality - ଏକ ପାର୍ଶ୍ଵତା
– of exercise - ଅନୁଶୀଳନ ନିୟମ	Learning - ଶିକ୍ଷଣ
– readiness - ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିୟମ, ତପ୍ତତା ନିୟମ	– process - ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା
– of recency - ଆସରି ନିୟମ, ଆସନ୍ତତା ନିୟମ	– society - ଶିକ୍ଷଣ ସମାଜ
– of similarity - ସାଦୃଶ୍ୟ ନିୟମ	– skill - ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା
– of development - ବିକାଶ ନିୟମ	– curve - ଶିକ୍ଷଣ ବକ୍ର
– of reflex - ପ୍ରତିବିମ୍ବ ନିୟମ	– situation - ଶିକ୍ଷଣ ପରିସ୍ଥିତି/ ପରିବେଶ
– of transposability - ସ୍ଥିତି ବିନିମୟ ନିୟମ	– variable - ଶିକ୍ଷଣ ଚଳ
Lay reader - ସାଧାରଣ ପାଠକ	– stage - ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରତିକର୍ଷା
– man - ସାଧାରଣ ଲୋକ	– disable - ଶିକ୍ଷଣ/ ଅସମର୍ଥ/ ଅପାରଗ
	Leadership - ନେତୃତ୍ବ
	– style - ନେତୃତ୍ବ ଭାଷା, ଶୈଳୀ, ଅସାମର୍ଥ୍ୟତା
	Learning disability - ଶିକ୍ଷଣ, ଅପାରଗତା
	Learning model - ଶିକ୍ଷଣଦର୍ଶ

Learning by doing -କ୍ରିୟାମୂଳକ ଅଧ୍ୟଗମ	Lexicon - ଶବ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ
Lecturer - ଅଧ୍ୟାପକ	Liason records - ସଂପର୍କ ଅଭିଲେଖ
Lectur method - ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ / ଭାଷଣ ପ୍ରଣାଳୀ	Liberal education - ଉଦାର ଶିଖା
Lecturer guide - ଅଧ୍ୟାପକ ଗାଇଡ୍	Liberalism - ଉଦାରବାନ
Left hardedness - ବାମହଷ୍ଟ-ପ୍ରଧାନ	Libido - କାମଲିପ୍ତସା
Leisure class - ଆବସରିକ / ଅବସାରିକ ଶ୍ରେଣୀ	-developement - କାମ ବିକାଶ
- reading - ଆବସରିକ/ଅବସାରିକ	-object - କାମ ବିଷୟ
Lenioncy - ଉଦାରତା	Library - ପାଠଗାର, ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟ
- error - ଉଦାରତା ତୁଟି	Librarian - ଗ୍ରନ୍ଥାଗାରିକ
Leptokurtic distribution - ଦୁଇରେବୀ ବିତରଣ	Library committee - ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର କମିଟୀ
Lethargy - ଅଳ୍ପସ୍ଵାମି, ଆଳସ୍ୟ	Liberty - ସ୍ଵାଧୀନତା, ମୁକ୍ତ
Lesson - ପାଠ	Life drawing - ପ୍ରତୀକ୍ଷାରୂପ ଅଳନି
Lesson Note - ପାଠ ଟୀକା	Life time memory - ଆଜୀବନ ସୂଚ
Lesson plan - ପାଠ ଯୋଜନା	Life urge - ନୀତିଭାଷା, ବଞ୍ଚିବାର ଇଚ୍ଛା
Letter squire - ଅକ୍ଷର ବର୍ଗ	Life time - ଆଜୀବନ
Level of understanding - ବୋଧ ପ୍ରତିକାର	Life long - ଜୀବନବ୍ୟାପୀ, ଆଜୀବନ
Lexical - ଶାବିକ	Lingua franca- ସମସ୍ତଙ୍କର ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ସାଧାରଣଭାଷା
Lexical meaning -ଶାବିକ ଅର୍ଥ	Linguistic ability- ଭାଷାଗତ ସାମର୍ଥ୍ୟ
- form - ଶାବିକ ରୂପ	Linguistician - ଭାଷାଗତ ବିଜ୍ଞାନ
- category - ଶବ୍ଦ ବିଭାଗ	Lingual - ଭାଷାଗତ
- hierarcny - ଶବ୍ଦ ଅଧିକ୍ରମ	Linguism - ଭାଷାବାଦ
- Pronounciation -ଶାବିକ ଉଚ୍ଚାରଣ	Link language -ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାଷା
Lexicography - ଶବ୍ଦ ବିଜ୍ଞାନ	Literature - ସାହିତ୍ୟ
	Live words - ସାହିତ୍ୟିକ ଶବ୍ଦାବଳୀ
	Literate - ସାକ୍ଷର

Literal	- ଆକ୍ଷରିକ, ଅବିକଳ	- verb	- ସଂଯୋଜକ କ୍ରିୟା
Limited power	- ସୀମିତ କ୍ଷମତା	- word	- ସଂଯୋଜକ ଶବ୍ଦ
Limitations	- ଅସୁବିଧା	Lip movement	- ଡିଷ୍ଟ ସଂଚାଲନ
Limits	- ସୀମା	Logic	- ତର୍କ, ତର୍କଶାସ୍ତ୍ର
Linguist	- ଭାଷାବିଦ୍	Logician	- ତର୍କଶାସ୍ତ୍ରୀ
Limited resources	-ସୀମିତ ସମ୍ବଲ	Logical thinking	- ସୁଚିଯୁକ୍ତ ଚନ୍ଦନ
Life-centered-	ଜୀବନ କେନ୍ଦ୍ରିକ	Long term	- ଦୀଘ୍ରକାଳୀନ
Linear	- ରୈଶ୍ଵକ	Logical approach	-ସୁଚିଯୁକ୍ତ ଉପାଗମ
- correlation	- ରୈଶ୍ଵକ ସୁଣାଙ୍କ	Long term memory	-ଦୀଘ୍ରକାଳୀନ ସୃଦ୍ଧି
- expansion	- ରୈଶ୍ଵକ ବିଷ୍ଟାର/ସଂପ୍ରସାରଣ	Locomotor skill	- ଗଡ଼ିଶକ୍ତି ଦକ୍ଷତା
- curve	- ରୈଶ୍ଵକ ବକ୍ର	Longitude	- ହ୍ରାୟିମା
Life instinct	- ଜୀବନ ପ୍ରବୃତ୍ତି	Longitudinal method	-ଅନୁଦେଶ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ
Literature	- ସାହିତ୍ୟିକ, ସାହିତ୍ୟସେବୀ	- study	- ଅନୁଦେଶ୍ୟ ଅଧ୍ୟୟନ
Lithography	- ଶିଳା ମୁଦ୍ରଣ	Log book	- ବିବରଣୀ ପୁସ୍ତିକା
Linear reading	- ଅନୁକ୍ରମିକ ପଠନ	Low income group	-ନିମ୍ନଆୟକାରୀ ବର୍ଗ
- writing	- ରୌଶ୍ଵକ ପଠନ/ଅନୁକ୍ରମିକ ପଠନ	Logical error	- ତାରିକ ଭ୍ରମ
- transformation	- ରୈଶ୍ଵକ ରୂପାବରାକରଣ	Local edition	- ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍କରଣ
- pattern	- ରୈଶ୍ଵକ ରେଖୀୟ ଚିତ୍ର	Look and say method	- ଅବଲୋକନ- କଥନ ପ୍ରଣାଳୀ
- equation	- ରୈଶ୍ଵକ	Lower quartile score	- ନିମ୍ନ ଚତୁର୍ଥକ ପ୍ରାସ୍ତାକ
Line graph	- ରେଖା ଚିତ୍ର	Lower class family	-ନିମ୍ନବର୍ଗୀୟ ପରିବାର
Lineage	- ବଂଶ, ବଂଶ ପରମରା	Lullaby	- ଲୋରିଗୀତ, ପିଲାକୁ
Line of promotion	-ପଦୋନ୍ତି-କ୍ରମ	Lump sum	- ଏକ ରାଶି
Linkage	- ପହଳିଙ୍କତା, ଅନୁବଂଧନ	Lunatic asylum	- ପାଗଳଖାନା
Link analysis	- ସହଳିଙ୍କତା ବିଶ୍ଲେଷଣ		

Lunar age	- ଚାନ୍ଦମାସ ଆୟୁ	ଅଭିବର୍ତ୍ତନ
- eclipse	- ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ	Magnifier - ଆବର୍ଦ୍ଧକ/ଅଭିବର୍ତ୍ତକ
Lunch	- ମାଆହୁ ଭୋଜନ	Mail - ଡାକ
- M -		Mailed questionnaire - ଡାକ ପ୍ରେରି ତପ୍ରଶାବଳୀ
Machine translation	- ଯାନ୍ତିକ ଅନୁବାଦ	Main effect - ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ
Macro	- ବୃତ୍ତ/ ଦୀର୍ଘ/ ବ୍ୟାପକ	Main response - ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ତର/ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
Macrocosm	- ବିରାଗ ବିଶ୍ୱ/ ବ୍ୟାପକ	Main routine - ମୁଖ୍ୟ ସମୟସାରଣୀ/ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ/ମୁଖ୍ୟ ରୁଚିନ
Macro environmental factors	- ବୃତ୍ତ ପରିବେଶଗତ କାରକ, ବୃତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣଗତ କାରକ	Main table - ମୁଖ୍ୟ ସାରଣୀ
Macro equilibrium	- ସମ୍ପତ୍ତି ସନ୍ତୁଳନ	Maintain - ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା
Macro instruction	- ସାମଗ୍ରିକ ଅନୁଦେଶ	Maintenance - ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
Macrolect	- ବହୁଭାଷ୍ୟିକ	Maintenance charge - ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବ୍ୟୟ/ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଶୁଳ୍କ
Macrolinguistics	- ବହୁଭାଷ୍ୟା ବିଜ୍ଞାନ	Maintenance cost - ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମୂଲ୍ୟ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ
Macroscopic	- ସ୍ଥଳଦୃଷ୍ଟିସୂଚ	Maintenance grant - ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅନୁଦାନ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା
Macroscopic determinism	- ସ୍ଥଳ ଉତ୍ସବାଦ	Maintenance programme - ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
Macrosomatic	- ବୃତ୍ତକାୟ	Maintenance schedule - ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସୂଚୀ
Macro thought	- ବ୍ୟାପକ ଚିନ୍ତନ	Main title - ମୁଖ୍ୟ ଶାର୍ଫକ
Magazine	- ପତ୍ରିକା/ ମାଗାଜିନ୍	Major - ବ୍ୟସ୍ତ, ମୁଖ୍ୟ
Magazine editing	- ପତ୍ରିକା ସଂପାଦନା	Majority - ଅଧିକାଂଶ
Magazine editor	- ପତ୍ରିକା ସଂପାଦକ	Major language - ପ୍ରମୁଖ ଭାଷା, ପ୍ରଧାନ ଭାଷା, ମୁଖ୍ୟଭାଷା
Magazine programme	- ପତ୍ରିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	
Magazine section	- ପତ୍ରିକା ବିଭାଗ	
Magician	- ଯାଦୁକର	
Magnification	- ଆବର୍ଦ୍ଧନ/ ଅଭିବର୍ତ୍ତନ/	

Major idea -	ମୁଖ୍ୟ ଧାରଣା	ବିଚରଣ
Major concept -	ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେ/ଧାରଣା	
Major premise -	ମୁଖ୍ୟାଧାର ତଥା ବଚନ	
Major role -	ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା	
Major rule -	ମୁଖ୍ୟ ନିୟମ	
Major term -	ମୁଖ୍ୟ ପଦ	
Make belief -	ଛଳ ବିଶ୍ୱାସ	
Make believe -	ଛଳ ବିଶ୍ୱାସ, ଛଳନା, ପ୍ରତାରଣା କରାଇବା	
Make-shift language -	ସ * ପ କ ଉପଭାଷା/କାମଚଳା ଭାଷା, ଭାଷାର କାମଚଳା ପ୍ରୟୋଗ	
Malaccommolation -	ଅ ନୁହି ତ ଉପଯୋଜନ	
Mal adaptation -	ଖାପଖୁଆର ନପାରିବା/ ଅନୁଚିତ ଅନୁକୂଳନ	
Mal adaptive behaviour -	ଅପସମାଯୋଜିତ ଆଚରଣ	
Maladjusted child -	ଅପସମାଯୋଜିତ ଶିଶୁ, ନିଜକୁ ଠିକ୍ ଭାବେ ଅନ୍ୟମାନକର ସହ ମିଶାଇ ନ ପାରିଥିବା ପିଲା	
Maladjustment -	ଅପସମାଯୋଜନ	
Maladministration -	କୁ ପ୍ରଶାସନ, କୁଶାସନ	
Malafide -	ଅସଦ୍ ଭାବ ପୂର୍ବକ, ଅସତ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟମୂଳକ	
Mal behaviour -	ମନ୍ଦ ଆଚରଣ	
Maldistribution -	ଅନୁଚିତ ବିଚରଣ/କୁ	
		Malfunction - ଅପକ୍ରିଯା
		Malice - ହୋହ/ବିଦେଶ/ଦୂର୍ଭାବନା
		Malicious - ବିଦେଶୀୟ
		Malicious behaviour - ବିଦେଶୀୟ ଆଚରଣ, ମନ୍ଦ ଆଚରଣ
		Malnourished child - ଅବସ୍ତିପାଳିତ ଶିଶୁ
		Malnutrition - ଅପୁଣ୍ଡି
		Malpractice - ଅସବୋପାୟ
		Maltreatment - ଦୂର୍ଭ୍ୟବହାର/ଦୂର୍ଭ୍ୟବହାର
		Management - ପରିଚାଳନା
		Manager - ପ୍ରବନ୍ଧକ/ପରିଚାଳକ
		Managing committee - ପରିଚାଳନା ସମିତି
		Managing director - ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
		Mandate - ଆଜ୍ଞା, ଆଦେଶ, ସୀକୁତି
		Mandatory - ଅପରିହାୟ୍ୟ, ବାଧତାମୂଳକ, 'ଅନିବାୟ୍ୟ'
		Mania - ଆହୁରତା
		Maniac - ଆହୁର
		Manifest - ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ, ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା
		Manifestation - ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ/ପରିପ୍ରକାଶ
		Manifest anxiety - ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ; ଉଦ୍‌ବେଗ
		Manifest anxiety scale - ଉ ଦ୍ ବ ଗ , ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ମାପନୀ
		Manifest context - ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ବିଷୟବସ୍ତୁ, ପ୍ରକାଶିତ ବିଷୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା

Manipulate -	କୌଣସି ସହିତ ଦୁଲାଭନେବା	- skill	- କାର୍ଯ୍ୟକ / ଦୈହିକ ଦକ୍ଷତା / କୌଣସି
Manipulation -	କୌଣସି, କାର୍ଯ୍ୟସାଧନ	- work	- ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ, ହସ୍ତକର୍ମ
Manipulative skill -	କୌଣସି ପୂର୍ବକ ଚଳାଇ ନେବାର ଦକ୍ଷତା	- worker	- ଶ୍ରମଜୀବୀ, ଶ୍ରମିକ
Manner -	ରାତି / ବ୍ୟବହାର / ଶିଷ୍ଟାଚାର	Manua script -	ପାଶୁଲିପି, ହସ୍ତଲେଖା
Mannaisous -	ଉଚ୍ଚ ରାତି ପ୍ରିୟତା / ମୁଦ୍ରାଦୋଷ	Manuscript book -	ପାଶୁଲିପି, ହସ୍ତଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ
Manners -	ଶିଷ୍ଟାଚାର, ଆଚରଣାବଳୀ	Manuscript writing -	ପାଶୁଲିପି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି
Manpower control -	ଜନଶକ୍ତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	Manuscript preservation -	ପାଶୁଲିପି ସଂରକ୍ଷଣ
- deployment -	ଜନଶକ୍ତି ନିୟୋଜନ	Map	- ମାନଚିତ୍ର, ନକ୍ଷା
- planning -	ଜନଶକ୍ତି ଯୋଜନା	Mapping	- ମାନଚିତ୍ରଣ, ନକ୍ଷା ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣ
-studies -	ଜନଶକ୍ତି ଅଧ୍ୟୟନ	Margin	- ଉପାତ୍କ / ପ୍ରାତ୍କ ପଚି, ପାର୍ଶ୍ଵପଚି, ଧାର, ମାର୍ଜନ
Man power utilisation -	ଜନଶକ୍ତି ଉପ୍ଯୋଗ / ଜନଶକ୍ତି ବିନିଯୋଗ	Marital	- ବୈବାହିକ, ଦାମ୍ପତ୍ୟ
Man-to-man rating scale -	ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାପକ	Marital adjustment -	ଦାମ୍ପତ୍ୟ ପ୍ରତି ଯୋଜନ
Manual -	ନିୟମାବଳୀ ପୁସ୍ତିକା, ହସ୍ତକୃତ	Marital status -	ବୈବାହିତ ସ୍ଥିତି
Manual ability -	ଶାରୀରିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଦୈହିକ ଦକ୍ଷତା	Mark	- ଚିହ୍ନ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ
Manual arts -	ହସ୍ତକଳା ସମୂହ, ହସ୍ତକୃତ କଳା	Marker	- ଚିହ୍ନକ
Manual dexterity -	ହସ୍ତନିୟୁଣତା / କାର୍ଯ୍ୟ ନିୟୁଣତା / ହସ୍ତଚାଳନା ଦକ୍ଷତା	Marker pen	- ଚିହ୍ନକ କଳମ
Mannual labour -	ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ	Marking system -	ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଦାନ ପଦ୍ଧତି
Manual of instructions -	ଆନ୍ତରିକ ପୁସ୍ତିକା	Marks	- ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ, ମୂଲ୍ୟ, ନୟର, ପରୀକ୍ଷା ଖାତାରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ସଂଖ୍ୟା
Manual method -	କାର୍ଯ୍ୟକ ପଦ୍ଧତି, ହସ୍ତକର୍ମ ପଦ୍ଧତି	Marksheet	- ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ସୂଚୀ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କପତ୍ର, ମାର୍କସିର
		Mass education -	ଗଣଶିକ୍ଷା

Massed practice - ସାମୁହିକ ଅଭ୍ୟାସ	Maternity leave - ପ୍ରସ୍ତୁତିକାଳୀନ ଛାତି
Mass media - ଗଣମାଧ୍ୟମ	Mathematical fallacy - ଶାରୀରିକ ଚର୍କଦୋଷ/ଗାଣିତିକ, ଭାବ ଯୁକ୍ତ, ଗାଣିତିକ ଅପସିଦ୍ଧାନ
Mass observation - ଗଣ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପ୍ରବିଧି	Mathematical induction - ଶାରୀରିକ ଆରୋହ
Master - ଶିକ୍ଷକ, ମୁନିକ	Mathematical logic - ଗାଣିତିକ ଚର୍କ
Mastery - ପାରଗମତା, ପ୍ରଭୁତ୍ୱ	Matriarchial - ମାତୃପ୍ରଧାନ, ମାତୃଜୀବିହୀନ
Mastery learning - ଶିକ୍ଷଣ ପାରଗମତା	Matrix - ମେଟ୍ରିକ୍, ଆଧାତ୍ରୀ
Mastery learning approach - ପାରଗମତା, ଶିକ୍ଷଣ ଉପାୟ	Maturation - ପରିପକ୍ଵ/ଶାରୀରିକ ବୃଦ୍ଧିର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟ
Matching technique - ମେଲକ ପ୍ରବିଧି	Maturation process - ପରିପକ୍ଵ ପ୍ରକ୍ରିୟା
Matched form - ମେଲକ ପ୍ରକାର	Mature - ପରିପକ୍ଵ
Matched group - ସମେଲ ସମୂହ, ସମେଲ ଦଳ, ସମେଲ ବର୍ଗ	Maturity - ପରିପକ୍ଵତା
Matched pair technique - ଯୁଗ୍ମ ସମେଲ ପ୍ରବିଧି	Maxim - ଉତ୍ସାହ
Matched samples - ସମେଲ ନମ୍ବନା	Maxims of teaching - ଶିକ୍ଷଣ ଉତ୍ସାହ
Matching - ମେଲକ, ଅନୁରୂପ, ମେଲ କରାଇବା	Maximum - ସର୍ବଧୂଳି, ସର୍ବମୋଟ
Matching grants - ଅନୁରୂପୀ ଅନୁଦାନ	Maximum score - ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରାସ୍ତାନ
Matching test - ମେଲକ ପରୀକ୍ଷଣ	Maximum marks - ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ, ସର୍ବଧୂଳି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ
Material culture - ଭୌତିକ ସଂସ୍କରଣ	Maze test - ଦୁଃଖ ପରୀକ୍ଷଣ
Material world - ପାର୍ଥବ ବିଶ୍ୱ, ଭୌତିକ ଜଗତ	Mean - ମାଧ୍ୟମ, ହାରାହାରି
Materialism - ଜଡ଼ବାଦ, ଭୌତିକତା ବାଦ	Mean deviation - ମାଧ୍ୟମ ବିଚଳନ/ ହାରାହାରି ବିଚଳନ
Materialistic realism - ଭୌତିକବାଦୀ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଜଡ଼ବାଦୀ ବାସ୍ତବବାଦ	Mean difference - ମାଧ୍ୟମକର, ହାରାହାରି ଅତର
Maternal deprivation - ସ୍ୱେଚ୍ଛା ବଞ୍ଚିତ	Mean distance - ମାଧ୍ୟମଦୂର, ହାରାହାରି ଦୂରତା

Mean duration - হারাহার সমাচার সময়/ হারাহারি অবধি	Median score - মধ্যমা , মধ্যগ মূল্য, মধ্যগ প্লাক
Means - সাধনা/ মাধ্যম/উপায়	Median test - মধ্য পরীক্ষণ, মধ্যমা পরীক্ষণ
Mean value - মাধ্যমান	Medical Examination -স্বাস্থ্য পরীক্ষা
Mean variation - মাধ্য বিচলন	Medical leave - চিকিৎসা জনিত ছুটি
Meaningful verbal learning -অর্থপূর্ণ বাচনিক শিক্ষণ	Mediocre student -সাধারণ দক্ষতা সমন্ব য়াত্র
Measure - মাপ/ মান	Medium - মাধ্যম
Measurement- মাপ/মাপন/পরিমাপ	Medium of instruction-শিক্ষাদান মাধ্যম
Measures - উপায়/পদক্ষেপ, মান সমূহ	Meeting - বৈঠক, সভা, মিটিং
Measures of central tendency-কেন্দ্রীয় প্রবণতা মাপ	Melancholia - বিষ্ণুর্ভা
Measures of dispersion -বিশ্বেপণ মাপ সমূহ	Melancholic - বিমর্শ, বিষ্ণু
Measures of reliability-বিশ্বাসনীয়তা মাপ	Memberance - ঝিল্লি, পচল, কোষ্টাবরণ
Measure of probability-সমাব্য মাপ,	Memory apparatus -মনেরশুভা পাই সহায়ক সামগ্রী
Mechanical ability -যান্ত্রিক সামর্থ্য (ক্ষমতা)	Memory drawing -সৃচিতু নক্ষা করিবা
Mechanical aptitude-যান্ত্রিক অভিযন্তা	Memory image - সৃচি প্রতিমা/সৃচি বিম
Mechanical reading-যন্ত্রবৃত্তি পড়ন/ শুনাপরি পড়িয়িবা	Memory span - সৃচি বিস্তৃতি
Mechanism - ক্রিয়াবিধি, সংরচন	Memory trace - সৃচি ছাপ/সৃচি চিহ্ন
Mechanical motivation test -যান্ত্রিক অভিপ্রেতণ পরীক্ষণ	Mental oberration -মানসিক স্থুলন/ মানসিক বিপথ
Mechanics of questionnaire-প্রশ্নাবলী, ক্রিয়াবিধি	Mental ability - মানসিক সামর্থ্য/মানসিক দক্ষতা
Median - মধ্যগ, মধ্যমা	Mental activity - মানসিক ক্রিয়া/মানসিক কার্য্যকলাপ
	Mental age - মানসিক বয়স/মানসিক আয়ু

Mental ailment -	ମାନସିକ ବ୍ୟାଧ, ମାନସିକ ରୋଗ	Mental hospital -	ମାନସିକ ଚିକିତ୍ସାଳୟ
Mental aptitude -	ମାନସିକ ଅଭିଷେକମତା	Mental hygiene -	ମାନସିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ, ମାନସିକ ଆରୋଗ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ
Mental capacity -	ମାନସିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ	Mental inertia-	ମାନସିକ ନିଷ୍ଠିଯତା, ମାନସିକ ଜଡ଼ଦ
Mental condition -	ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା	Mental infirmity -	ମାନସିକ ଦୁର୍ବଲତା
Mental alienation -	ମାନସିକ ବିସର୍ଗତା, ମାନସିକ ବିରାପତା, ଅମନ୍ୟୋଗିତା	Mentality -	ମାନସିକତା
Mental configuration -	ମାନସିକ ସଂବିନ୍ୟାସ	Mental labour-	ମାନସିକ କ୍ରମ
Mental conflict -	ମାନସିକ ଦ୍ୱାରା, ଅନ୍ତର୍ଦ୍ୱାରା	Mental maturity -	ମାନସିକ ପରିପକ୍ଷତା
Mental defect -	ମାନସିକ ଦୋଷ, ମନଦୋଷ	Mental measurement-	ମାନସିକ ମାପନ/ ମାନସିକ ପରିମାପ
Mental deficiency -	ମାନସିକ ନ୍ୟୁନତା, ମାନସିକ ଅପୂର୍ବତା	Mental organisation-	ମାନସିକ ସଂଗଠନ
Mental deformity -	ମାନସିକ ବିରୂପତା, ମାନସିକ ବିକୃତି	Mental phenomenon-	ମାନସିକ ଘଣଣା ବା ଲକ୍ଷଣ
Mental derailment -	ମନୋବିକୃତି/ମାନସିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ	Mental state -	ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା, ମାନସିକ ଦ୍ୱୀତୀ
Mental deviates -	ମାନସିକ ଦିଗ୍ଭ୍ରାତି	Mentally deficient -	ନ୍ୟୁନମନ୍ୟୁନ, ଅପୂର୍ବ ମାନସିକତା
Mental disability -	ମାନସିକ ଅକ୍ଷମତା	Mentally gifted -	ଉଚ୍ଚମାନସିକ, ଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ, ପ୍ରକଳ୍ପର ଦୂର୍ବି ସମ୍ପନ୍ନ
Mental disease -	ମାନସିକ ରୋଗ	Mentally handicap -	ମାନସିକ ଅକ୍ଷମ
Mental disorder -	ମନୋବିକାର, ମାନସିକ ଜଟିଲତା	Mentally retarded child -	ମାନସିକ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ୱାରା ଶିଶୁ
Mental faculty -	ମନୋଶକ୍ତି, ମାନସିକ ଶକ୍ତି ବିଭାଗ	Mental make-up -	ମାନସିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି
Mental growth -	ମାନସିକ ବିକାଶ, ମାନସିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି	Mental operation -	ମାନସିକ କ୍ରିୟା
Mental health -	ମାନସିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ	Mental retardation -	ମାନସିକ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ୱାରା

Mental set	- ମାନସିକ ବିଜ୍ଞାପ, ମନୋବିଜ୍ଞାପ	Middle class - ମଧ୍ୟବର୍ଗ Middles class family-ମଧ୍ୟବିର ପରିବାର
Mental test	- ମାନସିକ ପରୀକ୍ଷଣ	Middle school - ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Merit	- ଶୁଣ, ଯୋଗ୍ୟତା	Mid-term examination -ମାଧ୍ୟମିକ ପରୀକ୍ଷା
Merit list	- ଯୋଗ୍ୟତା ଉଚ୍ଚିକ ତାଲିକା	Migration - ପ୍ରବାସ/ସ୍ଥାନାନ୍ତରୀକରଣ
Merit rating	- ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ କ୍ରିୟା	Military academy -ସେନିକ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥା/ସେନିକ ଏକାଡେମୀ
Merits and demerits-ଶୁଣ-ଦୋଷ/ସୁବିଧା-ଅସୁବିଧା		Military education -ସେନିକ ଶିକ୍ଷା
Meta cognition	- ଜ୍ଞାନାତୀତ	Military school- ସେନିକ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Metaknowledge	- ଅଭିଜ୍ଞାନ, ବିଦ୍ୟାଳୀ ଜ୍ଞାନ	Mimesis - ଅନୁକାର/ଅନୁକୃତି
Metaphysics	- ରୂପାନ୍ତର	Mind - ମନ
Metaogtsucak explanation	-ତାତ୍ତ୍ଵିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ	Mmind cell - ମନକୋଷ
Method	- ପ୍ରଶାଳୀ/ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ/ବିଧ୍ୟ	Miniature - ଲକ୍ଷ୍ୟରୂପ / କ୍ଷୁଦ୍ର ସ୍ତର ରୂପ / କ୍ଷୁଦ୍ରନ୍ତରୂପ
Method of intuition	-ଅଭ୍ୟାସିତ ପ୍ରଶାଳୀ	Miniature Society -କ୍ଷୁଦ୍ରନ୍ତରୂପ ସମାଜ
Method of extrapolation	-ବହିବେଶନ ପ୍ରଶାଳୀ (ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)	Minimum wage legislation -ସର୍ବନିମ୍ନ ମନ୍ତ୍ରାଳୀ ନିୟମ
Method of successive intervals	- କ୍ରମାନ୍ତ୍ରସାରୀ ବ୍ୟବଧାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କ୍ରମାନ୍ତ୍ରସାରୀ ବରତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	Minnesota Mechanical Assembly Test - ମିନୋଘୋଟା ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଏକତ୍ରିକରଣ ପରୀକ୍ଷଣ
Methodological research	-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚିକ ଗବେଷଣା	Munnesota occupational rating scales - ମିନୋଘୋଟା ବୃତ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ ମାପନୀ
Methods of interpolation	- ଅଭ୍ୟାସିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	Minnesota Test for classical workers - ମିନୋଘୋଟା କିରାଣିଗିରୀ ପରୀକ୍ଷଣ
Microcephaly	- ଅତିମସ୍ତିଷ୍ଠ	Minnesota Multiphasic Personality Inventory-ମିନୋଘୋଟା
Middle age	- ମଧ୍ୟୟୁବ୍ରାନ୍ତ	

	ବହୁମୁଖୀ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଅନ୍ୟସାଧାରଣା	Mnemetic devia - ମନେରଖୁବା ଉପାୟ,
Minnesota Test of creative		ସ୍ମୃତି ଉପାୟ
Thinking	- ମନେରୋଟା ସ୍ମୃତିନଶୀଳ ଚିତ୍ତନ ପରୀକ୍ଷଣ	Mnemetic power - ସ୍ମୃତି ଶକ୍ତି
Minimum	- ଅତିକମ/ ନ୍ୟୁନତମ/ ସର୍ବନିମ୍ନ	Mnemetic system - ସ୍ମୃତି ସହାୟକ ପରିବହଣ
Minimum marks	- ନ୍ୟୁନତମ ଅଂକ, ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ	Mob-psychology - ଗଣ ମନୋବିଜ୍ଞାନ
Minor	- ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ବୟସ୍ତ, ନାବାଲିକ, ସାନ୍ତ୍ରିକ	Mobile library - ଲକ୍ଷଣ ପାଠାଗାର / ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ପାଠାଗାର
Minority	- ଅଛି ସଂଖ୍ୟକ, ସଂଖ୍ୟାଲୟ	Mobile laboratory - ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ବିଜ୍ଞାନାଗାର
Mirror drawing	- ଦର୍ଶଣ, ଅଂକନ	Mobility - ଗତିଶୀଳତା/ ସରଳତା
Mirror reading	- ଦର୍ଶଣ-ପଠନ	Mobilization - ପ୍ରବାହୀକରଣ, ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ସଂଚାଲନ
Misbehaviour	- କୁବ୍ୟବହାର, ଅସଦାଚରଣ	Modal - ବହୁଲତା, ଗରିଷ୍ଠତା
Misconception	- ଭୁଲ ଧାରଣା, ମିଳିତ କଷନା	Mode - ରୀତି, ଗରିଷ୍ଠକ, ବହୁଲକ, ଭୂଯିଷ୍ଠକ, ପ୍ରକାର
Misconduct	- କୁବ୍ୟବହାର, ମନ୍ଦ ଆଚରଣ	Model - ଆଦରଣ
Mis-education	- କୁଶିକ୍ଷା, ଭ୍ରାତ ଶିକ୍ଷା	Modelling - ମଡେଲ୍ ତିଆରି କରିବା/ ପ୍ରତିବୂପଣ
Mixed-reaction	- ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	Modelling clay - ପ୍ରତିବୂପ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଦରକାରୀ କାହୁଅ
Mixed relation test	- ମିଶ୍ରିତ ସମ୍ବନ୍ଧ-ପରୀକ୍ଷଣ	Moderate behaviour - ସଂକଳନ ଆଚରଣ, ଚଳନୀୟ ଆଚରଣ
Mixed sampling	- ମିଶ୍ରିତ ନମୁନା, ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରତିଚୟନ	Moderate validity co-efficient - ମଧ୍ୟମ ସ୍ତରର ବୈଧତା, ଗୁଣାଳ୍ୟ
Mneme	- ମନେରଖୁବା ଉପାୟ	Moderator - ପରିମାର୍ଜନ
Mnemic phenomena	- ସ୍ମୃତିଯୀମ ଅବସ୍ଥା ବା ଘଟଣା	Moderation - ପରିମାର୍ଜନା
Mnemonic	- ସ୍ମୃତକ, ମନେରଖୁବା	Modern education - ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା
Mnemonic characteristics	- ମନେରଖୁବା ଲକ୍ଷଣ, ସ୍ମୃତି ଲକ୍ଷଣ	Modernisation - ଆଧୁନିକୀକରଣ

Modesty	- ଶାଳୀନତା, ନମ୍ରତା	Mood	- ମନସ୍ତିତି/ମିଳାଜ
Modified language	-ପରିମାର୍ଜିତ ଭାଷା	Moral	- ନୈତିକ
Modulated speech	-ଧୂନି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଭାଷଣ	Morality	- ନୈତିକତା, ନୀତି
Module	- ଏକକ ପାଠ	Macro	- ଲୋକସ୍ଥା
Modular learning	- ଏକକ ଶିକ୍ଷଣ	Moron	- ମୃଦୁଭୂତି
Modulation	- ଧୂନି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	Moral attitude	- ନୈତିକ ମନୋଭାବ
Molar behaviour	- ପରମାଣିକ ଆଚରଣ	Moral behaviour	- ନୈତିକ ବ୍ୟବହାର
Molar view	- ପରମାଣବିକ ଦୃଷ୍ଟି	Moral code	- ନୀତି ସଂହିତା /ଆଚାର ସଂହିତା
Molecular behaviour	-ପରମାଣବିକ ଆଚରଣ	Moral development	- ନୈତିକ ବିକାଶ
Monitor	- ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରମୁଖ୍ୟ, ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ୍ୱ ବିଶେଷ	Moral duty	- ନୈତିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
Monitoring	- ସଂଚାଳିତ କରାଇବା, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଇବା, ଆଯୋଜନ କରାଇବା	Morale	- ମନୋବଳ
Monographic study	-ସଂକଳନାମୂଳ ଅଧ୍ୟୟନ, ପ୍ରବନ୍ଧାମୂଳ ଅଧ୍ୟୟନ	Moral education	- ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା
Mono syllabic	- ଏକାକ୍ଷରୀ ଭାଷା	Moral factor	- ନୈତିକ କାରଣ, ନୈତିକ କାରକ
Mono tonous speech	-ଏକସ୍ଵର ଭାଷଣ	Moral guidance	- ନୈତିକ ଅନୁଦେଶ, ନୈତିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
Montessori method	-ମେଣ୍ଡେରୋରୀ ପରିଚି	Moral judgement	-ନୈତିକ ବିଚାର
Monism	- ଏକତ୍ବଭାବ	Moral instruction	-ନୈତିକ ଅନୁଦେଶ
Monotype	- ଏକପ୍ରକାର	Moral maturity	- ନୈତିକ ପରିପର୍ବତୀ
Monthly examination	-ମାସିକ ପରୀକ୍ଷା	Moral obligation	- ନୈତିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
Monthly percentage of attendance	- ଉପସ୍ଥାନର ମାସିକ ପ୍ରତିଶତ	Moral reasoning	- ନୈତିକ ଯୌତ୍ତିକତା
Monthly publication	-ମାସିକ ପ୍ରକାଶନ	Moral theory	- ନୈତିକ ତତ୍ତ୍ଵ
Monthly report	- ମାସିକ ବିବରଣୀ	Moral sanction	- ନୈତିକ ଅନୁମୋଦନ
Monumental	- ସ୍ମାରକୀୟ, ଚିରସ୍ମାରଣୀୟ	Moral strength	- ନୈତିକ ବଳ
		Moral training	- ନୈତିକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ
		Moral value	- ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟ

Morbid	- ଅସୁସୁ, ରୁଗଣ, ବିଷ୍ଣ୍ଵ, ମୂନ	ବହୁମୁଖୀ ବିଜାଶ
Morrison method	-ମୋରିସନ ପ୍ରଶାଳୀ	Multidisciplinary approach - ବିଷୟାମୂଳ ପଢ଼ି
Mortality	- ମରଣଶୀଳ	Multifactor test - ବହୁକାରକ ପରୀକ୍ଷଣ
Mortality rate	- ମୃତ୍ୟୁହାର	Multifactor theory - ବହୁକାରକ ତତ୍ତ୍ଵ
Mother university	-ମୂଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	Multilingual - ବହୁଭାଷୀ
Mother tongue	- ମାତୃଭାଷା	Multilingual dictionary - ବହୁଭାଷୀ ଶବ୍ଦକେଣ୍ଟ
Motion picture library	-ଚଳିତ୍ରାଗାର	Multilingualism - ବହୁଭାଷିତା
Motivated	- ଅଭିପ୍ରେରିତ	Multilingualist - ବହୁଭାଷାବିଦ୍
Motivated factor	- ଅଭିପ୍ରେରିତ କାରକ	Multiphasic, personality inventory - ବହୁଫରୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ସୂଚୀ
Motivation	- ଅଭିପ୍ରେରଣ	Multiple approach - ବହୁବିଧ ପ୍ରଶାଳୀ, ବିବିଧ ଉପାଗମ
Motivational technique	-ଅଭିପ୍ରେରଣାମୂଳ ବିଧ୍ୟ	Multiple choice - ବହୁ ବିକଳ୍ପ
Motive	- ଅଭିପ୍ରାୟ	Multiple class - ବହୁ ଶ୍ରେଣୀୟ, ବହୁ ବର୍ଗୀୟ କ୍ଷେତ୍ର
Motor	- ଗତି/ପେଶୀୟ ସମ୍ଭାୟ	Multiple co-efficient - ବିବିଧ ଗୁଣାଳ
Motor activity	- ଗତି ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ, ଅଂଗ ମାୟପେଶୀୟ ଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟ, ପେଶୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ	Multiple co-relation - ବହୁବିଧ ସହ-ସମ୍ବନ୍ଧ
Motor defect	- ଅଙ୍ଗଚାଳନା ଦୋଷ	Multiple co-efficient co-relation - ବହୁବିଧ ସହସମ୍ବନ୍ଧ ଗୁଣାଳ
Motor sensation	- ଗତି ସମ୍ବେଦନ	Multiple linear regression - ବହୁବିଧ ରୈଶ୍ଲେଖିକ ପ୍ରତିଗମନ
Multiple correlation	-ବହୁବିଧ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧ	Multiple factors - ବହୁକାରକ
Multi-variate analysis	- ବିବିଧ-କାରକ- ବିଶ୍ୱେଷଣ	Multifactors analysis - ବହୁକାରକ ବିଶ୍ୱେଷଣ
Moving school	- ଚଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ	Multiple group - ବହୁଦଳୀୟ, ବହୁ ଗୋପୀୟ ଦଳ
Multidimensional	-ବହୁମୁଖୀ, ବହୁପାର୍ଶ୍ଵ	
Multidimensional cumiculum	- ବହୁମୁଖୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	
Multidimensional development	-	

Multiple interaction - বহু আচিক্ষিয়া	Muscular sensation- মাংস পেশীয় সংবেদন
Multiple personality- বহুমুক্ষী ব্যক্তি	Muscular movement - মাংসপেশীয় গতি
Multivariate inquiry - বহুচল অনুসন্ধান	Museum - এণ্ড্ৰোহালয়
Mutual exclusiveness- পারস্পৰিক অনন্যতা	Music - এণ্ড্ৰোগীত
Multiple regression equation- বিবিধ প্রতিগামন সমীকৃতি	Musical instrument - বাদ্যযন্ত্র
Multiplicity - বহুতন্ত্র এণ্ড্ৰোগীতা, জটিলতা	Musical aptitude - এণ্ড্ৰোগীত অভিযন্তা
Multiple response test- বহুবিধ উত্তৰ উভিক	Musical Talent - এণ্ড্ৰোগীত প্রতিভা
Multiple sampling test- বহুবিধ নমুনা চেয়ন প্রণালী	Mutual respect - পারস্পৰিক সম্মান
Multiple therapy- বিবিধ চিকিৎসা	Music education- এণ্ড্ৰোগীত শিক্ষা
Multiple use - বহুবিধ উপযোগ/ বহু ব্যবহার	Music school - এণ্ড্ৰোগীত বিদ্যালয়
Multiple variable experiment - বহু চল বিশিষ্ট পরীক্ষণ	Mutism - মূকতা
Multiple variable experient - বহু চল বিশিষ্ট পরীক্ষা	Mutual co-operation - পারস্পৰিক সহযোগ
Murray's classification of needs - মূরেক আবশ্যিকতা বর্গীকৃতি	Myopia - নিৰীক্ষণ দৃষ্টি দেৱোগ, সমাপদৃষ্টিদোগ
Multiplication - গুণন	Mystic - রহস্যময়
Multiplication table - গুণন পারিশীলন, গুণনশীল, পরিকল্পনা	Mystery - রহস্য
Multipurpose school - বহুমুক্ষী বিদ্যালয়	Myth - পৌরাণিক, মিথ
Multivariate analysis - বহুচল বিশ্লেষণ	Mythology - পুরাণ
Muscular co-ordination - মাংসপেশীয় সমন্বয়	- N -
Muscular reaction - মাংসপেশীয় প্রতিক্রিয়া	Nail biting - নখ কামুড়িবা
	Name card - নামপত্র, নামপত্রিক
	Narcissism - আমৃ প্রংশনা, আমৃপ্রেম যীৰ্য্য নিজেকু ভল পাইবা
	Narcissist - আমৃ প্রংশনক, আমৃপ্রেমী

Narcotic	- ନିଶାତ୍ରବ୍ୟ, ମାଦକତ୍ରବ୍ୟ	National language - ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଭାଷା	
Narration	- ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବର୍ଣ୍ଣନା	National law - ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ନିୟମ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଧି	
Narrative sentence	- ବର୍ଣ୍ଣନାମୂଳକ ବାକ୍ୟ,	National library - ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପାଠଗାର	
	ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବାକ୍ୟ	National museum - ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟ	
Narrow	- ସଂକୀର୍ତ୍ତ, ସଂକୁଚିତ	Nation-hood - ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟତା	
Nasal cavity	- ନାସା ଗହର, ନାକପୁଡ଼ା	Native ability - ସହଜାତ ସାମର୍ଥ୍ୟ, ନିଜୟ ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଜନ୍ମଜାତ ସାମର୍ଥ୍ୟ	
Nasal voice	- ଅନୁନାୟିକ ଧୂନି	Native behaviour - ଜନ୍ମଗତ ବ୍ୟବହାର ବା ଆଚରଣ	
Nasality	- ଅନୁନାୟିକତା	Native	- ଦେଶଜ ମୂଲ ବାସିଯା, ମୂଳୀୟ, ମୌଳିକ
Nasalization	- ଆନୁନାୟିକୀକରଣ	Native endowment - ପ୍ରକୃତଦର ଗୁଣାବଳୀ, ନିସର୍ଗ ଧରଣି	
Nasal reflex	- ନାସା ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତ	Native trait - ସହଜାତ ଲକ୍ଷଣ, ଜନ୍ମଜାତ ଲକ୍ଷଣ	
Nation	- ରାଷ୍ଟ୍ର	Natural endowment - ପ୍ରାକୃତିକ ଗୁଣାବଳୀ	
National	- ଜାତୀୟ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ	Native intelligence - ଜନ୍ମଗତ ବୁଦ୍ଧି, ସହଜାତ ବୁଦ୍ଧି	
National academy	- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା ମୂଳ	Native language - ଜନ୍ମଗତ ଭାଷା	
National academy of administration	- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନ ଏକାଡେମୀ	Native education - ନୈସର୍ଗିକ ଶିକ୍ଷା, ପ୍ରାକୃତିକ ଶିକ୍ଷା	
National biography	- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଜୀବନୀମାଳା	Natural environment - ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ, ନୈସର୍ଗିକ ପର୍ଯ୍ୟବରଣ	
National book centre	- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପୁସ୍ତକ କେନ୍ଦ୍ର	Naturalised word - ପ୍ରଚଳିତ ଶବ୍ଦ	
National budget	- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବଜେଟ	Naturalism - ପ୍ରକୃତିବାଦ	
National cadet corps	- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବାହାନୀ	Naturalist - ପ୍ରକୃତିବାଦୀ	
National central library	- ରୀଟ୍ରୀୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପୁସ୍ତକଗାର, ଜାତୀୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାଠଗାର	Naturalistic - ପ୍ରକୃତିବାଦୀ ସଂଗତ	
National education	- ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା		
National emblem	- ଜାତୀୟ ଚିହ୍ନ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପ୍ରତିକ		

Natural lighting – ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରକାଶ	Negative adaptation-ନକରାମୂଳକ ଅନୁକୂଳନ
Natural method - ସ୍ଵାଭାବିକ ପ୍ରଶାଳୀ	Negative association -ବିପରୀତ ଧର୍ମୀ, ସହଚର୍ଯ୍ୟୀ
Natural order - ପ୍ରାକୃତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ନୈସର୍ଗିକ ବିଧାନ	Negative capability- ନ କ ର । ମୁକ୍ତ କ୍ଷମତା
Natural phenomenon -ନୈସର୍ଗିକ ଘଟଣା	Negative character trait -ନକରାମୂଳକ ଚରିତ୍ର ଲକ୍ଷଣ
Natural punishment -ନୈସର୍ଗିକ ଦତ୍ତ	Negative conditioning - ନ କ ର । ମୁକ୍ତ ଅନୁବନ୍ଧନ
Natural selection -ନୈସର୍ଗିକ ଚଯନ, ପ୍ରାକୃତିକ ଚଯନ	Negative correlation-ରୂପାମୂଳକ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧ
Nature - ପ୍ରକୃତି	Negative definition -ନକରାମୂଳକ ସଂଜ୍ଞା
Nature - Nurture- ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପରିପାଳନ	Negative document-ନକରାମୂଳକ ନାଥ
Necessary implication - ଆବଶ୍ୟକ ଭାବରେ ଅର୍ଥପ୍ରକାଶ, ପ୍ରଯୋଜନୀୟ ଉପଯୋଗ	Negative question -ନାସି ଅର୍ଥବୋଧକ ପ୍ରଶ୍ନ
Need - ଆବଶ୍ୟକତା, ଦରକାର ବା ଚାହିଦା	Negative factor - ନକରାମୂଳକ କାରକ
Negative - ନିଷେଧକ, ନିଷେଧାମୂଳକ, ନାସିସ୍ତ୍ରଚକ, ନିକରାମୂଳକ	Negative discrimination-ନକରାମୂଳକ ବିଭେଦୀକରଣ
Negative behaviour-ନକରାମୂଳକ ବ୍ୟବହାର, ଆଚରଣ	Negative education -ନକରାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା
Nature study - ପ୍ରକୃତି ଅଧ୍ୟନ, ପ୍ରକୃତି ପାଠ	Negative feedback -ନକରାମୂଳକ ପ୍ରତିପୁଷ୍ଟି
Nautical education -ନୌଶିକ୍ଷା	Negative guidance -ନକରାମୂଳକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା
Navy school - ନୌସେନା ବିଦ୍ୟାଳୟ	Negative inducibility-ନକରାମୂଳକ ଅନୁପ୍ରେରକତା
Need achievement -ଆବଶ୍ୟକତା ଉପଲବ୍ଧି	Negative re-inforcer-ନକରାମୂଳକ ପ୍ରବଳକ
Need satisfaction sequence -ଆବଶ୍ୟକତା ପୁଷ୍ଟିକ୍ରମ	Negative response -ନାସିମୂଳକ ଅନୁକ୍ରିୟା, ନାସି ସୂଚକ ଅନୁକ୍ରିୟା
Needs theory - ଆବଶ୍ୟକତା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	Negative proof - ନକରାମୂଳକ ପ୍ରମାଣ
Negative acceleration-ରୂପାମୂଳକ ଦୂରଣ୍ଟ	Negative reply - ନକରାମୂଳକ ଉଭର
	Negative suggestion-ନକରାମୂଳକ ସୁପାରିଶ

Negative transfer -	ନାସ୍ତିପୁରକ ଅନ୍ତରଣ	Neural action -	ସ୍ଥାୟୀକ୍ରିୟା
Negative valence -	ବିକର୍ଷଣ	Neurasthenia -	ସ୍ଥାୟୀଗତ, ସ୍ଥାୟିବିକ ଦୂର୍ବଲତା
Negativism -	ନକରାବୁଢ଼ି, ନିଷେଦବାଦୀ ଚକ୍ର	Neurological abnormality -	ସ୍ଥାୟୀଗତ, ଅସ୍ଥାଭାବିକତା
Neglect -	ଅପେକ୍ଷା, ଅବହେଳା	Neurotic -	ସ୍ଥାୟିବିକ ପ୍ରତାବ ଜନିତ
Neglected child -	ଉପେକ୍ଷିତ ଶିଶୁ, ଅବହେଳିତ ଶିଶୁ	Neurosis -	ନ୍ୟୋଗୋସିସ୍, ସ୍ଥାୟୀତାନ୍ତିକ, ସ୍ଥାୟୀଗତ
Negligence -	ଅବହେଳା	Neurotic child -	ସ୍ଥାୟୀଗତଗ୍ରୁପ ଶିଶୁ
Neighbour hood -	ପଡ଼ୋଶୀ, ପ୍ରତିବେଶୀ କୁଣିଆ	Neurotic depression -	ସ୍ଥାୟିବିକ ଅବସାଦ
Neo-behaviourism -	ନବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ବାଦ୍ୟ	Neutral school -	ନିରପେକ୍ଷ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ନିଷ୍ପତ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ
Neo-humanism -	ନବ୍ୟ ମାନ୍ୟବବାଦ	Neutral syllable -	ଅନୁଚାରିତ ଶବ୍ଦାଙ୍ଗ
Neo-lalia -	ଶବ୍ଦ ଗଠନ ବୃଦ୍ଧି	Neutral verb -	ଉବବାଚକ କ୍ରିୟା
Neo-literate -	ନବ ସାକ୍ଷର	New books -	ନବପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ ସମୂହ, କୃଆବହି
Neonate -	ନବଜାତ	New edition -	ନବସଂସ୍କରଣ, ନବୀନ ସଂସ୍କରଣ
Neo-phobia -	ନବ୍ୟଚାରିତି, ନୃତନତାର ଭୟ	New humanism -	ନବ୍ୟମାନନବାଦ
Nepotism -	ସ୍ଵଜନ ପକ୍ଷପାତ, ପ୍ରିୟାପ୍ରିତ୍ଯୋକ୍ଷଣ	New publication -	ନବ ପ୍ରକାଶନ
Nerve -	ସ୍ଥାୟୀ	News magazine -	ସମାଚାର ପତ୍ରିକା, ସମାଦ ପତ୍ରିକା
Nerve impulse -	ସ୍ଥାୟୀ ଚାନ୍ଦିକ ବେଗ	News paper -	ଖବର କାଗଜ, ସମାଦପତ୍ର
Nerve strength -	ସ୍ଥାୟୀତାନ୍ତିକ ଶକ୍ତି	News paper readership -	ସମାଚାର ପ୍ରତିକତା, ସମାଚାର ପାଠକତା
Nervous -	ସ୍ଥାୟୀଗତ ଅସ୍ଥିରତା, ଛାନିଆ	New type examination -	ନୂଆ ପ୍ରକାର ପରୀକ୍ଷା
Nervous child -	ଅଧିରବାଳକ	New word -	ନୃତନ ଶବ୍ଦ, ନୂଆ ଶବ୍ଦ
Nervous impulse -	ସ୍ଥାୟିବିକ ଉତ୍ତେଜନା		
Net correlation -	ପ୍ରକୃତ ସହସମ୍ବନ୍ଧ		
Net enrolment -	ମୋଟ ନାମଲେଖା ସଂଖ୍ୟା		

Nexus - সমন্বয়	Non-directive interview method - অশন নির্দেশিত সাক্ষাৎকার প্রণালী
Night blindness - অন্ধার জ্ঞান	
Nomenclature - নামাবলী, নামসমূহ, অভিধান	Non-directive probing - অশননির্দেশিত তথ্য উন্নাশকরণ
Nominal definition - সামান্য সংজ্ঞা, নামমাত্র সংজ্ঞা	Non-directive teaching - অশন নির্দেশিত পাঠ্যবা, অশন নির্দেশিত অধ্যাপনা
Nominal scale - সামান্য সমাপনা	Non-directive therapy - অশন নির্দেশিত চিকিৎসা
Nominate - মনোনয়ন করিবা	Non-experimental factor - প্রশিক্ষণ বহুগত কারক
Nominated admission - মনোনীত প্রবেশন	Non-fluency - মনুচর কথন, বাক ঘোথলী
Nomination - নামাঙ্কন, মনোনয়ন, নাম নির্দেশন	Non-linear - যাহা একল গেইশুক নুঁহে, একল রেখারে নথবা
Non-attendance permit - অনুপস্থান, অনুমতি	Non-parametric method - অপ্রাচলিক প্রণালী
Non-book material - অলক্ষিত সামগ্রী, বাদী পাঠ সামগ্রী	Non-parametric statistics - অপ্রাচলিক, অপরিমেয় পরিষংশ্লিষ্ট
Non-co-operation - অসহযোগ	Non-parametric test - অপ্রাচলিক পরামর্শ, অপরিমেয় পরামর্শ
Non co-operation movement - অসহযোগ আন্দোলন	Non-participant - ভাগ ন নেওয়া বা অংশগ্রহণ করিনথবা
Non-credit class - অগ্রণীয় শ্রেণী, কৌশলি গুরুত্ব নথবা শ্রেণী	Non-perceptible - অপ্রত্যক্ষ
Non-denominational college - অশন এ.পি.ড। এ। এ। ক মহাবিদ্যালয়	Non-quantitative data - অবপরিমাণিক তথ্যাবলী
Non -directed interview - অশননির্দেশিত সাক্ষাৎকার	Non-recognition - অশনমান্যতা
Non-directive counselling - অশননির্দেশিত ঘেবা	Non-reinforcement - অপূর্ণ বর্কলন
	Non-resident student - অশন আবাসীক

ଛାତ୍ର	Normal distribution curve -ସାମାନ୍ୟ ବିତରଣବତ୍, ସାଧାରଣ ବିତରଣ ବତ୍
Non-reversal shift learning - ଅପରିବର୍ଗନୀୟ, ପର୍ଯ୍ୟାଳିଶୁତ ଶିକ୍ଷଣ	Normalization - ସାଧାରଣିକରଣ
Non-sectarian college - ସ । ପ_ ଦ । ଯ ନିରପେକ୍ଷ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ	Normal probability curve - ସାଧାରଣ ମମାନ୍ୟତାବତ୍
Nonsense figure - ନିରଥିକ ଚିତ୍ର	Normal progress -ସାଧାରଣ ପ୍ରଗତି
Nonsense syllable -ଅମଙ୍ଗଳ କର୍ଣ୍ଣାବଳୀ	Normative behaviour-ଆଦର୍ଶ ବ୍ୟବହାର, ମାନବୀୟ ବ୍ୟବହାର
Nonsense word - ନିରଥିକ ଶବ୍ଦ, ଅର୍ଥହୀନ ଶବ୍ଦ	Normative grammar-ଆଦର୍ଶ ବ୍ୟାକରଣ, ମାନବୀୟ ବ୍ୟାକରଣ
Nonsensical sentence-ନିରଥିକ ବାକ୍ୟ	Normative need - ସାଧାରଣ ଅବଶ୍ୟକତା, ମାନବୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା
Non-significant term-ସ୍ଵରୂପବିହୀନ ପଦ	Normative score- ସାଧାରଣ ପ୍ରାସ୍ତାକ, ମାନବୀୟ ପ୍ରାସ୍ତାକ
Non-simulative language -ଅଣ-ଅନୁରୂପ ଭାଷା	Normative study- ମାନକୀୟ ଅଧ୍ୟନ, ଆଦର୍ଶ ଅଧ୍ୟନ, ସାଧାରଣ ଅଧ୍ୟନ
Non-structured questionnaire - ଅସଂରିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ	Normlessness - ମାନକହୀନତା
Non-teaching personnel - ଅ ଶ - ଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀ	Nostalgia - ଅତୀତ ପ୍ରୀତି, ଅତୀତ ପ୍ରୀତି ଆଦେଶ
Non-verbal test - ଅଣ-ଶାବିକ ପରୀକ୍ଷଣ	Nourishment - ପ୍ରତିପାଳନ
Non-violence - ଅହିଂସା	Number - ସଂଖ୍ୟା, ଅଳ୍ପ, ଲମ୍ବ
Non-voluntary attention - ଅ ନେ ଛାଇ କମନ୍ୟୋଗ	Number board - ସଂଖ୍ୟା ଫଳକ
Norm - ପ୍ରତିମାନ/ମାନକ	Number form - ସଂଖ୍ୟା ରୂପ
Normal - ସାମାନ୍ୟ/ସାଧାରଣ	Numbering - ଗଣନ ସଂଖ୍ୟାଦେବା, ସଂଖ୍ୟାକରଣ
Normal behaviour -ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର	Number setting test-ସଂଖ୍ୟା ସଜାଇବା
Normal child - ସାଧାରଣ ଶିଶୁ	
Normal curve - ସାଧାରଣ ବକ୍ର	

ପରୀକ୍ଷା		
Numeral	- ସୂଚକ, ଅଳବୋଧକ	Oath - ଶପଥ, ପ୍ରତିଜ୍ଞା
Numerical ability	- ସାଂଖ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା, ସାଂଖ୍ୟକ ଦକ୍ଷତା	Oath of office - ପଦ ବା ନିୟୁକ୍ତି ପାଇଁ ଶପଥ
Numerals	- ସଂଖ୍ୟା, ଅଳ	Obedience - ଆଳ୍କା
Numerical	- ସଂଖ୍ୟା, ସାଂଖ୍ୟକ, ସଂଖ୍ୟବାଚକ	Object - ବସ୍ତୁ, ଲକ୍ଷ୍ୟ, _ଯୋଜନ, ଆପରି କରିବା (କ୍ରିୟା)
Numerical operation test	- ସାଂଖ୍ୟକ ପ୍ରୟୋଗ, ପରୀକ୍ଷଣ	Object fitting test - ବସ୍ତୁ ସଜାଇବା ପରୀକ୍ଷଣ
Numerical value	- ସାଂଖ୍ୟକମୂଲ୍ୟ	Objection - ଆପରି
Numerology	- ସଂଖ୍ୟାବିଦ୍ୟା, ସଂଖ୍ୟାତ୍ତ୍ଵ	Objectionable - ଆପରିଜନକ
Nursery	- ଶିଶୁସଦନ, ନର୍ତ୍ତା	Objective - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ, ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
Nursery Education	- ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷା	Objective approach - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପଢ଼ନ୍ତି
Nursery guidance	- ଶିଶୁ ଉପଦେଶନ	Objective experience - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଅନୁଭବ, ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଅଭିଜାତା
Nursery language	- ଶିଶୁ ଭାଷା	Objective measurement - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ମାପ
Nursery rhyme	- ଶିଶୁ ଗୀତି	Objective method - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାଳା
Nursery school	- ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ	Objective sampling - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଚୟନ
Nursery tale	- ଶିଶୁକଥା, ବାଲକଥା	Objectives - ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧି
Nurture	- ପୋଷଣ	Objective study - ବିଷୟନିଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟୟନ, ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟୟନ
Nutrition	- ପରିପୁଣ୍ଡି	Objective test - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପରୀକ୍ଷଣ
Nutritional deficiency	- ପୃଷ୍ଠିହାନତା	Objective thinking - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଚିନ୍ତନ
Nutritional status	- ପୃଷ୍ଠିଗତ ଅବସ୍ଥା	Objectivity - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତା, ବିଷୟନିଷ୍ଠତା
Nutrients	- ପୃଷ୍ଠିଗତ ପଦାର୍ଥ	Objective language - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଭାଷା
Nutritive	- ପୃଷ୍ଠିକର	Object-lesson - ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପାଠ
~O~		Object recognition - ବସ୍ତୁଚିହ୍ନଟକରଣ
		Object- teaching method -

	ବସୁଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଣାଳୀ	Observable - ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଯୋଗ୍ୟ
Obligation	- ଆବଶ୍ୟ ପାଲନୀୟକ, ପାଲନୀୟ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ନେଚିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଅନୁଗ୍ରହ ପାଇଁ କୃତଙ୍ଗତା	Obsession - ଆଦେଶନ
Obligatory	- ବାଧତାମୂଳକ, ଅନିବାର୍ୟ	Obsessional behaviour-ଆବିଷ୍ଟ ଆଚରଣ
Oblique axis	- ତିର୍ଯ୍ୟକ ଅକ୍ଷ	Obsolete - ଅଚଳକ୍ଷି
Oblique method	- ତିର୍ଯ୍ୟକ ପ୍ରଣାଳୀ	Obstacle - ପ୍ରତିବନ୍ଧକ, ଅନରାୟ, ବାଧା
Oblivion	- ବିଜ୍ଞୁତି	Obstacle course - ଅବରୋଧ ପଥ, ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପୂର୍ଣ୍ଣପଥ
Oblivious	- ବିଷ୍ଟରଣଶୀଳ	Obstinacy - ଏକଜିଦିଆପଣ, ଏକଜିଦିଆ, ଜିଦ୍ଧୋର
Obscene	- ଅଶ୍ୱୀଳ	Obstinate - ଜିଦ୍ଧୋର, ଅବାଧ, ଏକବାରିଆ
Obscure	- ଦୁର୍ବୋଧ, ଅସ୍ପଦ	Occupation - ଧୟା, ବୃତ୍ତି
Observation	- ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ	Occupational - ବ୍ୟବସାୟିକ, ବୃତ୍ତିଗତ
Observational data	- ପର୍ଯ୍ୟ ବେ କ୍ଷ ଣ ମୂଳ କ ତ୍ଥ୍ୟାବଳୀ	Occupational approach - ବୃତ୍ତିଗତ ଉପାଗମ, ବ୍ୟବସାୟିକ ଉପାଗମ
Observational method	- ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପଢ଼ି	Occupational danger - ବୃତ୍ତିଗତ ବିପରି, ବ୍ୟବସାୟିକ ଭୟ
Observational study	- ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣମୂଳକ ଅଧ୍ୟନ	Occupational education - ବୃତ୍ତିଗତ ଶିକ୍ଷା, ବ୍ୟବସାୟିକ ଶିକ୍ଷା
Observation-centred-approach	- ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉପାଗମ	Occupational group - ବ୍ୟବସାୟିକ ଦଳ, ସମବ୍ରତ ସମୂହ
Observation technique	- ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପ୍ରଣାଳୀ, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ବିଧି	Occupational hazard - ବ୍ୟବସାୟିକ ସଂକଟ, ବୃତ୍ତିଗତ ସଂକଟ
Observatory	- ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଶାଖାର	Occupational information - ବ୍ୟବସାୟିକ ସୂଚନା, ବୃତ୍ତିଗତ ସୂଚନା
Observe	- ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା	Occupational milieze - 'ବ', ଉଠି ଗା ତ ପର୍ଯ୍ୟବରଣ, ବ୍ୟବସାୟିକ ପର୍ଯ୍ୟବରଣ
Observer	- ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ	

Occupational monograph - ବୃତ୍ତ ଗତ ରଚନା	ବିଲୋପ
Occupational participation - ବୃତ୍ତିଗତ ସହଯୋଗ, ବ୍ୟବସାୟିକ ସହଯୋଗୀତା	Omission mark - ଲୋପ ଚିହ୍ନ / ବିଲୋପ ଚିହ୍ନ
Occupational pattern - ବୃତ୍ତିଗତ ପ୍ରତିରୂପ, ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିରୂପ	Omit - ଛାଡ଼ିଦେବା/ଲୋପ କରିବା
Occupational rating scale - ବୃତ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣାଳୟ ମାପନୀ	Omitted - ବିଲୁପ୍ତ/ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିବା
Occupational referral - ବୃତ୍ତିଗତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନ	Omnibus personality inventory - ସାର୍ବଜନୀନ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନ୍ୱସ୍ଥିକା
Occupational status - ବୃତ୍ତିଗତ ସ୍ଥିତି	Omnibus secondary school - ବହୁ ପକ୍ଷୀୟ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Occupational study - ବୃତ୍ତିଗତ ଅଧ୍ୟନ	Omnibus test - ସାର୍ବଜନୀନ ପରୀକ୍ଷଣ
Occupational therapy - ବୃତ୍ତିଗତ ଚିକିତ୍ସା	One group experiment - ଏକଦଳ ପ୍ରୟୋଗ
Ocular - ଚାଷ୍ଟୁ	One group technique - ଏକଦଳ ପ୍ରବିଧି
Ocular defect - ଚଷ୍ଟୁଦୋଷ	One-one correlation - ଏକ-ଏକ-ସମ୍ବନ୍ଧ
Optipus complex - ଓଡ଼ିପ୍ସ-ମନୋଗ୍ରହି	One room school - ଏକ କଷ ବିଦ୍ୟାଲୟ/ ଏକ ପ୍ରକାଷ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Oddity method - ବିଷମତାବୋଧ ପ୍ରଶାଳୀ	One syllable word - ଏକାକ୍ଷରୀ ଶବ୍ଦ
Office practice - କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆଭ୍ୟାସ	One tailed test - ଏକ ପାର୍ଶ୍ଵ ପରୀକ୍ଷଣ
Office procedure - କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା/ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କ୍ରିୟାବିଧି	One teacher school - ଏକ ଶିକ୍ଷକ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Official language - ର । ଜ । ଭ । ଷ । / କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା/ସରକାରୀ ଭାଷା	One-track education - ଏକମାର୍ଗୀୟ ଶିକ୍ଷା
Old student - ପୁରାତନ ଛାତ୍ର	One way vision screen - ଏକପାର୍ଶ୍ଵକ ଦୃଷ୍ଟିପଟ
Old type examination - ପୁରାତନ ପରୀକ୍ଷା ପରିଚି	Onomatopoeia - ଧୂଳି-ଅନୁକରଣରେ ଶବ୍ଦ ବା ପଦଗଠନ
Omission - ଲୋପ / ଉଠେଇଦେବା /	Onomatoschematic therapy - ଅର୍ଥାନ୍ତକାରୀ ଧନୀ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
	On-the-job training - ବୃତ୍ତିକାଳୀନ
	Ontography - ବ୍ୟକ୍ତିର ବର୍ଣ୍ଣନା

Ontology - ଅଧ୍ୟାତ୍ମଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅନ୍ତିମ ଅମୂର୍ତ୍ତ-ସତ୍ୟ ତଥା	Opinion research - ମତାମତ ଅନୁସନ୍ଧାନ
Opaque projector - ଅସ୍କ୍ଲ ପ୍ରକ୍ଷେପକ / ପ୍ରକାଶ-ଅରେଦ୍ୟ ପ୍ରକ୍ଷେପକ	Opinion scale method- ମତାନୁମାପ-ପ୍ରଶାଳୀ
Open-air-class - ମୁହାଜନ କଷ	Opportunity - ସୁବିଧା/ସୁଯୋଗ
Open-air-reading room - ଅନାଦୃତ ଅଧ୍ୟନ କଷ/ ମୁହାବାଶ ପଠନ ଗୃହ	Opportunity class - ସୁବିଧା ଗତି ନ ଶ୍ରେଣୀପାଠ
Open class society - ମୁହୁ ବର୍ଗୀୟ ସମାଜ	Opportunity room - ସୁଯୋଗଦାନ କଷ
Open class system - ମୁହୁ ବର୍ଗୀୟ ପଢ଼ଚି	Opposite - ବିରୋଧୀ
Open-end quertion- ମୁହୁ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ	Opposites test - ବିଲୋମ-ପରୀକ୍ଷଣ
Open forum - ଖୋଲା ମଞ୍ଚ	Optical projection - ଦୃଷ୍ଟି-ପ୍ରକ୍ଷେପଣ
Open group - ମୁହୁ ଗୋପୀ	Option - ବିକଳ୍ପ
Open quertion - ମୁହୁ ପ୍ରଶ୍ନ	Optional - ବୈକଳ୍ପିକ / ଉତ୍ତରାଧୀନ
Open syllable- ସ୍ଵରାତ ଅକ୍ଷର/ ଅନୁଭାରିତ ଅକ୍ଷର	Optional subject- ଉତ୍ତରାଧୀନ ବିଷୟ
Operant conditioning - କ୍ରିୟାପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନୁକୂଳନ	Oral - ମୌଖିକ
Operant learning - କ୍ରିୟାପ୍ରସ୍ତୁତ ଶିକ୍ଷଣ	Oral cavity - ମୂଖ ଗହର
Operation - କ୍ରିୟାନ୍ୟନ	Oral examination - ମୌଖିକ ଅଭ୍ୟାସ
Operational analysis - କ୍ରିୟାଦ୍ୱାକ ବିଶ୍ଲେଷଣ	Oral instruction - ମୌଖିକ ଶିକ୍ଷଣ
Operational meaning- ବ୍ୟବହାର୍ୟ ଅର୍ଥ/ ସହିୟାଦ୍ୱାକ ଅର୍ଥ/ ସଙ୍ଗତ ଅର୍ଥ	Orally - ମୌଖିକ ଭାବେ
Operational research- କ୍ରିୟାଦ୍ୱାକ ଗବେଷଣା/ କ୍ରିୟାଦ୍ୱାକ ଅନୁସନ୍ଧାନ	Oral reading scale - ମୌଖିକ ପଠନ-ମାପକ
Operation analysis - କ୍ରିୟାଦ୍ୱାକ ବିଶ୍ଲେଷଣ	Oral reading test - ମୌଖିକ ପଠନ- ପରୀକ୍ଷଣ
Operation sheet - କ୍ରିୟାନ୍ୟନ ପତ୍ର	Oral recall - ମୌଖିକ ପୁନଃ ସୂଚନ, ସଂସ୍କରଣ
Opinion - ମତ / ରାୟ	Oral teaching - ମୌଖିକ ଅଧ୍ୟାପନା
Opinionaire - ମତ ସଂକାତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ	Oral usage error- ବାଗ୍ ଦୋଷ / ଉଚ୍ଚାରଣମତ ଦୋଷ
	Oral vocabulary - ମୌଖିକ ଶବ୍ଦବଳୀ

Oration	- বক্তৃতা	Organised play - সংগঠিত ক্রীড়া
Orator	- বক্তা, পর্যবেক্ষা, বাস্তু	Orientation - অভিমুক্তকরণ/পরিচিতিকরণ
Order	- আদেশ/ক্রম	Orientation class - পরিচিতি করণ ক্ষেত্র
Order effect	- সূচি প্রভাব	Orientation course - পরিচিতি করণ পাঠ্যক্রম
Order of merit	- গুরুত্বপূর্ণ ক্রম	Orientation training - পরিচিতিকরণ প্রশিক্ষণ
Order of merit method	- গুরুত্বপূর্ণ ক্রম-প্রশালন	Original - মূল/গৌলিক, নিজস্ব
Ordinal interval scale	- গুরুত্বপূর্ণ ক্রম- অতরাক্ল-মাপন	Origin - মূল / উৎপত্তি
Ordinal numeral	- ক্রমসংখক সংখ্যাবলী	Original edition - মূল সংস্করণ / প্রথম সংস্করণ
Ordinal position	- ক্রমসংখক সূচি	Original enrolment - প্ৰৱৰ্তন, শ্রেণীভুক্তিকরণ
Ordinal scale	- ক্রমসংখক মাপন	Originality - গৌলিকতা
Ordinal variable	- ক্রমসংখক চলন	Original manuscript-মূল পাশ্বলিপি
Ordinate	- ক্রমসংখক	Orphan - অনাথ / পিতৃমাতৃহীন
Organ	- অংগ/ ইন্দ্রিয়	Orphanage - অনাথাশ্রম
Organic amnesia	- আংশিক সূচি লোপ	Orthodox - ঐতিহাসিক, রক্ষণশীল
Organic drive	- আংশিক ইচ্ছা শক্তি / দেহিক প্রেরণা	Orthogenic class - দোষ নিরাপত্তি ক্ষেত্র, সূচি মার্জনক্ষেত্র
Organism	- অঙ্গসূচি জীব/সংস্থান	Orthogonal axis - লম্ব কোণায় অক্ষ
Organismic behaviour	- জৈবিক ব্যবহার	Orthogonal solution-লম্বকোণায় সমাধান
Organismic inferiority	- এৰ্বাঙ্গিক সমাজ বিজ্ঞান	Orthopedic class - বিকলাঙ্গ ক্ষেত্র পাঠ
Organismic sociology	- এৰ্বাঙ্গিক সমাজ বিজ্ঞান	Orthopedic school - বিকলাঙ্গ পিলামানক পার্ক উচ্চশিক্ষা বিদ্যালয়
Organisation	- সংগঠন	Othermindedness - অন্যমনসূচা
Organisation climate	- সংগঠন-বাতাবরণ	Out come - নির্যাপৎ, ফলাফল
Organisation grade	- সংগঠননিক ক্রম	

Outdoor education - ବହିଶାଳୀ ଶିକ୍ଷା, ଶ୍ରେଣୀ ବହିଭୂତ ଶିକ୍ଷାଦାନ	Over age certificate - ଅଧୁକ ଆୟୁ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର
Out door school - ବାହ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ନିଭୂତ ସ୍ଥାନ, ବିଦ୍ୟାଳୟ	Over age class - ଅଧୁକ ଆୟୁ ଅଗ୍ରଣୀ ପାଠ
Outer characteristic - ବାହ୍ୟ ଚାରିତ୍ରିକ ବିଶେଷତା	Over concern - ଅଧୁକ ଚିତ୍ତା, କାହା ପାଇଁ ବା କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ ଅଧୁକ ଚିତ୍ତା କରିବା
Outer environment - ବାହ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ, ବାହ୍ୟ ପରିବେଶ	Over curve - ଉତ୍ତରଣୀ ବକ୍ର
Out group - ବାହ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ	Over dependency - ଅତିନିର୍ଭରତା ବା ଅଧୁକ ନିର୍ଭରଣୀଲତା
Outlet - ନିର୍ଗମ ପଥ	Over determination - ଅ ତି ନି ର୍ତ୍ତା ଗଣ , ଆଶାତୀତ ନିର୍ଭରଣ
Outline - ରୂପରେଖା, ବାହ୍ୟରେଖା	Over development - ଅଧୁକବିକାଶ
Outline map - ବାହ୍ୟରେଖା ମାନଚିତ୍ର	Over-excited - ଅତି ଉଚ୍ଚେଜିତ, ଅଧୁକ ଉଚ୍ଚେଜିତ ହେବା
Out patient department - ବାହ୍ୟରୋଗୀ ବିଭାଗ	Over grown child - ଅତି ବର୍ଜତ ଶିଶୁ
Output - ଉପାଦନ, ଉପନ୍ରେ ସାମଗ୍ରୀ	Over inhibited child - ଅତିମାତ୍ରାରେ ମାନସିକ ବାଧାପ୍ରାୟ ଶିଶୁ
Out of date - ପୁରାତନ, ପୁରୁଣା	Over-intellectualisation - ଅତିବୌଦ୍ଧିକରଣ, ଅଧୁକ ବୃଦ୍ଧିୟୁକ୍ତ କରାଇବା
Out of school activity - ବିଦ୍ୟାଳୟ ବହିଭୂତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, (କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ)	Over-involved parents - ଅ ତି ରି କ୍ଷେତ୍ର ପିତାମାତା, ଅଧୁକ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ପିତାମାତା
Out put language - ନିର୍ଗତ ଭାଷା	Overlapping - ଅତିବ୍ୟାସ୍ତି
Out side placement - ବାହ୍ୟସ୍ଥାପନ, ବାହାରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହେବା	Overlapping vocabulary - ଅତିବ୍ୟାପୀ ଶବ୍ଦାବଳୀ
Out standing - ଉତ୍ସ୍ଥ, ପ୍ରମୁଖ	Over learning - ଅତ୍ୟଧୁକ ଶିକ୍ଷଣ / ଅତ୍ୟାଧୁଗମ
Oval drill - ଅଣ୍ଟାକାର ଅକ୍ଷର ଲେଖା ଅଭ୍ୟାସ	Over literal reading - ଅତିଶାବିକ ପାଠ
Over achievement - ଅଖୁପଲକ୍ଷି, ପରୀକ୍ଷାରେ ଅତ୍ୟଧୁକ ଭଲ କରିବା	Over literary - ଅତିସାହିତ୍ୟକ
Over age - ଅଧୁକାୟୁ / ଅଧୁକ ଆୟୁ / ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୟସ ସୀମାରୁ ଅଧୁକ	

Over leading - অত্যধূক চাপ/অত্যধূক বোঝ (পাঠ্যতা জনিত)	Ovum - ডিমাণ্ড
Over-masculine behaviour - অধূক পুরুষতা-ব্যবহার	Ovary - ডিমাণ্ডে
- P -	Pace - গতি
Over-populated - অধূক জনসংখ্যাগুরু	Pace incentive - গতিপ্রেরণা
Over-privileged - অধূক বিশেষাধিকার প্রাপ্তি	Pace better - গতি নির্ণয়ক / গতি সংচালক
Over-production - অধূক উৎপাদন	Pacification - শান্তি প্রাপনা
Over-protected child - অতিমাত্রারে পুরুষতা শিশু	Pacific collaboration - শান্তিপূর্ণ এমাধান
Over protection - অধূক পুরোধান	Pacific settlement - শান্তিপূর্ণ এমাধান
Over simplification - অতি সরলীকরণ	Pacing - গতিশীলতা
Over study - অতি অধ্যয়ন	Paedogogy - শিশু শিক্ষা শাস্ত্র
Overt - বাহ্য / প্রকটিত	Page - পৃষ্ঠা
Overt behaviour - বাহ্য ব্যবহার / প্রকটিত ব্যবহার	Page catalogue - পৃষ্ঠা পুঁজি
Overt culture - প্রকটিত সংস্কৃতি	Paid annual leave - সবেচন বার্ষিক ছুটি
Over time - অতিরিক্ত সময় / নির্দিষ্ট সময়, বহির্ভূত	Pair - যুগ্ম / যোড়া
Overt response - বাহ্য অনুক্রিয়া / প্রকটিত অনুক্রিয়া	Paired associates - যুগ্ম সহচর
Overview test - বিহুজাবলোকন পরীক্ষণ	Paired associates learning - যুগ্মসহযোগী (সহচর) শিক্ষণ
Over valuation - অধূক মূল্যায়ন	Paired comparision method - যুগ্ম দুলনাদুক প্রশালন (পর্যবেক্ষণ)
Over weight - অধূক ওজন / ব্যবহার অনুপাতেরে অধূক ওজন	Pairing - যুগ্ম করিবা / যোড়াযোড়া করিবা
Over weight child - ব্যবহার অনুসারে অধূক ওজন থুবা শিশু	Pair relation - যুগ্মক সম্বন্ধ
Ovulation age - ডিম্বকরণ ব্যবহার / প্রাপ্তি ব্যবহার	Pair set - যুগ্ম সেট
	Panacia - সর্বোক্ষিধ
	Pancreas - অগ্নাশয়

Panel - ଫଳକ / ତାଲିକା	Paraphasia - ବାକ୍-ବିକାର / କଥନ- ବିକୃତି
Panel method- ତାଲିକା ପ୍ରସାରୀ	Paraphrase - ପଦବ୍ୟାଖ୍ୟା / ଭାବାନ୍ତବାଦ
Panel technique- ତାଲିକା ବିଧ୍ୟ	Parasite - ପରାଜୟୁଷ
Pantophobia - ଭବିଷ୍ୟତୀତି	Parasyntesis - ଦ୍ୱିବିଧ -ସଂସ୍କରଣ
Paper back - କାଗଜ ମଳାଟ	Parentage - ପିତୃତ୍ୱ / ମାତୃପିତୃତ୍ୱ
Paper-pencil test -କାଗଜ ପେନସିଲ ପରୀକ୍ଷଣ	Parental authority -ପେତୁକ ଅଧିକାର / ପିତୃ-ମାତୃକ ଅଧିକାର
Paradigm - ସାହୃଦ୍ୟ / ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ	Parental behaviour -ପିତୃ-ମାତୃକ ଆଚରଣ
Paradigm model- ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ନମ୍ବନା	Parental emotional involvement - ପିତୃ-ମାତୃକ ଆବେଗ ଗ୍ରସ୍ତତା
Paradox - ବିରୋଧାଭାସ	Parental expectation-ପେତୁକ ଆକାଂକ୍ଷା / ପିତୃମାତୃକ ଆକାଂକ୍ଷା
Paradoxical - ବିରୋଧାଭାସୀ	Parental home - ପିତୃ-ମାତୃକ ବୃହି
Paragraph - ପାରା / ପରିଚେଦ	Parental instinct - ପିତୃ ମାତୃକ ପ୍ରବୃତ୍ତି
Paralexia - ପଠନ-ବିକାର	Parental neglect - ପିତୃ-ମାତୃକ ଉପେକ୍ଷା
Parallel - ସମାନ୍ତର	Parental rejection - ପିତୃ - ମାତୃ କ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ
Parallel bar - ସମାନ୍ତରାଳ ଦର୍ଶ	Parental relation - ପିତୃ-ମାତୃକ ସମ୍ବନ୍ଧ
Parallel-curriculum-plan - ସମାନ୍ତରାଳ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା	Parental responsibility - ପିତୃ-ମାତୃକ ଦାୟିତ୍ୱ
Parallel development- ସମାନ୍ତରାଳ ବିକାଶ	Parental role - ପିତୃ-ମାତୃକ ଭୂମିକା
Parallel group technique -ସମାନ୍ତରାଳ ଦଳଗତ କୌଶଳ	Parental child relation - ପିତୃ-ମାତୃକ ସମ୍ବନ୍ଧ
Parallel movement -ସମାନ୍ତରାଳ ଗତି	Parent consent form- ପିତୃ-ମାତୃ ସହମତି ପତ୍ର
Parallel play - ସମାନ୍ତରାଳ କ୍ରୀଡ଼ା	Parent education - ପିତୃ-ମାତୃକ ଶିକ୍ଷା / ବାଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଶିକ୍ଷା
Paralogi - ଦ୍ୱି-ଅକ୍ଷର ନିରନ୍ତର ଶବ୍ଦ	Parent hood - ପିତୃ-ମାତୃତ୍ୱ
Parameter - ସମୂହ ମାପକ	
Parametric test - ସମୂହ ମାପକ ପରୀକ୍ଷଣ	
Parametric statistics-ସାମୂହିକ ପରିସଂଖ୍ୟନ	

Parent language - ମୂଳ ଭାଷା	Part method - ଭାଗ-ପ୍ରଣାଳୀ / ଅଂଶ- ପ୍ରଣାଳୀ
Parent teacher association - ଅଭିଭାବକ- ଶିକ୍ଷକ ସଂଘ	Partner - ଭାଗୀଦାର, ଅଂଶୀଦାର
Par excellence - ଅନୁଭବ / ଅଭ୍ୟନ୍ତ / ଶ୍ରେସ୍ଠ	Partner experiment - ସହଯୋଗୀ ସଂପରୀକ୍ଷଣ
Parity - ସମାନତା / ସମତା	Part-time - ଆଂଶିକ-କାଳ
Parisyllabic - ସମାନ-ସଂଖ୍ୟକ ଅକ୍ଷର ବିଶିଷ୍ଟ ପଢ଼କି	part-time class - ଆଂଶିକ-କାଳ-ଶ୍ରେଣୀ
Parochial school - ସଂକୀର୍ତ୍ତଶ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟାଲୟ	part-time school - ଆଂଶିକ-କାଳ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Parochial - ସଂକୀର୍ତ୍ତ	part-whole test - ଆଂଶିକ-ସମଗ୍ର- ପରୀକ୍ଷଣ
Paro rexia - ଅପରୂଚି	par value - ସମମୂଳୀ
Partial - ଆଂଶିକ	passive recreation - ନିଷ୍ଠିତ ଚିତ୍ର ବିନୋଦନ
Partial bibliography - ଆଂଶିକ ଗ୍ରହଣୀ	paternal - ପୈତୃକ
Partial colour-blindness - ଆଂଶିକ ବର୍ଣ୍ଣାନ୍ତତା	path-caeффicient method - ପଥ- ଶ୍ରେଣୀ- ପ୍ରଣାଳୀ
Partial correlation - ଆଂଶିକ ସହସମନ୍ତର	patriarchial - ପିତୃ-ପ୍ରଧାନ / ପିତୃ-କେନ୍ଦ୍ରିକ
Partial knowledge - ଆଂଶିକ ଜ୍ଞାନ	patriot - ରାଷ୍ଟ୍ରଭାବ
Partial analysis - ଆଂଶିକ ବିଶ୍ଲେଷଣ	patriotism - ରାଷ୍ଟ୍ରଭାବ
Participant - ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ / ସହଭାଗୀ	pattern - ସ୍ଵରୂପ / ଭାଷା
Participant observation - ସହ ଭାଗୀ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ	patterned interview - ପ୍ରତିମାନିତ ସାକ୍ଷାତ୍କାର
Participant observer - ସହଭାଗୀ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ	patern-perception test - ପ୍ରତିମାନ-ପ୍ରତ୍ୟେକ- ପରୀକ୍ଷଣ
Participation - ସହଭାଗିତା	pattern practice - ଅଭିରଚନା ଅଭ୍ୟାସ, ଭାଷା ବା ନମ୍ବର ଅଭ୍ୟାସ କରଣ
Particular - ଉଦିଷ୍ଟ, ବିଶିଷ୍ଟ	Pauper - ଅକିଷ୍ଣନ
Partition - ବିଭାଜନ	Pauper school - ଅକିଷ୍ଣନ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Part learning - ଆଂଶିକ ଶିକ୍ଷଣ / ଖଣ୍ଡ-ଶିକ୍ଷଣ	Pause - ବିରାମ

Peccatophobia – ଅପରାଧ - ଭୀତି	percentage error – ପ୍ରତିଶବ୍ଦତା ହୃଦି
Pedagogical – ଶୈକ୍ଷିକ	percentile – ଶତମଳ
pedagogical school – ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ବିଦ୍ୟାଲୟ	percentile derived scale – ଶତମଳ ଉପର ମାପନୀ
pedagogical skill – ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା	
pedagogic justification – ଶୈକ୍ଷିକ ଯଥାର୍ଥତା	percept – ପ୍ରତ୍ୟେକାନୁଭୂତି, ଉତ୍ସିଯାନୁଭୂତି
pedagogue – ଶିକ୍ଷାଶାସ୍ତ୍ର	perceptible – ଉତ୍ସିଯାନୁଭୂତିବ୍ୟ
pedagogy – ଶିକ୍ଷାଶାସ୍ତ୍ର / ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଶାସ୍ତ୍ର	perception – ଉତ୍ସିଯାନୁଭୂତ ଜ୍ଞାନ
pedology – ବାଳ ବିଜ୍ଞାନ / ଶିଶୁ ବିଜ୍ଞାନ	perceptual ability – ଉତ୍ସିଯାନୁଭୂତଜ୍ଞାନ- ସାମର୍ଥ୍ୟ
peephole method – ଅବଲୋକନ ପ୍ରଶାଳୀ	perceptual learning – ଉତ୍ସିଯାନୁଭୂତି ମୂଲକ ଶିକ୍ଷଣ
peer – ସମ ବୟସୀ	
peer-group – ସମ ବୟସୀ ଦଳ ବା ଗୋପୀୟ	perceptual syllable – ପ୍ରତ୍ୟେକଗୁହୀତ ଅକ୍ଷର
peer group-interaction – ସମ ଦଳୀୟ / ସମବୟସୀ ଅନୁକ୍ରିଯା	perennial – ଶାଶ୍ଵତ, ଚିରତନ
pejorism – ନିକୃଷ୍ଟତାବାଦ	perennialism – ଶାଶ୍ଵତବାଦ
penalty – ଶାସ୍ତ୍ର / ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ / ଦଣ୍ଡ / କୋରିମାନା	perfect – ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଆଦର୍ଶ
pencil drawing – ପେନ୍ସିଲ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍କନ	perfect competition – ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଯୋଗିତା
pencil sketch – ପେନ୍ସିଲ ଦ୍ୱାରା ରୂପରେଖା	perfect figure – ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକୃତି
pencil writing – ପେନ୍ସିଲ ଲିଖନ	perfect language – ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଷା
pendulum test – ଦୋଳକ ପରୀକ୍ଷଣ	performance – ପ୍ରଦର୍ଶନ, ନିଷ୍ଠାଦନ
peon-book – ପିଅନ ବହି / ପଡ଼ୁବାହୀ ଖାତା	performance appraisal – ନିଷ୍ଠାଦନ ମୂଲ୍ୟାୟନ / ପ୍ରଦର୍ଶନ ମୂଲ୍ୟାୟନ
pep-rally – ପ୍ରୋସାହନ ସମାବେଶ	performance evaluation – ନିଷ୍ଠାଦନ ମୂଲ୍ୟାୟନ
perant – ପ୍ରତିଶବ୍ଦ	performance rating – ନିଷ୍ଠାଦନ, କ୍ରମମୂଲ୍ୟାୟନ
percentage – ପ୍ରତିଶବ୍ଦତା	performance incentive – ନିଷ୍ଠାଦନ- ପ୍ରେରଣା

performance test – ନିଷ୍ଠାଦନ-ପରୀକ୍ଷଣ	permission – ଅନୁମତି
perimeter – ପରିମାପ	permissive discussion – ଅନୁମୋଦନୀୟ ଆଲୋଚନା
period – ନିର୍ଦ୍ଦେଖ / କାଳାଶ	permisive parents – ଅନୁମୋଦନୀୟ ପିତା-ମାତା
period analysis – କାଳାଶ ବିଶ୍ଲେଷଣ	permutation – କ୍ରମଚୟ / କ୍ରମ ପରିବୃତ୍ତି
periodic appraisal – କାଳାଶକ ମୂଲ୍ୟାୟନ	pernicious habit – ଘାତକ ଅଭ୍ୟାସ / କ୍ଷତିକାରକ ଅଭ୍ୟାସ
periodical inspection – କାଳାଶକ ନିରୀକ୍ଷଣ	perpetual – ଶାଶ୍ଵତ / ଚିର ନିରତର
periodical library – ପ୍ରତିକାଗାର	perpetuation – ସ୍ଥାୟୀକରଣ
periodical examination – କାଳାଶିକ ପରୀକ୍ଷଣ	perseverance – ଅଧିବସାୟ
periodical report – କାଳାଶକ ବିବରଣୀ	Perseveration – ଅବିରତ
periodical review – କାଳାଶିକ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ	persistence – ଧୈର୍ୟ, ଏକାତ୍ମ ଆଶ୍ରତି
periodical room – ପ୍ରତିକା-କଷ	persistence test – ଧୈର୍ୟ ପରୀକ୍ଷଣ
periodic evaluation – କାଳାଶକ ମୂଲ୍ୟାୟନ	persistent error – ସତତ ତୁରି
periodic review – କାଳାଶିକ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ	persona – ମୁଖ୍ୟ
peripheral – ପରିଧୀୟ ବା ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ	personal – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ
peripheral language – ପରିଧୀୟ ବା ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ ଭାଷା	personal adjustment – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରତିଯୋଜନ / ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ଯୋଜନ
perishable – ବିନାଶଶୀଳ	personal compliance – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅନୁପାଳନଶୀଳତା
permanent – ସ୍ଥାୟୀ	personal constant – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଥିରାଳ
permanent appointment – ସ୍ଥାୟୀ ନିୟ୍ୱତି	Personal counselor – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଦେଶ୍ୱା / ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତା
permeability – ପାରଗମ୍ୟତା	Personal data – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମୀକରଣ
permeation theory – ପରିବ୍ୟାସ୍ତି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	
permissible – ଅନୁମୋଦନୀୟ / ଅନୁମତି - ସାପେକ୍ଷ	

Personal equation - ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମୀକରଣ	Personality studies – ବ୍ୟକ୍ତିର ଅଧ୍ୟୟନ
Personal flexibility - ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ନମନୀୟତା	Personality style – ବ୍ୟକ୍ତିର ଅଧ୍ୟୟନ
Personal freedom - ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତା	Personality trait – ବ୍ୟକ୍ତିର ଲକ୍ଷଣ
Personal guidance - ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନ	Personal – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ
Personal hygiene - ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	Personal maladjustment – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅସମ୍ଯୋଜନ
Personality – ବ୍ୟକ୍ତିର	Personality motivation- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିପ୍ରେରଣା (ପ୍ରେରଣା)
Personality adjustment – ବ୍ୟକ୍ତିର ସମ୍ଯୋଜନ	Personal preference scale-ବ୍ୟକ୍ତି-ଅଭିମାନ୍ୟତା-ମାପନୀ
Personality counselling – ବ୍ୟକ୍ତିର ପରାମର୍ଶଦାନ	Personal-social conditioning -ବ୍ୟକ୍ତି-ସାମାଜିକ ଅନୁ-ବନ୍ଧନ
Personality development – ବ୍ୟକ୍ତିର ବିକାଶ	Personal statement – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିବରଣୀ
Personality disorder – ବ୍ୟକ୍ତିର ବିକୃତି	Personal style – ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶୈଳୀ
Personality disorganisation – ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଘଟନ (ବିଗଠନ)	Personate – ପ୍ରତିରୂପଣ କରିବା
Personality evaluation – ବ୍ୟକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାୟନ	Personification – ବ୍ୟକ୍ତି ଚିହ୍ନଟକରଣ
Personality interview – ବ୍ୟକ୍ତିର ସାକ୍ଷାତ୍କାର	Personnel – କର୍ମଚାରୀ ବର୍ଗ
Personality maladjustment – ବ୍ୟକ୍ତିର ଅସମ୍ଯୋଜନା	Personnel service – କର୍ମଚାରୀ ସେବା /
Personality pattern – ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ଵରୂପ (ଭାଞ୍ଚା)	Personology – ବ୍ୟକ୍ତି-ଅଧ୍ୟୟନ-ବିଦ୍ୟା
Personality problem – ବ୍ୟକ୍ତିର ସମସ୍ୟା	Perspective – ପରିପ୍ରେଷ୍ଟୀ / ପରିପ୍ରେଷଣ
Personality rating – ବ୍ୟକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ	Perspective drawing – ପରିପ୍ରେଷ୍ଟୀ – ରେଖାଙ୍କନ
Personality reorganisation – ବ୍ୟକ୍ତିର ପୁନର୍ଗଠନ	Perspective method- ପରିପ୍ରେଷ୍ଟ-ବିଧି / ପରିପ୍ରେଷ-ପ୍ରଣାଳୀ
Personality structure – ବ୍ୟକ୍ତିର ଅଧ୍ୟୟନ	Persuade – ବୁଝାଇବା / ମନେଇବା, ପ୍ରବର୍ଦ୍ଦାଇବା
	Perusal – ଅବଲୋକନ

Pervert	- ବିକୃତାଚାରୀ / ବିପଥଗାମୀ	ମନୋବିଜ୍ଞାନ
Pessimism	- ନୌରାଶ୍ୟବାଦ	Philosophy of education - ଶିକ୍ଷା-ଦର୍ଶନ
Pessimist	- ନୌରାଶ୍ୟବାଦୀ	Phobia - ଅହେତୁକ ଭୟ, ଅହେତୁକ ଘୁଣା
Peterson's scale	- ପିଟରସନ୍ସ ମାପନୀ, ଅଭିବୃତ ମାପନୀ	Phonation - ଉଚ୍ଚାରଣ
Phantasy	- ଅତିକଳନୀ, ଅଭୂତ କଳନା	Phonation disorder - ଉଚ୍ଚାରଣ - ବିକାର, ସ୍ଵରବିକାର
Phantom	- ବେତାଳ, ଅତିମାନୁଷ ଚରିତ୍ର ବିଶେଷ	Phoneme - ଧୂନି, ସ୍କ୍ରୁତମ ଧୂନି
Phase	- ଅବସ୍ଥା / ସ୍ଥର	Phonetic - ସ୍ଵରଗତ / ଉଚ୍ଚାରଣଗତ
Phenomenology	- ଦୃଶ୍ୟଘଟଣା ବିଜ୍ଞାନ / ଘଟଣା ବିଜ୍ଞାନ	Phonetic alphabet - ଧୂନିଗତ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା / ଉଚ୍ଚାରଣଗତ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା
Phenomenon	- ଘଟଣା, ପରିଦୃଶ୍ୟମାନ ଘଟଣା ବା ଅନୁଭୂତି	Phonetic analysis - ଧୂନିଗତ ବିଶ୍ୱେଷଣ / ସ୍ଵରଗତ ବିଶ୍ୱେଷଣ
Philanthropic	- ପରୋପକାରୀ	Phonetic aptitude - ଉଚ୍ଚାରଣ ଅଭିକ୍ଷମତ
Philanthropist	- ପରୋପକାରବାଦୀ	Phonetic evolution - ଧୂନି କ୍ରମ ବିକାଶ
Philanthropy	- ପରୋପକାର / ମାନବ ପ୍ରେମ	Phonetic fraction - ଧୂନି-ଅଂଶ
Philosopher	- ଦାର୍ଶନିକ / ତତ୍ତ୍ଵ ବିଚାରକ	Phonetician - ଉଚ୍ଚାରଣବିଦ୍
Philosophia perennis	- ଶାଶ୍ଵତ ଦର୍ଶନ	Phonetic inventory - ଉଚ୍ଚାରଣସୂଚୀ ଧୂନି- ଅନ୍ୟେଷ୍ଟିକା
Philosophical analysis	- ଦାର୍ଶନିକ ବିଶ୍ୱେଷଣ	Phonetic method - ଉଚ୍ଚାରଣ ପଦ୍ଧତି
Philosophical approach	- ଦାର୍ଶନିକ ଉପାଗମ, ବା ପ୍ରଶାଳା	Phonetic motivation - ଉଚ୍ଚାରଣ ଅଭିପ୍ରେରଣା
Philosophical behaviourism	- ଦାର୍ଶନିକ ବ୍ୟବହାରବାଦ	Phonetic pattern - ଉଚ୍ଚାରଣ ଅଭିରଚନା
Philosophical classification	- ଦାର୍ଶନିକ ବର୍ଗୀକରଣ	Phonetics - ଉଚ୍ଚାରଣ ବିଜ୍ଞାନ, ଧୂନି ବିଜ୍ଞାନ
Philosophical psychology	- ଦାର୍ଶନିକ	Phonetic spelling - ଉଚ୍ଚାରଣଗତ ବନାନ
		Phonetic symbol - ଉଚ୍ଚାରଣ ପ୍ରତୀକ (ଚିହ୍ନ)
		Phonetic word - ଉଚ୍ଚାରଣ ଶବ୍ଦ, ଧୂନିମୂଳକ

ଶବ୍ଦ	
Phonogram - ଫୋନୋଗ୍ରାମ / ଧୂନି ପ୍ରେରଣ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ	Physically handicapped - ବିଜଳୀଙ୍ଗ / ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷମ
Phonology - ଧୂନି ବିଜ୍ଞାନ	Physical method - ଭୌତିକ ପ୍ରଣାଳୀ
Phonometer - ଧୂନି ମାପକ	Physical movement - ଅଂଗ ଚାଲନା, ଶରୀର ଚାଲନା
Phonoscope - ଧୂନି ପ୍ରଦର୍ଶକ, ଫୋନୋସ୍କୋପ୍	Physical realism - ଭୌତିକ ବାସ୍ତବବାଦ
Photography - ଆଲୋକ ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ, ଫଟୋ ଉତୋଇବା ବିଦ୍ୟା, ଚିତ୍ରୋଇଳନ ବିଦ୍ୟା	Physical repression - ଶାରୀରିକ ଅବଦମନ
Phrase - ବାକ୍ୟାଶ / ଶତ୍ରୁବାକ୍ୟ	Physical training - ଶାରୀରିକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ
Phrase method - ବାକ୍ୟାଶ ପ୍ରଣାଳୀ	Physical trait - ଶାରୀରିକ ଲକ୍ଷଣ
Phrenology - କପାଳ ବିଦ୍ୟା / କପାଳ ବିଜ୍ଞାନ	Physical type - ଶାରୀରିକ ପ୍ରକାର ଭେଦ
Phylogenetic development - ଜାତି ବୃକ୍ଷିଯ ବିଜ୍ଞାନ	Physiocrat - ପ୍ରକୃତିଚନ୍ଦ୍ରବାଦୀ / ଭୌତିକ ଚନ୍ଦ୍ରବାଦୀ
Physical - ଶାରୀରିକ / ଭୌତିକ	Physiognomist - ଆକୃତି ବିଶେଷଙ୍କ / ଶରୀର ଗଠନ ବିଶେଷକ
Physical ability - ଶାରୀରିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ	Physiological drive - ଦୈହିକ ପ୍ରେରଣା
Physical ability test - ଶାରୀରିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷଣ	Physiology - ଶରୀର ତତ୍ତ୍ଵ
Physical capacity - ଶାରୀରିକ କ୍ଷମତା	Pick-up method - ପ୍ରେକ୍ଷଣ ଅଧ୍ୟଗମ ପ୍ରଣାଳୀ
Physical defect - ଶାରୀରିକ ତୁଟି	Pictograph - ଚିତ୍ରଲେଖ
Physical deformity - ଶାରୀରିକ ବିରୂପତା	Pictography - ଚିତ୍ରଲେଖନ / ଚିତ୍ରଲିପି
Physical development - ଶାରୀରିକ ବିକାଶ ବା ଅଭିବୃତ୍ତି	Pictorial - ସଚିତ୍ର / ଚିତ୍ରମନ୍ୟ
Physical education - ଶାରୀରିକ ଶିକ୍ଷା	Pictorial association - ଚିତ୍ର ସହଚର୍ଯ୍ୟ
Physical environment - ଭୌତିକ ପରିବେଶ	Pictorial composition - ସଚିତ୍ର ଉତ୍ସବନା
Physical examination - ଶାରୀରିକ ପରୀକ୍ଷଣ	Pictional map - ସଚିତ୍ର ମାନଚିତ୍ର
Physical instructor - ଶାରୀରିକ ଶିକ୍ଷାଦାତା	Pictorial aids - ସଚିତ୍ର ଉପକରଣ
	Pictorial teaching aids - ସଚିତ୍ର ପାଠ୍ୟାପକରଣ ସାମଗ୍ରୀ

Pictorial questionnaire -	ସଚିତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ	Pitch discrimination -	ସ୍ଵରାସାତ- ଭେଦବୋଧ,
Pictorial presentation -	ସଚିତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ	Pitch discrimination test -	ସ୍ଵରାସାତ ଭେଦବୋଧ ପରୀକ୍ଷଣ
Pictorial sentence -	ସଚିତ୍ର ବାକ୍ୟ	Pitch frequency -	ସ୍ଵରାସାତ ଫୌଲ ପୋନିକତା
Pictorial test -	ସଚିତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ	Pitch level -	ସ୍ଵରପ୍ରତିକାଣ୍ଡର
Pictorial writing -	ସଚିତ୍ର ଲେଖା / ସଚିତ୍ର ଲିଖନ	Place learning -	ସ୍ଥାନାଧ୍ୟଗମ
Picture-book -	ଚିତ୍ର ପୁସ୍ତକ / ଚିତ୍ରାବଳୀ-ପୁସ୍ତକ	Place – marker -	ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନକ
Picture due -	ଚିତ୍ର ସଂକେତ	Placement -	ନିୟୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ
Picture frustration test -	ଚିତ୍ରଗତ ନୈରାଶ୍ୟ ପରୀକ୍ଷଣ	Placement bureau -	ନିୟୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ / କାର୍ଯ୍ୟଦାନ ଫଂଙ୍କ୍ସନ
Picture gallery -	ଚିତ୍ର ବିଥକା	Placement service -	କାର୍ଯ୍ୟଦାନ ସେବା / ନିୟୁକ୍ତି ସେବା
Picture puzzle -	ଚିତ୍ର ପୁହେଳିକା	Placement test -	କାର୍ଯ୍ୟଦାନ ପରୀକ୍ଷଣ / ନିୟୁକ୍ତି ପରୀକ୍ଷଣ
Picturesque -	ଚିତ୍ରାଦ୍ୱାକ	Place-study habit -	ସ୍ଥାନ ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନ ଅଭ୍ୟାସ
Picture-story book -	ସଚିତ୍ର କଥା ପୁସ୍ତକ	Placing response -	ନିୟୁକ୍ତି ଅନୁକ୍ରିୟା / ନିୟୁକ୍ତି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
Piece -	ରଚନାଂଶ / ଖଣ୍ଡ / ଭାଗ	Place value -	ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ, ସ୍ଥାନ-ମାନ
Piece-meal -	ଖଣ୍ଡାଂଶ	Plain language -	ସରଳ ଭାଷା
Pie-diagram -	ବୃତ୍ତ-ଆଲେଖ	Plain speech -	ସରଳ ଭାଷା / ସରଳ ଭାଷଣ
Pilot -	ମାର୍ଗଦର୍ଶକ / ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ / ବିମାନଚାଲକ	Plan -	ଯୋଜନା
Pilotage -	ମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ	Plan book -	ପାଠ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରା ପୁସ୍ତକ, ଯୋଜନା ବହି
Pilot study -	ମାର୍ଗ ଦର୍ଶୀ ଅଧ୍ୟୟନ	Planned family -	ନିୟୋଜିତ ପରିବାର
Pioneer -	ଅଗ୍ରଣୀ / ଅଗ୍ରଦୂତ		
Pitch -	ସ୍ଵରାସାତ		
Pitch accent language -	ସ୍ଵରାସାତ ପ୍ରଧାନ ଭାଷା		

Planned interview - যোজনা বഴি- সাক্ষাত্কার	Play technique - ক্রিড়া বিধি / খেল কৌশল
Planned survey - যোজনা বഴি পর্বেক্ষণ	Play theory - ক্রিড়া বিজ্ঞান
Planning of study - অধ্যয়ন যোজনা	Play therapy - ক্রিড়া চিকিৎসা
Planophrasia - বিচার-চাঞ্চল্য	Playway method - ক্রিড়া-প্রশালন, ক্রিড়া-মাধ্যম-পদ্ধতি
Plantation - বৃক্ষরোপণ	Playwright - নাট্যকার / নাটক লেখক
Platform - প্লাটফর্ম/মঞ্চ	Plea - বাহানা
Plateau - মালভূমি	Plader - ওকিল
Platonic - আধারিক	Pleasure - আলুদ / আনন্দ
Platonic love - নিষ্ঠাম প্রেম	Pleasure-pain principle - ঘৃণা-দুঃখ বিজ্ঞান
Platonic idealism - আধারিক আদর্শবাদ	Plural society - বহু সামুদায়িক এমাজ / মিশ্র এমাজ
Platonic realism - আধারিক বাস্তববাদ	Plus and minus - যোগ ও বিয়োগ
Platonic relationship - আধারিক সমর্ক / নিষ্ঠাম সম্ভূতি	Pocket book - ক্ষুদ্র পুস্তিকা / পকেটে রহিপারুথবা বই
Plausible wrong answer - আপাতৎ সম্ভাব্য বিকর্ষক উত্তর	Pocket dictionary - ক্ষুদ্র শব্দকোষ / পকেটের রহিপারুথবা শব্দকোষ
Play - খেল / ক্রিড়া / নাটক	Poem - কবিতা
Playback - প্রতিশ্রুতিবণ	Poet - কবি
Playback singer - পার্সুল গায়ক (গায়িকা) প্রলিপি গায়িকা	Poetic language - কাব্যভাষা / কাব্যিক ভাষা
Play-day - ক্রিড়া দিবস	Poetry - কাব্য/কবিতা
Play field - ক্রিড়া প্রাঙ্গণ / খেল পড়িআ	Pointer - সংকেত
Playground - ক্রিড়া প্লাই / খেল পড়িআ	Point - বিন্দু/আঠক/মূল
Playgroup - ক্রিড়া দল	Point method - বিন্দু-পদ্ধতি
Play interview - ক্রিড়া সম্বোধন / ক্রিড়া শুনি সাক্ষাত্কার	

Point of admission -	প্রবেশ-সূল, প্রবেশদার	Polyvalency -	বহু অর্থকতা
Point of articulation -	ଉচ্চারণ স্থান	Poor boys fund -	গরিব ছাত্রাত্মী পাণ্ডি
Point of contact -	ঘংসূর্ণ সূল/ঘংসূর্ণ সূল	Popular learning -	লোকপ্রিয় বিদ্যা/ অভিপরিচিত শিক্ষণ
Point of convergence -	অভিযোগ সূল		লোকপ্রিয় শিক্ষণ
Point of divergence -	অপযোগ সূল	Popular library -	লোকপ্রিয় পাঠাগার বা পুষ্টকাগার
Point of intersection -	প্রতিছেদ বিন্দু	Popular literature -	জনসাহিত্য/ লোকপ্রিয় সাহিত্য
Point of origin -	উদ্গম সূল	Popular participation -	জন সহিত গিতা
Point of view -	দৃষ্টিকোণ	Popular theatre -	জনন। গ্রাম। ল। / লোকপ্রিয় নাট্যশালা
Point rating system -	বিন্দু-নির্দ্ধারণ পদ্ধতি	Popular word -	লৌকিক শব্দ/ বহুব্যবহৃত শব্দ
Point scale -	আংকমাপন।, বিন্দুমাপন।	Population -	জনসংখ্যা
Policy -	নীতি	Population education -	জনসংখ্যা শিক্ষণ
Political realism -	রাজনৈতিক বাস্তববাদ	Population density -	জনসংখ্যা ঘনত্ব
Poll-type questionnaire -	সামিতি-বিকল্প- প্রশ্নাবলী	Population growth -	জনসংখ্যা বৃদ্ধি
Pollution -	প্রদূষণ	Populationist -	জনসংখ্যাবিদ্ৰুত
Polyandry -	বহুপতিপ্রথা	Population mobility -	জনসংখ্যা-গতি বা গতিশীল-জনসংখ্যা
Polygamy -	বহু বিবাহ প্রথা	Population structure -	জনসংখ্যা সংরক্ষণা, জনসংখ্যা স্থৱৰূপ
Polygonal -	বহু ভুজ।, বহুবাহু বিশিষ্ট	Population trend -	জনসংখ্যা গতিধারা
Polylingual -	বহুভাষী	Portable -	স্বান্ধব্যয়/স্বান্ধানকরণম
Polylogue -	বহু আলাপ	Portrait -	রূপচিত্র
Polysyllabic word -	বহু অক্ষর বিশিষ্ট শব্দ	Portrait matching scale -	প্রতিচিত্র মিলন
Polysyllable -	বহু অক্ষর বিশিষ্ট, মিশ্রবর্ণাবলী		
Polysynthetic language -	বহু সংশ্লেষণামূলক ভাষা		

	ମାପନୀ	
Position	- ସ୍ଥିତି, ସ୍ଥାନ, ସୁଲ୍କ	Poster campaign - ବିଜ୍ଞାପନ ଅଭିଯାନ
Positional analysis	- ସୁଲଗତି ବିଶ୍ଲେଷଣ, ସ୍ଥିତି ଗତି ବିଶ୍ଲେଷଣ	Posterior-pituitary - ପୃଷ୍ଠା, ପୀମୁଖ ଗ୍ରହୀ, ପଣ୍ଡାତ-ପୀମୁଖ ଗ୍ରହୀ
Positive	- ନିଶ୍ଚୟାମୂଳକ, ସକାରାମୂଳକ	Posterity - ଉନ୍ନବିଂଶ ବଂଶଜ, ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟତ ପାଦି
Positive acceleration	- ସକାରାମୂଳକ ଉତ୍ତରଣ	Post-graduate - ସ୍ନାତକୋରର
Positive association	- ଅନୁକୂଳ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ	Post impressionism- ଉତ୍ତର-ଆଭାସବାଦ
Positive behaviour	- ଅନୁକୂଳ ବ୍ୟବହାର, ସକାରାମୂଳକ ବ୍ୟବହାର	Post matric course - ମାଟ୍ରିକ୍‌କୋରର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Positive correlation	- ସକାରାମୂଳକ ସହସମ୍ବନ୍ଧ	Post mortom - ଶବ୍ଦ୍ୟବଛେଦ
Positive condition	- ସକାରାମୂଳକ ସ୍ଥିତି ବା ଅବସ୍ଥା	Post natal - ଜନ୍ମୋରର ଅବସ୍ଥା
Positive education	- ସକାରାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା, ଅନୁକୂଳ-ଶିକ୍ଷଣ	Post script - ଜନ୍ମପର-ଅବସ୍ଥାପରବର୍ତ୍ତୀ ଲିପି
Positive knowledge	- ସକାରାମୂଳକ ଜ୍ଞାନ	Post sequential - କ୍ରମୋରର, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂହଚିତ୍ରମ
Positive self feeling	- ସକାରାମୂଳକ ସ୍ଵଭାବନା	Postulant - ଦୀକ୍ଷାର୍ଥୀ
Positive teaching	- ସକାରାମୂଳକ ଅଧ୍ୟାପନା	Postulate - ଅଭିଗ୍ରହୀତ
Positive utility	- ସକାରାମୂଳକ ଉପ୍ୟୋଗିତା	Posture - ଅଂଗ ବିନ୍ୟାସ, ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ
Positive valency	- ଅନୁକର୍ଷଣ	Potential - ବିଭବ, ଶକ୍ତି, ସାମର୍ଥ୍ୟଶାଳୀ
Possible	- ସମ୍ଭବ	Potential ability - ସଂଭାବ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟତା
Possibility	- ସମ୍ଭାବନା	Potential area- ସଂଭାବ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର
Post employment questionnaire	- ନିୟୁକ୍ତି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ	Potential deafness - ସଂଭାବ୍ୟ ବଧୁରତା
Post entry education	- ପ୍ରବେଶୋରର ଶିକ୍ଷା	Potentiality - ସଂଭାବ୍ୟତା, ସମର୍ଥତା
Post entry training	- ପ୍ରବେଶୋରର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	Potential response - ସଂଭାବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରିୟା
Poster	- ପ୍ରାଚୀର ପତ୍ର/ବିଜ୍ଞାପନ ପତ୍ର	Potential method - ସଂଭାବ୍ୟ ପ୍ରଶାଳୀ (ପରିଚି)
		Poverty - ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ଦରିଦ୍ରତା

Power - শক্তি, অধিকার, কর্তৃত	Practice teaching - অভ্যাস শিক্ষণ, শিক্ষাদানন্দ অভ্যাস
Power configuration - শক্তি সংরক্ষণ	
Power test - শক্তি পরীক্ষণ	Practising school - শিক্ষণাভ্যাস বিদ্যালয়, অভ্যাস বিদ্যালয়
Practical - ব্যবহারিক	Pragmatic - প্রয়োগবাদ সমতা
Practical ability - ব্যবহারিক, ব্যবহারিক সামর্থ্য	Pragmatical - প্রয়োগবাদীয়
Practical duty - ব্যবহারিক কর্তব্য	Pragmatic approach - প্রয়োগামূলক উপাগম (পরিচিত)
Practical examination - ব্যবহারিক পরীক্ষা, প্রয়োগিক পরীক্ষা	Pragmatic competence - প্রয়োগবাদীয় সমতা, প্রয়োগ-সমতা
Practical experience - ব্যবহারিক অনুভব (অভিজ্ঞতা)	Pragmatic relation - প্রয়োগবাদ সমতা বাস্তববাদ
Practical idealism - ব্যবহারিক আদর্শবাদ	Pragmatics - প্রয়োগবিজ্ঞান
Practical intelligence - ব্যবহার বুদ্ধি	Pragmatism - প্রয়োগবাদ
Practical reason - ব্যবহারিক কারণ	Pragmatists - প্রয়োগবাদী
Practical science - ব্যবহারিক বিজ্ঞান	Praxinoscope - ঘূর্ণনবর্ণী
Practical service - ব্যবহারিক যেবা	Praxis - ক্রিয়াকলাপ
Practical syllogism - ব্যবহারিক সামূহিক	Prayer - প্রার্থনা
Practical theology - ব্যবহারিক ইশ্বরবাদ	Pre-adoption - পূর্বানুকূলন
Practical virtue - ব্যবহারিক এদ্দশুণি	Pre-adolescent - প্রাক্কিশোর
Practical wisdom - ব্যবহারিক জ্ঞান	Pre-adolescence - প্রাক্ক ক্ষীশোর
Practice - অভ্যাস, ব্যবহার	Precedent - পূর্ববর্তী, পূর্ব নির্ণয়ী
Practice class - অভ্যাস কক্ষ	Presept - উপদেশ, দায়িত্ব
Practice curve - অভ্যাস বক্র	Preseption - পূর্ব গ্রহণ
Practice period - অভ্যাস অবধি, অভ্যাস সময়	Preceptor - গুরু, দায়িত্বাধীন
	Precise - যথাবচ্চ, সংক্ষিপ্ত

Precise thought - ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିଚାର	Predication - ନିଶ୍ଚିତ ଜଥନ
Precise definition - ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସଂଜ୍ଞା	Prediction - ପୂର୍ବନୂମାନ, ଉବିଷ୍ୟବାଣୀ
Precision - ସଂକ୍ଷିପ୍ତ, ସଠିକତା, ସୁସ୍ଥତା, ନିର୍ଦ୍ଦୀଳଗଣନା	Prediction method - ପୂର୍ବନୂମାନ ପଢ଼ନ୍ତି, ପୂର୍ବକଥନ ପ୍ରସାଲୀ
Precocious - ଅକଳାପକ୍ଷ, ଅକାଳ ବିକଶିତ, ଅକାଳ ପରିଣତ	Predictive future- ପୂର୍ବକଥୃତ, ଉବିଷ୍ୟତ
Precocious child - ଅକାଳପକ୍ଷ ଶିଶ୍ୱ, ଅକାଳ ପରିଣତ ଶିଶ୍ୱ	Predictive science - ପୂର୍ବନୂମାନ ବିଜ୍ଞାନ
Precoded question - ପୂର୍ବସଙ୍କେତିକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ	Predictive validity - ପୂର୍ବନୂମାନ ବୈଧତା
Pre-coding - ପୂର୍ବସଂକେତିକରଣ	Predictor - ପ୍ରାକ୍ ସୂଚକ, ପୂର୍ବନୂମାବିତ୍ର
Pre-cognition - ପ୍ରାଗ୍ବୋଧତ, ପ୍ରାକ୍ଷାନ	Pre-disposition - ପୂର୍ବପ୍ରବଣତା/ପୂର୍ବବୁଦ୍ଧି
Pre-college counselling - ପ୍ରାକ୍-ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ପରାମର୍ଶ ସେବା	Predominant - ପ୍ରଭାବୀ, ପ୍ରଧାନ
Pre-concieved outline - ପୂର୍ବ କହିତ ରୂପରେଖା	Pre-education - ପ୍ରାକ୍ଶିକ୍ଷା
Pre-conception- ପୂର୍ବଧାରଣା, ପୂର୍ବକଜ୍ଞନା, ପୂର୍ବନୂଗ୍ରହ	Pre-education curriculum - ପ୍ରାକ୍ଶିକ୍ଷା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Pre-conditioning - ପୂର୍ବନୂକୁଳନ, ପୂର୍ବନୂବନ୍ଧନ	Pre-employment training- ପ୍ରାକ୍ ନିୟୁକ୍ତି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ
Pre-conscious - ପୂର୍ବଚେତନା	Pre-entry education- ପ୍ରାକ୍ ପ୍ରବେଶ ଶିକ୍ଷା
Predecessor - ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପୂର୍ବକ, ପୂର୍ବଧକାରୀ	Pre-entry training - ପ୍ରାକ୍ ପ୍ରବେଶ ପରୀକ୍ଷଣ
Pre-determination - ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	Preface - ପ୍ରସାଦନା/ଆଉମୁଖ୍ୟ, ମୁଖ୍ୟବନ୍ଦ, ଉପକ୍ରମଣିକା
Pre-determiner - ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	Prefect - ଦଳପତି, ମୁଖ୍ୟ, ଶୁଣିଲାଗନ୍ଧୀ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥବା ମୁଖ୍ୟ ଛାତ୍ର
Predicament - ବିଷମ ଅବସ୍ଥା	Prefer - ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଆଦର କରିବା, ଅଧିକ ପସନ୍ଦ କରିବା
Predicate - ସତ୍ୟବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବା, କର୍ତ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ବାକ୍ୟାଙ୍ଗ	Preference - ଅଗ୍ରାଧକାର
Predicator - ସତ୍ୟା କଥକ, ସତ୍ୟବକ୍ତା	Prefix - ଉପସର୍ଗ, ଆରମ୍ଭ ସହ ଜଡ଼ିତ
	Pre-gang age - ପ୍ରାକ୍-ଦଳ ବୟସ, ପ୍ରାକ୍-ଦଳ ଗଠନ ବୟସ

Prejudice - পূর্বাগ্রহ, প্রতিকূল প্রভাব	Preparation - প্রস্তুতি, আয়োজন
Preliminary - প্রারম্ভিক, প্রাথমিক	Preparatory class - প্রস্তুতিমূলক শ্রেণী পাঠ
Preliminary interview - প্রারম্ভিক সাক্ষাৎকার	Pre-planned - পূর্বযোজিত, পূর্বযোজনা অনুযায়ী
Preliminary report - প্রারম্ভিক রিপোর্ট(বিবরণী)	Pre-potent action tendencies - পূর্ব প্রবল-ক্রিয়াপ্রবৃত্তি
Pre-literate - প্রাক্ সাক্ষর	Pre-potent drive - পূর্ব প্রবল প্রেরণা
Pre- literate people - প্রাক্ সাক্ষর জনতা	Preposition - পূর্বসর্গ অব্যয়
Pre-literate society - প্রাক্ সাক্ষর সমাজ	Prepositional - পূর্ব সর্গীয়, অব্যয়পদ ষম্ভুব্য
Prelude - প্রস্তাবনা, আরম্ভ	Pre- primary class - পূর্ব প্রাথমিক শ্রেণী, প্রাক্ প্রাথমিক শ্রেণী (কক্ষ)
Pre-matriculation examination - মাট্রিক-পূর্ব পরীক্ষা	Pre- reading programme - প্রাক্ পাঠন কার্যক্রম
Pre-mature - অকাল, অসময়, অপরিপক্ব, পরিপন্থ পূর্ব	Pre – school child - প্রাক্ বিদ্যালয় বালক (শিশু)
Premise - আধার	Pre schooler - প্রাক্ বিদ্যালয় শিশু (বালক)
Premise indicator - আধারসূচক	Pre school scale - প্রাক্ বিদ্যালয় মাপনী
Pre natal - প্রস্ববপূর্ব, জন্মপূর্ব, মাতৃগর্ভাবস্থা	Pre-school vocabulary - প্রাক্ বিদ্যালয় শব্দাবলী
Pre natal behaviour - প্রস্ববপূর্ব ব্যবহার	Prescribe - সুপারিশ করিবা, নির্দ্ধারণ করিবা
Pre natal care - প্রস্ববপূর্ব যন্ত্রণা	Prescribed - সুপারিশকৃত, নির্দ্ধারিত
Pre natal environment - প্রস্ববপূর্ব পরিবেশ(পর্যাবরণ)	Prescribed form - নির্দ্ধারিত ফর্ম
Pre –occupation- পূর্ব নির্দ্ধৃষ্টি কার্য্য	Prescriptive - অনুশাসনমূলক, আদেশামূলক
Pre –operational - প্রাক্ ক্রমানুভূতি	Prescriptive counselling - আদেশামূলক পরামর্শদেবা
Pre-operational paraphilic motor stage - প্রাক্ কর্মানুভূতিক প্রত্যক্ষ প্রেশী চালনা ঘোপান	

Presence - ଉପସ୍ଥିତି	Preventive measures- ନିବାରକ ଉପାୟ
Presentation - ଉପସ୍ଥାପନ	Preventive service - ନିବାରଣ ସେବା
Presentational mode - ଉପସ୍ଥାପନ ରାତି	Preventive treatment- ନିରୋଧକ ଉପଚାର
Presentism - ବର୍ତ୍ତମାନବାଦ	Preverbal knowledge- ପ୍ରାକ୍ ଶାବିକ ଜ୍ଞାନ
Present mark - ଉପସ୍ଥିତ ଚିହ୍ନ	Pre-view - ପୂର୍ବ ଦର୍ଶନ
Pre-service training - ପ୍ରାକ୍ସେବା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ, ସେବାପୂର୍ବ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	Previous reference - ପୂର୍ବ ସନ୍ଦର୍ଭ
Pressure group - ପ୍ରଭାବକ ସମୂହ, ପ୍ରଭାବକ ଦଳ	Previous year- ଗତବର୍ଷ/ପୂର୍ବବର୍ଷ/ପିଛିଲା ବର୍ଷ
Prestige - ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ସମ୍ମାନ	Pre-vision - ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟି, ପୂର୍ବ ଜ୍ଞାନ
Presumed - ପ୍ରକଳ୍ପିତ	Price - ମୂଲ୍ୟ
Presumption - ପ୍ରକଳ୍ପନା	Primary amentoa - ପ୍ରାଥମିକ କ୍ଷଣ ମନସ୍ତା, ଅନ୍ୟ ମନସ୍ତା
Pre-test - ପ୍ରାକ୍-ପରୀକ୍ଷଣ	Primary anxiety - ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍‌ବେଗ, ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍‌ବେଳନ
Pre -test and pilot study - ପ୍ରାକ୍ପରୀକ୍ଷଣ ତଥା ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ଅଧ୍ୟୟନ	Primary attention - ପ୍ରାଥମିକ ମନ୍ୟୋଗ
Prevail - ପ୍ରତିକଳିତ ହେବା	Primary data - ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟ
Prevailing - ବର୍ତ୍ତମାନ, ବିଦ୍ୟମାନ	Primary education - ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା
Prevent - ନିବାରଣ କରିବା, ମନାକରିବା, ନିରୋଧ କରିବା, ବିରୋଧ କରିବା	Primary examination - ପ୍ରାଥମିକ ପରୀକ୍ଷା
Prevention - ନିବାରଣ, ନିରୋଧ, ମନା, ନିଷ୍ପଦ କରିବା	Primary experience- ପ୍ରାଥମିକ ଅଭିଜ୍ଞାତ
Preventive - ନିରୋଧକ, ନିବାରକ	Primary group - ପ୍ରାଥମିକ ଦଳ
Preventive action - ନିରୋଧକ କାର୍ଯ୍ୟ, ନିବାରକ କାର୍ଯ୍ୟ	Primary institution - ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଅନୁଷ୍ଠାନ)
Preventive discipline - ନିର୍ବାଚକ ଅନୁଶାସନ, ନିବାରକ ଶୁଙ୍ଗଳା	Primary interest - ପ୍ରାଥମିକ ଆଗ୍ରହ
	Primary language - ପ୍ରାଥମିକ ଭାଷା, ଆଦ୍ୟଭାଷା, ମୂଳଭାଷା
	Primary learning - ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷଣ
	Primary mental ability - ପ୍ରାଥମିକ ମାନସିକ ଯୋଗ୍ୟତା, ପ୍ରାଥମିକ

ମାନସିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ	ଶିକ୍ଷା
Primary model - ମୂଳ ନମୂନା, ପ୍ରାଥମିକ ଛାତ୍ର	Private library- ଘରୋଇ ପାଠାଗାର, ନିଜ ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୁସ୍ତକାଳୟ
Primary school - ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଲୟ	Private school - ଘରୋଇ ବିଦ୍ୟାଲୟ, ବେସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Primary sentiment- ମୂଳ ଭାବ, ଆଦ୍ୟଭାବ	Private venture shool - ବେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବିଦ୍ୟାଲୟ
Primary standard of measurement - ମୁଖ୍ୟ ପରିମାପକ ମାନଦଣ୍ଡ	Privilege - ବିଶେଷ ଅଧିକାର, ବିଶେଷ ସୁବିଧା
Primary truth - ମୂଳ ସତ୍ୟ	Privileged class - ବିଶେଷ ସୁବିଧା ପ୍ରାୟ ଦଳ
Primary word - ମୂଳ ଶବ୍ଦ	Proaction - ପୂର୍ବ ଲକ୍ଷଣଯୁକ୍ତ କ୍ରିୟା
Primer - ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପୁସ୍ତିକା, ପ୍ରାଥମିକ ପୁସ୍ତିକା	Proactive - ପୂର୍ବ ଲକ୍ଷଣଯୁକ୍ତ ସଂପ୍ରତିକ
Primitive - ଆଦିମ, ଆଦ୍ୟ	Proactive inhibition - ଶିକ୍ଷଣଜନିତ ବାଧା ବା ପ୍ରତିରୋଧ, ଅନୁର୍ଦ୍ଧରିତ ଅନୁର୍ଦ୍ଧାରଣ
Primitive behaviour-ଆଦିମ ବ୍ୟବହାର, ଅସତ୍ୟ ଆଚରଣ	Probability - ସଂଭାବ୍ୟତା
Primitive education- ଆଦିମ ଶିକ୍ଷା	Probability curve - ସଂଭାବ୍ୟତା ବକ୍ର
Primitive society - ଆଦିମ ସମାଜ	Probability distribution-ସଂଭାବ୍ୟତା ବଣ୍ଣନ
Principal - ପ୍ରିନ୍ସିପ୍ / ଅଧ୍ୟାତ୍ମ, ପ୍ରାଧାନାଚାର୍ଯ୍ୟ, ମୁଖ୍ୟ	Probability estimate- ସଂଭାବ୍ୟତା ଆକଳନ
Principle - ତତ୍ତ୍ଵ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ନିୟମ	Probability factor - ସଂଭାବ୍ୟତା କାରକ
Principle of disuse - ଅନୁପ୍ରୟୋଗ ନିୟମ	Probability learning- ସଂଭାବ୍ୟତା ଶିକ୍ଷଣ
Principles of learning - ଶିକ୍ଷଣ ନିୟମାବଳୀ	Probability sampling- ସଂଭାବ୍ୟତା ନମୂନା ସଂଗ୍ରହ
Principle of multiple - ବହୁକାରଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	Probability theory - ସଂଭାବ୍ୟତା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
Prison school- କାରାଗାର ବିଦ୍ୟାଲୟ	Probable error - ସଂଭାବ୍ୟ ତୁରି
Private - ଘରୋଇ, ବେସରକାରୀ	Probation - ପରୀକ୍ଷଣୀୟ
Private college - ଘରୋଇ ମହାବିଦ୍ୟାଲୟ, ବେସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଲୟ	Probationary promotion - ପରୀକ୍ଷଣୀୟ ପଦୋନ୍ନତି
Private denominational education - ବେସରକାରୀ ସାମ୍ୟଦାୟିକ	

Probe	- ଯାଞ୍ଜକରିବା, ତଦତ୍	ପ୍ରଶାଳୀ ବିଶ୍ୱେଷଣ
Probing	- ତଦତ୍ ପ୍ରଶାଳୀ	Processing - ସଂସାଧନ
Problem	- ସମସ୍ୟା	Processing of data - ତଥ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ
Problematic situation	- ସମସ୍ୟାବହୁଳ ମୁଢ଼ି	Procession - ଶୋଭାଯାତ୍ରା, ପର୍ଵଆର
Problem box	- ସମସ୍ୟା ବାକ୍, ସମସ୍ୟାପେଟିକା	Process of interaction - ପରସ୍ପରକ କ୍ରିୟା, ପ୍ରତିକ୍ରିୟାବିଧି
Problem centred technique	- ସମସ୍ୟା କେନ୍ତ୍ରିକ ବିଧି(ଉପାୟ)	Pro-chancellor - ଉପକୁଳବିଧି ଗତି
Problem centered curriculum	- ସମସ୍ୟା କେନ୍ତ୍ରିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	Proclamation - ଘୋଷଣାକାମା
Problematic child	-ସମସ୍ୟା-ଶିଶୁ ସମସ୍ୟା- ବହୁଳ ଶିଶୁ, ସମସ୍ୟାଯୁଦ୍ଧ ଶିଶୁ	Proctor - କୁଳାନୁଶାସକ, ପ୍ରକର
Problem method	- ସମସ୍ୟା ପ୍ରଶାଳୀ	Prodigy - ଅମାଧାରଣ, ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ
Problem personality	- ସମସ୍ୟା ବ୍ୟକ୍ତି	Prodrome - ପୂର୍ବ ଲକ୍ଷଣ
Problem situation	- ସମସ୍ୟା ମୁଢ଼ି	Produce - ଉପାଦନକରିବା, ନିର୍ମଣ କରିବା, ସୃଷ୍ଟି କରିବା
Problem solving ability	- ସମସ୍ୟା-ସମାଧାନ ସାମର୍ଥ୍ୟ	Producer - ନିର୍ମାତା, ପ୍ରସ୍ତୁତକର୍ତ୍ତା, ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଧ୍ୟକାରୀ
Problem-solving participation	- ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ, ସହଯୋଗୀ	Product - ଉପାଦନ ସାମଗ୍ରୀ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀ
Problem solving process	- ସମସ୍ୟା- ସମାଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା	Production - ଉପାଦନ, ପ୍ରସ୍ତୁତି
Problem-story approach	- ସମସ୍ୟା-ଗଜ ପ୍ରକ୍ରିୟା	Production committee - ଉପାଦନ ସମିତି
Problem teacher	- ସମସ୍ୟା-ୟୁଦ୍ଧ ଶିକ୍ଷକ	Productive skill - ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କୌଶଳ, ଉପାଦନ କୌଶଳ, ସର୍ଜନାମୂଳ ସାମର୍ଥ୍ୟ
Procedure	- ପ୍ରକ୍ରିୟା, କାର୍ଯ୍ୟବିଧି, ପ୍ରଶାଳୀ	Productive thinking - ଉପାଦନ ସର୍ଜନାମୂଳ ଚିତ୍ତନ
Process	- କ୍ରମ, ପ୍ରକ୍ରିୟା, ବିଧି, ପ୍ରଶାଳୀ	Productive ratio - ଉପାଦକତା-ଅନୁପାତ
Process analysis	- ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଶ୍ୱେଷଣ,	Product moment co-relation - ଗୁଣନ-ଘୂର୍ଣ୍ଣ ସହସମନ୍ତର
		Product scale - ଉପାଦନ-ମାପନୀ

Profession - ବୃତ୍ତି, ବ୍ୟବସାୟ, ପେଶା	କ୍ରିୟାକଳାପ
Professional - ବ୍ୟବସାୟିକ, ପେଶାଦାରୀ	Professional outlook - ବ୍ୟବସାୟିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ
Professional assistance - ବ୍ୟବସାୟିକ ସହାୟତା, ବୃତ୍ତିଗତ ସହାୟତା	Professional relationship - ବ୍ୟବସାୟିକ ସମ୍ପର୍କ
Professional attitude - ବ୍ୟବସାୟିକ ମନୋବୃତ୍ତି	Professional requirement - ବ୍ୟବସାୟିକ ଆବଶ୍ୟକତା
Professional awareness - ବ୍ୟବସାୟିକ ଜ୍ଞାଗୃତି, ବ୍ୟବସାୟିକ ସଚେତନତା	Professional secret - ବ୍ୟବସାୟିକ ଗୋପନୀୟତା, ବୃତ୍ତିଗତ ଗୋପନୀୟତା
Professional behaviour - ବ୍ୟବସାୟିକ ବ୍ୟବହାର	Professional self - ବ୍ୟବସାୟିକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ, ବ୍ୟବସାୟିକ ଅହଂକାର
Professional certificate - ବୃତ୍ତି ପ୍ରମାଣପତ୍ର	Professional service - ବ୍ୟବସାୟିକ ସେବା, ବୃତ୍ତିଯ ସେବା
Professional competence - ବ୍ୟବସାୟିକ ଦକ୍ଷତା	Professional situation - ବ୍ୟବସାୟିକ ସ୍ଥିତି
Professional course - ବୃତ୍ତି-ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	Professional technique - ବ୍ୟବସାୟିକ ବିଧି ବା କୌଶଳ
Professional curiosity - ବ୍ୟବସାୟିକ ଜିଜ୍ଞାସା	Professional test - ବୃତ୍ତିଯ ପରୀକ୍ଷଣ
Professional education - ବୃତ୍ତିଗତ ଶିକ୍ଷା	Professor - ବରିଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାପକ, ପାଚାର୍ଯ୍ୟ
Professional group - ବୃତ୍ତିଗତ ଦଳ, ବ୍ୟବସାୟିକ ଦଳ	Proficiency - ପ୍ରବାଣତା
Professionalisation - ବ୍ୟବସାୟୀକରଣ	Proficiency certificate - ପ୍ରବାଣତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର
Professional journal - ବ୍ୟବସାୟିକ ପତ୍ରିକା, ବୃତ୍ତିଗତ ପତ୍ରିକା	Proficiency test - ପ୍ରବାଣତା ପରୀକ୍ଷଣ
Professional journalist - ବ୍ୟବସାୟିକ ପତ୍ରକାର, ବୃତ୍ତିଗତ ପତ୍ରକାର	Profile - ପରିଲେଖିକା, ପାର୍ଶ୍ଵଚିତ୍ର, ରୂପରେଖ
Professional knowledge - ବ୍ୟବସାୟିକ ଜ୍ଞାନ, ବୃତ୍ତିଗତ ଜ୍ଞାନ	Profile analysis - ପରିଲେଖିକା ବିଶ୍ୱାସଣ
Professional occupation - ବୃତ୍ତିଯ ଧର୍ମ, ବ୍ୟବସାୟଗତ ଜୀବିକା	Profile chart - ପରିଲେଖିକା ଚାର୍ଟ
Professional operation - ବ୍ୟବସାୟିକ	Profile test - ପରିଲେଖିକା-ପରୀକ୍ଷଣ
	Profit - ଲାଭ
	Proforma - ଫର୍ମ, ନିର୍ଦର୍ଶନ-ପତ୍ର

Profound	- ଗମୀର, ଗରୀର	Programming - ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରିବା, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
Profendity	- ଗୌରବ, ଗାମୀର୍ୟ	Progress - ପ୍ରଗତି, ଉନ୍ନତି
Progenia	- ଅକାଳ ବ୍ୟାଧି	Progress card - ପ୍ରଗତି ସୂଚକପତ୍ର,
Prognosis	- ପ୍ରାକ୍ଲାନ, ଭବିଷ୍ୟତ ଜ୍ଞାନ	ଅଗ୍ରଗତିସୂଚକ ପତ୍ର
Prognostic studies	- ଭବିଷ୍ୟ-ଅଧ୍ୟନ	Progression factor - ପ୍ରଗତିବୋଧକ କାରକ
Prognostic test	- ପୂର୍ବାନୁମାନ-ପରୀକ୍ଷଣ,	Progressive - ପ୍ରଗତିଶୀଳ, ପ୍ରଗତିବାଦୀ
	ଭାବିତଳାପଳ ପରୀକ୍ଷଣ	Programme of action- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସୂଚୀ
Programmatic research	- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ- ଅନୁସନ୍ଧାନ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ- ଗବେଷଣା	Progressive assimilation - ପ୍ରଗତିଶୀଳ, ଆମୀକରଣ
Programmatic speech	- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାଷଣ	Progressive change - ପ୍ରଗତିଶୀଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ
Programme	- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ପ୍ରୋଗ୍ରାମ	Progressive development - ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବିକାଶ, କ୍ରମାନୁଶାରେ ବିକାଶ
Programme content	- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟବସ୍ତୁ	Progressive differentiation - କ୍ରମାନୁୟାୟୀ ପ୍ରରେବୀକରଣ
Programme instruction	- ଯୋଜନାବନ୍ଧ ଶିକ୍ଷଣ, ଯୋଜନାବନ୍ଧ ପାଠ୍ୟଦାନ	Progressive education - ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଶିକ୍ଷା
Programme instruction material	- ଯୋଜନାବନ୍ଧ ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ	Progressive function - ପ୍ରଗତିଶୀଳ କାର୍ଯ୍ୟ
Programmed learning	- ଯୋଜନାବନ୍ଧ ଶିକ୍ଷଣ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମବନ୍ଧ ଶିକ୍ଷଣ	Progressive growth curve - ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବୃଦ୍ଧି-ଚକ୍ର
Programmed text book	- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ- ବନ୍ଧ ପାଠ୍ୟସ୍ଥଳ	Progressive impairment - ବର୍ଦ୍ଧି ଅସମର୍ଥତା
Programme evaluation	-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟାୟନ	Progressive programme experience - ପ୍ରଗତିଶୀଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଭୂତି (ଅନୁଭବ)
Programme	- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ	Progressivism - ପ୍ରଗତିବାଦ
Programme schedule	- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସୂଚୀ	Progress report - ପ୍ରଗତି-ବିବରଣୀ
		Prohibited - ନିଷିଦ୍ଧ
		Prohibited book - ନିଷିଦ୍ଧ-ପୁସ୍ତକ, ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ

	ବହି	Promotion period - ଶ୍ରେଣୀ ଉଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧି ବା କାଳାଂଶ । ପଦୋନ୍ତି କାଳ
Prohibition	- ନିଷେଧ, ନିଶାବନୀ, ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ନିଷେଧକରଣ	Promotion standards - ଶ୍ରେଣୀ ଉଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ମାନ
Prohibitiiion	- ନିଷେଧାମ୍ବକ	Prompt - ଦୂରତ୍ତ, ଶୀଘ୍ର ଉଚାଳ
Project	- ପ୍ରକଳ୍ପ, ପରିଯୋଜନା	Prompting - ଅନୁବୋଧକ, ସ୍ଥାରଣ
Project curriculum	- ପରିଯୋଜନା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	Prompting method - ଅନୁବୋଧକ ପ୍ରଶାଳୀ, ସ୍ଥାରଣ ପ୍ରଶାଳୀ
Projected picture	- ପ୍ରେକ୍ଷେପିତ ଚିତ୍ର	Promtness - ତ୍ୱରତା/ଶୀଘ୍ରତା
Project evaluation	- ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟାଯନ, ପରିଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟାଯନ	Proneness - ପ୍ରବଣତା
Projection	- ପ୍ରେକ୍ଷେପଣ	Pronoun - ସର୍ବନାମ
Projection ratio	- ପ୍ରେକ୍ଷେପଣ ଅନୁପାତ	Pronunciation - ଉଚାରଣ
Projection test	- ପ୍ରେକ୍ଷେପଣ ପରୀକ୍ଷଣ	Pronunciation exercise - ଉଚାରଣ -ଅଭ୍ୟାସ
Projection method	- ପ୍ରେକ୍ଷେପଣ ପ୍ରଶାଳୀ	Pronunciation keys - ଉଚାରଣ ସଙ୍କେତ
Project method	- ପରିଯୋଜନା-ସମସ୍ୟା ପ୍ରଶାଳୀ	Proof - ପ୍ରମାଣ
Projective technique	- ପ୍ରେକ୍ଷେପଣ ବିଧି ବା କୌଣସି	Proof of age - ଆୟୁ ପ୍ରମାଣ
Projector	- ପ୍ରେକ୍ଷେପକ	Propaganda effect - ପ୍ରଚାର ପ୍ରଭାବ
Project problem method	- ପରିଯୋଜନା, ସମସ୍ୟା ପ୍ରଶାଳୀ	Propagation - ପ୍ରଚାର, ପ୍ରସାର, ପ୍ରସାରଣ, ବଂଶବିତ୍ତାର
Project sheet	- ପ୍ରକଳ୍ପ (ପରିଯୋଜନା)ପତ୍ର	Propagator - ପ୍ରଚାରକ
Proletarian	- ଶ୍ରୀମଜୀବୀ	Property - ଗୁଣଧର୍ମ, ଧନସମ୍ପର୍କ
Prolong	- ଦୀର୍ଘ	Prophet - ଉକିଷ୍ୟବତ୍ତା, ଧର୍ମଶୁରୁ
Prominent	- ମୁଖ୍ୟ, ପ୍ରଧାନ	Propotion - ସମାନୁପାତ
Promote	- ଶ୍ରେଣୀ ଉଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ, ଉନ୍ନତି କରଣ	Proportional - ସମାନୁପାତିକ
Promotion	- ପଦୋନ୍ତି, ଶ୍ରେଣୀ ଉଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ହେବା	Proportionate sample - ସମାନୁପାତିକ ନମ୍ବନା
		Proposal - ପ୍ରସ୍ତାବ

Proposition - ତର୍କବାକ୍ୟ, ପ୍ରସ୍ତାବ-ବାକ୍ୟ	Psychasthenic reaction - ମନୋଦୌର୍ଜଳ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
Proprietary school - ଲାଭଶେର ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମାଲିକାନୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସୁର ସଂରକ୍ଷିତ ବିଦ୍ୟାଳୟ	Psyche - ମାନ, ମାନସ, ଚିର, ସାଇଜ
Prospective - ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ	Psychical distance - ମାନସିକ ଦୂରତା
Prospective method - ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପ୍ରଣାଳୀ	Psychical relativity - ମନ ସାପେକ୍ଷତା
Prospectus - ଝତବ୍ୟ ତଥ୍ୟ, ସମ୍ବଲିତ ପ୍ରସ୍ତୁତି	Psychical research - ପରମାନସିକୀୟ ଅନସନାନ (ଗବେଷଣା)
Prosperity - ସମୃଦ୍ଧି, ବୈଭବ	Psychic blindness - ମାନସିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁତ
Protection - ସଂରକ୍ଷଣ, ରକ୍ଷଣ	Psychic deafness - ମାନସିକ ବଧୁରତା
Protective mechanism - ରକ୍ଷଣ କୌଣସି	Psychic equivalent - ମନସାବ୍ଧିକ ସମହୂଲ୍ୟତା
Protestation - ବିରୋଧ	Psychic force - ମନସାବ୍ଧିକ ବଳ
Proto-language - ଆଦ୍ୟଭାଷା, ପ୍ରନ୍ଭଭାଷା	Psychic isolation - ମାନସାବ୍ଧିକ ନଃସଙ୍ଗତା
Proto-literate - ଆଦ୍ୟ-ସାକ୍ଷର	Psycho analysis - ମନୋବିଶ୍ୱେଷଣ
Pro-vice chancellor - ଉପଚୁଲ୍ଲପ୍ତି	Psycho analytic technique - ମନୋବିଶ୍ୱେଷଣାମୂଳକ ପ୍ରବିଧି
Provident fund - ଉତ୍ସିଷ୍ୟନିଧି ପାର୍ଶ୍ଵ	Psychoanalytic therapy - ମନୋବିଶ୍ୱେଷଣ ଚିକିତ୍ସା
Provisional - ଅସ୍ଥାୟୀ	Psychodrama - ମନସାବ୍ଧିକ ନାଟକ
Proximate - ସମୀପ୍ୟ, ନିକଟସ୍ଥ	Psycho-educational clinic - ମାନସିକ ଶିକ୍ଷଣ, ଚିକିତ୍ସା କେୟାର୍
Proximity - ନିକଟତା, ସମୀପତା	Psychogenesis - ମନୋଜନନ
Proximodistal development - ସମୀପ- ଦୂରାଭିମୁଖୀ ବିକାଶ	Psychogenic mental retardation - ମନୋଜାତ ମାନସିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁତ
Proxy - ପରୋକ୍ଷୀ, ଜଣକ ପାଇଁ ଅନ୍ୟଙ୍କେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି	Psychograph - ମନୋଲେଖ
Pseudo-feeble-mindedness - ଛିଡ଼ ବା ଛଳନାକାରୀ	Psycholinguistic - ମନୋଭାଷା ବିଜ୍ଞାନ
Pseudo-solution - ମିଥ୍ୟା ସମାଧାନ, ଛଦ୍ମ, ବା ଛଳନାପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧାନ	Psychological analysis - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଶ୍ୱେଷଣ

Psychological approach - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପାଗମ	Psychological subjectivism - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଆମ୍ଲିଷ ବାଦ
Psychological automatism - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ସ୍ଵଚଳତା	Psychologist - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ/ ମନୋବିଜ୍ଞାନବିଦ୍
Psychological clinic - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଚିକିତ୍ସାକେନ୍ଦ୍ରୀ	Psychology - ମନୋବିଜ୍ଞାନ
Psychological construct - ମାନସିକ ରଚନା	Psychometric index method - ମନୋମିତୀୟ ସୂଚନାକ ପ୍ରଶାଳୀ
Psychological control - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	Psychometric profile method - ମନୋମିତୀୟ ପରିଚ୍ଛେଦିକା ପ୍ରଶାଳୀ
Psychological determination - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଢ଼ତା	Psychometrics - ମନୋମିତି ବିଜ୍ଞାନ
Psychological-educational clinic- ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଶୈଶ୍ଵରିକ ଚିକିତ୍ସାଳୟ	Psychometric test - ମନୋମିତିକ ପରୀକ୍ଷଣ
Psychological-feed back - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରତିପୁର୍ଣ୍ଣ	Psychometry - ମନୋମିତି
Psychological group- ସମମନ୍ୟ ଦଳ	Psycho-motor - ମନଶାଳନ
Psychological guidance ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପଦେଶ ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା	Psychoneurosis - ସ୍ଥାବିକ ମାନସିକ ଦୁସ୍ଥିତା, ମ ୬ ନ । ବ ୫ । ଧ ୧, ସାରକୋନ୍ୟଗୋପିସ୍
Psychological isolation- ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବା ନିୟଙ୍ଗତା	Psychoneurotic child- ସ୍ଥାୟୀ ମାନସିକ ଦୁସ୍ଥିତା ଶିଶୁ
Psychological profile- ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ପିରଲ୍ୟୁଡ଼ିକା (ଟୀପ୍‌ପ୍ରେସ୍)	Psycho-neurotic depression- ସ୍ଥାୟୀ- ମନସିକ ଅବସାଦ ବା ନୈରାଶ୍ୟବୋଧ
Psychological repression - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଦମନ	Psychopathic delinquent - ମନୋବିକୃତ ଉପଚାରୀ
Psychological sociology- ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ସମାଜ ବିଜ୍ଞାନ	Psychopathic offender - ମନୋବିକୃତ ଦୋଷୀ
Psychological test - ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ପରୀକ୍ଷଣ	Psychopathic personality - ମନୋବିକୃତ

ବ୍ୟକ୍ତି	
Psychopathy - ମନୋ-ବିକୃତ	Public teacher - ସର୍ବଜନିକ ଶିକ୍ଷକ
Psycho-semantics - ମନୋ-ଅର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ	Public service commission - ଲୋକସେବା ଆୟୋଗ
Psychosis - ମନସ୍ତାପ/ମନବିକୃତି	Publisher - ପ୍ରକାଶକ
Psycho-social concept - ମନ-ସାମାଜିକ ଅଧ୍ୟାରଣା	Publisher's association - ପ୍ରକାଶକ ସଂଘ
Psycho-somatic - ମନ ଶାରୀରିକ	Publisher's catalogue - ପ୍ରକାଶକୀୟ ସୂଚୀ
Psycho-somatic disorder - ମନଶାରୀରିକ ବିକୃତି, ମନୋଦେହିକ ବିକାର	Publishing house - ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା
Psycho-therapeutic objective - ମନୋଚିକିତ୍ସାମୂଳକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	Publishing service - ପ୍ରକାଶନ ସେବା
Psychotherapy - ମନୋଚିକିତ୍ସା	Punch card - ଛିଡ଼ିତ କାର୍ଡ
Puberty - ଯୌବନାରସ/ନବଯୌବନ	Punch-card system - ଛିଡ଼ିତ କାର୍ଡ ପଦ୍ଧତି
Public - ସାର୍ବଜନିନ	Punching - ଛିଡ଼ଣ
Public-address system - ଧୂମି ବିଷ୍ଟାର ବ୍ୟବସ୍ଥା	Punctuality - ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତତା, ସମୟ ପାଳନ, ସମୟ ନିଷ୍ଠତା
Publication - ପ୍ରକାଶନ	Punishable - ଦଷ୍ଟନୀୟ
Public education - ସର୍ବସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା	Punishment - ଦଷ୍ଟ
Public institution - ଲୋକ ସଂସ୍ଥା, ସାର୍ବଜନୀନ ସଂସ୍ଥା	Pupilage - ଶିକ୍ଷ୍ୟତ, ଚେଲାହେବା
Public library - ସର୍ବସାଧାରଣ ପୁସ୍ତକାଗାର, ସାର୍ବଜନୀ ପାଠାଗାର	Pupil-centred - ଛାତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରିକ
Public mandate - ଜନାଦେଶ	Pupil-load - ଛାତ୍ର-ଭାର
Public recreation - ସର୍ବସାଧାରଣ ଚିରବିନୋଦନ	Pupil-migration - ଛାତ୍ର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ
Public school- ପର୍ଲିକ ଶ୍କ୍ଵଲ, ସର୍ବସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ	Pupil-mobility - ଛାତ୍ର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳତା
	Pupil-participation- ଛାତ୍ର-ସହଭାଗତ, ଛାତ୍ର ଅଂଶଗ୍ରହଣ
	Pupil-population - ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା
	Pupil portrait technique - ଛାତ୍ର-ଚିତ୍ରଣ ପ୍ରବିଧି, ଛାତ୍ର ଚିତ୍ରଣ କୌଣସି

Pupil-record - ଛାତ୍ର ରେକର୍ଡ, ଛାତ୍ରକ୍ରିୟାକଳାପ ସୂଚୀ	ଉଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ପାଇଁ)
Pupil- teacher - ଶୁଭାତ୍ମା	Pursuit - ଅନୁସରଣ-ସଂଭ୍ରମ ପରୀକ୍ଷଣ
Pupil-teacher planned curriculum - ଶୁଭାତ୍ମକ ପାଇଁ ଆୟୋଜିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ	Purview - କ୍ଷେତ୍ର, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର
Puppet - କାଠ ପୁଦୁଳୀ, କଣେଇ, ସଖୀକଣେଇ	Push and pull- ଫୋଲା-ଟଣା
Pure - ଶୁଦ୍ଧ, ବିଶୁଦ୍ଧ, ସନ୍ଧାନିକ	Putative deviation - କହିଛି ବିଚଳିତ
Puritan - ଶୁଦ୍ଧାଚାରବାଦୀ, ଶୁଦ୍ଧିବାଦୀ	Puzzle - ପ୍ରହେଲିକା, କ୍ୟୁହ
Puritanism - ଶୁଦ୍ଧାଚାରବାଦ	Puzzle-block-test - ପ୍ରହେଲିକା-ଗୋଟି(କ୍ଲକ)
Purity - ଶୁଦ୍ଧତା	Puzzle-box - ପ୍ରହେଲିକା ପେଟୀ
Purport - ଅଭିପ୍ରାୟ	Pyramid - ପିରାମିଡ଼
Purpose - ପ୍ରୟୋଜନ/ଉଦେଶ୍ୟ	Pyramid puzzle - ପିରାମିଡ଼ ପ୍ରହେଲିକା
Purposeful-interaction - ଉଦେଶ୍ୟମୂଳକ କ୍ରିୟା-ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	
Purposeful relationship - ଉଦେଶ୍ୟମୂଳକ ସମ୍ବନ୍ଧ	
Purposive behaviour - ଉଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଆଚରଣ	
Purposive behaviourism - ଉଦେଶ୍ୟ ସଂୟୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାରବାଦ (ଆଚରଣ ବାଦ)	
Purposive learning - ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଶିକ୍ଷଣ	
Purposive sampling - ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ନମ୍ବୁନା ଚମନ ପ୍ରକ୍ରିୟା	
Purposivism - ପ୍ରୟୋଜନ ବାଦ	
Pursue - ପଛରେ ଲାଗି ରହିବା (କୌଣସି	

- Q -	
Q data	- ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ
Q methodology	- କୁୟ - ପଦ୍ଧତି
Q technique	- କୁୟ - ପ୍ରବିଧି
Q sort technique	- କୁୟ-ପ୍ରବିଧି
Quartile	- ଚତୁର୍ଥାଂଶ, ଚତୁର୍ଥକ
Quartile deviation	- ଚତୁର୍ଥକ ବିଚଳନ
Quantitative measurement	- ପରିମାଣାମୂଳକ ମାପ
Quota sampling	- କେ । ଟ । ଭି ର କ ନମ୍ବନାବ୍ୟନ
Question bank	- ପ୍ରଶ୍ନ ବ୍ୟାଳ୍
Questionnaire	- ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ, ପ୍ରଶ୍ନମାଳା
Qualification	- ଯୋଗ୍ୟତା
Qualified	- ଉପସୂଚ୍ନ, ଯୋଗ୍ୟ
Qualifying body	- ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଭାରକ ସଂସ୍ଥା
Qualifying test	- ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଣ୍ଣୟକ ପରୀକ୍ଷଣ
Qualifying mark	- ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଣ୍ଣୟକ ସଙ୍କେତ / ବିହ୍ଲ / ନମ୍ବର
Quality	- ଗୁଣ, ଧର୍ମ, ପ୍ରକୃତି, ଲକ୍ଷଣ
Quality indicator	- ଗୁଣ ସୂଚନାକ
Qualitative assessment	- ଗୁଣାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଯକ
Quantity	- ପରିମାଣ
Quantative assessment	- ପରିମାଣାମୂଳକ ମୂଲ୍ୟାଯକ
Quarantine leave	- ସଜରୋଧ ଛୁଟି, କ୍ୟାରାଷ୍ଟାଇନ୍ ଛୁଟି
Quarterly examination	- ତେଣ୍ଟିମାସିକ ପରୀକ୍ଷା
Quarterly journal	- ତେଣ୍ଟିମାସିକ ପତ୍ରିକା
Quarterly report	- ତେଣ୍ଟିମାସିକ ବିବରଣୀ / ରିପୋର୍ଟ
Question	- ପ୍ରଶ୍ନ
Question and answer	- ପ୍ରଶ୍ନୋଭବ
Questionable	- ସମ୍ଭାବ୍ୟ
Question bit	- ପ୍ରଶ୍ନାଂଶ
Questioning skill	- ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାର ଦସ୍ତା
Questioning attitude	- ଜିଜ୍ଞାସୁ ମନୋବ୍ୟବି
Quid pro quo	- ପ୍ରତିଦାନ
Quadrivium	- ମଧ୍ୟୟୁଗୀୟ ଗଣିତର ଚତୁର୍ଥଭାଗ (ଜ୍ୟୋତିଷଶାସ୍ତ୍ର, ଅଳ୍ଖ ଓ ସଜୀତ)
Quality control	- ଗୁଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
Quantum	- ପରିମାଣ, ପ୍ରମାତ୍ରା
Query	- ପ୍ରଶ୍ନ, ସମେହ, ପ୍ରଶ୍ନ ବିହ୍ଲ
Quibble	- ବାକଚାହୁଁୟ, ବକ୍ରାତି, ଶ୍ଵେଷ
Quinary	- ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ

Quinquilateral	- ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ	Race worse	- ଦୌଡ଼ ମାର୍ଗ, ଘୋନାଦୌଡ଼ ପଡ଼ିଆ
Quinquennial	- ପଞ୍ଚବର୍ଷାବଧୁ, ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ	Race experience	- ବଂଶୋନ୍ତୁତ୍ତି
Quintile	- ପଞ୍ଚମକ	Race consciousness	- ପ୍ରଜାତି ସବେତନତା
Quiz	- ପ୍ଲ ଶ୍ଳୀ ର ର ୧ , ପ୍ରଶ୍ନୋଭଗଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷା	Radical empiricism	- ଉ କୁ ଟ ଇନ୍ଦ୍ରିୟାନୁଭବବାଦ
Quizzer/quiz master-	ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରକର୍ତ୍ତା	Radicalism	- ମୌଳିକ ପରିବର୍ତ୍ତନବାଦ
Quota	- ଅଂଶ / ଭାଗ	Radio communication	- ବେତାର ବାର୍ତ୍ତା
Quotation	- ଉତ୍ସୃତି	Ramification	- ବିପ୍ରାରୀ କରଣ
Quotient	- ଭାଗଫଳ, ଭଗ୍ନାଂଶ	Random sample	- ଅପ୍ରତିବର୍ଦ୍ଧିତ ନମ୍ବନା, ଯଦୃଛା ନମ୍ବନା
Quick witted	- ପ୍ରତ୍ୟୁଷକମତି	Random number	- ଯାଦୃଛିକ ସଂଖ୍ୟା
Quasi experimental method	- ସଦୃଶ ପରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରଶାଳି	Random number table	- ଯା ଦୃ ଛି କ ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀ
Quasi participant observation	- ସଦୃଶ ସହଭାଗୀ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ	Random variation	- ଯାଦୃଛିକ ବିଭେଦତା
Quasi random sampling	- ଯଦୃଛିକତା ନମ୍ବନାବିଯନ	Random movements	- ଅନିୟତ ଚେଷ୍ଟା
Quasi scale	- ସଦୃଶ ମାପନୀ	Rage	- ଗୋଷ, ରାଗ, କ୍ରୋଧ
Quandry	- ସଦିଷ୍ଟାବଦ୍ୟା	Range	- ସୀମା, ବିସ୍ତି, ପରିସର
Quietism	- ନୀରବତାବାଦ	Range of attention	- ଧାନ ପରିସର
Quietude	- ପ୍ରଶାନ୍ତି	Range of audibility	- ଶ୍ରୁବଣ ସୀମା / ପରିସର
-R-		Rank difference	- ଛିତି ଅନ୍ତର, ଛିତି ଭେଦ
The three R's	- ଯତ୍ତ ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା, ଲିଖନ, ପଠନ ଓ ଗଣିତ	Rank	- ଅନୁପସ୍ଥିତି, ର୍ୟାଙ୍କ
Race	- ପ୍ରଜାତି, ବଂଶ	Rapport	- ସମେଦୀ ସମର୍କ
		Rapporteur	- ସଂବନ୍ଧୀ

Rapproachment -	ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ପୁନଃ ପ୍ଲାପନ	Reading compression -	ପଠନବୋଧ
Rate of growth -	ବୃଦ୍ଧିହାର	Reading disability -	ପଠନ ଅକ୍ଷମତା
Rating scale -	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମାପନୀ	Realism	- ବାସ୍ତବବାଦ
Rater -	ସୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକାରୀ	Realist	- ବାସ୍ତବବାଦୀ
Ratio -	ଅନୁପାଦ	Reality	- ସରା, ବାସ୍ତବିକତା, ବାସ୍ତବତା, ବସ୍ତୁଷ୍ଟିତି
Rationalist -	ହେତୁବାଦୀ	Realisation	- ଉପଲବ୍ଧି, ପ୍ରାୟୀ
Rationality -	ସୌଜିକତା	Reason	- ଚର୍କ, ଯୁକ୍ତି, ହେତୁ, କାରଣ
Rationalism -	ବିଚାର ବୁଦ୍ଧିବାଦ, ଯୁକ୍ତିବାଦ	Reasoning	- ଚର୍କଣା, ବିଚାର
Rational -	ପ୍ରାଞ୍ଚ, ବିଚାର ଶକ୍ତି ସମଳ	Recall	- ପୁନଃ ସୂଚନା, ମନେ ପକାଇବା
Rationale -	ଡାୟର୍ୟ / ମୂଳନୀତି - ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ	Recapitulation	- ପୁନରାବୃତ୍ତି, ସଂକଷିପ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ
Rationalisation -	ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତକରଣ	Recency effect	- ଆସନ୍ତତା ପ୍ରଭାବ
Rational belief -	ବିଚାର ସିଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ, ଚର୍କସିଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ	Reception	- ଗ୍ରହଣ, ଅଭଗ୍ରହଣ
Raw score -	ମୂଳ ପ୍ରାୟୀକ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଫଳାଙ୍କ	Receptibility	- ଗ୍ରହଣ ଶକ୍ତି
Reaction -	ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	Receptor	- ଗ୍ରହୀତା, ଗ୍ରହଣକରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତ
Reaction formation -	ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବିଧାନ	Receptive apparatus	- ଗ_ । ହ । 1 ଉପକରଣ
Reaction time -	ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କାଳ	Receptive orientation	- ଗ_ । ହ । 1 ଅଭିନ୍ୟାସ
Reactive inhibition -	ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କିଣ୍ଟୁ ଯାଏଇବାରେଧ	Receptive skill	- ଗ୍ରହଣ - ଦକ୍ଷତା
Reading interest -	ଫଳାଗ୍ରହ	Reciprocal	- ପାରସ୍ପରିକ
Reading habit -	ପଠନାଭ୍ୟାସ	Reciprocal behaviour	- ପାର ସରି କାଢ଼ାଇବା
Reading nud -	ପଠନାବଶ୍ୟକତା		
Reading readiness -	ପଠନ-ପ୍ରସ୍ତୁତି		

Reciprocity	- ପାରସ୍ପରିକତା	Reflective action - ସବିମର୍ଶ କ୍ରିୟା
Recitation	- ଆବୁଦ୍ଧି	Reflex - ପ୍ରତିବର୍ଗ
Recommendation	- ସୁପାରିଶ	Reflex action - ସ୍ଵୟଂଚାଳିତ ସ୍ଵାୟବିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା, ପ୍ରତିବର୍ଗ - ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
Reconstructionism	- ପୁନଃ ରହନବାଦ , ପୁନର୍ଗଠନ ବାଦ	Reflex chain - ପ୍ରତିବର୍ଗ ଶୃଙ୍ଖଳା
Recognition	- ମାନ୍ୟତା, ସ୍ଵୀକୃତି , ମଞ୍ଜୁରୀ	Reflex latency - ଅବ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରତିବର୍ଗ
Recognition threshold	- ଅଭି ଝାନ ସୀମା	Reform - ସଂସ୍କାର
Recognised school	- ସ୍ଵୀକୃତିପ୍ରାୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ	Reference group - ନିର୍ଦ୍ଦେଶନ ସମୂହ
Recreation	- ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ, ବିଭିନ୍ନ ବିନୋଦନ	Reformatory school - ସଂଶୋଧନ ମୂଳକ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ସଂକ୍ଷାର ମୂଲ କ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସୁଧାର ବିଦ୍ୟାଳୟ
Recreational approach	- ବିଭିନ୍ନ ବିନୋଦନ ଉପାଗମ	Refraction - ଅଭିସରଣ
Recreational therapy	- ମନୋବିନୋଦନ ବିକିଷ୍ଟା	Refresher course - ପୁନଃ ଅନୁଧାନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Readability	- ପଠନ ସାମାର୍ଥ୍ୟ	Regimented Instruction - ବିବର୍ଣ୍ଣିତ ଶିକ୍ଷା
Recurring	- ଆବର୍ଗୀ, ଆବର୍ଗକ	Regional language - ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା
Re-education	- ପୁନଃ ଶିକ୍ଷଣ	Registrar - କୁଳ ସଢ଼ିବ
Re-examination	- ପୁନଃ ପରୀକ୍ଷା	Registration - ପଞ୍ଜୀକରଣ , ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ
Regional Institute of Education	- ଆଞ୍ଚଳିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	Regression - ମାଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମୂଖ୍ୟତା , ପ୍ରତିଗମନ
Reference	- ଉଲ୍ଲେଖ ସମ୍ପର୍କିତ	Regression coefficient - ମାଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମୂଖ୍ୟତା ଗୁଣାଳ, ପ୍ରତି ଗାମୀ
Referral	- ସଂପ୍ରେଷଣ	ସହଗ
Reflection	- ମନନ, ଅନୁଭିତନ , ବିଚାର, ପ୍ରତିଫଳନ	
Reflective thinking	- ମନନଶୀଳ ବିଭାବ	

Regression equation -	প্রতিগামী / মাধ্য। ভি মূল্য। সমাজরণ	Religious sanction -	ধর্মানুমোদন
Regression line -	প্রতিগামী রেখা	Religious value -	ধার্মিক মূল্যবোধ
Regrouping -	পুনঃবর্গ।করণ	Remains -	অবশেষ
Reinforcement -	পুনর্বলন, দৃढ়।করণ	Remedy -	ଉপচার, উপায়, সংশোধন
Rejected child -	অস্ব।কৃত শিশু, প্রত্যাখ্যাত শিশু	Remedial instruction -	সুধার / সংশোধনমূলক শিক্ষা
Rejection -	প্রত্যাখ্যান	Remedial measures-	প্রতিষ্ঠেধণ / প্রতিকারক ব্যবস্থা
Rejecter -	বর্জিত / প্রত্যাখ্যাত ব্যক্তি	Renunciation -	সন্ত্যায়, ত্যাগ
Regularity -	নিয়মিততা	Re-orientation -	পূর্বাভিমুখ।করণ, প্রাক - অধৃত-বিষয় এব পুনঃ - পরিবিত্ত
Regulaton -	বিনিয়ম	Repetition -	পুনরাবৃত্তি
Relativism -	সাপেক্ষবাদ	Repulsion -	বিকর্ষণ
Relational learning -	সম্বন্ধমূলক শিক্ষণ	Reprehension -	নিদা
Relative term -	সাপেক্ষ পদ	Repression -	দমন, নিবারণ
Relief -	সাহায্য, সুস্থিতা, রক্ষাপাইবা	Repressive -	দমন ক।র। 1 , দমনমূলক
Relief map -	উচ্চ।বাতি মানবিত্ত	Repressed instinct -	অবদম্পিত প্রবৃত্তি
Relaxation -	বিশ্রান্তি, ছিলা	Resemblance -	সাময়, সাদৃশ্য
Relevance -	প্রাপ্যজীবিতা	Repugnance -	কৃত।ধ।র। 1 রে বৈবাদৃশ্য
Reliability -	বি।শু। সন।য।ত। 1 , বিশ্রাময়তা	Repugnant behaviour -	প।র। স।র। বিরোধামূলক আচরণ
Relief -	ভারমুক্তি	Research -	গবেষণা, এক্ষণা
Religion -	ধর্ম	Research design -	গবেষণা কাঞ্চ। /
Religious instruction -	ধার্মিক শিক্ষা		
Religion schism -	ধর্ম ভেদ		

ପରିକଳ୍ପନା		ଉପାୟନ	
Residential school	- ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଲୟ	Rustication	- ବହିଷ୍ମାର, ବିତାନିନ
Residential university	- ଆବାସିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଲୟ	Reductionism	- ହ୍ରାସବାଦ
Resignation	- ଚ୍ୟାଗପଡ଼ି, ଉପସଥିତି	Repository	- ଭଣ୍ଡାର
Resilience	- ମାନସିକ-ଆୟାତ ମୁକ୍ତି	Resistance	- ବାଧା, ପ୍ରତିରୋଧ
Resilient person	- ମାନସିକ - ଆୟାତମୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି	Resistance group	- ପ୍ରତିରୋଧ ସମୂହ
Remote control	- ପରୋକ୍ଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	Resolution	- ସଂକଷ୍ଟ, ପ୍ରସ୍ତାବ
Reproduction	- ପ୍ରଜନନ, ପୁନଃ ଉତ୍ସାଦନ	Response	- ଅନୁକ୍ରିୟା
Reconstructionism	- ପୁନଃ ନିର୍ମାଣବାଦ	Response extinction	- ଅନୁ କିଂ୍ୟା ବିଲୋପ
Remembering	- ସୁରଣ	Response feedback	- ଅନୁକ୍ରିୟା ପ୍ରତିପୁଷ୍ଟି
Renaissance	- ନବ ଜାଗରଣ, ପୁନରଭୂଯଦୟ	Responsive	- ଅନୁକ୍ରିୟାଶୀଳ
Replacement	- ପୁନଃ ଘାପନ	Responsiveness	- ଅନୁକ୍ରିୟାଶୀଳତା
Replacement of emotion	- ଆବେଗ - ପୁନଃ ଘାପନ	Responsive question	- ଅନୁକ୍ରିୟାମକ ପ୍ରଶ୍ନ
Replica	- ପ୍ରତିରୂପ	Respondent behaviour	ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟନୋଭର ଆଢ଼ରଣ
Rerieve	- ଦଶ ଘରନ	Responsibility	- ଦାୟିତ୍ୱ
Reprimand	- ଉର୍ପନା, ତିରଞ୍ଚାର	Responsible	- ଦାୟିତ୍ୱ ସମଳ
Resource	- ସମ୍ବଲ	Reservation	- ସଂରକ୍ଷଣ
Resource teacher	- ବ୍ୟୁପ୍ରତିସମଳ ଶିକ୍ଷକ, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷକ	Reserved seat	- ସଂରକ୍ଷିତ ଘାନ
Resource room	- ସମ୍ବଲ ପ୍ରକୋଷ୍ଟ	Restlessness	- ବ୍ୟଗ୍ରତା, ଉଳ୍ଳବ୍ଧି
Reward	- ପାରିତୋଷିକ, ପୁରସ୍କାର,	Restriction	- ପ୍ରତିବର୍ଦ୍ଧ
		Restrictive parents	- ପ୍ରତିବର୍ଦ୍ଧକ ମାତାପିତା
		Resultant effect	- ପରିଣାମୀ ପ୍ରଭାବ
		Retarded child	- ଅନୁଗ୍ରବ୍ଧ ଶିଶୁ
		Retention	- ଧାରଣ

Retentiveness	- ଧାରଣ ଶକ୍ତି	Righteousness	- ଧାର୍ମିକତା, ନୀତି ପରାୟଣତା
Retirement	- ଅବସର	Right to education	- ଶିକ୍ଷାଧିକାର
Retroactive inhibition	- ପୂର୍ବ ବରେ ଧାରଣା, ପ୍ରତୀପବାଦ,	Rigid	- ଅନମନୀୟ, କଠୋର
	ପୂର୍ବ ସରିତ କୁଣ୍ଡା	Rite	- ଧାର୍ମିକ କୃତ୍ୟ
Retrogression	- ପଣ୍ଡାଦଗମନ, ପ୍ରତିକ୍ରମଣ	Ritualism	- କର୍ମକାର୍ଯ୍ୟବାଦ
Retrogressive	- ପଣ୍ଡାଦଗାମୀ	Rivalry	- ପ୍ରତିହଦିତା
Retrogressive chain	- ପଣ୍ଡାଦଗାମୀ ଶୃଙ୍ଖଳା	Roll call	- ଉପସ୍ଥିତି ନେବା
Revaluation	- ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟାୟନ	Role	- ଭୂମିକା
Revelation	- ପ୍ରକଟ, ଦେବବାଣୀ, ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାବେଶ	-adaptation	- ଭୂମିକା - ଅନୁଭୂଲ୍ୟନ
Revealed knowledge	- ପ୍ରକଟିତ ଜ୍ଞାନ	-conflict	- ଭୂମିକା - ଦ୍ୱାସ
Reverence	- ଶ୍ରୀମା, ଭକ୍ତି	-diffusion	- ଭୂମିକା ବିମିଶ୍ରଣ
Reversal effect	- ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବ	-expectation	- ଭୂମିକା ଅପେକ୍ଷା / ପ୍ରତ୍ୟାଶା
Review	- ସମୀକ୍ଷା	Role model	- କାର୍ଯ୍ୟାଦରଶ
Reviewer	- ସମୀକ୍ଷକ	Role playing	- ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ
Revivalism	- ପୁନରୁଦ୍ଧାରବାଦ	Role prescription	- ଭୂମିକା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
Revolution	- କ୍ରାତି, ବିଘ୍ନବ, ଉତ୍ସକ୍ରମଣ	Rorshach Inkblot test	- ୬ ରେ ୧ ସାଲ କାଳିଚିହ୍ନ ପରୀକ୍ଷଣ (ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ମାପନୀ)
Rho(p)	- ଚାର୍ଲେସ ସ୍ଥିଅରମ୍ୟାନଙ୍କ ସହସମ୍ବନ୍ଧ ଗୁଣାଙ୍କ	Routine	- ରୁଚିନ, ନିର୍ଯ୍ୟ, ନିତ୍ୟକ୍ରମ
Rhythm	- ଲୟ, ଛୟ-ଗତି	Rote learning	- ରଚିନା, ଘୋଷାପାଠ ପଢା
Rhythm reading	- ଲୟମୁକ୍ତ ପଠନ, ଛ୍ଵାସ ଆବୃତ୍ତି	Rural school	- ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ
Rhetoric	- ବାକ୍ସପରୁତା, ବାର୍ଷିତା, ଅଳଙ୍କୃତ ଭାଷା	Rural socialisation	- ଗ୍ରାମ ସାମାଦିକୀକରଣ
		Rural University	- ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

Rural area	- গ্রামাঞ্চল	সংরক্ষণ।
Rural development	- গ্রাম্য বিকাশ	Sampling error - প্রতিক্রিয়ান - ছুটি
Romantic	- পুলকিত, রোমাঞ্চকর, প্রশংসন রস, অন্যন্যান্যাগাগা	Sampling technique - প্রতিক্রিয়ান- প্রবিধি
Romanticism	- শৃঙ্খলারিকেষীদর্য্যবোধ, অন্যন্যান্যাগাগা	Stratified sampling - ব' ভ। গ। কু ত প্রতিক্রিয়ান, প্রথম বিন্যাস প্রতিক্রিয়ান
Romantic naturalism	- অনু র। গ। প্রাকৃতিবাদ	Snowball sampling - স্বীকৃত বি হু ট - পর্যবেক্ষিত প্রতিক্রিয়ান
Rotation method	- চক্রাবৃত্ত প্রশালা	Sanction - অনুমোদন, মন্তব্য
Rotated group	- ক্রমাবর্তীত গুপ্ত	Social sanction - বামাজিক সন্মোদন
Rta	- রচ, এত্যামূল নিয়মন / বিন্য মহা জাগতিক শৃঙ্খলা	Sandwich course - অক্ষ বর্ষ। পাঠ্যক্রম, বিষয়স্থ পাঠ্যক্রম
-S-		Sanguine - উষাহী, আশাবাদী
Sadism	- পাঠন তোষ, পরপাঠন বাদ	Satisfaction - সন্তুষ্টি, সন্তোষ
Safety training	- পুরুষা প্রশিক্ষণ	Saturation - পরিপূর্ণ
Salivary gland	- লালগ্রন্থি	Scale - মাপক, মাপনী
Salivary reflex	- লাল - প্রতিবর্ত	Scalability - ম। প। ন। য। ত। , যোগান। যত।
Salivary response	- লাল - অনুক্রিয়া	Scale analysis - অনুমাপ বিশ্লেষণ
Sample	- প্রতিদর্শ, নমুনা	Scatter - প্রক। র্ণন
Sample survey	- নমুনা এর্বেক্ষণ	Scattered diagram - বি কি র্ণ / প্রক। র্ণ আলেখ, পরিক্ষিপ্ত চিত্ৰ
Sampling	- নমুনা চয়ন, প্রতিক্রিয়ান	Scepticism - ঘৃণায়বাদ
Sampling distribution	- প্র। ত। দ। শ। আবণ্ণন	Scholarship - বৃত্তি
Sampling frame	- নমুনা / প্রতি দর্শ	Schematic drawing - প্রচ। কামুক আলেখ
		Schizophrenia - মনোবিভ্রম, মনোভ্রান্তি

Scholastic	- বৌদ্ধিক অভিষ্ঠমতা	Scientific temperament	- বৈজ্ঞানিক স্বত্ত্বাব
Scholastic aptitude	- বৌদ্ধিক অভিষ্ঠমতা	Scientific behaviourism	- বিজ্ঞান - এন্থর আচরণবাদ
Scholasticism	- বেগী ছ' ক ব। দ , পাণ্ডিত্যবাদ	Scientific tendency in Education	- শিক্ষারে বিজ্ঞান এন্থর ধারা
School	- বিদ্যালয়, শূল	Scientific hypothesis	- বিজ্ঞান এন্থর প্রাক কল্পনা
- adjustment	- বিদ্যালয় ঘনযোজন	Scientific inference	- বিজ্ঞান এন্থর অনুমান
- aid	- শূল এহায়তা	Scientism	- বিজ্ঞান বাদ
- examination board	- বিদ্যালয় পরীক্ষা- মণ্ডল	Scientific method	- বিজ্ঞান এন্থর প্রশালী
- library	- বিদ্যালয় পাঠাগার	Scientific study	- বিজ্ঞান এন্থর অধ্যয়ন
- record	- শূল রেকর্ড	Scope	- বিষয় ক্ষেত্র, বিষ্টার, প্রস্থার
- report	- .	Score	- প্রাপ্তাঙ্ক, লক্ষাঙ্ক
- organisation	- বিদ্যালয় সংগঠন	Scout	- বালকুর, দ্বাৰকু
- plant	- জ	Standard score	- মানক প্রাপ্তাঙ্ক
- admission age	- বিদ্যালয় প্রবেশ আয়ু	Scrambled book	- প্রক্ষিপ্ত পুস্তক
- assembly	- বিদ্যালয় বৰা	Screening	- বৰাবৰ্ছি
- broadcast	- বিদ্যালয় প্রস্থারণ	Screening committee	- ব ছ। ব ছ বমিতি
- council	- বিদ্যালয় পরিষদ	Screening device	- বৰাবৰ্ছি উপায়
- discipline	- শূল অনুশাসন	Scripture	- ধৰ্মগ্রন্থ
- leaving age	- বিদ্যালয়-নিৰ্বৰ্তন আয়ু	Scriptorium	- লিপি কক্ষ
- management	- বিদ্যালয় পরিচালনা	Scrutiny	- যাঞ্চ
- session	- শিক্ষাবৰ্ষ	Secondary Education	- মাধ্যমিক শিক্ষা
- system	- বিদ্যালয় ব্যবস্থা		
Science	- বিজ্ঞান		
Science fiction	- বিজ্ঞান কথা		
Scientific attitude	- বৈজ্ঞানিক মনোবৃত্তি		

- Education Commission	- মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ	- confidence	- আমূল্যবিশ্বাস
- attention	- গৌণ অবধান	- conquest	- আমূল্যবিজয়
- cue	- গৌণ একেত	- corrective	- স্বপ্নুধারক
- motivation	- গৌণ অভিপ্রেরণা	- conscious	- আচরণচেতনা
- sex characters	- গৌণ লিঙ্গায়-লক্ষণ	- consciousness	- আচরণচেতনা
- similarity	- গৌণ সামান্য	- consistency	- স্বষ্টিপত্তি, আমূল্যপত্তি
Secretion	- প্রাব	- contemplation	- আমূল্য চিন্তন
Sectarian Education	- ধার্মপ্রবাদীক শিক্ষা	- contradiction	- আমূল্য খণ্ডন
Secular	- ধার্মপ্রবাদী নিরপেক্ষ	- control	- আমূল্য ধারণা, আমূল্য নিরপেক্ষণ
Secularism	- ধার্মপ্রবাদী নিরপেক্ষবাদ	- criticism	- আমূল্য ধৰণীক্ষা
Security	- সুরক্ষা, নিরাপত্তা	- deception	- আমূল্য প্রবর্ধনা
Segregation	- পৃথক্করণ	- defeating	- স্বত্ত্বাতী
Selection method	- ঢেফেন্স প্রশালন	- devial	- আমূল্য নিরাপত্তা
Self abasement	- আমূল্যদৈনন্দিন্য	- derogation	- স্ব-অবস্থাননা
-absorption	- আমূল্যান্তরণ	- determinaton	- আমূল্য নির্ণয়
- actualisation	- আমূল্যিক্ষণ / আমূল্যাপলক্ষণ	- display	- আমূল্য প্রদর্শন
- aggressiveness	- আমূল্য-আক্রমণিকতা	- education	- স্বশিক্ষা
- annihilation	- আমূল্যাছেড	- employment	- আমূল্য নিয়োজন
Self appraisal	- আমূল্য মূল্যায়ন, আমূল্যমূল্যায়ন	- evidence	- স্বত্ত্বাতী প্রমাণ
- assertion	- স্বপ্রতিষ্ঠা, আমূল্যপ্রতিষ্ঠা	- evaluation	- স্বমূল্যায়ন
- assertiveness	- আমূল্য প্রতিষ্ঠায়ন	- expression	- আমূল্যপ্রকাশ
- centered	- আমূল্যকেন্দ্রিক	- explanatory	- স্বস্পষ্ট
- concept	- আমূল্যবিশ্বাস	- system	- আমূল্যনামনা
		- gratification	- আমূল্য-তুষ্টি

- identity	- আমু পরিচয়, আমু পরিচিত		অত্যঙ্গতুর্থক ব্যাপ্তি
- imposition	- আমু-আবোপণ	Semblance	- আভাস
- improvement	- আমুন্নতি	Seminar	- সংগোষ্ঠী, সেমিনার, সমান
- indulgence	- আমু-রোগাস্ত	Semi-professional	- অর্ছবৃত্তিক
- interest	- স্বহিত	Semi-skilled	- অর্ছকুশল
- love	- আমুরতি	Senate	- সিনেট
- learning	- স্বশিক্ষণ	Sensation	- সংবেদন
- observation	- আমুনিরীক্ষণ	Sense	- ইত্তিয়, জ্ঞান, বোধ, অনুভূতি
- preservation	- আমুরক্ষণ	Sensory impression	- ই এ ই সংবেদন
- punishment	- আমু দণ্ড	Sense of duty	- কর্তব্যবোধ
-rating inventory	- আমু নির্ভারণ সূচী	- of guilt	- অপরাধ বোধ
Self purification	- আমুশোধন, আমুশুন্ধি	Sensory perception	- ইত্তিয়ানুভূতি
- realisation	- আমু বিজ্ঞ, আমুপলক্ষ	Sensory motor activity	- সংবেদী প্রেরক ক্রিয়া
- regard	- আমুশুন্ধি	Sensory	- এ বে দ সংবেদনামূক
-regarding impulse	- স্ববিষ্যত আবেগ	- defect	- সংবেদনদোষ
- reliance	- আমু নির্ভরতা	- development	- সংবেদন বিকাশ
- respect	- আমু সম্মান	- discrimination	- সংবেদী ভেদ বোধ
- restraint	- আমু সংয়ম	- image	- সংবেদন প্রতিকৃতি / অবধারণা
- sacrifice	- আমু ত্যাগ	- reaction	- সংবেদী প্রতিক্রিয়া
- sufficient	- আমু পর্যাপ্ত	Sensual	- ইত্তিয়াস্ত
- supporting	- প- understanding - আমুবোধ		
- transcendence	- অতীত্ব আমুভাব		
Semantics	- শব্দার্থ তত্ত্ব, শব্দার্থ		
Semi-interquartile range	- অর্ধ		

Sensous	- ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଗତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟନିଷ୍ଠ	/	ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Sentiment	-	Shyness	- ସଂକେତ ଲଜାଶୀଳତା
Sentimentation	- ଭାବାବେଗବାଦ	Sign	- ଚିହ୍ନ, ଲକ୍ଷଣ
Sequence	- ଅନୁକ୍ରମ	Sign test	- ସଂକେତ / ଚିହ୍ନ ସର୍ବସ୍ଵ ପରୀକ୍ଷଣ
Sermons	- ପ୍ରବଚନ, ଦେଶନା	Silent reading	- ନୀରବ ପଠନ
Session	- ପଢାବର୍ଷ, ଅଧିବେଶନ	Simplification	- ସରଳୀକରଣ
Set	- ବିନ୍ୟାସ	Simulated test	- ଅନୁରୂପ ପରୀକ୍ଷଣ
Sex	- ଲିଙ୍ଗ, କାମ	Single teacher school	- ଏକ ଶିକ୍ଷକ ବିଦ୍ୟାଳୟ
- characteristics	- ଯୌନ ଲକ୍ଷଣ, ଲିଙ୍ଗୀୟ ଉପଲକ୍ଷଣ	Situation matching test	- ପ୍ରିତି ଅନୁରୂପ ବିନ୍ୟାସ,
- difference	- ଲିଙ୍ଗଭେଦ	Skewed distribution	- ବିଭିନ୍ନ ବିତରଣ ବକ୍ର
- Education	- ଯୌନ, କୈଶୋର ଶିକ୍ଷା	Skepticism	- ସଂଶୋଧବାଦ
- energy	- କାମ ଶକ୍ତି	Skill	- କୌଣସି
- faling	- କାମଭାବ	Skimming	- କ୍ଷିପ୍ରଗାମୀ ପଠନ
- gland	- କାମୋଦୀପକ ଗ୍ରହି	Slide projector	- ସ୍ଥାରଭ୍ରତ ପ୍ରସ୍ତେପକ
- gratification	- କାମଦୂଷ୍ଟି	Smoothed frequency curve	- ନିଷ୍ଠୋଣ ବାରମ୍ବାରତା ବକ୍ର/ରେଖା
Sexual infantalism	- ଶିଶୁ ବିଚାର ଯୌନଭାବ	Social equilibrium	- ସାମାଜିକ ସତ୍ତ୍ୱକଳନ
- instinct	- କାମ ପ୍ରବୃତ୍ତି	Social integration	- ସାମାଜିକ ସଂହଚିତି
- latency	- କାମ ପ୍ରସୁଦ୍ଧି	Social isolate	- ସମାଦିଖୂତ, ସମାଦି-ବାକୁଞ୍ଜି
Shift	- ପର୍ଯ୍ୟାୟ	Social justice	- ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ
Shock	- ଆଘାତ	Social foundation	- ସାମାଜିକ ଭିତ୍ତି
Shock effect	- ଆଘାତ ଫଳ		
Short course	- ସଂକଷିପ୍ତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ,		

Social mobility - ସାମାଜିକ ଗତିଶିଳତା	Sociogram - ସମାଜିକତା ଅଭିଲେଖ
Social norm - ସାମାଜିକ ମାନ	Sociograph - ସମାଜଲେଖ
Social objective - ସାମାଜିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	Sociological relationism - ସମାଜ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସାପେକ୍ଷବାଦ
Social orientation - ସାମାଜିକ ଅଭିନ୍ୟାସ	Sociology of Education - ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କିତ ସମାଜ ଶାସ୍ତ୍ର
Slow learner - ମନ୍ଦରଗାମୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ	Sociometric technique - ସମାଜମିତି କୌଣସି
Sociability - ସଙ୍ଗପ୍ରିୟତା, ସାମାଜିକତା	Sociometry - ସମାଜମିତି
Social adaptation - ସାମାଜିକ ଅନୁକୂଳନ	Sociometric scale - ସମାଜମିତିକ ମାପନୀ
- approach - ସାମାଜିକ ଅନୁମୋଦନ	Socratic method - ସକ୍ରେଟିସ ପ୍ରଶାସନ ପ୍ରଶ୍ନୋଦନ ପ୍ରଶାଳନୀ
- adjustment - ସାମାଜିକ ଅନୁମୋଦନ, ସାମାଜିକ ସମ୍ଯୋଜନ, ସଂହତି	Soma - କାଯ୍
- contract - ସାମାଜିକ ଚୁକ୍ତି	Somatic - କାଯିକ, ଦୈହିକ
- change - ସାମାଜିକ ପରିବର୍ଗନ	Somatic development - କାଯିକ ବିକାଶ
- curiosity - ସାମାଜିକ କୁତୁହଳ	Somato - phychosis - କାଯିକ ମନୋବିଜ୍ଞାନ
- control - ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	Sophism - ସୋଫିବାଦ, କୁତର୍କବାଦ, ବିତର୍କବାଦ
- factor - ସାମାଜିକ କାରକ	Sophistic - ସୋଫିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
- deviation - ସାମାଜିକ ବିଚାଳନ, ବିଚୁଣ୍ଡି	Social status index - ସାମାଜକ ସ୍ଥିତି ସୂଚକାଙ୍କ୍ଷା
- environment - ସାମାଜିକ ପରିବେଶ	Social stratification - ସାମାଜିକ ପ୍ରତିଶରୀଳତା
Socialization - ସମାଜୀକରଣ, ସାମାଜିକୀକରଣ	Social withdrawal - ସାମାଜିକ ଅପସାରଣ
Socialized education - ସାମାଜିକ ଶିକ୍ଷା	Social participation - ସାମାଜିକ ସହଭାଗିତା
- child - ସମାଜୀକୃତ ଶିଶ୍ୱ, ଶିଶ୍ୱୁ	Social perception - ସାମାଜିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ସି
- classroom - ସମାଜୀକୃତ କଲ୍ୟ / ବର୍ଗ	Social psychology -
Socio-economic forces - ସାମାଜିକ - ଆର୍ଥିକ କାରକ	Social quotient - ସାମାଜିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ
Socio-drama - ସାମାଜିକ ନାଟକ	Social scale - ସାମାଜିକ ଅନୁମାପ

Sophistry	- ବିତଞ୍ଚା, ଭ୍ରାତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁନ୍ଦରି	- objective	- ମୁଖ୍ୟ / ବିଶିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
Sophistication bias	- ପ୍ରମାଦନ - ପକ୍ଷପାତା କୂଟତର୍କ	- property	- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୁଣଧର୍ମ
Soul	- ଆମା	Specificity	- ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା
Sound	- ଧୂନି	Spectrum	- ବର୍ଣ୍ଣକ୍ରମ, ବର୍ଣ୍ଣାଳୀ
Sound distortion	- ଧୂନି ବିରୂପୀକରଣ	Speculation	- ପରିକଳ୍ପନା
Sound proof	- ଧୂନି-ଅରେଦ୍ୟ	Speculative	- ପରିକଳ୍ପିତ
- work	- ଧୂନି-ଡରଙ୍ଗ	Speech clinic	- ବାକ୍-ନିଦାନଶାଳା
Source book	- ଆଧାର ଗ୍ରହ	Speech defect	- ବାଗଦୋଷ
- material	- ମୂଳ ସାଧନ	Speech therapist	- ବାକ୍-ଚିକିତ୍ସକ
Space	- ମହାକାଶ ସ୍ଥାନ	Speed test	- ଗତି-ପରୀକ୍ଷଣ
Spatial error	- ସ୍ଥାନ ଛୁଟି	Spelling	- ବନାନ
Space perception	- ଠିକ୍-ପ୍ରତ୍ୟେ	Spelling error	- ବର୍ଣ୍ଣାଶୁଦ୍ଧି
Spaced learning	- ସାନ୍ତରାଳ ଶିକ୍ଷଣ / ବ୍ୟବଧାନ ସୁରକ୍ଷାକାଳ ଶିକ୍ଷଣ / ବ୍ୟବହି ଶିକ୍ଷା	Sperm	- ଶୁକ୍ରାଣୁ
- repetition	- ସମାନ୍ତରାଳ ପୁନରାବୃତ୍ତି	Spiral method	- ସର୍ପିଳ ପ୍ରଣାଳୀ
Span	- ବିସ୍ତୃତି	Spirit	- ଆମା
Span, attention	- ମନ୍ୟୋଗିତା ବିପ୍ରାର	Spiritual	- ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
Spatial ability	- ଦୈଶ୍ୟକ ସାମର୍ଥ୍ୟ	Spiritual value	- ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମୂଲ୍ୟ
Species	- ଜାତି, ଉପଜାତି	Spiritualism	- ଆଧ୍ୟାତ୍ମବାଦ
Specific	- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ	Split half,reliability	- ସ ମ ବି ଭ । ଜି ତ ବିଶ୍ୱାସନୀୟତା
Specific ability	- ବିଶିଷ୍ଟ / ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାମର୍ଥ୍ୟ	Split personality	- ଖଣ୍ଡିତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ, ସନ୍ଧିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ
Specific gravity	- ଆପେକ୍ଷିକ ସାନ୍ତ୍ରତା	Spontaneity	- ସ୍ଵତଃସ୍ଵଭୂତି
		Spurt	- ସ୍ଫୁରଣ, ଉତ୍ତର୍ଷେପ
		Spot-pattern test	- ବୈଦବ ପରୀକ୍ଷଣ
		Spurious data	- ମିଥ୍ୟା/କୃତ୍ରିକ ତଥ୍ୟ

Spurious correlation - ମିଥ୍ୟା ସହସରଣ	ପରିଷଦ
Staff teaching - ଶିକ୍ଷକ / ଅଧ୍ୟାପକ ବର୍ଗ	State Resource Centre - ରାଜ୍ୟ-ସାଧନ-କେନ୍ଦ୍ର
Staff non-teaching - ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀ ବର୍ଗ	Statement - ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନ, କଥନ
Stammering - ବାକ୍ ସ୍ଲଳନ, ଖନେଇବା	Statement variable - କଥନବ୍ରତ
Standard - ପ୍ରାମାଣିକ, ମାନକ, ସ୍ତର	Static - ଶ୍ଵିର, ଅବଳ
-deviation - ମାନକ ବିଭିନ୍ନତା	Stereotyped - ଗତାନୁଗତିକ
- error - ମାନକ ତ୍ରୁଟି	Statistical inference - ସାଂଖ୍ୟିକୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ
- error of estimate - ଆକଳନର ମାନକ ତ୍ରୁଟି	Statistical Method - ସାଂଖ୍ୟିକୀ ପ୍ରଶାଳୀ
- score - ମାନକ ପ୍ରାସ୍ତାବ	Statistic - ପରିସଂଖ୍ୟାନ ନମ୍ବରାଙ୍କ
Standardisation - ମାନକୀକରଣ	Statistics - ପରିସଂଖ୍ୟାନ
Standardised test - ମାନକୀକୃତ ପରୀକ୍ଷଣ	Statutory - ବିଧୁବନ୍ଦ, ବୈଧାନିକ
Stanford achievement test - ମାନକୀକୃତ ପରୀକ୍ଷଣ	Stem - ଉତ୍ତରବାତିମୁଖୀ
Stanford-Brint scale - ସ୍କାନ ଫୋର୍ଡ-ବି ନେ ସ୍କେଲ	Stimulants - ଉଦ୍‌ଦେଖିବାରେ
Stannine scale - ମାନକ ନବ ମାପନୀ	Stigma - ଦୂଷଣ, କଳଙ୍କ
State aid - ରାଜ୍ୟ ସହାୟତା	Stimulus - ଉଦ୍‌ଦେଖିବାରେ
State Board of Education - ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ବୋର୍ଡ ସଂସାର	- conditioned - ଅନୁବନ୍ଧିତ ଉଦ୍‌ଦେଖିବାରେ
State Bureau of Textbook Production and Preparation - ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	- localised - ସାନୀୟ ଉଦ୍‌ଦେଖିବାରେ
State Institute of Education - ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	Stimulus discrimination - ଉଦ୍‌ଦେଖିବାରେ ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍‌ଦେଖିବାରେ
State Institute of Educational Research and Training - ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	Stricism - - ଅନୁଭୂତି ବିହାନତା
	Stream of consciousness - ଚେତନା ଧାରା, ଚେତନା ପ୍ରବାହ
	Strers - ପ୍ରତିବଳ, ଚାପ
	Structural psychology - ସଂରଚନାମୂଳକ ମନୋବିଜ୍ଞାନ
	Structuralism - ସଂରଚନାମୂଳକ ବିଧାନ /

	ସଂରଚ୍ଛନୀକରଣ ବାଦ	Subversive	- ବିପର୍ଯ୍ୟସୀଳ, ବିଧିଷ୍ଠୀ
Structure -	ସଂରଚ୍ଛନା, ବାକ୍ୟଗଠନ ଭାଙ୍ଗା	Subject	- ବିଷୟ, ଅଧ୍ୟନ ପରିସର
Structured Group -	ସଂରଚ୍ଛିତ ସମୂହ	ubject, compulsory	- ଅବି କଷ / ବାଧତାମୂଳକ ବିଷୟ
Structured interview -	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାଳାପ	Sub-inspector	- ଉପ ନିରୀକ୍ଷକ
Struggle for existence -	ଜୀବନ ସଂଘର୍ଷ/ ସ୍ଥିତ ସଂଘର୍ଷ	Subject, core	- ବାଧତାମୂଳକ ବିଷୟ, ଅନିବାର୍ୟ ବିଷୟ
Student	- ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ, ଛାତ୍ର	- elective	- ବୈକଳ୍ପିକ ବିଷୟ
- free	- ନିଃଶୁଳକ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ	- optional	- ଜ୍ଞାନୀୟ ବିଷୟ
- friendly	- ଛାତ୍ର ବସଳତା	Subjective	- ଆମ୍ବନିଷ, ବ୍ୟକ୍ତିନିଷ, ବ୍ୟକ୍ତିପ୍ରେକ୍ଷଣ
- Government	- ଛାତ୍ର ଶାସନ	- observation	- ବ୍ୟକ୍ତିନିଷ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ
- self Government	- ଛାତ୍ର - ସ୍କୁଲ୍ ସନ୍ , ଛାତ୍ରୋପଯୋଗୀ	- evaluation	- ବ୍ୟକ୍ତିନିଷ ମୂଲ୍ୟାଯନ
- adviser	- ଛାତ୍ର ଉପଦେଶ୍ୱା	- experience	- ଆମ୍ବନିଷ ଅନୁଭୂତି
- organisation	- ଛାତ୍ର ସଂଗଠନ	Sublimatioin	- ଉଦ୍‌ବାରୀକରଣ / ସଂଭାଗୀ କରଣ
- Union	- ଛାତ୍ର ସଂସଦ	Submission	- ଆନୁ ଗତ୍ୟ, ଅଧୀନତା, ବଶ୍ୟତା
- aid	- ଛାତ୍ର ସହାୟତା	Submoral	- ଅବନୈତିକ
- placement	- ଛାତ୍ର ସ୍ଥାନନ୍ଦ	Subnormal	- ଅବସାମାନ୍ୟ, ଅବସାଧାରଣ
- representative	- ଛାତ୍ର-ପ୍ରତିନିଧି	Subnormality	- ଅବସାମାନ୍ୟତା
Study	- ଅଧ୍ୟନ	Subsistence	- ଜୀବନ ଧାରଣ, ସ୍ଥିତ ସରା
- schedule	- ଅଧ୍ୟନ ସାରଣୀ	Subsistence allowance	- ଜୀବନ ଧରଣାରଣ ଉତ୍ତରାଳ
- material	- ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ	Substance	- ଦ୍ରୁବ୍ୟ, ପଦାର୍ଥ, ବସ୍ତୁ
Style of life	- ଜୀବନଶୈଳୀ	Substantial attribute	- ଗୁଣସାର, ସାରବରା
Subconscious	- ଅବଦେତନ	Substitute	- ସ୍ଥାନାପନ୍ନ, ବଦଳ
- mind	- ଅବଦେତନ ମନ		
Subhuman	- ଅବମାନବୀୟ		
Subliminal	- ଅବଦେତନ, ଅସବେତନ		

Substitution - ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ, ପରିବର୍ତ୍ତ	Supernatural - ଅତି ପ୍ରାକୃତିକ, ଅଲୋକିକ, ଦିବ୍ୟ
Sub test - ଉପ-ପରୀକ୍ଷଣ	Supernaturalism - ଅଲୋକିକବାଦ
Sub vocal reading - ଉପାଂଶୁ ଗଠନ	Supernaturalistic explanation - ଅଲୋକିକ / ଦିବ୍ୟ ବ୍ୟଖ୍ୟାନ
Succession - ଅନୁକ୍ରମ, ପରିବର୍ତ୍ତତା	Superstition - ଅନ୍ତବିଶ୍ୱାସ
Successive appoximation method - ପୂର୍ବାନୁକ୍ରମ-ସନ୍ଧିକଟନ ପ୍ରଶାଳି	Supervision - ନିରୀକ୍ଷଣ, ଅଧୀକ୍ଷଣ
Successive age levels - ଆନୁକ୍ରମିକ ବୟସ ପ୍ରତିକର୍ମ	Supervision, democratic - ଗଣଚାନ୍ଦିକ ଅଧୀକ୍ଷଣ
Sucking - କୂଷଣ, ସ୍ଵନ୍ୟପାନ	Supervisor - ଅଧୀକ୍ଷକ, ନିରୀକ୍ଷକ, ତଥାବଧାରକ
Suckling - ସ୍ଵନ୍ୟ ପାଯନ	Supervisory - ତଥାବଧାରୀୟ, ଅଧୀକ୍ଷଣୀୟ
Suggestibility - ପ୍ରସ୍ତାବନା, ସୁଚନାକ୍ଷମତା	Superised study - ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷିତ ଅଧ୍ୟନ
Suggestible - ସୁଚନାଯୋଗ୍ୟ, ସୁଚନାକ୍ଷମ	Supplementary reading - ଅତିରିକ୍ତ ଗଠନ, ଅନୁପୁରକ ଗଠନ
Suggestion - ସୁଚନା, ପ୍ରସ୍ତାବ, ଆଭାସ - constructive - ଗଠନମୂଳକ ପ୍ରସ୍ତାବ - negative - ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରସ୍ତାବ - post-hypnotiz - ସଂମୋହନୋତ୍ତର ଆଭାସ	- reader - ଅତିରିକ୍ତ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ
Suggestive question - ସାଙ୍କେତାମ୍ବକ ପ୍ରଶ୍ନ, ଆଭାସିକ ପ୍ରଶ୍ନ	Suppression - ନିରୋଧକ, ଦମନ, ନିବାରଣ
Summon Bonum - ପରମାର୍ଥ, ପରମ	Supportive behaviour - ଅନୁପୋଷକ, ସମର୍ଥକ ବ୍ୟବହାର
Summary - ସାରାଂଶ	Supportive document - ସହାୟକ ପ୍ରଲେଖ
Super-ego - ଅତ୍ୟହମ, ପରମ ଅହ	Supra - consciousness - ପରାଚେତନା
Superior - complex - ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ମନୋଗ୍ରହି	Supra - intellectual - ପ୍ରଞ୍ଜାତୀୟ, ଅତିପ୍ରଞ୍ଜ
Superfluous - ଅଧିମନ୍ୟତା, ଅଗଭୀର, ନିରଥ୍ୟକ	Surplus energy theory - ଅଧୁଶକ୍ତିବାଦ
Supra-mental transformation - ଅତିମାନସ ରୂପାବତର	Surplus conditioned reaction - ଅଧୁଶକ୍ତି ଅନୁବନ୍ଧିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
	Survey - ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ସର୍ବେ
	Supportive programme - ଆନୁସଂଗିକ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	
Survival of the fittest - ଯୋଗ୍ୟତମର ଉଦ୍ବର୍ଜନ	Synergism - ସହକାରିତା
Suspension - ପ୍ରଲୟନ, ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା	Synopsy - ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର
Suspended judgement - ସ୍ଥିତ ବିଚାର / ନ୍ୟାୟ	Synoptic view - ସାରସଂଗ୍ରାହୀ ଦୃଷ୍ଟି
Syllabus - ପାଠ୍ୟ ବିବରଣ, ପାଠ୍ୟ ତାଲିକା	Synthesis - ସଂଶୋଷଣ, ସଂଯୋଗ
Syllogism - ତ୍ରୀପଦୀଯୁକ୍ତ, ତର୍କ	Syntax - ବାକ୍ୟ ବିନ୍ୟାସ, ଶବ୍ୟୋଜିକା
Symbol - ପ୍ରତୀକ, ଚିହ୍ନ, ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ, ଲକ୍ଷଣ	System - ସଂସିଦ୍ଧି, ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପଢ଼ନ୍ତି
Symbolic example - ପ୍ରତୀକ ଉଦ୍ଦାହରଣ	System analysis - ବ୍ୟବସାନ୍ୟାସ, ବ୍ୟବସା ବିଶ୍ଳେଷଣ, ଧାରା ବିଶ୍ଳେଷଣ,
Symbolism - ପ୍ରତୀକବାଦ	- T -
Symbolization - ପ୍ରତୀକୀକରଣ	Table - ସାରଣୀ, ତାଲିକା, ଚେତ୍ରିଲ
Symmetry - ପ୍ରତିସାମ୍ୟ, ଯଥାନୁପାତ	Table of Contents - ବିଷୟ ସୂଚୀ, ବିଷୟ ତାଲିକା
Symmetrical - ପ୍ରତିସମ, ଯଥାନୁପାତିକ, ସମବିନ୍ୟସ୍ତ	Taboo - ବର୍ଜନ, ନିଷେଧ
Symmetrical, bilaterally - ଦ୍ୱିପାର୍ଶ୍ଵକ ସାମ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ	Tabula rasa - ରିତ ପରଚିକା, ଶୂନ୍ୟତା ଫଳକ (ମନସଂପର୍କିତ)
Sympathy - ସହାନୁଭୂତି, ସମବେଦନା	Tabulation - ସାରଣୀକରଣ
Symptom - ଲକ୍ଷଣ	Tabulator - ସାରଣୀକର୍ତ୍ତା, ସାରଣୀକାର
- neurotic - ସ୍ଥାୟବିକ ଲକ୍ଷଣ	Tag question - ସଂଲଗ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ, ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହିତ ପ୍ରଶ୍ନ
- psychosomatic - ମନେଶାତ୍ମୀୟକ ଲକ୍ଷଣ	Talent - ଧୀର୍ଘତା, ପ୍ରତିଭା
Symposium - ପରିଚର୍ଚା, ଆଲୋଚନାଚକ୍ର, ଗୋପ୍ତ୍ଵ ଆଲୋଚନା	Tantrum - ଅହେତୁକ ବଦରାଘ
Symptomatic - ଲକ୍ଷଣାମ୍ବଳ	Target - ଲକ୍ଷ୍ୟ
Syndicate - ଅଭିଷ୍ଵଦ, ସିଞ୍ଚିକେର	Taste - ରୂପି
Syndrome - ସହଲକ୍ଷଣ	Task - କାର୍ଯ୍ୟ
	Task force - କାର୍ଯ୍ୟବଳ

Task orientation - କାର୍ଯ୍ୟ-ଅଭିନ୍ୟାସ	Teaching staff - ଶିକ୍ଷକ ମଣ୍ଡଳୀ, ଅଧ୍ୟାପକ ବର୍ଗ
Task persistencey - କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରୟନ୍ତ, କାର୍ଯ୍ୟାଭିନିବେଶ	Teaching strategy - ଶିକ୍ଷାଦାନ ଉପାୟ
Tautology - ନିରଥ୍ୟକ ପୁନର୍ଭୁକ୍ତି, ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥ ଥିବା ଶବ୍ଦର ବାରଯାର ପ୍ରୟୋଗ	Teaching technique - ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରବିଧି
Taxonomy - ବର୍ଗୀକରଣ ବିଜ୍ଞାନ	Teaching technology - ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରଯୁକ୍ତି
Teacher - ଶିକ୍ଷକ, ଅଧ୍ୟାପକ	Team spiriti - ସହଯୋଗ ଭାବନା
Teachercentric method - ଶିକ୍ଷକକେନ୍ଦ୍ରିକ ପ୍ରଣାଳୀ	Team teaching - ଦଳଗତ / ସାମୁହିକ ଶିକ୍ଷାଦାନ
Teacher - centred class - ଶିକ୍ଷକ-କେନ୍ଦ୍ରିକ ଶ୍ରେଣୀ / କଷ	Team work - ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ
- counsellor - ଶିକ୍ଷକ ପରାମର୍ଶଦାତା	Technical - ପାରିଭାଷିକ, ଔଦ୍ୟୋଗିକ, ଶିକ୍ଷିକ, କାରିଗରୀ ସଂପୃଷ୍ଟ
- education - ଶିକ୍ଷକ - ଶିକ୍ଷା	Technical education - କାରିଗରୀ ଶିକ୍ଷା
- educator - ପ୍ରଶ୍ରିତକ	Technical - scientific model - ସର୍ବଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରୟୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ବା ମନୋଲ୍ୟ (ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସଂପର୍କିତ)
- efficiency - ଶିକ୍ଷକ ଦକ୍ଷତା	Technical terminology - Technology - ପ୍ରୟୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା
- parent conference - ଶିକ୍ଷକ-ଅଭିଭାବକ ସମ୍ମେଲନ	Tean age - କେଣ୍ଟଶୋର
Teacher placement - ଶିକ୍ଷକ- ଅବସ୍ଥାପନ	Telecast - ଦୂରଦର୍ଶନ ପ୍ରସାରଣ
Teachers' association - ଶିକ୍ଷକ ସଂଘ	Tele - communication - ଦୂରସଂଚାର
Teachers' glide - ଶିକ୍ଷକ ସଂଦର୍ଶକା	Teleology - ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟବାଦ
Teachers' handbook - ଶିକ୍ଷକ ପୁସ୍ତିକା	Teleological explanation - ପରିଶାମସାପେକ୍ଷ / ଫଳ ସାପେକ୍ଷ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
Teaching aid - ଶିକ୍ଷାଦାନ ସାଧନ / ଉପକରଣ	Tele - conference - ଦୂର ସଞ୍ଚାର ଆଲୋଚନା
Teaching-learning material - ପାଠ ପାଠନ ସାମଗ୍ରୀ	Television - ଦୂର ଦର୍ଶନ
Teaching machine - ଅଧ୍ୟାପନା ଯନ୍ତ୍ର	Televised instruction - ଦୂରଦର୍ଶନ ଶିକ୍ଷା
Teaching method - ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରଣାଳୀ	Tele schooling - ଦୂରଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମ ବିଦ୍ୟାଳୟ
Teaching practice - ଶିକ୍ଷାଦାନ ଅଭ୍ୟାସ	

Temparament - ସ୍ଵଭାବ, ପ୍ରକୃତି	Tetracheric correlation - ଚତୁର୍ଭୋଣୀୟ ସହସମ୍ବନ୍ଧ
Temper tantrum - କ୍ଷୋଧାବେଶ	Tertrad - ଚତୁର୍ଥ
Temporal - କାଲିକ, ସାମୟିକ, ପାର୍ଯ୍ୟକ	Text - ପାଠ୍ୟ, ପାଠ
Temptation - ପ୍ରଳୋଭନ	Text book - ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ
Tendency - ପ୍ରଦୃତି, ପ୍ରବଣତା, ଧାରା	Text book appraisal - ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ - ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ
Tender - କୋମଳ	Text book bureau - ପାଠ୍ୟ ପ୍ରଣୟନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
Tender emotion - ବାସ୍ତଳ୍ୟ	Textual analysis - ପାଠ ବିଶ୍ଲେଷଣ
Tenet - ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ନିୟମ	Theism - ଜଗ୍ନାନବାଦ
Tension - ମାନସିକ ଚାପ, ଉରେଜନା	Theist - ଜଗ୍ନାନବାଦୀ
Tension - reductive behaviour - ଉରେଜନା - ହ୍ରାସକ ବ୍ୟବହାର / ଆଚରଣ	Thematic - ବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
Tentative - ଅନନ୍ତିମ, ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ, ତତ୍କାଳ	Thematic appearance - ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂପ୍ରତ୍ୟେକଣ
Terminal- ଆବଧୂକ, ଉପାତ୍କ, ଅତ୍ତ, ଅନ୍ତିମ	Thematic appearaption test - ବିଷୟବସ୍ତୁ ସଂପ୍ରତ୍ୟେକ ପରୀକ୍ଷଣ
Termination - ଅବସାନ, ସମାପ୍ତି	Theme - ବିଷୟବସ୍ତୁ, କଥ୍ୟ, ପ୍ରସଙ୍ଗ
Terms and conditions - ସର୍ବ ଓ ନିବନ୍ଧ	Theocentricism - ଜଗ୍ନାନ କୈନ୍ତ୍ରିକ ବାଦ
Tertiary - ତୃତୀୟ ଉତ୍ତର, ତୃତୀୟ ପ୍ରତିକିଳ	Theo centric naturalism - ଜଗ୍ନାନକୈନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରକୃତିବାଦ
Testability - ପରୀକ୍ଷଣୀୟତା	Theology - ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା
Test check - ନମୁନା ପରୀକ୍ଷଣ	Theoretical - ତାତ୍ତ୍ଵିକ, ସୈଦ୍ଧାନ୍ୟିକ
Test - ପରୀକ୍ଷଣ, ପରଖ	Theory - ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ତତ୍ତ୍ଵ
Testing programme - ପରୀକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	Theory and practice - ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଓ ବ୍ୟବହାର
Test - retest method - ପରୀକ୍ଷଣ ପୁନଃପରୀକ୍ଷଣ ବିଧ୍ୟ	Theory of identical elements - ସମୋପାଦାନ
Test score - ପରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରାସ୍ତାନି	Theory of generalisation - ସାମାଜୀକରଣ ତତ୍ତ୍ଵ
Test standardisation - ପରୀକ୍ଷଣ ମାନକୀକରଣ	- mental faculty - ମାନସ ଶକ୍ତି - ସିଦ୍ଧାନ୍ତ - multiple causation - ବହୁକାରଣ ଗତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

- natural consequence - ପ୍ରାକୃତିକ ପରିଣାମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	Time factor - କାଳ -କାରକ, ସମୟକାରକ
- primary abilities - ମୂଳଯୋଗ୍ୟତା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	Time interval - ସମୟାନ୍ତର, ସମୟ-ଅନ୍ତରାଳ
- probability - ସଂଭାବ୍ୟତା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	Timeless - କାଳାତୀତ
Therapeutic approach - ଚିକିତ୍ସା ଉପାଗମ	Time limit - ସମୟ ସୀମା
Therapeutic hypnosis - ଚିକିତ୍ସାଗତ ସମ୍ମୋହନ	Time line - ସମୟରେଖା
Therapeutic pedagogy - ଉପଚାରାମ୍ବଳ ଶିକ୍ଷାଶାସ୍ତ୍ର	Time schedule - ସମୟ ଅନୁସୂଚୀ
Therapist - ଚିକିତ୍ସକ	Time on task - ନିଯୋଜିତ, ନିଯୋଜନ
Therapy - ଚିକିତ୍ସା	Time sense - ସମୟ ବୋଧ, ସମୟ ଜ୍ଞାନ
Thesis - ସନ୍ଦର୍ଭ, ଗବେଷଣାମୂଳକ ପ୍ରବନ୍ଧ	Time table - ସମୟ ସାରଣୀ
Thing - for - itself - ଗବେଷଣାମୂଳକ ପ୍ରବନ୍ଧ	Timidity - ଭୀରୁତା
Thing - in - itself - ଅନ୍ତରାଗମନ	Tip - ଅଗ୍ରୀମ ସଂକେତ, ଶେଷାଂଶ, ବକ୍ଷସିୟ
Thinking - ବିଚାର, ଚିନ୍ତନ, ଭାବନା, ଆଗମ	Title - ଶୀର୍ଷକ, ଶିରୋନାମୀ
Thinking disorder - ଚିନ୍ତନ ବିଶୁଙ୍ଖଳା	Toilet training - ନିଷାନ ଡାଲିମ / ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ
Thought - ବିଚାରଧାରା	Tolerance - ସହିସ୍ଥତା
Thought control - ବିଚାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	Tolerant attitude - ଉଦାର ମନୋଭାବ
Threshold - ସୀମା, ଏରୁଣ୍ଟି	Tool - ସାଧନୀ, ଉପକରଣ
Threshold of facilities - ପ୍ରାଥମିକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ	Top-down approach - ଉଦାର ମନୋଭାବ
Threshold of reception - ଅଭିଗ୍ରହଣ ସୀମା	Top priority - ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରଶାଳୀ
Thrill - ରୋମାଞ୍ଚ, ପୁଲକ	Totality - ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା
Thriller - ରୋମାଞ୍ଚକ, ରୋମାଞ୍ଚକାରୀ	Totalitarianism - ସର୍ବାଧିକାରବାଦ
Thumb impression - ଚିପ ଚିହ୍ନ	Touch method - ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରଶାଳୀ
Thumb sucking - ଆଙ୍ଗୁଠି ଚାରୁମିବା	Touch proximity - ସର୍ବ ସାନ୍ଧିଧ୍ୟ
Thursone's scaling method - ଅର୍ଦ୍ଧନ ଅନୁମାପ ବିଧୁ	Tour - ଭ୍ରମଣ
	Tourist - ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ
	Tracking - ଲକ୍ଷ୍ୟାନୁସରଣ

Trade preparatory paining - କାରିଗରୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ	Transition - ପରିବର୍ତ୍ତନ
Trade test - କାରିଗରୀ ପରୀକ୍ଷଣ	Transitional period - ପରିବର୍ତ୍ତନ କାଳ
Tradition - ପରମରା	Transitory - ସ୍ଥିତିକ
Traditional - ପାରମରିକ	Translation - ଅନୁବାଦ
Traditionalism - ପରମରାବାଦ	Translation method - ଅନୁବାଦ - ପରିଚିତି
Trainability - ପ୍ରଶିକ୍ଷଣୀୟତା	Transmission - ପ୍ରସାରଣ, ପରିବେଶଣ, ପ୍ରେରଣ, ଢଳନ
Trainee - ପ୍ରଶିକ୍ଷଣାର୍ଥୀ	Transparent - ସ୍ପଷ୍ଟ, ନିର୍ମଳ, ସ୍ଵପ୍ନ
Trainer - ପ୍ରଶିକ୍ଷକ	Transposition - ସ୍ଥାନାନ୍ତର
Training college - ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ	Trauma - ଅଭିଘାତ
Training period - ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାଳ / ସମୟ	Travel - ଯତ୍ରା, ଭ୍ରମଣ
Trait - ଲକ୍ଷଣ, ବିଶେଷଗୁଣ	Travelling library - ଢଳଭ୍ରତ - ପୁସ୍ତକାଳୟ
Trait theory - ଲକ୍ଷଣ - ତତ୍ତ୍ଵ	Treatise - ଲିଖିତ ପ୍ରବନ୍ଧ, ନିବନ୍ଧ, ବିଶେଷ ରଚନା
Transcendent - ଅତୀତ୍ୟ, ଅନୁଭବାତୀତ	Treatment - ନିର୍ବାହ, ନିରୂପଣ, ଢିକିଷା, ବ୍ୟବହାର
Transcendental idealism - ଅତୀତ୍ୟ ଆଦର୍ଶବାଦ	Trend - ପ୍ରବୃତ୍ତି, ଗତି, ପ୍ରବଣ, ଧାରା, ରୀତି
Trascendental metaphysics - ଅତୀତ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵମାନସା	Trial and error learning - ପ୍ରୟନ୍ତ-ପ୍ରମାଦ ଶିକ୍ଷଣ
Transcreation - ପୁନଃସୃଷ୍ଟି, ପୁନଃସର୍ଜନ	Trial response - ପ୍ରୟନ୍ତ ଅନୁକ୍ରିୟା
Transcriber - ପ୍ରତିଲେଖକ	Tribal education - ଆଦିବାସୀ / ବନବାସୀ / ଜନଜାତି ଗଣଜାତି ଶିକ୍ଷା
Transcription - ପ୍ରତିଲେଖନ	Tribal welfare - ଆଦିବାସୀ କଲ୍ୟାଣ
Transfer - ସ୍ଥାନାନ୍ତର, ଅନ୍ତରଣ, ପରିବର୍ତ୍ତନ	Truancy - ପଳାଯନଶୀଳତା, ପଳାଯନପ୍ରବୃତ୍ତି
Transfer of training - ପ୍ରଶିକ୍ଷଣାନ୍ତରଣ	Truant child - ପଳାଯନବାଦୀ ବାଳକ, ପାଠୋର ବାଳକ
Transformation - ରୂପାନ୍ତର	Trua-false test - ସତ୍ୟ-ସତ୍ୟ ପରୀକ୍ଷଣ
Transgression - ଅତିକ୍ରମଣ, ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ	
Transaction - ନିର୍ବାହ	

Truncated distribution - দিখল্পিত / অবস্থান	Ultimate authority - পরম অধিকারী, পরম সরা
Trust - নিয়াম, বিশ্বাস, উপরা	Ultimate cause - অক্ষিম কারণ
Truth - সত্যতা, সত্য, বিশ্বাস	Ultimate destination - চূড়ান্ত লক্ষ্যস্থল
Truthfulness - সত্যবাদিতা, সত্যগীলতা	Ultimate goal - চূড়ান্ত উদ্দেশ্য
Try out - পূর্ব পরীক্ষণ / প্রাক-পরীক্ষণ	Ultimate law - অক্ষিম নিয়ম, চরম নিয়ম
Tuition - গৃহ শিক্ষা, উপদেশ, অধাপনা, বিভাগ	Ultimate moral standard - চূড়ান্ত নেতৃত্ব মান
Turn out - উপাদান, উপযোগি	Ultimate objective - অক্ষিম উদ্দেশ্য
Turning - point - মোড়, শঙ্কু	Ultimate reality - পরম তত্ত্ব, পরম সরা
Tutor - শিক্ষক, গৃহ শিক্ষক, অনুশিক্ষক	Ultimate truth - পরম সত্য
Tutorial class - অনুশিক্ষণ শ্রেণী,	Ultimatum - চরমপত্র, শেষকথা
Two fold - দ্বিগুণ, দ্বিত	Ultra-intellectualism - অতি প্রজ্ঞাবাদিতা
Twin - জ্বালা, যুগ্ম	Ultra-sound - শব্দর গতিমারু দূরতর তরঙ্গ
Two - dimensional table - দ্বিমান স্থান	Ultra-sonic - ঘূর্ণাবিক শূন্তি শক্তির সীমা বহির্ভূত
Two factor theory - দ্বি-কারক ধৰণান্ত	Ultra-violet - অধিপাতল
Typcal - প্রতীক	Ultra-virus - ব্যক্তি আঁচনিগত ক্ষমতা, বহির্ভূত, কর্তৃত বহির্ভূত
Typographical error - মুদ্রণ ত্রুটি	Umbilical - নাভি বংক্রান্তীয়
Typology - প্রকার-ভেদ বিজ্ঞান	Umbilicus - নাভি
-U -	Umpire - বিচারক, অপায়ার
Ulterior - অন্তর্নিহিত	Umpteen - বহুত, অবস্থা, অনেকগুଡ়ি
Ulterior motive - অন্তর্নিহিত উদ্দেশ্য, অন্তর্নিহিত অভিপ্রায়	
Ultimate - শেষ, চূড়ান্ত, চরম	
Ultimate aim - অক্ষিম লক্ষ্য	

Unabashed	- ଅବିଚଳିତ	Unalterable	- ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ
Unacceptable	- ଅଗ୍ରାହ୍ୟ	Unavoidable circumstances	- ଅପରିହାୟ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି
Unaccountable	- ଅନୁଭବଦାୟୀ	Unbeliever	- ନାସ୍ତିକ, ବିଶ୍ୱାସ କରୁନଥିବା
Unadorned	- ନିରବ୍ଧମ୍ବର, ଅନଳଂକୃତ	Unbiased estimate	- ଅପ୍ରଭାବିକ ଆକଳନ
Unaffected	- ଅପ୍ରଭାବିତ	Unbroken family	- ଅବିଭାଜିତ ପରିବାର
U nanimity	- ମନ୍ତେକ୍ୟ	Uncashed cheque	- ଅଭଙ୍ଗା ଚେକ, ପରିବାର କରାହୋଇଲନଥିବା ଚେକ
Unanimous	- ସର୍ବସମ୍ମତ	Unconditioned stimulus	- ଅନନ୍ତକୂଳ / ଅନନ୍ତବନ୍ଧିତ
Unanimous approval	- ସବ୍ ସମ୍ମତ ଅନୁମୋଦନ	Uncivilised	- ଅସତ୍ୟ
Unanimous consent	- ସର୍ବସମ୍ମତି	Uncivilised race	- ଅସତ୍ୟଜାତି
Unanimous decision	- ସବ୍ ସମ୍ମତ ନିଷ୍ପତ୍ତି	Uncivilised tribe	- ଅସତ୍ୟ ଆଦିବାସୀ, ଅସତ୍ୟ ଜନଜାତି / ଗୋଷ୍ଠୀ
Unanimous election	- ସର୍ବସମ୍ମତ ନିର୍ବାଚନଞ୍ଜ	Unconscious	- ଅଚେତନ
Unanimous opinion	- ସର୍ବସମ୍ମତ ରାୟ ବା ଅଭିମତ	Unconscious cerebraton theory	- ଅଚେତନ ଅଧ୍ୟମସ୍ତିଷ୍ଠିତ କ୍ରିୟା ତତ୍ତ୍ଵ ବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
Unanimous verdict	- ସର୍ବସମ୍ମତ ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି, ସର୍ବସମ୍ମତ ଅଭିମତ ନିଷ୍ପତ୍ତି	Unconscious motivation	- ଅଚେତନ ଅବାସ୍ତବ କଷଣା, ଅଭୁତ କଳକଷଣା
Unbelievable	- ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ	Unconscious phantasy	- ଅଚେତନ ଅବାସ୍ତବ କଷଣା, ଅଭୁତ କଳକଷଣା
Under-achiever	- ନୀ ମୁଁ ସାରି ଯେ ଉପଲବ୍ଧକାରୀ	Unconstitutional	- ଅସାମ୍ପାଦାନିକ
Under achievement	- ନିମ୍ନସ୍ତରୀୟ ଉପଲବ୍ଧି	Uncontested	- ନିର୍ବରୋଧ, ନିର୍ବର୍ତ୍ତନ
Unadjustment	- ଅସମ୍ଯୋଜନ	Uncontrollable behaviour	- ଅନିୟନ୍ତ୍ରଣୀୟ ବ୍ୟବହାର
Unable	- ଅକ୍ଷମ		
Unaided	- ଅଣ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାୟ		
Unaided recall technique	- ଅନନ୍ତପ୍ରେରିତ ପୁନଃ ସୁରଣ ପ୍ରବିଧି		

Uncontradicted -	ନିର୍ବାଧ ଅନୁଭବ/ଅନୁଭୂତି	Under age -	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୟସସୀମାଠାରୁ କମ, ଅପ୍ରାସ୍ତବୟ
Uncontrolled -	ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ	Underestimation -	ନୂୟ ପ୍ରାକ୍କଳନ, ଅବ- କଳନ
Uncouth personality -	ଅପରିଛନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ	Under-consideration -	ବିଚାରାଧୀନ
Unconventional -	ଅଣପାରମରିକ	Under developed -	ଅବିକଶିତ
Unauthorised -	ଅନଧିକୃତ	Undergraduate course -	ପ୍ରାକ୍ ସ୍ନାତକ
Unauthorised absence -	ଅନ ଧୂକୁ ତ ଅନୁପସ୍ଥିତି	Under nourishment -	ଅନପୋଷଣ, ଅନ୍ତିମ ପୋଷଣ
Unauthorised expenditure -	ଅନ ଧୂକୁ ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବା ବ୍ୟୟ	Under privileged child -	ସୁବିଧା ବହିତ ଶିଶୁ, ସୁଯୋଗ ବହିତ ଶିଶୁ
Unauthorised strike -	ଅନଧିକୃତ ଧର୍ମଘଟ	Under valuation -	ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ
Unbalanced -	ଅସମ୍ଭାଲିତ	Undirected interview -	ଅନି ଦେଖିଛି ତ ସାକ୍ଷାତକାର
Unbalanced growth -	ଅସମ୍ଭାଲିତ ବୃଦ୍ଧି	UNESCO -	ସଂୟୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର-ଶୈକ୍ଷିକ- ବୈଜ୍ଞାନିକ ତଥା ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନ
Uncertainty -	ଅନିଶ୍ଚିତତା	Under suspension -	ନିଲମ୍ବିତ
Uncertain principle -	ଅନିଶ୍ଚିତ ନୀତିନ୍ୟମ	Undertake -	ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ବନ୍ଦ, ଅଙ୍ଗୀକୃତ, ଗୃହୀତ
Unchallangable power -	ନିର୍ବାଧ ଶକ୍ତି ବା ସରା	Under utilisation -	ଅବୋପଯୋଗ
Unclaimed -	ପ୍ରାପ୍ୟ ଦାବି କରାଯାଇନଥିବା	Under weight -	ନୂୟନଭାର, ଅବଭାର
Unclaimed article -	ପ୍ରାପ୍ୟ ଦାବି କରାଯାଇନଥିବା ରଚନା ବା ବସ୍ତୁ	Undesirable -	ଅସ୍ଵାହଣୀୟ, ଅବାଶିତ
Unclaimed consignment -	ପ୍ରାପ୍ୟ ଦାବି କରାଯାଇନଥିବା ରଚନା ବା ବସ୍ତୁ	Understanding -	ବୋଧ, ବୁଦ୍ଧି ବା ଶକ୍ତି
U.N.Charter -	ସଂୟୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ଘୋଷଣାପତ୍ର	Undifferentiated -	ଅବିଭେଦ/ଅବିଭାଦିତ
U.N.Day -	ସଂୟୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦିବସ	Undifferentiated curriculum -	ଅବି ଭେଦ / ଅବିଭାଦିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Under assesment -	ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ		

Undistributed	- ଅବ୍ୟାସ, ଅବିତରିତ, ଅବଶ୍ରିତଫେ, ଅବସ୍ଥା	Unlearned	- ଅନଧିଗମ
Undivided	- ଅବିଭକ୍ତ ପରିବାର, କୋଠ ପରିବାର, ଯୌଥ ପରିବାର	Unlearning	- ଭୁଲି ଯିବା, ବିସ୍ମୃତି, ଅପୋହନ
Unforeseen	- ଅ-ପର୍ବପୂଷ୍ଟ, ଅଞ୍ଜାତ	Unstructured interview-	ଅ ସଂର ଚି ତ ସାକ୍ଷାତକାର
Ungraded class	- ଅଶ୍ରେଣୀକୃତ କଷ	Unstructured curriculum	- ଅସଂର ଚି ତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Unguided interview	- ଅ ଶାନ୍ତ ଦେଇଁ ଶିତ ସାକ୍ଷାତକାର	Unified	- ଏକୀକୃତ
Unified-study approach	- ଏକ ୱାତ - ଅଧ୍ୟନ - ଉପାଗମ, ପଢ଼ନି	- Curriculum	- ଏକୀକୃତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Unidimensional scale	- ଏକ-ଏକକ ମାପନୀ	Uninodal	- ଏକଗରୀୟକ ବିଶିଷ୍ଟ
Uniform	- ଏକରୂପ, ଗଣବେଶ	Unintelligible	- ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟ
Unidirectional	- ଏକଦିବଶୀୟ	Unique factor	- ଅନୁପମ କାରକ, ଅଦ୍ଵିତୀୟ କାରକ
Uniformity	- ଏକ ରୂପତା	Unique trait	- ଅନୁ ପମ ପ୍ରକୃତି, ଅନନ୍ୟଗୁଣ, ବିଲକ୍ଷଣ
Unilateral	- ଏକ ପକ୍ଷୀୟ	Unit	- ଏକକ
Unitary university	- ଏକକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	Unitary type	- ଏକିକ ପ୍ରରୂପ/ପ୍ରକାର
Unit character	- ଏକକ ଲକ୍ଷଣ	Unitary method	- ଏକିକ ପଢ଼ନି
Unit plan	- ଏକକ ଯୋଜନା	Unit character	- ଏକକ ଲକ୍ଷଣ
Unity of nature	- ପ୍ରକୃତିର ସଂହବ୍ରତ	Unit class	- ଏକକ ବର୍ଗ
University	- ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ	Unit cost	- ଏକକ ମୂଲ୍ୟ
Universal	- ସର୍ବବ୍ୟାପୀ, ସାର୍ବଜନୀୟ	Unit interval	- ଏକକ ସଂଭାଗ
Universal proposition	- ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ପ୍ରଷ୍ଟାବ ବାକ୍ୟ	Unit measurement	- ଏକକ ମାପ
Unitary	- ଏକିକ	Unit method	- ଏକକ ପ୍ରଶାଳୀ
Univocal	- ଏକ ସ୍ତରୀୟ	Unit organisation	- ଏକକ ସଂଗଠନ
		Unit plan	- ଏକକ ଯୋଜନା

Unit system	- ଏକକ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ
Unity	- ଏକତା, ଐକ୍ୟ, ଏକନୀତି	ସ୍ଵର୍ଗବ୍ୟାପକତା
Unity in diversity	- ବି ଭେଦତା ମଧ୍ୟରେ ଏକତା, ଅନେକତାରେ ଏକତା	ବିଶ୍ୱବାଦିତା
Universal	- ସାର୍ବଜନୀନ	ସାର୍ବଜନୀନ କରଣ
Universal access	- ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରବେଶ	ସଂଘ
Universal enrolment	- ସାର୍ବଜନୀନ ନାମଲେଖା	ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପ୍ରତିରୂପ
Universal provision	- ସାର୍ବଜନୀନ ସୁବିଧାସୁଯୋଗ, ସାର୍ବଜନୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ବୈଧତା, ସର୍ବସମ୍ମତ ବୈଧତା
Universal retention	- ସାର୍ବଜନୀନ ଧାରଣ	ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ
Universal achievement	- ସାର୍ବଜନୀନ କୃତି ବା ଉପଲବ୍ଧି	ବିଦ୍ୟାଲୟ
Universal franchise	- ସାର୍ବଜନୀନ ମତାଧିକାର	ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଲୟ,
Universal generalisation	- ସର୍ବବ୍ୟାପକୀକରଣ	ମହାବିଦ୍ୟାଲୟ, କଲେଜ
Universal law	- ସାର୍ବଜନୀନ ନିୟମ, ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ନିୟମ	University autonomy - ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଲୟ ସ୍ଥାଯିତା
Universal age	- ସାର୍ବଜନୀନ ବୟସ	University scholarship - ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଲୟ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି
Universal brotherhood	- ବିଶ୍ୱ ଭାବୁଦ୍ଧ ଭାବ, ସାର୍ବ ଜନୀନ ଭାବୁଦ୍ଧଭାବ	Unimodal curve - ଏକ ଗରିଷ୍ଠକ ବକ୍ର, ଏକ ବହୁଳକ ବକ୍ର
Universal education	- ସାର୍ବଜନୀତ ଶିକ୍ଷା	Uniform recording system - ଏକରୂପ ଅଭିଲୋଖନ ପରିଚି
Universal military training	- ସାର୍ବଜନୀନ ସାମରିକ	UNICEF(United Nations International Children's Emergency Fund) - (ସଂୟୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ର ଅନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଶିଶୁ ଅପାରକାଳୀନ କୋଷ), ମିଲିତ ଜାତିସଂଘର ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ପାର୍ଶ୍ଵର ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସଂସ୍ଥା

	ସାଥ୍ରେ ନନ୍ଦେଇ	
Unaccomplished	- ଅସମୂର୍ଣ୍ଣ, ଅମାର୍ଜିତ ହୋଇନଥବା	Unhealthy - ଅସ୍ଵାସ୍ୟକର, ସ୍ଵାସ୍ୟପାଇଁ ଷତିକାରକ
Unaccountable	- ଉଭରଦାୟୀ ନହେବା, କେବେ ଫ୍ରେଡ ହୁଏଇନାହିଁ, ଅନୁଭରଦାୟୀ	Unhygenic - ଅସ୍ଵାସ୍ୟକର, ସ୍ଵାସ୍ୟପାଇଁ ଅହିତକର
Unacknowledge	- ଅସ୍ଵୀକୃତ, ସ୍ଵୀକୃତିହୀନ / ସ୍ଵୀକାରଗର୍ହିତ	Unique - ଅଦ୍ଵିତୀୟ, ଅନନ୍ୟ, ଅନୁପମ
Unaffected	- ଅପ୍ରଭାବିତ, ସାଧାରିତା	Unlettered - ଅଶିକ୍ଷିତ, ନିରକ୍ଷର, ଅପାରୁଆ, ଅକ୍ଷର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥବା
Unattainable	- ଅପ୍ରାପ୍ୟ, ଅଲଭ୍ୟ	Unnatural - ଅସ୍ଵାଭାବିତକ, ଅପ୍ରାକୃତ
Unbelievable	- ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ	Unnumbered - କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ନଥବା, ସଂଖ୍ୟାନରହିତ
Uncivilised	- ଅସଭ୍ୟ, ରୁଷ, ଅସଂସ୍କୃତ	Unparallel - ଅନୁପମ, ଅଭୁଲନୀୟ, ଅଦ୍ଵିତୀୟ, ଅସମାନରାଳ
Unconditioned	- ନିୟସର୍ତ୍ତ, ଅନିୟନ୍ତ୍ରିତ	Unparliamentary language - ଶିକ୍ଷାଚାର ବିରୁଦ୍ଧ, ଆଶାଳୀନ ଅଭାଷା
Unconditioned reflex	- ସ୍ଵତଃ ସ୍ଵତଃ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	
Unconditioned stimulus	- ନିୟସର୍ତ୍ତ ଉଭୀପକ	Unplanned - ଯୋଜନାହୀନ
Underestimate	- ହେୟଙ୍ଗାନ କରିବା, ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବା	Unreadable - ଦୁଷ୍ଟାଠ୍ୟ
Under populated	- ସ୍ଵର୍ଗ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ	Unreasonable - ଅଯୋକ୍ତିକ, ଅସଂଗତ, ଅନୁଚିତ
Uneducated	- ଅପାରୁଆ, ଅଶିକ୍ଷିତ	Unreliable - ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ
Unemployed	- ବେକାର, ବୁଦ୍ଧିହୀନ	Unrestricted random sampling - ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ନମ୍ବନା, ପ୍ରତିବୟନ, ଅବାଧ ଯାଦୁଛିକ ନମ୍ବନା ଚଯନ
Unemployment	- କର୍ମନି ଯୁକ୍ତ ପାଇଁ ସୁଯୋଗର ଅଭାବ, ନିଯୁକ୍ତ ନଥବା ବୁଦ୍ଧିହୀନତା	Unsatisfactory - ନିକୃଷ୍ଟ
Unequal	- ଅସମାନ, ଅସମକ୍ଷ	Unscheduled - ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନଥାଇ ଅନିର୍ଦ୍ଦାରିତ
Unfair	- ଅସାଧମ୍ଭୁ	

Unschooled	- ଅପାରୁଆ, ଅଣ ତ । ଲି ମ ପ୍ର । ସ୍ଟ , ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆବୋ ଯାଉନଥବା	Upper age limit - ଉପର (ଆୟ୍ୟ/ବୟସ) ସୀମା
Unscientific	- ବିଜ୍ଞାନ ଅସମ୍ଭବ , ଅବୈଜ୍ଞାନିକ	Upper class - ଉଚ୍ଚ ବର୍ଗ, ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ
Unscripted	- ଅଭିଲିଖିତ	Upper primary school - ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ
Unsolved	- ଅସମାହିତ, ଅମୀମାଂସିତ	Upright - ନ୍ୟାୟବନ୍ଧ, ସତ୍ୟଦର୍ଶୀ
Unserved area	- ଅସେବିତ ଷେତ୍ର	Upset - ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ, ବିଚଳିତ ହେବା
Untouchability	- ଅସ୍ଵାଶ୍ୟତା	Up-to-date - ଆଦି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସଦ୍ୟତନ
Untouchable	- ଅସ୍ଵାଶ୍ୟ	Urbanised - ସହରୀଙ୍କୃତ
Unveil	- ଅନାବରଣ	Urbanised society - ସହରୀଙ୍କୃତ ସମାଜ
Unverifiable	- ଅସ୍ତ୍ରମାଣ୍ୟୋଗ୍ୟ	Urban education - ସହରାଞ୍ଚଳୀୟ ଶିକ୍ଷା, ନଗରାଞ୍ଚଳୀୟ ଶିକ୍ଷା
Untested	- ଅପରୀକ୍ଷିତ, ଅସ୍ତ୍ରମାଣିତ	Urbanisation - ସହରୀକରଣ
Untrained	- ଅଣ ତ । ଲି ମ ପ୍ର । ସ୍ଟ , ଅସ୍ତ୍ରଶିକ୍ଷିତ, ତାଲିମ ବା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇନଥବା	Urban school - ନାଗରାଞ୍ଚଳ /ସହରାଞ୍ଚଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ
Unwillingness	- ଅନିଛା	Urban population - ସହରାଞ୍ଚଳ ଜନସଂଖ୍ୟା, ନଗରାଞ୍ଚଳ ଜନସଂଖ୍ୟା
Unwanted child	- ଅବାଞ୍ଚିତ ଶିଶୁ	Urge - ଅନ୍ତଃପ୍ରେରଣ
Unworthy	- ଅଯୋଗ୍ୟ	Urgent - ଜରୁରୀ, ତୁରନ୍ତ
Unwritten	- ଅଲିଖିତ	Usage - ପ୍ରତଳନ
Update	- ସଦ୍ୟତନ	Useful - ଦରକାରୀ
Updating	- ସଦ୍ୟତନୀକରଣ	Utilitarian - ଉପଯୋଗୀତାବାଦୀ, ହିତବାଦୀ
Upgrade	- ଉନ୍ନତୀତ କରିବା	Utilisation certificate - ଉ ପ ଏ ଯ । ଗ , ପ୍ରମାଣପତ୍ର
Uphold	- ପୁଣ୍ଡିକରଣ କରିବା, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବଢାଇବା	Utilisation - ଉପଯୋଗ
Uplift	- ଉତ୍ତରାନ	Utilitarian value - ଉପଯୋଗୀତାବାଦୀ

		Valedictory address – ସମାପନ ଭାଷଣ, ସମାରୋପ ଭାଷଣ
Utility	- ଉପଯୋଗୀତା ମୂଲ୍ୟବୋଧ ମୂଲ୍ୟବୋଧ	Valid – ବୈଧ, ଯୁକ୍ତି ଯୁକ୍ତ, ଆଇନସମ୍ବନ୍ଧିତ, ନ୍ୟାୟ୍ୟ
Utopia	- ଯୁଗମ ପାଦାଳ କହନାଲୋକ	Validate – ବୈଧ କରିବା, ବିଧୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବା
Utopianism	- କାହାନିକ ଆଦର୍ଶବାଦ	Validation – ବିଧମାନ୍ୟ କରଣ, ପ୍ରମାଣୀକରଣ
Utopian society	- କହନାଲୋକୀ ସମାଜ	
U-shape curve	- ନଳାକୃତି ବକ୍ର	Valuable – ମୂଲ୍ୟବାନ
-V-		Valuation – ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
Vacation	- ଦୀଘବକାଶ, ଛୁଟି	Valuation method – ମୂଲ୍ୟାଯନ ପରିଚିତି
Vacancy	- ରିକ୍ରିତା, ଖାଲି ବା ଶୁନ୍ନ ଏଥାନ୍ ନ କରାନ୍ୟାଇଥିବା ସ୍ଥାନ	Validity – ବୈଭତା, ପ୍ରମାଣ୍ୟ
Vacate	- ଖାଲିକରିବା	Validity certificate – ବୈଧତା ଗୁଣାଳ୍ୟ
Vacation Pay	- ଛୁଟି କାଳୀନ ବେତନ, ଅବକାଶକାଳୀନ ଦରମା	Value – ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ମୂଲ୍ୟ, ମାନ
Vaccination	- ଟେକା	Value assessment – ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ
Vacuum	- ଶୂନ୍ୟତା	Value judgement – ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ମୂଲ୍ୟ ବିଚାର
Vague	- ଅସ୍ପତ୍ତି, ଅନିଶ୍ଚିତ, ଅର୍ଥହୀନ	Value of frequency – ଆଦୁ ତି -ମୂଲ୍ୟ, ପୌନପୁନିକତା-ମୂଲ୍ୟ
Vague thought	- ଅସ୍ପତ୍ତି ବିଚାର, ଅନିଶ୍ଚିତ ବିଚାର, ଅର୍ଥହୀନ ବିଚାର	Value oriented approach – ମୂଲ୍ୟବୋଧାମ୍ବଳ - ଉପାଗମ
Vague emotion	- ଅସ୍ପତ୍ତି ସଂବେଗ	Value oriented education – ମୂଲ୍ୟବୋଧାମ୍ବଳ ଶିକ୍ଷା
Vague imaginary	- ଅସ୍ପତ୍ତି କହନା, ଅସ୍ପତ୍ତି ରୂପକହନା	Value system – ମୂଲ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
Vagabond	- ବାରବୁଲା, ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ବାସ ସ୍ଥାନ ହୀନ, ବାରବୁଲା ବ୍ୟକ୍ତି	Value oriented curriculum – ମୂଲ୍ୟବୋଧାମ୍ବଳ

ପାଠ୍ୟକ୍ରମ		
Vanishing cue	- ବିଲୋପୀ ସଂକେତ	Verbal proposition - ଶାବିକ ତର୍କବାକ୍ୟ
Vanishing stimulus	- ବିଲୋପୀ ଉଦ୍‌ଦୟପନ	Verbal reasoning - ଶାବିକ ତର୍କ
Variability	- ପରି ବର୍ତ୍ତନ ଶୀଳତା, ପରି ବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରବଣତା, ଚଳନଶୀଳତା	Verbal faculty - ବାକ ଶକ୍ତି
Variable	- ଚଳ	Verbal test - ଶାବିକ ପରୀକ୍ଷଣ, ମୌଖିକ ପରୀକ୍ଷା
Variable stimulus	- ଚଳ ଉଦ୍‌ଦୟପକ	Verbation - ଶବଶାୟ, ଅକ୍ଷରଣା
Variance	- ପ୍ରସରଣ	Verbalism - ଶାବିକତା
Variance analysis	- ପ୍ରସରଣ-ବିଶ୍ଲେଷଣ	Ventricle - ନିଳୟ
Variant	- ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରାତ୍ମତା	Verbation memory - ଶବଶାୟ ସୃଦ୍ଧି
Variation	- ବିଭେଦ	Verbation report - ଶବଶାୟ ବିବରଣ
Varimax method of analysis	- ଭାରିମାଞ୍ଚ- ବିଶ୍ଲେଷଣ ପ୍ରକାରତା	Verification of service - ବୁଝି କାଳ ପ୍ରମାଣୀକରଣ, ସେବା ପ୍ରମାଣୀକରଣ, ସେବାମେଲନ
Vascular-disorder	- ବାହିୟକ ବିକାର	Vertical mobility - ଆଳଯକ ଗତିଶୀଳତା
Vedic Lore	- ବେଦକାଳୀନ ଜୀବିକା	Vertical organisation - ଆଳ ଯକ ସଂଗଠନ
Vedio-technology	- ଦୃଶ୍ୟ-ପ୍ରାଦେୟାଗିକୀ, ଦୃଶ୍ୟ-ପ୍ରସ୍ତୁତି	Vertical squint - ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଵ-ତୀର୍ଯ୍ୟକ ଦୃଷ୍ଟି
Verbal-approach	- ଶାବିକ ଉପାଗମ	Vebigeration - ନିରଥ୍ରକ ଶବାବୁଡ଼ି
Verbal ability	- ଶାବିକ ଯୋଗ୍ୟତା/ ସାମର୍ଥ୍ୟ	Vertical transfer of learning - ଆଳଯକ ଶିକ୍ଷଣ-ଆନ୍ତରଣ
Verbal aphasia	- ଶାବିକ ଭାଷାଘାତ	Vernacular - ଜ୍ଞାନୀୟ ଭାଷା, ଦେଶୀୟଭାଷା
Verbal behaviour	- ଶାବିକ ଆଚରଣ	Vesatile - ମାତ୍ରଭାଷା ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷଣ
Vrberal Communication	- ଶାବିକ ଯୋଗାଯୋଗ, ମୌଖିକ ଯୋଗାଯୋଗ	Versatility - ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭା
Verbal intrelligence	- ଶାବିକ ବୁଦ୍ଧି	Version - ଅନୁବାଦ, ଭାଷାଭର
		Vertical enrichment - ଆଳଯକ ସମୃଦ୍ଧିକରଣ
		Vested interest - ନିହିତ ସ୍ଵାର୍ଥ, ନ୍ୟୋତ ସ୍ଵାର୍ଥ

Veterans education – ষেবা নিবৃত্ত শ্বেতনি শিক্ষা	Visitor-teacher – অভ্যাগত-শিক্ষক
Viable – ব্যবহার্য, জীবনযোগ্য	Visitor's book – আগন্তুক পঞ্জিকা
Vibration – কম্পন, ঝুঁতন	Visiting hour – সাক্ষাত সময়
Vicarious – প্রতিষ্ঠানিক, ইত্যীয় ঘর্ষণ	Visual – দৃশ্য, দৃষ্টি-গম্য
Vicarious experience – ইত্যীয়ানুভবিক অনুভব	Visual aids – দৃশ্য - এ হ। য ক উপকরণ
Vicarious instruction – ইত্যীয়াঘর্ষণ/ প্রতিষ্ঠানিক শিক্ষণ	Visual comprehension – দৃশ্য-অবগাহন শক্তি
Village community – গ্রাম সমূদায়, গ্রামীণ গোষ্ঠী	Visual defect – দৃষ্টিদোষ
Vice – দুর্গুণ, পাপ	Visual effect – দৃশ্য প্রভাব
Vice-versa – বিপরীত ক্রমিক	Visual discrimination – দৃষ্টি ভেদ-বোধ, দৃষ্টি বিবেক
Vice-chancellor – কূলপতি	Visual education – দৃষ্টি শিক্ষা
Vicious propagation – ক্লু-প্রচার	Visual hallucination – দৃশ্য বিভ্রান্তি
Vicious circle – দুষ্ক্র, পাপক্র, বিষময় মঘল	Visual handicap – দৃষ্টি বাধা
Victor – বিজেতা	Visual imagination – দৃষ্টি কলনা
Victory – বিজয়	Visualisation – দৃষ্টিকরণ
Violation – অতি ক্রমণ, উলংঘন, ব্যক্তিক্রম	Visual literary – দৃশ্য-সাক্ষরতা
Virtue – সদগুণ, পুণ্য	Visual memory – দৃষ্টি-স্মৃতি, দৃষ্টি-স্মৃতি
Vision – দৃষ্টি, দর্শন	Visual media – দৃশ্য-মাধ্যম
Visionary – অন্তদৃশ্য	Visual memory span – দৃষ্টি-স্মৃতি- বিস্মৃতি
Visibility-coefficient – দৃষ্টিগত গুণাঙ্ক	Visuo-motor skills – দৃষ্টিগতি ক্লৌশল
Visitor – আগন্তুক, পরিদর্শক, কূলাধ্যক্ষ	Visual perception – দৃষ্টি-প্রত্যক্ষণ
	Vital – মহত্বপূর্ণ
	Vital impetus – জীবনশক্তি

Vital interest	- ମହଦ୍ୱାର୍ପଣ ଆଗ୍ରହ		ପାଠ୍ୟ ଖେତ୍ର । , ଧ୍ୟାନମୂଳକ ପାଠ୍ୟଖେତ୍ର
Vital statistics	- ଜୀବ-ପରିସଂଖ୍ୟାନ		
Vitalism	- ପ୍ରମାଣତତ୍ତ୍ଵବାଦ	- Curriculum	- ବ୍ୟବସାୟିକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ
Vital needs	- ଜୀବ ଆବଶ୍ୟକତା	- diagnosis	- ବ୍ୟବସାୟିକ ନିଦାନ
Viva-voce	- ମୌଖିକ	- director	- ବ୍ୟବସାୟିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
Vividness	- ସଜୀବତା, ସୁସ୍ଥତା	- education	- ବ୍ୟବସାୟିକ ଶିକ୍ଷା ନିଦ୍ରେଶକ ଶିକ୍ଷା , ବୃତ୍ତିମୂଳକ ବା ଧ୍ୟାନମୂଳକ ଶିକ୍ଷା
Vivid personality	- ଜୀବତ ବ୍ୟକ୍ତି	- goal	- ବ୍ୟବସାୟିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ / ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
Vocabulary	- ଶବ୍ଦାବଳୀ, ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର, ଶବ୍ଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ	- guidance	- ବ୍ୟବସାୟିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା
Vocabulary exercise	- ଶବ୍ଦାବଳୀ - ଅଭ୍ୟାସ	- institution	- ବ୍ୟବସାୟିକ ସଂସ୍ଥା
Vocal apparatus	- ବାକ୍ ଯନ୍ତ୍ର	- interest blank	- ବ୍ୟବସାୟିକ ଅଭିରୂଚି ପତ୍ର
Vocation	- ବୃତ୍ତି	- interest inventory	- ବ୍ୟବସାୟିକ ଅଭିରୂଚି ସୂଚୀ
Vocational	- ବରିଗତ, ବ୍ୟବସାୟିକ	- Journal	- ବ୍ୟବସାୟିକ ପତ୍ରିକା, ବୃତ୍ତି ପତ୍ରିକା
Vocalisation	- ସ୍ଵରୀକରଣ	- maladjustment	- ବ୍ୟବସାୟିକ ଉପସମାଯୋଜନ
Vocal-organ	- ବାକ୍ ଉତ୍ସ୍ଥିତ, ବାକ୍ ଯନ୍ତ୍ର	- psychology	- ବ୍ୟବସାୟିକ ମନୋବିଜ୍ଞାନ
Vocal tone recorder	- ସ୍ଵରମାନ ଅଭିଲେଖନ	- rehabilitation	- ବ୍ୟବସାୟିକ ପୂର୍ଣ୍ଣବାସ
Vocationalisation	- ବୃତ୍ତିକରଣ, ଧ୍ୟାନକରଣ	- School	- ବ୍ୟବସାୟିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ
Vocational adjustment	- ବ୍ୟବସାୟିକ ସମାଯୋଜନ	- Selection	- ବ୍ୟବସାୟିକ ଚୟନ
Vocational aptitude	- ବ୍ୟବସାୟିକ ଅଭିଯୋଜନ	- training	- ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ବା ତାଲିମ
Vocational counselling	- ବ୍ୟବସାୟିକ ପରାମର୍ଶଦାନ	Volition	- ସଂକଳନ ,
Vocational counsellor	- ବ୍ୟବସାୟିକ ଉଦ୍ଦବୋଧକ		
Vocational course	- ବ୍ୟବସାୟିକ		

	ସ୍ଵରକ୍ଷାକୃତଭାବେ	
Volitional attention	- ଏହିକ ମନଯୋଗ, ପ୍ରତିଜ୍ଞାଯୁକ୍ତ ମନଯୋଗ	Water conservation - ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ
- response	- ସାଂକ୍ଷିକ ଅନୁକ୍ରିୟା	Waterfall illusion - ପ୍ରପାତଭ୍ରମ
Volubility	- ବାଚାଳତା	Watertight - ଜଳରୋଧୀ, ଛିଡ଼ରୋଧୀ
Voluntary activity	- ଏହିକତା	Ways and means - ରୀଜ ସ୍କ୍ରୀ - ସାଧନ , ଅର୍ଥୋପାଦ୍ୟ, ଉପାୟ ସମ୍ଭୂତ
- action	- ଏହିକ କ୍ରିୟା	Weaning - ସ୍ଵନ୍ୟତ୍ୟାଗ
- control	- ଏହିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	Weakminded - ଦୁର୍ବଲମନା, ଅସ୍ମିର ଚିତ୍ତ
- organisation	- ସ୍ଵୟଂସେବୀ ସଂଗଠନ	Weber-Fechner Law - ୬ ଓଁ ବ ର - ଫେଚନର-ନିୟମ
- effort	- ସ୍ଵୟଂକୃତ ପ୍ରୟନ୍ତ	Weekly Programme - ସାପ୍ତାହିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
- retirement	- ସେହିକ ସେବା ନିର୍ବଚି	We-feeling - ଯୌଥ ଭାବନା
Volume	- ଗ୍ରହଣଶୀଳ, ବହୁପରିମାଣ	Weighted average - ଭାରିତ ହାରାହାରି
W		
Waiting list	- ପ୍ରତୀକ୍ଷା ସୂଚୀ	Weight and height table - ୭ ଓଜନ ଓ ଉଚ୍ଚତା ସାରଣୀ
Wakefulness	- ଜାଗ୍ରତ ଅବସ୍ଥା	- checklist - ଭାରିତ ଚିହ୍ନାଙ୍କନ ସୂଚୀ
Walking board	- ଚଳନ ବୋର୍ଡ	Weighted credit - ଗୁରୁତ୍ୱନ୍ୟସ୍ତ ମାନ୍ୟତା
Wall-map	- ପ୍ରାଚୀର ମାନଚିତ୍ର	Weighted cross-section method - ଭାରିତ ସର୍ବବିଧ ପ୍ରତି ନିଧାନ ପ୍ରଣାଳୀ
Warming up effect	- ସ୍ଵୀର୍ଗ କରିବା (ସ୍ଵୀର୍ଗ ପରିଶାମ)	Weighted Index number - ଭାରିତ ସୂଚ୍ୟାଙ୍କ
Warden	- ଆବାସୀ ଛାତ୍ରପାଳ, ଆବାସୀ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ, ତଥାବଧାରକ, ଡାର୍ଢନ	Weighted mean - ଭାରିତ ମାଧ୍ୟମ
Warped personality	- ବିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ	Weighted sample - ଭାରିତ ପ୍ରତିଦର୍ଶ, ଭାରିତ ନମ୍ବର
Watch word	- ସଂକେତ ଶବ୍ଦ	Well-planned - ସୁନିଯୋଜିତ
Water colour	- ଜଳ ରଂଗ	Wetness sensation - ଆର୍ଦ୍ରତା ସଂବେଦନ
Wastage	- ଅପରିଯେ, ନଷ୍ଟ	Weariness - ଆବଶ୍ୟକତା, କ୍ଲାନ୍ତି

Weight	- ବଳ, ଗୁରୁତ୍ୱ, ଓଜନ	Wishpering	- ପିସପୁସ୍ତ ହେବା, ନିଃଶବ୍ଦ କଥନ
Weighting	- ବଳ ନିର୍ଭାରଣ	Whole-child concept	- ସଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ - ବାଲକ-ସଂପ୍ରଦେୟ
Weight Unit	- ଭାର ଏକଳ	Whole numbr	- ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମଙ୍ଗ
Well bing	- କଲ୍ୟାଣ, ମଙ୍ଗଳ, ଶୁଭ, ସୁସ୍ଥାନ୍ୟାବସ୍ଥା	Whhole society	- ସମାଜ ସମାଜ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଜ
Well-systmeatic	- ତନ୍ତ୍ର-ବନ୍ଧ-ସାକଳ୍ୟ	Wiggly block	- ଡ୍ୱେଗିଲ ବୁକ
Welfare	- କଲ୍ୟାଣ	Will	- ସଂକଷ, ଜଛା
- activity	- କଲ୍ୟାଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ	Will-power	- ଜଛା ଶକ୍ତି
- board	- କଲ୍ୟାଣ ପରିଷଦ/ବୋର୍ଡ	Wisdom	- ଜ୍ଞାନ, ଧୀ
- Department	- କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ	Wish	- ଅଭିଳାଷ, ଜଛା
- fund	- କଲ୍ୟାଣ ପାର୍ଷି	Wishfulfilment	- ଅଭିଳାଷ, ପୂର୍ଣ୍ଣ
- Management	- କଲ୍ୟାଣ ମୂଳ କ ପରିଚାଳନା	Wishful thinking	- ଅଭିଳାଷ-କଷିତ ଚିନ୍ତନ
- personnel	- କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	Wit	- ବିଚକ୍ଷଣତା, ଚତୁରତା, ପ୍ରତ୍ୱୟେଷନ ଜ୍ଞମତି ତା, ଚାତୁର୍ୟ, ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ମୁଖ କରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ
- plan	- କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା	Wit and humour	- ଚାତୁର୍ୟ-ପରିହାସ
- programme	- କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	Witch-craft	- ଯାଦୁବିଦ୍ୟା, କୁହୁକ
- school	- କଲ୍ୟାଣ ମୂଳକ ବିଦ୍ୟାଳୟ	Withdraw	- ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେବା, ଅପସାରଣ କରିବା
- society	- କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ସମାଜ	Withdrawal	- ପ୍ରତ୍ୟାହାର
- state	- ଜନମଙ୍ଗଳ ରାଷ୍ଟ୍ର	- method	- ସଂତ୍ରନ ବିଧ, ଅପସାରଣ ବିଧ
Well-knit group	- ସୁସଂଗ୍ରହିତ ଦଳ	Withdrawn child	- ବିନି ବର୍ଜିତ ଶିଶୁ, ପ୍ରତ୍ୟାହୁତି ଶିଶୁ
Well-made play	- ସୁ-ଅଭିନୀତ ନାଟକ		
Well-mounted	- ସୁ-ସଜ୍ଜିତ, ସୁଖଚିତ		
Western culture	- ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି		
Whole -learning	- ପୂର୍ଣ୍ଣଧରମ, ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷଣ		

- behaviour	- ବିନିବର୍ତ୍ତ ଆଚରଣ		ନଥ୍
Witticism	- ନି ମୋକ୍ଷ, ତହାଳ ପ୍ରଞ୍ଚାବାଦ	Work study	- କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀର ଅଧ୍ୟନ
Wizardry behaviour	- ମାୟାବିତ ଆଚରଣ, ଅଭିଚାରୀ ବ୍ୟବହାର	Work-schedule	- କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ
Women's programme	- ମହି ଲାଭମାନ ଙ୍କ ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	Work book	- କାର୍ଯ୍ୟ-ପୁସ୍ତକ, ଅଭ୍ୟାସ ପୁସ୍ତିକା
Woman suffrage	- ମହିଳା ମତାଧିକାର	Womb	- ଗର୍ଭ, ଜଗାୟୁ
Word blindness	- ପଠନ ଅନ୍ତରୀ	Wood work	- କାଠକାମ, ବଢ଼େଇ କାମ, କାଠ ଟିଆରି ବସ୍ତୁ
Word building test	- ଶବ୍ଦ ରଚନା ପରୀକ୍ଷଣ	Wood-engraving teacher	- କାଷ୍ଟୋ-ତକ୍ଷଣ ଶିକ୍ଷକ
Work-curve	- କାର୍ଯ୍ୟ-ବକ୍ର	Word analysis	- ଶବ୍ଦ ସମୀକ୍ଷା, ଶବ୍ଦ ବିଶ୍ଲେଷଣ
Working class	- ଶ୍ରମିକଶ୍ରେଣୀ, ଖତିଖାଏ ଶ୍ରେଣୀ	Word by word meaning	- ଶବଶାଃ ଅର୍ଥ
Working day	- କାର୍ଯ୍ୟଦିବସ	Word card perception	- ଶବ୍ଦ କାର୍ଡପ୍ରତ୍ୟେ
Work experience	- କର୍ମାନ୍ତର୍ଭୂତି	Word complex	- ଶବ୍ଦ ପୁଞ୍ଜ
Working hypothesis	- କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପ୍ରାକ କଜନା	Word decontextualisation test	- ଶବ୍ଦ - ବିସଂଦର୍ଭପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷଣ
Working knowledge	- କାମଚଳା ଜ୍ଞାନ	Word discrimination test	- ଶବ୍ଦ ଭେ ଦ - ବେ । ଧ ପରୀକ୍ଷଣ
Work load	- କାର୍ଯ୍ୟଭାର (କରିବାକୁ ଥବା ସମୁଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ)	Word family	- ଶବ୍ଦ ପରିବାର, ଶବ୍ଦ ସାବଳୀଳତାଦ୍ୱାରା
Work value differential	- କାର୍ଯ୍ୟ-ମୂଲ୍ୟ ବିଭେଦକ	Word form clue	- ଶବ୍ଦରୂପ ସଂକେତ
Work of art	- କଲାକୃତି, ଉତ୍ତମ କଲାର ନିରଶନ	Word for word	- ଶବଶାଃ
Work place	- କର୍ମସ୍ଥଳ	Word game	- ଶବ୍ଦ କ୍ରୀଡ଼ା
Work sheet	- କର୍ମର ଅଗ୍ରଗତି ସୂଚକ	Word grammar	- ଶବ୍ଦ ବ୍ୟାକରଣ

Wording	- ଶବ୍ଦ ଯୋଜନା	- automatic	- ସ୍ଵତଃ ଲେଖନ
Word limit	- ଶବ୍ଦ ସୀମା, ପଦସୀମା	- lefthand	- ବାମହଷ୍ଟ ଲେଖନ
Word matching	- ଶବ୍ଦ ମିଳନ	- manuscript	- ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଲେଖନ
Word order	- ଶବ୍ଦ କ୍ରମ	- righthand	- ଦକ୍ଷିଣହଷ୍ଟ ଲେଖନ
- Phonogram	- ଶବ୍ଦ-ଫୋନ୍‌ଗ୍ରାମ	- examination	- ଲିଖ୍ତ ପରୀକ୍ଷା
- processing	- ଶବ୍ଦ ସଂସାଧନ	Wrong	- ଅନୁଚିତ, ଅସବ୍ରତ, ଭୁଲ
- picture	- ଶବ୍ଦ ଚିତ୍ର	Well-born	- ଅଭିଜାତ, ଉତ୍ତମ ଓ ସଂଭ୍ରାନ୍ତ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମହୋଇଥିବା
- recognition test	- ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନ ଟିକରଣ ପରୀକ୍ଷଣ	Well-built	- ସୁଗଠିତ, ଶକ୍ତି ଶାଳୀ ଶରୀର ବିଶିଷ୍ଟ
- rehearsal	- ପାଠାଇୟାସ	Well spoken	- ମିଷ୍ଟଭାଷୀ, ଶାଳୀନ, କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ମାର୍କିତ
- sentence	- ଶବ୍ଦ ବାକ୍ୟ	Western	- ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ
- span test	- ଶବ୍ଦ-ବିସ୍ତୃତି-ପରୀକ୍ଷଣ	WHO	- ବିଶ୍ୱ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗଠନ
- stress	- ଶବ୍ଦ ବଳାଘାତ	Wishful thinking	- ସୁଖ କହନା, କାମନା ବା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ବିଶ୍ୱାସ
- writing	- ଶବ୍ଦ ଲେଖନ	X	
World external	- ବାହ୍ୟ ଜଗତ	X	
- phenomenal	- ଦୃଶ୍ୟ ଜଗତ		- ଇଂରାଜୀ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଚତୁର୍ବିଂଶ ଅକ୍ଷର (ରୋମୀୟ ସଂଖ୍ୟା ପରିଚି ଅନୁସାରୀ) ବୀଜଗଣିତରେ ଅଞ୍ଚାତ ରାଶିର ସାଙ୍କେତିକ ଚିହ୍ନ
Worldliness	- ସାଂସାରିକତା, ଐହିକତା, ପାର୍ଯ୍ୟବତ୍ତା	Xerox	- ଆଲୋକ ଚିତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ପ୍ରତିଲିପି
Worry	- ଆକୁଳତା, ଉଦ୍ଦବେଗ, ଉକ୍ତିଶ୍ଵା		
Worship	- ଉପାସନା, ପୂଜା, ଆରାଧନା		
Worse	- ଅଧିକ ମନ୍ୟ, ବେଶୀ ଖରାପ		
Writer	- ଲେଖକ, ପୁସ୍ତକ ରଚନିତା, ଲିପିକାର		
Writing	- ଲେଖନ, ଲେଖ		

	ପ୍ରସ୍ତୁତି ପ୍ରଶାଳୀ, କେରାଳ - ଯୀଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ଜନ୍ମ ଦିନ ଖ୍ରୀଷ୍ଟମାସ	Youngster	- ଯୁବ ସଂପ୍ରଦାୟର ଅବସର ବିନୋଦନ ଗୃହ
X-mas	- ରଂଜନରଣ୍ଜି, ଏହୁରେ	Youthful	- ଯୁବ ସୁଲଭ
X-ray	-	Youth Hostel	- ଯୁବ ତାଲିମ ଯୋଜନା
Y		Y.W.C.A. (Young women's christian Association)	- ଚରୁଣୀ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ସଂଘ
Yardstick	- ମାଦ୍ରନଦଣ୍ଡ, ମାପକାଠି	Youth Service	- ଯୁବସେବା
Year	- ବର୍ଷ, ବାରମାସ କାଳ	Z	
Year book	- କୌଣସି ବିଷୟରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଘଟଣା ପ୍ରଭୃତିର ବିବରଣୀ ଲିଖିତ ବାର୍ଷିକ-ପ୍ରକାଶନ	Z-score	- ମାନ
Yearly	- ବର୍ଷବ୍ୟାପୀ, ବର୍ଷକରେ ଥରେ	Zygote	- ଯୁଗୁଜୀୟ
Yellow-Journalism	- କାମଳ ସାମାଦିକତା	Zeal	- ଆଗ୍ରହ, ଉତ୍ସାହ, ଆନ୍ଦରିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା
Yeoman's Service	- ଦ ର କ ାର ବେ ଲେ ଚମକ୍ଷାର ସାହାଯ୍ୟ ବା କାର୍ଯ୍ୟ	Zenith	- ଶାର୍ତ୍ତ
Y.M.C.A. (Young Men's christian Association)	- ଚରୁଣ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟ ସଂଘ	Zone	- ଅଞ୍ଚଳ
Yoga	- ଯୋଗ, ଯୋଗସାଧନା, ନିଶ୍ଚାସ ପ୍ରଶ୍ନାସ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଓ ଆସନାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଶାରୀରିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା		
Yogi	- ଯୋଗୀ, ଯୋଗ ସାଧକ		
Young	- ଚରୁଣ, ଯୁବସୁଲଭ, ଯୌବନ ସମଳ, ଯୁବଶକ୍ତି ସମଳ, ସାନ		

Price : Inland Rs. 137.00 ; Foreign £ 5.28 or \$ 8.21